

BARANYA VÁRMEGYE

SZÍVE-JAVA

ÉRTÉKEK, SZÉPSÉGEK ÉS ÉLMÉNYEK
TELEPÜLÉSEINKRŐL

BARANYA VÁRMEGYE
SZÍVE-JAVA

A kiadvány létrejöttéért köszönet illeti a benne szereplő települések polgármestereit, akik fontosnak érezték, hogy készüljön egy képes-szöveges kordokumentum-gyűjtemény.

Köszönet a Baranya Vármegyei Közgyűlés elnökének, dr. Óri Lászlónak az előkészítő munkában nyújtott támogatásért.

*Sári Andrea
szerkesztő*

BARANYA VÁRMEGYE

SZÍVE-JAVA

ÉRTÉKEK, SZÉPSÉGEK ÉS ÉLMÉNYEK
TELEPÜLÉSEINKRŐL

SZERKESZTETTE:
SÁRI ANDREA

KEDVES OLVASÓ!

dr. Óri László
*Baranya Vármegyei Közgyűlés
elnöke*

Lectori salutem!

Kedves Olvasó!

„Somogy, Tolna, Baranya – Magyarország aranya.” – szól az ismert mondóka, amely együtt említi a dél-dunántúli régió vármegyéit, a közös földrajzi, gazdasági és történeti vonatkozások miatt. Azonban Baranya egyedi, sajátos arculata önálló figyelmet igényel. Attól is, aki itt él, attól is, aki sosem járt erre. Aki itt él – az büszke a tájra, a történelmére, a hagyományokra, amelyet ez a térség hordoz. Aki még nem ismeri – annak meg kell ismerkednie ezzel a kivételes térséggel, amely kincseket rejt, kincseket őriz, kincseket ér.

Örömmel vállalkozom arra, hogy mindazok figyelmébe ajánljam Baranyát, akik számára eddig csupán „térkép e táj”, akik csak tankönyvekből ismerik történelmi jelentőségét, hallomásból tudnak a Mecsek ritka és védett növényeiről, és akik eddig csak névről, a boros palackon lévő címkéről ismerkedtek a villányi borvidékkel.

Aki ezen a vidéken született – ahogy én is –, az pontosan érti, hogy Hamvas Béla (filozófus, író) miért írta az Öt génusz c. könyvében, hogy Baranya a földrajzi, természeti adottságait tekintve a toszkán és a provance-i tájjal rokon, és rendelkezik a mediterráneum délszaki fényeivel, ízeivel, mozgalmasságával. Színes tájegység ez, ahol hegyek, völgyek, erdőségek váltakoznak. Természetvédelmi területek óvják az őshonos növényzetet, a különleges geológiai képződményeket: a kiterjedt barlangrendszereket. Ez a változatos táj vonz, csábít a kirándulásra, barangolásra a kiépített tanösvényeken, túra-utakon. A hangulatos erdei pihenők a kisgyerekes családok számára nyújtanak kikapcsolódást.

Ezen a szép, termékeny tájon gazdag kulturális értékek fogantak meg, és éltek tovább. Baranyai módon, csak Baranyára jellemzően egy sajátos, színes, sokrétegű kulturális szövet alakult ki a térségben az évszázadok alatt, több nemzetiség együttélése során. A betelepült svábok, a sokacok, bunyevácok, egyéb horvát és szerb közösségek többnyire megőrizték szokásaikat, hagyományait. Ezeket ápolva éltek együtt a magyarokkal. A kölcsönösség, az „egymásra-hangoltság” gazdasági, kulturális vonatkozásban egyaránt gyarapította a településeket. Ennek köszönhetően Baranyában virágzott a sokféle gyökerű népi hagyományt őrző kézművesség (fazekasság, szövés, képfestés, gyertyaöntés stb), a sokféle népszokást befogadó közösségi kultúra. Így lett a sokac busójárás baranyai érték, a sváb Emmausz-járás széleskörű hagyomány. Ugyanakkor az Ormánság is megőrizte az archaikus magyarság vonásait, egyedülálló nyelvi örökségét, a református lelkiség erejét.

Kedves Olvasó! Örömmel ajánlom figyelmébe a szép kiállítású, igényes albumot, amely művészi fotókkal mutatja be Baranya természeti kincseit, kulturális örökségét és élő hagyományait. Bízom benne, hogy felkelti érdeklődésüket és arra készíti Önöket, hogy felkeressék, felkutassák kincses Baranyát.

DEAR READER!

Lectori salutem!

Greetings, dear Reader!

“Somogy, Tolna, Baranya are Hungary's gold chest.” - goes the well-known saying, which collectively mentions the counties of the Southern Transdanubian region due to their shared geographical, economic, and historical aspects. However, Baranya, with its unique and distinctive character, demands individual attention both from those who live here, and those who have never set foot here. Those who live here are proud of the landscape, the history and the traditions that this region carries. Those who do not yet know it must acquaint themselves with this exceptional region, which hides treasures, preserves treasures, and is worth treasures.

I am delighted to undertake the task of recommending Baranya to all those for whom this region has so far been merely a “spot on the map”, who only know its historical significance from textbooks, who have heard about the rare and protected plants of Mecsek by hearsay, and who have only familiarised themselves with the Villány wine region through the labels on wine bottles.

Those who were born in this region – as I was – understand precisely why Béla Hamvas (philosopher, writer) wrote in his book “Five Geniuses” that Baranya, considering its geographical and natural features, is akin to the landscapes of Tuscany and Provence, and possesses the southern lights, flavours, and dynamism of the Mediterranean. This is a colourful region, where mountains, valleys and forests alternate. Nature reserves protect the indigenous vegetation and the unique geological formations: the extensive cave systems. This varied landscape attracts, tempts for hiking and wandering on well-maintained educational trails and hiking routes.

The charming rest areas in the forest provide relaxation for families with small children.

On this beautiful, fertile land, rich cultural values were conceived and lived on. A peculiar, colourful, multi-layered cultural fabric has evolved in the region in a specific way, typical to this county, over the centuries, during the coexistence of several ethnic minorities. The settled Swabians, Šokci, Bunjevci and other Croatian and Serbian communities mostly preserved their customs and traditions. They have achieved all this while living in harmony with the Hungarians. The reciprocity, the “tuning into each other” enriched the settlements in both economic and cultural aspects. Thanks to this, in Baranya, the folk handicraft preserving diverse rooted traditions (pottery, weaving, blue dyeing, candle casting, etc.), the community culture embracing diverse folk customs flourished. This is how the Šokci Busójárás became a value of Baranya and the Swabian Emmaus walk became a widespread tradition. At the same time, the Ormánság region preserved the features of the archaic Hungarian people, its unique linguistic heritage, the strength of the Reformed spirituality.

Greetings, dear Reader! I am pleased to recommend this beautifully compiled, high-quality album, which introduces Baranya's natural treasures, cultural heritage, and living traditions with artistic photographs. I trust it will pique your interest and prompt you to visit and explore the treasure-filled Baranya.

dr. László Őri

President of the Baranya County Assembly

ELŐSZÓ

Szerkesztői gondolatok...

Egy sokszínű, ezer természeti és ember alkotta értékkel rendelkező vármegye településeinek csokrát tartja kezében a Kedves Olvasó.

Baranya Vármegye Szíve-Javát, olyan varázslatos városokat, községeket – a kisebbektől a nagyobbakig – jelenít meg ez az album, melyek történelmi gyökerekkel, gazdag látnivalóval, és a hamisítatlan magyar vendégszeretettel várják mindazokat, akik szeretnék megismerni őket.

A kötet létrejöttét az a gondolat vezette, hogy az elmúlt 10-15 évben sokat fejlődtek, épültek, változtak a települések. A kor, a jelen alkotó embere most rakja oda keze nyomát a helyre, ahol él, ezt pedig érdemes megörökíteni, és dacolva a változó világ trendjével: papíron, nyomtatott, maradandó formában.

81 település kapott helyet ebben a magyar-angol nyelvű ismertetővel és fotókkal tarkított kiadványban.

Velük találkozhat az olvasó 3-3 oldalon, kordokumentum jelleggel. Minden településről, a saját maga által megfogalmazott ismertető olvas-

ható, – ki, hogyan értelmezte és szerette volna megmutatni magát – ezért a kötet nem egysíkú és nincs benne a stílust, a mondanivalót illető uniformizáltság.

2023 lenyomata, de értékét talán nem is a jelen, hanem a jövő adja majd.

Kívánom, hogy lapozzák ezt a kiadványt érdeklődéssel, és ragadja el olvasóként Önöket az érzés: Baranya Vármegye igazi gyöngyszeme Magyarországnak, ahol találkozik a történelem, a természeti sokszínűség, és olyan kellemes elegyet alkot, amit érdemes egy esszenciává gyúrni és tovább adni.

Sári Andrea
szerkesztő

FOREWORD

Dear Reader, what we are about to present you is a collection of villages in a diverse county that offers thousands of natural and man-made wonders.

This album presents the very best of Baranya County: charming towns and villages both small and large, with historical roots, rich sights and genuine Hungarian hospitality, waiting for those who are eager to discover them.

The inspiration behind this book was the idea that villages have undergone significant development, growth and change in the last 10-15 years. It is in this day and age that the creative minds of our time are leaving their mark on the place where they live. This mark is worth preserving, and – defying the trend of a changing world – preserving it on paper, in print, in a permanent form.

81 towns and villages have requested to be included in this publication, which contains photos and a Hungarian-English guide.

A representation of the times we live in, this album dedicates 3 pages to

each of them. Each village was asked to write its own introduction. These introductions reflect how the villages see and want to present themselves, so the book is never one-dimensional and has no uniformity of style or message.

The book is representative of the year 2023, but its value lies not so much in the present as in the future.

I hope that you will read this publication with interest, and the book will convey the message that Baranya is a real gem of a county in Hungary, where history and natural diversity meet and form a pleasant blend, the essence of which is worth capturing and sharing.

Andrea Sári
editor

TELEPÜLÉSEK

ALMAMELLÉK

A község Baranya vármegyében, a Szigetvári járásban, a Zselic dombvidékén, Szigetvártól 15 kilométerre, északra fekszik. Közúton a 67-es főútból Szentlászlónál keletre kiágazó 66117-es úton érhető el. Központja a letérőtől körülbelül négy kilométerre van.

Almamellék (németül: Homeli, Homelk) első írásos említése 1344-ből származik. Alma megnevezése 1275-ből az Almás-patakra utal, melynek neve már a pécsi püspökség 1009-es alapító oklevelében is szerepel. Az Almás-patak völgyében egyedüli településként maradt fenn a török megszállás után is. Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogy vármegyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranya vármegyéhez csatolták.

1899-ben épült meg és 1976. december 31-ig üzemelt a MÁV Szigetvár–Kaposvár közötti vasútvonala, mely érintette Almamelléket. A kirándulók gyönyörű tájakon kalandozhatnak az ország legkeskenyebb nyomtávú kisvasútjával. Az Almamellék és a Németlukafai Cigányvölgy közötti keskeny nyomközű vonalat Báró Biedermann Rezső, a községtől északra fekvő területek birtokosa építtette. A vasút feladata elsősorban a kitermelt fa fuvarozása volt a nagyvasúthoz, de a németlukafai hamuszíregető boksza és üveghuta termékeit és az irtáson termelt mezőgazdasági terményeket is a vasúton szállították. A báró által Sasréten alapított iskolába is vonaton utaztak a gyerekek. 1991-től csak személyszállítás folyik, hétvégeken és ünnepnapokon szállítják a kirándulni vágyókat a közeli Sasrétre. A körülbelül hat kilométer hosszú utazás fantasztikus látnivalókat ígér, az utasok bepillanthatnak a Zselic dombos-tájak életébe.

Az almamelléki állomásépületben vasúttörténeti kiállítást tekinthetnek meg a látogatók, az Erdei Vasút Múzeum a környék élővilágát és a 20. század elejének erdőgazdálkodását mutatja be. A ház mellett elterülő 200 éves ősbükkös a vármegye legöregebb erdeje, melyet a benne kanyargó tanösvény és kiépített források tesznek még vonzóbbá.

A település nevezetessége az 1890-ben a falun átvezető út mellett, támfalakkal védett domboldalon épült Szent Kereszt Feltalálása római katolikus templom. A körülötte kialakított emlékparkban Szent Vendel és Szent Flórián szobor, három feszület és különálló I. és II. világháborús emlékmű látható.

A környéket felfedezni vágyók számára érdekes látnivaló lehet a Biedermann báró által a 20. század elején építtetett egykori Biedermann-kúria, mely napjainkban vendégházként üzemel, a Németlukafai üveghuta, a Római kút és római villa maradványai, valamint a 211 éves kőkereszt a szőlőhegyen.

A szépen rendben tartott, jól felszerelt településen általános iskola, óvoda és bölcsőde is működik, valamint orvosi rendelő áll a községben élők rendelkezésére.

A 44,33 km² területen fekvő Almamellék lakosság száma 2021-es adatok alapján 394 fő. A lakosságot számos kulturális és szórakoztató program várja egész évben. Többéves hagyományra tekint vissza a minden évben megrendezésre kerülő Elszármazottak találkozója, az idei évben pedig az Önkormányzat sikeres pályázatnak köszönhetően, első alkalommal került megrendezésre a Komédiások Napja Almamelléken rendezvény.

A közelmúltban Almamellék Község Önkormányzata 44,8 millió forint összegű támogatást nyert el a 010 HRSZ-ú földút stabilizálására. A település vezetésének eltökélt szándéka a település folyamatos infrastrukturális fejlesztése, így minden pályázati lehetőséget megragadnak a szükséges források megszerzésére.

A település polgármestere: Szilágyiné Kadiró Erika Mária

The village is located in Baranya County, in the Szigetvár District, on the Zselic hills, 15 kilometres north of Szigetvár. It can be reached via Road No 66117 branching east from Main Road No 67 at Szentlászló. The centre of the village is approximately 4 kilometres from the turn-off.

The first written mention of Almamellék (in German: Homeli, Homelk) dates back to 1344. The name Alma, mentioned in 1275, refers to the Almás stream, which is also mentioned in the founding charter of the Pécs bishopric from 1009. Almamellék was the only settlement in the Almás stream valley to survive the Ottoman rule. With the administrative reorganisation in 1950, the village, which previously belonged to Somogy County, was annexed to Baranya County as part of the Szigetvár District.

The MÁV Szigetvár–Kaposvár railway line, which passed through Almamellék, was built in 1899 and operated until 31 December 1976. Visitors can explore beautiful landscapes with the country's narrowest gauge railway. The narrow-gauge line between Almamellék and the Cigányvölgy (lit. Gypsy Valley) in Németlukafa was built by Baron Rezső Biedermann, the owner of the lands north of the village. The primary task of the railway was to transport the harvested timber to the main railway, but it also transported the products of the charcoal-kiln and glass furnace in Németlukafa and the agricultural products produced on the clearings. Children also travelled by train to the school founded by the baron in Sasrét. From 1991, only passenger transport has been carried out, transporting those wishing to hike to nearby Sasrét on weekends and holidays. The approximately 6 km long journey promises fantastic sights, allowing passengers to glimpse the life of the hilly landscapes of Zselic. Visitors can view a railway history exhibition in the Almamellék station building, and the Forest Railway Museum presents the local wildlife and the forestry of the early 20th century. The 200-year-old primeval beech forest spreading next to the house is the oldest forest in the county, made even more attractive by the winding educational trail and well-maintained springs.

The village's landmark is the Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross, built in 1890 on a hillside protected by retaining walls along the road through the village. In the memorial park created around it, there are statues of Saint Wendel and Saint Florian, 3 crucifixes and separate World War I and II memorials. Interesting sights for those wishing to explore the area may include a former mansion built by Baron Biedermann in the early 20th century, which now operates as a guest house, the Németlukafa glass furnace, the remains of a Roman well and villa, and the 211-year-old stone cross on the vineyard hill.

The well-maintained, well-equipped village has a primary school, kindergarten and nursery, and a doctor's office is available to the residents of the village.

Based on 2021 data, the population of Almamellék, which lies on an area of 44.33 km², is 394. Numerous cultural and entertainment programmes await the population throughout the year. The meeting of the people who descend from the village, which is held every year, has a tradition of several years, and this year, thanks to a successful application by the Local Government, the Day of Comedians in Almamellék event was held for the first time.

Recently, the Local Government of Almamellék won a grant of 44.8 million forints for the stabilisation of the dirt road with Land Reg. No 010. The determination of the village leadership is the continuous infrastructural development of the settlement, so they seize every opportunity to acquire the necessary resources.

The mayor of the settlement: Erika Mária Szilágyiné Kadiró

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Sasrét puszta, Biedermann vadászkastély; Általános iskola; Vasúti múzeum; Szentmárton puszta, kúria; Szentmárton puszta, Dísztó; Óvoda; „Zselici csühögő”; Szentmárton puszta, Vitál vendégház; Orvosi rendelő; Faluház; Római Katolikus templom; Újszöltek parkja

ALMAMELLÉK

ALMAMELLÉK

ALSÓMOC SOLÁD

Minden embernek van egy varázsdoboz, melyben megteremtheti a saját világát. Kíváncsi arra, hogy milyen ez a világ, amit mi itt a Baranyai Hegyháton megteremtettünk? Látogasson el a Hegyhát egyik legvarázslatosabb pontján található, a dombokkal és tavakkal határolt, festői szépségű Alsómocsoládra.

A Baranya északi szegletében fekvő zsáktelepüléstől a Dél-Dunántúli régió három megyeszékhelye: Kaposvár, Pécs és Szekszárd is egyaránt 55-60 km távolságra van. Megközelíthető vonattal a Dombóvár-Bátaszék vasútvonalon, közúton Mágocs felől a felújított 65174 számú bekötőúton.

Az elmúlt két évtizedben épült Faluház, Szolgáltatóház, Diákszálló, Interaktív Tárház, Sószoza, Orgonszoza, Konferenciaközpont és vendégház, 84 jó minőségű szálláshely és 40 főt befogadó étterem várja a vendégeket.

A helyiek és a látogatók is élvezhetik a Planetárium, a repülés élményét nyújtó BOEING szimulátor, a „Virágsűrűben” kialakított Erdei Tornapálya, a szabadtéri fitnesspark, a négy természeti tanösvény, a vízi sportok kínálta kalandot, és a páratlan panorámát nyújtó, tizennyolc méter magas kilátóról feltáruló tájat, és a Fesztivál tér hangulatos programjait. A Kemencés udvarban langallót süthetnek, gyertyát önthetnek és agyagozhatnak a látogatók.

A nyári esték Kemencés vacsorái: a ropogós malacsült, a részeges csülök és a házi rétes mellett a tópart és a naplemente, a tavon ringatózó és hajózásra hívó pletna¹ varázsolja el a vendégeket. Az Interaktív Tárház csillagnéző teraszáról – szakértő segítséggel – pillanthatunk a csillagos égbolt rejtelmeibe. A Bandi-pince borkóstolóval várja az érdeklődőket.

Sokféle gyönyörű táj van a világon. A legszebb mégis az, amelyhez küzdelmekkel kapcsolódunk. Ahol örökké reménykedünk, ahol sokszor csalatkozunk, ahol van erőnk újrakezdeni mindent, ahol születünk. Lakosainak ez Alsómocsolád, mely minden reggel dombok karjaiban ébred, a Szent András patak friss vizében fürdik, tavak tükrében fészülködik.

A mese szerint a vidéket hajdan tündérek lakták. Ez volt a leges-legszebb hely a földön, nagyon vigyáztak rá. Az embereknek is megtetszett ez a vidék, engedélyt kértek hát a tündérek királyától, hogy letelepedhessenek itt. A tündérek királya feltételt szabott: Ha vigyáztok a tájra és megőrzitek meséit, itt maradhattok. A település lakói évszázadok óta óvják, a Mocsoládi tájat és generációról generációra örökítik meséit.

Nem lepődnének meg, ha a környező dombok erdeiben a Mocsoládi erdőkerülő mutatná meg a Palacsintás király udvarához vezető utat. Meleg nyári délutánon „Mestör úr”² sétálna az utcán a szőlőből hazafelé, vagy langyos tavaszi estén Perczel Vilma³ kisasszonnyal találkozónánk a Virágsűrűben. Földig hajolnánk báró Majthényi József – Kossuth kormánybiztosa – előtt, ha zsinóros atillájában a templomba menet találkozónánk vele. Természetesnek találónánk, ha Rigac Jancsi⁴ kedvenc fája alatt ülne, betyár társait várva.

Sehol nincs ilyen jó illatú levegő. A virágok szebben nyílnak, a madarak éneke az égig hangzik. A Szent András patak csobogása, az erdők suttogása új titkokat mesél. A Mocsoládi táj őrzi meséit, melyek sosem érnek véget. Közöttünk történnek tovább, amíg gondolkozunk, amíg hiszünk, remélünk és szeretünk. Örök és éltető mesék ezek. Az EMBER meséi.

A település polgármestere: Dicső László

¹A pletna a helyiek által gyártott és csak Bledben (Szlovénia) ismert hajó, eredete 1590-be nyúlik vissza.

²Kulcsár József néptanító, költő

³Báró Majthényi Józsefné, Perczel Vilma (1813-1877)

⁴Baranya vármegye híres betyárja

Every person has a magic box in which to create their own world. If you want to see the world we have created, come and visit Alsómocsolád, a picturesque town surrounded by hills and lakes, located in one of the most magical parts of the Hegyhát District of Baranya County.

This one-exit town located in the northern corner of Baranya lies 55-60 km away from three county seats of the South-Transdanubian Region: Kaposvár, Pécs and Szekszárd. It can be reached by train on the Dombóvár-Bátaszék railway line, or by road from Mágocs on the renovated Access Road No 65174.

In the past two decades, a Community House, a Service House, a Hostel, an Interactive House, a Salin Treatment Room, an Orgone Room, a Conference Centre, and a Guest House with 84 high-quality accommodation units and a restaurant that can accommodate 40 people have been built, all of which welcome and are at the disposal of tourists. Locals and visitors alike can enjoy the Planetarium, the Boeing flight simulator, a sports ground (Erdi Tornapálya) located on a flowery field (“Virágsűrű”: Flower Jungle) in the middle of a forest, the four nature trails, the water sports adventure, the scenery from the 18-metre-high observation tower with its unrivalled panoramic views, as well as the pleasant and attractive programs usually held on Fesztivál tér (Festival Square). Visitors can bake their own “langalló” (Hungarian Focaccia Pizza), draw candles or take part in clay modeling or sculpting workshops in the “Kemencés udvar” (Oven Yard). Summer evenings of Oven-Baked Dinners: alongside crispy roasted pork, drunken pork knuckle (“részeges csülök”), and homemade strudel, guests are enchanted by the lakeside and the sunset, while a gently swaying “pletna” beckons for exploration and sailing on the lake. From the stargazing terrace of the “Interaktív Tárház” (Interactive Observatory), you can explore the wonders of the night sky with the assistance of knowledgeable experts. The Bandi-pince offers wine tasting. There are numerous breathtaking landscapes in the world, but the most beautiful place is often where our struggles have taken or are taking place. For its inhabitants, this place is Alsómocsolád, which awakens every morning nestled in the embrace of the hills, bathes in the refreshing waters of the Szent András Stream, and brushes its hair with the shimmering reflections of the lakes.

When walking on the surrounding hills, you can be surprised by meeting the Mocsolád Forest Ranger who shows you the way to the “Palacsintás király” (King Flapjack's) courtyard. On a warm summer afternoon, you can meet “Mr Mestör”² walking down the street on his way home from the vineyard, or, on a warm spring evening, you can meet Miss Vilma Perczel³ in the “Virágsűrű” (Flower Jungle). You can respectfully bow your head before Baron József Majthényi, Kossuth's government commissioner, if you happen to encounter him wearing his adorned braided atilla (a traditional Hungarian short coat) on your way to the church. It would be natural to find Rigac Jancsi⁴ sitting under his favorite tree, waiting for his bandit comrades.

Nowhere else is the air as fragrant. The flowers bloom more beautifully, and the birds' songs reach the sky. The landscape of Mocsolád preserves its never-ending tales. These are eternal and nourishing stories. The stories of HUMANS.

Mayor of the town: László Dicső

¹Pletna is a boat made by the locals and known only in Bled (Slovenia), dating back to 1590.

²József Kulcsár, folk teacher and poet

³Baroness Józsefné Majthényi, née Vilma Perczel (1813-1877)

⁴The famous outlaw of Baranya County

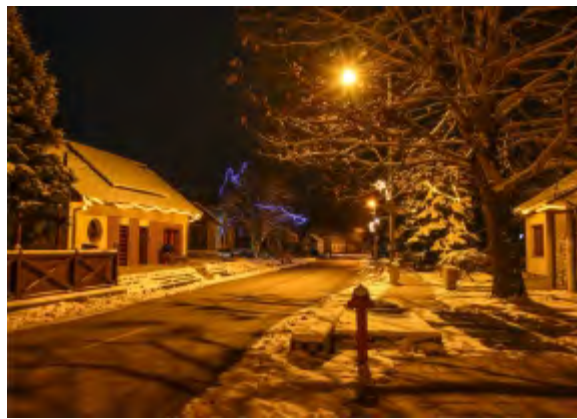
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Kálvária templommal; Vendégház; Őszi Fény Idősek Otthona; Kilátó; Faluház; Sissi szobor; Látkép templommal; Alsómocsoládi éjszaka; Kemencés udvar; Pletna kikötő; Planetárium – 737 Boeing szimulátor; Lombház

ALSÓMOCSOLÁD

ALSÓMOCSOLÁD

ARANYOSGADÁNY

A festői szépségű község két településből született: Pécsarányosból és Keménygadányból. A két településrész 1,5 kilométer távolságra fekszik egymástól, ahol két tó és egy 800 m²-es levendula ültetvény található. A falun a Pécsi-vízbe torkolló Sid patak folyik keresztül. A két községet Aranyosgadány néven 1941-ben egyesítették. Nevük eredete: Pécsarányos egyik magyarázata utalhat Pécs közelségére és az arany főnév használatára, ám ez utóbbi valószínűleg inkább az „ariánus” egyház – annak idején, mint püspöki székhely – nevéből eredeztethető. A Gadány név személynevből keletkezhetett, a Kemény előtag pedig egykori tulajdonosaira, a Kemény-nembeli gadányiakra utal.

Arányos első írásos említése 1193-hoz kapcsolódik – bár már korábban is lakott volt.

III. Béla király anyja a székesfehérvári ispotályos keresztteseknek adta Arányost, majd a Kán-nemzetbéliekhez került. 1336-ban Károly Róbert kincstárnokának, Neksei Dömötörnek lányáé lett, aki férjére, Garai Pálra hagyományozta. A 14. és 15. században a település az ariánus egyház püspöki székhelye volt. 1518-ban az Istvánffy családhoz került. A település tevékeny részt vállalt Szigetvár ellátásában. Zrínyi Miklós halálával, a vár elestével a település is török uralom alá került. E korból több tárgyi emlék is előkerült, ilyen például az ún. Török kút.

Arányos a török kiűzése után kincstári falu lett. Egy 1714-es dokumentum szerint Arányoson egy ariánus kápolna állt, amely a településnek a katolikus hitre való visszatérése után Szent Lászlónak lett szentelve. A község néhány évtizedig a Passardi család tulajdona lett. Passardi János honosította meg a selyemhernyó tenyésztést, szederfákat ültetett és Pellérdén selyemszövő gyárat létesített. A 17. század második felében a település a Czindery család birtokába került.

Aranyosgadány több évszázados történelme során elsősorban szőlő- és borkultúrájáról volt híres, valamint szarvasmarha tenyésztéséről. (A pécsi püspök egy 1705-ös okmány szerint például az egyházi tizedet a kiváló arányosi borban szedte be). A településnek már a 19. század elejétől önálló iskolája volt, melynek épületét 1858-ban újították fel; mint Római Katolikus Nép 1867 után közigazgatásilag a pellérdi körjegyzőséghez tartozott. A szőlőn és boron kívül a faluban vágóhíd és tégláégető is található, ezen kívül a lakosság kenderfonással is foglalkozott. A település körül gazdag erdőség volt, bő vadállománnyal.

A 2020. évtől kezdődően az Önkormányzat által szervezett mezőgazdasági program fő irányvonala a levendula és az édesburgonya. A szüreti rendezvényeket egyre nagyobb érdeklődés kíséri. A községben jelenleg a szennyvíz-hálózat kiépítése folyik, így a faluban már minden vonalas infrastruktúra elérhetővé válik.

Aranyosgadány gyöngyszeme a „Horváth Kert” ahol a Tájházban megtekinthető az „Aranyosgadány történelmi morzsái” című kiállítás, valamint lehetőség van egy kellemes sétára a szoborparkban, ahol közel 100 faszobor található. A minden évben megrendezésre kerülő nemzetközi alkotó tábor a magyarországi és határon túli alkotókkal, egyrészt nagyon kedvelt kulturális program, másrészt alkotásaival a szobor park folyamatos gazdagodását biztosítja.

Aranyosgadány újonnan megépült szabadtéri színpada méltó helyszínt biztosít a rendezvényeknek. Pécs közelsége és az elmúlt évek rendezvényei, fejlesztései egyre ismertebbé és kedveltebbé teszik a települést.

A település polgármestere: Csurgók Lajosné

The picturesque village was born of two settlements, Pécsarányos and Keménygadány. The two parts of the settlement are 1.5 km apart, with two lakes and an 800 sqm lavender plantation. The Sid stream, which flows into the Pécsi stream, flows through the village. The two villages were united in 1941 under the name Aranyosgadány. One explanation of the origin of their name: Pécsarányos may refer to the proximity of Pécs and the use of the noun gold, but the latter is more likely to derive from the name of the 'Arian' church, which was the episcopal seat at the time. The name Gadány may have originated from a personal name, while the prefix Kemény refers to the former owners, the Kemény clan from Gadány.

The first written record of Arányos dates back to 1193 – although it was inhabited even earlier. The mother of III. King Béla gave Arányos to the Crusaders Knights Hospitaller Order of Székesfehérvár, and then it was given to the Kán family. In 1336 it belonged to the daughter of King Róbert Károly's (Caroberto) treasurer, Dömötör Neksei, who passed it on to her husband, Pál Garai. In the 14th and 15th centuries the settlement was the episcopal seat of the Arian Church. In 1518, it passed to the Istvánffy family. The settlement took an active part in the supply of Szigetvár. With the death of Miklós Zrínyi and the fall of the castle, the settlement also came under Turkish rule. Several relics from this period have been found, such as the so-called Turkish well. Arányos became a property of the Treasury after the Turkish expulsion. According to a document from 1714, Arányos had an Arian chapel, which was dedicated to St. László after the village returned to Catholicism. The village was owned by the Passardi family for a few decades. János Passardi introduced silkworm breeding, planted black-berry trees and established a silk weaving factory in Pellérd. In the second half of the 17th century, the Czindery family took over the settlement.

Aranyosgadány has been famous for centuries primarily for its grape and wine culture and cattle breeding. (According to a document of 1705, the bishop of Pécs collected the church tithe in the excellent wine of Arányos). The village had its own school already from the beginning of the 19th century, the building of which was renovated in 1858; as a Roman Catholic village it belonged administratively to the district notary of Pellérd after 1867. In addition to grapes and wine, the village also had a slaughterhouse and a brick kiln, and the inhabitants dealt with hemp weaving too. The area around the village was rich in woodland with plenty of game. From 2020 onwards, lavender and sweet potatoes production has been the main focus of the agricultural programme organized by the municipality. Grape harvest events are becoming increasingly popular. The sewage network is currently in the process of being built in the village, so all the linear infrastructure in the village will be accessible.

The jewel of Aranyosgadány is the "Horváth Garden" where you can visit an exhibition "The historical bits of Aranyosgadány" organized in the Country House Museum, and you can also take a pleasant walk in the sculpture park, where there are nearly 100 wooden sculptures. The annual international art camp with artists from Hungary and abroad is a very popular cultural programme on the one hand, and on the other hand its creations ensure the continuous enrichment of the sculpture park.

The newly built outdoor stage in Aranyosgadány provides a worthy venue for events. The proximity of Pécs and the events and developments of the recent years make the village more and more well-known and popular.

The mayor of the settlement: Lajosné Csurgók

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

ARANYOSGADÁNY

ARANYOSGADÁNY

BAKONYA

A község a Pécsi kistérségben, Pécestől 15 km-re a Mecsek nyugati oldalán fekszik. Baranya vármegye legősibb falvainak egyike. Első írásos említése 1235-ből való, elnevezése a szláv eredetű bukovina – bükkös – bükkerdő szóból ered, a Bakonya nevet 1335-ben kapta.

Bakonya közepén van a Kút völgy vízfolyás, melyet eredetileg három bővizű forrás táplált. Kondacs Pál itt találta meg az első kőbaltát. Később több, más kultúrából származó lelet került elő, bizonyítva, hogy a bővizű források közelében évezredek óta különböző népcsoportok éltek. Ezt bizonyítják a földből előkerült tűzhelyek nyomai, gödörlakások helyei, és a gabona tárolására szolgáló gödrök is.

A török hódoltság idején is viszonylag sok család élt itt, 1582-ben 22 család fizetett adót. Bakonya az akkor élő emberek számára – az erdő közelsége okán – nemcsak megélhetést, hanem menedéket is jelentett. A 14. században pápai lajstromok említik, hogy Bakonya plébánia volt, 1788-ig pedig Kővágószőlős leányegyháza. A templom mai formája 1867-ben alakult ki, a második világháború idején tornyát találat érte és megromlásra került, a nagy harang használhatatlanná vált. Az 1960-as évek elején lakossági adományból új harang került a tornyba. 1972-74 között került sor a templom tatarozására, 2023-ban a templomzsaluk cseréjére és a Szent György festmény újra avatására, melyet Dr. Balog Márta pécsi háziorvos saját költségén restauráltatott.

Bakonya és Kővágótöttös földterületét Cupor-völgy és a völgy aljában lévő bővizű patak választja el. Cupor-völgyet az itt élő emberek Malom-völgynek hívják, mivel az 1800-as évek végén, és az 1900-as évek elején még 10 vízimalom üzemelt. Már a török hódoltság idején is léteztek malmok a völgyben. Feljegyzések szerint Pécsen az 1600-as években, a Tettye patak vizével 40 vízimalmot üzemeltettek. Kis Bakonya a falutól északnyugatra lévő terület, keleti oldalán a Kis-völgy, nyugati oldalán a Nagy-völgy határolja. Cserlegelő lejtős erdőrészen van az Árvácska „Árvácsa” nevű erdőrésze.

A település nevezetességei:

A körforgalomban elhelyezkedő buszmegálló épülete, mely 2020-ban új arculatot kapott. Jobb oldali helyisége váróterem nappalivá alakítva, ahol a várakozók könyveket és újságot olvashatnak.

A 1788-ban, barokk stílusban épült római katolikus plébánia és az 1807-ben Páduai Szent Antal tiszteletére emelt kápolna.

Az egykori uránbánya, a Bányászati emlékhely a Múzeum-kertben.

Helytörténeti Múzeum: László Cecília által a falura hagyott épületből kialakítva. A tájház udvarán elhelyezkedő kisebb épületben található Vörös Vince, az Országgyűlés volt alelnöke, a Független Kisgazdapárt örökös tiszteletbeli elnöke tiszteletére kialakított emlékszoba. A parkban került kihelyezésre a Bányász-emlékkő, és egy csille. A múzeum udvara szépen gondozott, parkosított közterület, közepén népi fafaragó művével, Szent István szobrával. További látnivaló a Tűzoltó szekér, a Mária-kert, és a Fő utcán az Ökoturisztikai látogatóközpont. Az Önkormányzat udvarában található az elmúlt években szállásra is alkalmas helynek kialakított Pajtaszálló, felszerelt konyhával és mellékhelyiségekkel, melynek köszönhetően a pihenni vágyóknak főzésre, sütésre és tisztálkodásra is lehetőségük van. Az önkormányzat épületében található a Csorba Győző Könyvtár kirendeltsége. Családoknak is ideális, hogy a településen játszótér, futballpálya, kosárlabda pálya várja a játszani vágyó gyerekeket. Nem utolsósorban az erdő egy kőhajtásnyira veszi körül a falu határait.

A település polgármestere: Janz Anikó Szilvia

Bakonya is a village located in the Pécs microregion, 15 km away from Pécs, on the western side of the Mecsek mountain range. It is one of the oldest villages in Baranya county. The earliest recorded mention of the village dates back to 1235, and in 1335 it was named Bakonya. This name has its roots in the Slavic word "bukovina," which refers to a beech forest.

The Kút völgy stream is located in the middle of Bakonya, and was originally fed by three abundant springs. Pál Kondacs found the first stone ax here. Later, more findings from other cultures emerged, proving that different human groups have been living near the abundant springs for millennia. This is evidenced by traces of fireplaces unearthed from the soil, sites of pit dwellings, and pits used for grain storage. Even during the period of Ottoman occupation, a relatively large number of families lived here; in 1582 there were 22 families paying taxes. Bakonya offered not only livelihood but also refuge for the people living at that time, thanks to the proximity of the forest. The village is mentioned in the list of Papal Tithes from 1332–1337 as a parish, and until 1788 it was a succursal church of Kővágószőlős. The current form of the church took shape in 1867. It was damaged during the Second World War when the tower was hit and the large bell became unusable. A new bell was installed in the tower from public donations in the early 1960s. The church underwent renovations between 1972 and 1974. In 2023, the scaffolding was replaced, and the painting of Saint George, which had been restored thanks to the contribution of Dr. Márta Balog, a general practitioner from Pécs, was re-dedicated.

The land area of Bakonya and Kővágótöttös is separated by Cupor [say: Tsupor] valley with an abundant stream flowing at the bottom of the valley. The locals call Cupor valley Malom (Mill) valley, because in the late 1800s and early 1900s, 10 water mills operated here. Mills might have existed in the valley during the Ottoman rule as well. According to records, in Pécs in the 1600s, 40 water mills were operated with the water of Tettye stream.

Kis (Small) Bakonya is the area northwest of the village, bordered by the Kiss (Small) Valley on its eastern side and the Nagy (Great) Valley on its western side. In the sloping forest part called Cserlegelő, there is a forest fragment named "Árvácska" or "Árvácsa".

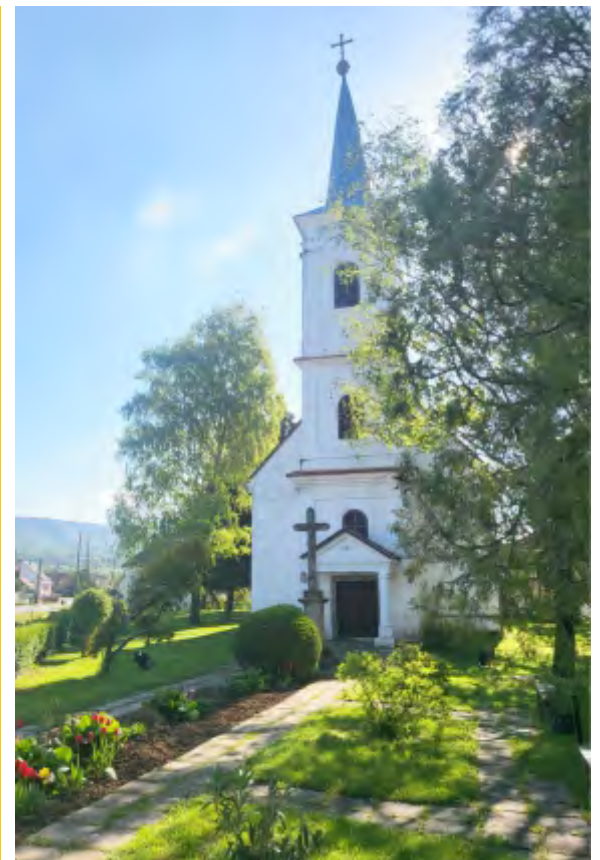
Noteworthy sites of the settlement: The Bus Stop building located in the roundabout, which was redesigned in 2020. Its right-side room has been transformed into a living room where waiting passengers can read books and newspapers. / The Roman Catholic parish built in Baroque style in 1788. / The chapel built in honor of St. Anthony of Padua in 1807. / The Mining Memorial Site in the Museum Garden and the former uranium mine. The Local History Museum was set up in a building donated to the village by Cecília László. In the yard of the old house converted into museum there is a memorial room set up in honor of Vince Vörös, the former Vice President of the National Assembly, the Honorary Chairman of the Independent Smallholders' Party (FKGP). The museum yard is a beautifully maintained, landscaped public area, with a statue of Saint Stephen. Further sights include the Firefighter Carriage, the Mary Garden and the Ecotourism Visitor Center on Fő utca (Main Street). In the courtyard of the Municipality, there is Pajtaszálló (Barn Lodge) converted into accommodation in recent years. It is equipped with a kitchen and bathrooms, providing the opportunity for those seeking relaxation to cook, bake and clean themselves. The branch of the Csorba Győző Library is located in the municipality building. The village is also ideal for families as it offers a playground, a football field and a basketball court for children who desire to play. Last but not least, the forest surrounds the village just a stone's throw away.

Mayor of the settlement: Szilvia Janz Anikó

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szent György szobor; Helytörténeti gyűjtemény; Mária kert; Szent György templom; Tűzoltószekér; Buszmegálló; Paplak; Kút völgy; kosárpálya; Csúcsa dűlő föld alatti romjai

BAKONYA

BAKONYA

BAKSA

A község Baranya vármegyében, a Sellyei járásban fekszik. A vármegye középső részén terül el, a Mecsek, a Villányi-hegység és az Ormánság között. Régi falurésze völgyben, az új falu pedig egy fennsíkon terül el. A község északnyugati határában szőlőművelés folyik. Jelentős a mező- és erdőgazdálkodás.

A falu címerében a három fekete domb a pajzs alsó részén a középkorban itt álló településekre emlékeztet: Baksára, Poborfára és Rádfára. A dombok alatt lévő fehér színű hullámmal a patakat jelképezik, a középső dombon lévő szőlőtő pedig a helyi szőlőművelést. A pajzs alatt lévő búzalkaszok a mezőgazdaságra utalnak.

Baksa legfontosabb közúti megközelítési útvonala a Pécestől az ormánsági Vajszlóiig húzódó 5801-es út. Vasútvonal nem érinti.

Első írásos említése 1247-ből származik, ekkor Baxa, Boxa néven említik a települést. A személynévi eredetű Baksa helynév a Boksa, Bogsa régi szláv névből ered. Az első okiratokban a kovászdí vár (hajdani Valkó vármegye, mai Horvátország) katonanépei tulajdonában állt, területe pedig magába foglalta a mai Tengeri települést is. A patakat (régen Malomárok) Dobonuk néven említik. A török hódoltság során, a szomszédos Rádfával ellentétben nem pusztult el, területe a török katonai-polgári közigazgatás alatt, 1543-tól a mohácsi szandzsákhhoz tartozott, majd 1600-tól a nagykanizsai beglerbeg kormányzása alá került. 1627-ben az akkori pécsi püspök, Dávid Pál birtokai között említik, 1664 után pedig a Zrínyi-Draskovich család birtokolta ezt a területet; 1675-ben Zrínyi Miklós második feleségének birtokjegyzékéből bukkan elő a község neve. A magyar szabadságharc után a Habsburg birodalom alapvető közigazgatási változásokat vezetett be Magyarországon, elrendelte a megyék járásokra való felosztását, csendőrkörületeket állított fel, majd a jegyzőségek rendjét is szabályozta. Baksa ekkor a szentlőrinci járáshoz került. Az első világháborút követő években antant megszállás alatt állt, ezután a rövid életű Szerb-Magyar Köztársaság része lett. A második világháború után jelentősen csökkent a község lakossága. A település lakosság száma 2023-ban is mindössze 809 fő. Az első önálló iskolaépület az 1858/1859-es tanévben épült, melynek létrejöttét a baksai uradalom tulajdonosa, Mihálovics Imre finanszírozta. A templom melletti régi iskola egy tanteremmel és tanítói lakással működött, az 1942-ben épült új iskola két tanteremmel és tanítói lakással működött. A 2019/2020-as tanévben 113, míg a 2020/2021-es tanévben tanuló 120 tanuló járt az iskolába. A török kort megelőző évszázadokban a falu földből (vályogból) és fából készült templommal és saját pappal rendelkezett.

Az 1990-es években társadalmi összefogással épült fel a Szent Márton kápolna, amely a görögországi egyházak község része. A főút mellett álló római katolikus templomot az 1990-es évek elején társadalmi összefogással építették Szent Márton tiszteletére.

Az új faluközpontban álló téglavíztorony 1963-ban épült, ma már nem üzemel. Park veszi körül. A régi faluközpontban, a Hősök terén áll a világháborúk áldozatainak emlékszóbra. A szép természeti környezetben fekvő horgásztó a Kossuth Lajos utca felől közelíthető meg.

Minden évben augusztus 20-án rendezik meg az ún. Pipitér Fesztivált (korábban Falunap), amelyen a község lakói és az onnan elszármazottak találkozhatnak, és különböző zenés, főző-, sport- és gyermekprogramokon vehetnek részt a település sportpályáján. Minden évben november 11-t követő vasárnap rendezik meg a Szent Márton-napi búcsút.

A település polgármestere: Tóth Gábor

The village is located in the Sellye District of Baranya County. It lies in the central part of the county, between the Mecsek, the Villányi Mountains and the Ormánság. The old part of the village is in a valley, and the new village is on a plateau. Vineyards are cultivated in the northwestern border of the village. Farming and forestry are important.

In the village's coat of arms, the three black hills in the lower part of the shield refer to the settlements that stood here in the Middle Ages: Baksa, Poborfa and Rádfa. The white wave below the hills represents the stream, and the vines on the middle hill represent the local viticulture. The ears of wheat under the shield refer to agriculture.

The most important road access route to Baksa is road 5801 from Pécs to Vajszló in the Ormánság region. It is not served by any railway line. Its first written mention dates from 1247, when the settlement was mentioned as Baxa, Boxa. The place name Baksa is of personal name origin, and comes from the old Slavic name Boksa, Bogsa. In the first documents, the castle of Kovászd (former Valkó County, present-day Croatia) was owned by the military people, and its territory also included the present-day Tengeri settlement. The stream (formerly Malomárok) is referred to as Dobonuk. During the Turkish subjugation, unlike the neighboring Rádfa, it was not destroyed, its territory was under the Turkish military-civilian administration, from 1543 it belonged to the Sanjak of Mohács, and from 1600 it came under the administration of the Beglerbeg of Nagykanizsa. In 1627, it was mentioned among the possessions of the then bishop of Pécs, Pál Dávid, and after 1664, the Zrínyi-Draskovich family owned this area; In 1675, the name of the village appears in the inventory of Miklós Zrínyi's second wife. After the Hungarian War of Independence, the Habsburg Empire introduced fundamental administrative changes in Hungary, ordered the division of counties into districts, set up gendarmerie districts, and regulated the order of notaries. Baksa was then assigned to the District of Szentlőrinc. In the years following the First World War, it was under Entente occupation, then it became part of the short-lived Serbian-Hungarian Republic. After the Second World War, the population of the village decreased significantly. The settlement's population in 2023 is only 809 people. The first independent school building was built in the school year 1858/1859, the creation of which was financed by the owner of the Baksa manor, Imre Mihálovics. The old school next to the church had 1 classroom and a teacher's apartment, the new school built in 1942 had 2 classrooms and a teacher's apartment. In the 2019/2020 academic year, 113 students attended the school, while in the 2020/2021 academic year, 120 students attended the school. In the centuries before the Turkish era, the village had a church made of earth (clay) and wood and its own priest. In the 1990s, the Chapel of Saint Martin, which is part of the Görögországi parish, was built with a social collaboration. The Roman Catholic church next to the main road was built in the early 1990s in honor of St. Martin with a social collaboration. The brick water tower in the new village center was built in 1963. It is no longer in operation today. It is surrounded by a park. In the old village center, on Heroes' Square, there is a memorial statue of the victims of the world wars. The fishing pond, located in a beautiful natural environment, can be reached from Kossuth Lajos Street. Every year on August 20, the so-called Pipitér Festival (formerly Village Day), where the inhabitants of the village and their descendants can meet and participate in various musical, cooking, sports and children's programs on the sports field of the settlement. The St. Martin's Day indulgence is held every year on the Sunday following November 11.

The mayor of the settlement: Gábor Tóth

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

BAKSA

BAKSA

BARANYASZENTGYÖRGY

Baranyaszentgyörgy község Magyarország dél-dunántúli régiójában, azon belül is Baranya vármegyében, 7,27 km² területen fekszik. A település Sásdtól nyugatra, Baranyajenő és Tormás között helyezkedik el. A kis falu lakossága mindössze 125 főre becsülhető a 2021-es adatok alapján.

A falu neve a török hódoltság előtti Zentgerg alakban ismert, a falu templomának védőszentjére utalva. A község magyar lakosai kibírták a török támadásokat, azonban a Rákóczi-szabadságharcot követően elhagyták szülőhelyüket, így a falu évtizedekre pusztává vált. Új lakosságát Petrovszky József földbirtokos Trier környékéről telepítette be 1754-től. A 20. század elejére a lakosság nagy része német anyanyelvű volt, ám 1945 után jelentős részüket kitelepítették. Az elűzöttek helyére a Felvidékről érkeztek magyar családok.

Baranyaszentgyörgy temploma 1427-ben bukkan fel először a forrásokban, amikor is Pozsegai Pál volt a helyi plébános. A templom a török korban elpusztult, 1774-ben a régi templom romjaira építették az új plébániatemplomot Szent György tiszteletére, melyet később ki is bővítettek és a pécsi Gebauer Ernő 1941-ben készített freskói díszítik.

A faluközpont ligetes parkjában egyéni módon kivitelezett háborús emlékmű áll, a hősök tiszteletére. Baranyaszentgyörgy központi tere az Uhl Antal tér. Uhl Antal Hőgyészen, majd Pécsváradon volt káplán. Lille-ben (Franciaország) a magyar munkások lelkesze volt (1931), majd Párizsban a magyar katolikus misszió vezetőjeként tevékenykedett (1941). Franciaország német megszállása idején a Gestapo elől mentette az üldözötteket úgy, hogy a párizsi magyar zsidóknak kiállította a katolikus misszió igazolványát, akik így megmenekültek a haláltáboroktól. A mintegy 2000 zsidó származású család megmentéséért „zsidópártolás” vádjával börtönbüntetésre ítélték (1943). Ezután Magyarországra menekült. Püspöke Baranyaszentgyörgyre helyezte, ahol 39 évig volt plébános 1943-tól 1982-ig, haláláig.

Az önkormányzat 1998-ban szobrot állíttatott, teret nevezett el róla, majd 2022-ben a Magyar Falu Program keretében az egykori plébánia épületét megvásárolta, majd ezt felújítva egy emlékszobát alakított ki az „üldözöttek papja” tiszteletére.

A településen az elmúlt öt évben jelentős fejlesztések tudtak megvalósulni kormányzati támogatásokból. Ilyenek voltak például a belterületi út felújítása, járda felújítás, piactér kialakítása, Jó Kis Hely épület kialakítása, az egykori plébánia épület felújítása, harangláb építése, játszótér felújítása és sportterem kialakítása.

Baranyaszentgyörgy olyan, mint egy nagy park, határában található egy körülbelül 20 hektáros halastó a természet szerelmesei számára. A horgásztóban számos halfajta megtalálható, többek között ponty, süllő, csuka, harcsa, illetve amur. A tóra gyönyörű kilátást nyújtanak a kicsiny települést körülölelő dombok.

A település határában található a St. George vadaskert, amely mintegy 800 hektár. A kertben gím- és dámszarvas, muflon, őz és a vaddisznó. A kertben vadászati lehetőség is várja az arra érdeklődőket. A természetjárókat is szép és tartalmas túrázási lehetőségek várják.

A település polgármestere: Eizemann János

Baranyaszentgyörgy is a village in the Southern Transdanubia region of Hungary, within Baranya County, covering an area of 7.27 km². The settlement is located to the west of Sásd, between Baranyajenő and Tormás. The small village has a population of only about 125, based on 2021 data.

The name of the village, known as Zentgerg before the Ottoman occupation, refers to the patron saint of the village's church. The Hungarian inhabitants of the village withstood the Ottoman attacks, but they left their birthplace after the Rákóczi War of Independence, thus the village became deserted for decades. Its new population was resettled from the Trier region of Germany by landowner József Petrovszky from 1754. By the beginning of the 20th century, most of the population was of German mother tongue, but a significant proportion were expelled after 1945. Hungarian families from Felvidék (Upper Hungary, now Southern Slovakia) replaced the displaced population.

The church of Baranyaszentgyörgy first appears in written sources in 1427, when Pál Pozsegai was the local parish priest. It was destroyed during the Ottoman era, and the new parish church was built on the ruins of the old building in 1774 in honour of Saint George, then was later expanded and decorated with frescoes made by Ernő Gebauer of Pécs in 1941.

In the park of the village centre stands a uniquely executed war memorial honouring the heroes. The central square of Baranyaszentgyörgy is Uhl Antal tér. Antal Uhl was a chaplain in Hőgyész and then in Pécsvárad. In Lille (France) he was the pastor of Hungarian workers (1931), and then he worked in Paris as the head of the Hungarian Catholic mission (1941). During the German occupation of France, he saved the persecuted from the Gestapo by issuing the Catholic mission's certificate to Hungarian Jews in Paris, who thus were saved from the threat of being deported to death camps. He was sentenced to prison for “supporting Jews”. He saved about 2,000 Jewish families (1943). Afterwards he fled to Hungary. His bishop appointed him here, in Baranyaszentgyörgy, as a parish priest from 1943 to 1982, until his death.

In 1998, the local government erected a statue, named a square after him, and in 2022, as part of the Hungarian Village Program, it purchased the former parish building and renovated it to create a memorial room in honor of the “Priest of the Persecuted”.

Significant developments have been realized in the settlement in the past 5 years from government subsidies. Such were e.g., the renovation of the inner roads, sidewalk renovation, building of a market square, creation of the “Jó Kis Hely” (Little Nice Place) building, renovation of the former parish building, construction of a bell tower, renovation of the playground and building of a sports hall.

Baranyaszentgyörgy is like a large park, on its outskirts there is a fishing lake of about 20 hectares for nature lovers. The fishing lake is home to several species of fish, including carp, zander, northern pike, catfish and grass carp. The hills surrounding the small settlement offer a beautiful view of the lake.

The St. George game park, which is about 800 hectares in size, is also located on the outskirts of the village. Red and fallow deer, mouflon, roe deer, and wild boar live in its garden. The game park also offers hunting opportunities for those interested. The village awaits nature lovers with beautiful and meaningful hiking opportunities.

Mayor of the settlement: János Eizemann

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felújított plébánia épület; Baranyaszentgyörgy templom; Uhl Antal mellszoba; Uhl Antal emlékszoba; II. világháborús emlékmű; Baranyaszentgyörgy madártávlatból; Baranyaszentgyörgyi tó madártávlatból; Jó Kis Hely épülete; Egykori plébáni épület udvar; Park; Piactér

BARANYASZENTGYÖRGY

BARANYASZENTGYÖRGY

BELVÁRDGYULA

Belvárdgyula Baranya vármegyében, a Bólyi járásban, Pécs és Mohács közt nagyjából félúton, légvonalban mindkettőtől körülbelül 20-20 kilométerre fekvő község. Szomszédos települése észak felől Olasz, északkelet felől Szederkény, délkelet felől Borjád, dél felől Nagybudmér, délnyugat felől Kiskassa, északnyugat felől pedig Birján.

Legfontosabb megközelítési útvonala a Mohácstól Pécsig húzódó 57-es főút, mely az északi határszél közelében halad el, érintve Kisgyula és Gyulapuszta településrészeket is. Központja vonatkozásában azonban zsáktelepülésnek tekinthető, mert oda csak a főútból délnek kiágazó 57102-es számú mellékút vezet be. Pécs térségével az 5611-es út kapcsolja össze, és az M60-as autópálya völgyhídja átszeli a községet.

A Belvárd és Kisgyula egyesüléséből keletkezett település már az ókorban is lakott terület volt. 1056-ban a pécsi püspökség birtoka. A 13. század végén a Győr nemzetségbeli Konrád pálos kolostort építtetett itt, melyet Szent László tiszteletére szenteltek.

1285-ben említették először okiratban, Jula néven. Belvárd neve IV. Béla király Béla herceg nevű fiától eredhet. A tatárjárás után kisebb erődítmény épült, Bélavára, mely közelében alakult ki a falu. Béla herceg halála után a vár, és környéke ismét a fejedelmi Gyula család egyik ágáé. A várat 1330 körül rombolták le, de a falvak (Belvárd, Yula) újraépültek.

A középkorban a vidék egyik központja volt, 1356 óta vásártartási joggal rendelkezik. 1484-től káptalani iskola is működött benne. A török idők végére a település teljesen elpusztult.

A falu késői utóda már a völgybe települt, Belvárd 1720 körül, Kisgyula 1818-ban települt át a mai helyére. 1730 körül lakosság száma eléri a 150 főt, mellyel a környék egyik legnagyobb települése volt.

1750 körül Tolna vármegyei református magyarok költöztek ide. Az 1895-ben létesült körjegyzőséghez Gyula, Kisbudmér, Nagybudmér tartozott, majd a 30-as évektől Olasz, Hidor, Birján. A mai község 1928-ban Belvárd és Kisgyula egyesüléséből jött létre. A falu 1990-ben Olaszal és Hássággal körjegyzőséget alakított, Olasz központtal. 1991. évtől önálló jegyzőséggel bírt.

Belvárdgyula híres szülőtte Szabó Mihály (1933–2011) református lelképásztor, Szabó Mónika (1975) karmester és Toma Árpád (1958) válogatott labdarúgó.

A festői környezetben fekvő, szépen gondozott település kiváló cél lehet a kirándulási szerelmesei számára. A helyiek barátságosak, vendégszeretőek.

A községben büszkén magasodik az 1754-ben épült, 2015-ben felújított református templom. A ledől, régi katolikus templom helyét a 2010-ben készült Emlékpark őrzi. Az új katolikus templomot 2007-ben szentelték fel.

A település szépen karbantartott Tájháza egy 1910 körül épült parasztházban létesült.

Sportoláshoz, és szabadidő találozókhöz a Szabadidőpark biztosítja a helyszínt, míg a közösségi és társadalmi eseményeknek a Kultúrház és a Lakodalmas ház ad otthont.

A település polgármestere: Sándor Ágnes

Located in Baranya county, in the district of Bóly, approximately halfway between Pécs and Mohács, this village is about 20 kilometers away from both cities as the crow flies. It is neighbored by Olasz from the north, Szederkény from the northeast, Borjád from the southeast, Nagybudmér from the south, Kiskassa from the southwest, and Birján from the northwest.

The main approach is via main road N°57 stretching from Mohács to Pécs, which passes near the northern border, touching the Kisgyula and Gyulapuszta neighbourhoods as well. However, in relation to its center, it can be considered a dead-end settlement, as only the secondary road No 57102 going south from the main road leads there. The area is connected to the region of Pécs by road No 5611, and the viaduct of the M60 motorway crosses the village.

The settlement formed from the union of Belvárd and Kisgyula has been an inhabited area since ancient times. In 1056, it was the property of the Diocese of Pécs. At the end of the 13th century, Konrád of the Győr clan built a Pauline monastery here, dedicated to St. Ladislaus of Hungary.

It was first mentioned in a document in 1285, under the name Jula. The name Belvárd may come from prince Béla, the son of King Béla IV. After the Mongol invasion, a small fortress named Bélavár was built, and a village was formed around it. After Prince Béla's death, the castle and its domains returned to one of the branches of the royal Gyula family. The castle was demolished around 1330, but the villages (Belvárd and Yula) were rebuilt.

In the Middle Ages, it was one of the centers of the region, with market rights since 1356. A prebendal school also operated here from 1484. By the end of the Ottoman rule, the settlement had completely perished.

The late successors of the village moved into the valley: Belvárd around 1720, Kisgyula in 1818. Around 1730, its population reached 150, making it one of the largest settlements in the area. Around 1750, Hungarian Protestants from Tolna county moved here. The joint rural district, established in 1895, included Gyula, Kisbudmér, and Nagybudmér, then Olasz, Hidor, and Birján from the 1930s. The present village was formed in 1928 from the union of Belvárd and Kisgyula. The village formed a joint rural district with Olasz and Hássággy in 1990, with Olasz as the center. From 1991, it had its own notary office.

Famous natives of Belvárdgyula are Mihály Szabó (1933–2011) a Protestant pastor, Mónika Szabó (1975) a bandmaster, and Árpád Toma (1958) a national soccer player.

The beautifully maintained settlement in a picturesque environment can be an excellent destination for lovers of excursions. The locals are friendly and hospitable.

The Reformed church, built in 1754 and renovated in 2015, proudly stands in the village centre. The place of the fallen old Catholic church is preserved by the Memorial Park built in 2010. The new Catholic church was consecrated in 2007.

There is a well-maintained folk museum converted from a farmhouse built around 1910.

The Leisure Park provides the venue for sports and outdoor meetings, while the Cultural House and the Wedding House host community and social events.

Mayor of the settlement: Ágnes Sándor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Elszármazottak napja a kultúrházban; Református templom; Tájház belső; Katolikus templom; Utcatábla; Hivatal; Drónfelvétel, háttérben a református templommal; Falunapi fotó a Himesházi Rezeda táncsoporttal; Tájház; Orvosi rendelő; Temető

BELVÁRDGYULA

BELVÁRDGYULA

BEREMEND

Országunk Déli Kapuja Baranya vármegyében, a Siklói járásban található. Közigazgatási területén fekszik Magyarország legdélibb pontja, a Déli Pont.

Beremend első említése 1281-ből való, a legrégebb leletek az újkőkorból származnak. Virágkorát a Hunyadiak alatt élte: mezővárosi ranggal bírt, és élénk gazdasági élet jellemezte. Az 1687-es nagyharsányi csata után kihalt a falu. Az 1700-as évek elején megkezdődik a benépesítés, részben bevándorlás által, részben betelepítéssel. Beremend háromnemzetiségű, háromtemplomú faluvá válik. A német, magyar és szerb lakosság a faluban „etnikai szigetekre” tagolódik. 1910-től beindul az iparosodás, a Portlandcement- és mész gyártása. A 70-es évektől Beremend neve összeforrt a cementgyártással. A település legjelentősebb természeti értéke a Beremendi kristálybarlang. Fokozottan védett jellege miatt nem látogatható, de a barlang belsejét borító különleges és változatos megjelenésű ásványkiválások és kristályképződmények a Megbékélés kápolna belső terében található Ásvány- és Őslénytani kiállítás részeként megtekinthetők. Itt kapott helyet Rózsakerti Anita kerámiaszobrász állandó kiállítása is.

A település vezetése fontosnak tartja a település fejlesztését, meglévő intézményeinek korszerűsítését, ezért az utóbbi években részben saját, részben pályázati forrásból szinte az összes önkormányzati intézményt – Bölcsőde, Óvoda, Könyvtár, Iskolai Tornaterem, Hivatal és Alapszolgálati Központ épületei – felújította. A tervek szerint idén sor kerül az Idősek Szociális Otthona és a Sportklub Öltöző épületének felújítására. 2019-ben a Napközi Konyha bővítésével átadásra került az új, 250 fős Rendezvényterem. A nagyközség kulturális eseményeinek (esküvők, bál, színházi előadások, egyéb ünnepek) új színtere nem csak a helyiek körében vált gyorsan népszerűvé, a környező települések, városok lakói is szívesen felkeresik.

A település egész évben szeretettel várja vendégeit kulturális és közösségi rendezvényeire: januárban Borverseny és Vince-nap, májusban Majális ünnepség, júniustól augusztus végéig pedig a Beremendi Strandfürdő kínál élményekben gazdag kikapcsolódást. A három medence (sport-, tan- és gyermekmedence) a család minden tagja számára biztosít lehetőséget a fürdőzésre, úszásra. Továbbá a Strandfürdőben kerül megrendezésre a Strandnyitó Party, Beach Party, Strandzáró Party, és sok-sok egyéb program.

Nyáron színvonalas programok színesítik a hétköznapokat. Egyik fő attrakció augusztus első hetében az Ördögkatlan fesztivál, melynek fő helyszíne Beremend. A koncertek, színházi előadások, gyermekműsorok, művészestek kínálata minden korosztály számára tartogat programot.

A lovassportok szerelmeseinek nyújt élményt a Kettes-fogathajtó verseny, ősszel pedig a Szőlőhegyi gazdák borai csábítanak a Pincesorra. Az ősz egyik népszerű rendezvénye a Tökös-nap, a tökfáragással és tökből készült ételek kínálatával egybekötött multság, november végén pedig elkezdődik az Adventi Forgatag, ahol a Karácsonyi készülődés mellett számos zenés program, kézműves termék és a Beremendi Általános Iskolások által készített egyedi karácsonyi ajándékok várják a látogatókat.

Nevezetességek, látnivalók: Mendele Ferenc emlékház és Helytörténeti kiállítás, Iskolatörténeti Múzeum, Megbékélés kápolna, Szent Mihály katolikus templom, református templom, görögkeleti szerb templom, Szent Rókus kápolna. Turisztikai célpontok: Beremendi Strandfürdő, Kovácsműhely, Szőlőhegyi pincesor, Déli Pont.

A település polgármestere: Theisz Ferenc

Our country's Southern Gate is located in Baranya County, in the Siklós District. The southernmost point of Hungary, the Southern Point, lies within its administrative area.

The first mention of Beremend dates back to 1281, the oldest relics come from the Neolithic Age. It had its heyday during the Hunyadi era: it had the rank of a market town and was characterized by a lively economic life. The village became deserted after the Battle of Nagyarsány in 1687. Population resettlement began in the early 1700s, partly by immigration from abroad, partly by the settlement of people from the surroundings. Beremend became a village of three ethnicities and three churches. The German, Hungarian, and Serbian population in the village live in “ethnic islands”. Industrialization started from 1910, with the production of cement and lime. From the 1970s, Beremend's name became synonymous with cement production. The most significant natural feature of the town is the Beremend crystal cave. Because of its protected nature, it is not open to visitors, but the unique and varied appearance of mineral deposits and crystal formations covering the interior of the cave can be seen as part of the Mineral and Paleontological exhibition inside the “Megbékélés kápolna” (Chapel of Reconciliation). This is also the home of Anita Rózsakerti's permanent ceramic sculpture exhibition. The town's management considers the development of the town important, modernizing its existing institutions, so in recent years almost all municipal buildings – Nursery, Kindergarten, Library, School Gymnasium, Mayor's Office, and Basic Service Centre buildings – have been renovated, partly from own resources, partly from grant funds. This year, according to the plans, the renovation of the Aged Care Home and the Sport Club's locker rooms is expected. In 2019, with the expansion of the day-care centre's kitchen, a new event hall for 250 people was inaugurated. The new venue for the town's cultural events (weddings, balls, theater performances and other celebrations) quickly became popular among locals and visitors. The town warmly welcomes guests all year round to its cultural and community events: Wine competition and St. Vincent's Day in January, May Day celebrations in May, and from June to the end of August the Beremend Beach offers a wealth of recreational opportunities. The three pools (sports, teaching, and children's pool) provide bathing and swimming opportunities for all family members. Also, the Beach Opening Party, Beach Party, Beach Closing Party, and many other programs are held at the Beach. Quality programs make weekdays more colorful in the summer. One of the main attractions is the Ördögkatlan (Devil's Cauldron) festival in the first week of August, which is mainly hosted in Beremend. The offer of concerts, theater performances, children's shows and artistic evenings provides programs for every age group. The Two-Horse Charioteering competition offers a thrilling experience for equestrian sport enthusiasts, while in the fall, the enticing wines of the Szőlőhegyi farmers beckon visitors to the wine cellar district. One of the popular events of autumn is the Pumpkin Day, a celebration combined with pumpkin carving and a range of dishes made from pumpkin, while at the end of November, the Advent Bustle begins, where besides Christmas preparations, numerous musical programs, handcrafted products, and unique Christmas gifts made by the students of Beremendi Elementary School await visitors. Sights and attractions: Ferenc Mendele Memorial House and Local History Exhibition, School History Museum, Chapel of Reconciliation (Megbékélés kápolna), Saint Michael Catholic Church, Reformed Church, Serbian Orthodox Church, Saint Roch Chapel. Tourist destinations: Beremendi Beach, Blacksmith Workshop, Szőlőhegyi Wine Cellar District, Southern Point.

Mayor of the settlement: Ferenc Theisz

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Krisztus Mennybemenetele görögkeleti szerb templom; Megbékélés kápolna; Szent Mihály római katolikus templom; Református templom; Kovácsműhely; Mendele Ferenc Emlékház; Iskolatörténeti Múzeum; A Hivatal; Rendezvényterem, előtérben a kisterem csillagos égboltos mennyezetével; Kenyérsütő kemence; Beremendi Strandfürdő

BEREMEND

BEREMEND

BICSÉRD

Bicsérd község Baranya vármegye középső részén, Pécsről délnyugati irányban 18 kilométerre, a 6-os számú főközlekedési útvonaltól délre helyezkedik el. A település munkahelyteremtő gazdasági társaságaival mikrotérségi központi feladatokat is ellát. A Mecsek délnyugati szomszédságában található terület éghajlata és talajadottságai a mezőgazdasági termelés szempontjából rendkívül kedvezőek.

A település képe rendezett, parkokkal, virágágyásokkal, kültéri műalkotásokkal díszített. A falu központjában horgászto található. A település lakosság száma folyamatosan növekszik, melynek oka a rendezett településkép, a tiszta egészséges környezet és a Pécshez közeli fekvés. Az önkormányzat által folyamatosan kialakított építési telkeknek köszönhetően ez a tendencia a közeljövőben sem szűnik meg.

Bicsérd község területén csatorna beruházás folyamatban van, a település így összközművéssé válik. Kétszoboros óvoda működik a községben. Az óvodával együtt az általános iskola is körzeti feladatokat lát el. Tornaterme alkalmas nagyobb rendezvények lebonyolítására, sportpályája és játszóterei ápoltak és a lakosság által kihasználtak. A községben Civilház és Faluház működik, a tavat horgászegyesület üzemelteti, a települést polgárőrség védi. A községben egy Zrt. és több Kft., illetve Bt. működik, munkahelyet teremtve nemcsak a falu, hanem a közeli községek lakosságának is.

Az egészségügyi alapellátás helyben szervezett és szintén körzeti feladatokat lát el. A községben házi orvos, fogorvos és védőnő tevékenykedik. A fiatalok érdekében gyermekjóléti szolgálat működik, a külterületen lakók életét az önkormányzat által fenntartott Tanyagondnoki Szolgálat segíti. Az időseket szociális gondozó látja el. A munkaképes lakosok nagy része helyben dolgozik, főként mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak köszönhetően.

A lakosság szociális támogatásában aktívan részt vesz a helyi Karitás és a Máltai Szeretetszolgálat Bicsérdi csoportja. A falu közösségi életében kimagasló tevékenységet végez a 25 éves Bicsérdi Nyugdíjas Klub. A pályázatokban segít a Bicsérd Községért Közalapítvány.

A község jelentős kulturális, valamint településfejlesztési értékekkel rendelkezik. Bicsérdi Római Katolikus Templom és Stáció, Horgászto, Faluház, Községi színtér, amely Dévényi Sándor Kossuth díjas építész tervei alapján készült Torony épületben található.

A Bicsérdi Nemzetközi Művésztelep – amely 1993-ban alakult, tehát idén ünnepli 30 éves jubileumi fennállását –, kiváló művészei által készített, kültéri műalkotások sora tekinthető meg Bicsérden. Soltra Elemér képzőművész által készített, országos értéktárba került Stáció a templomkertben, Marton Ákos által tervezett Fénykapu, Vanyúr István Kossuth Lajost, Petőfi Sándort, II. Rákóczi Ferencet, Szent Istvánt ábrázoló mellszobrai, Mosonyi Tamás: Közös Pont szoborcsoportja, Márkus Ilona kültéri tűzománcai, és számtalan festmény, képzőművészeti alkotás H. Barakonyi Klára, Herczeg László, Pandúr József alkotásai közül – hogy csak néhány művészt említsünk –, tekinthető meg az állandó galériákban. Az évről-évre rendszeresen megrendezett és idén XXI. Burgonyafesztivál jelentős idegenforgalmi vonzerőt jelent az idelátogatók számára.

A „Virágos Magyarországot” országos környezetszépítő versenyen Bicsérd többször nyert fődíjat, és minden évben a díjazottak között szerepel. A község a Belügyminisztérium pályázatán háromszor nyerte el az innovatív településfejlesztésért járó elismeréseket.

A település polgármestere: Vér József Ottó

The village of Bicsérd is located in the central part of Baranya county, 18 km southwest of Pécs, south of the main road No 6. The settlement also performs central micro-regional functions with its job-creating economic enterprises. The climate and soil properties of the area, which is located in the south-western neighbourhood of the Mecsek, are highly favourable for agricultural production.

The appearance of the settlement is tidy, with parks, flowerbeds and outdoor works of art. There is a fishing pond in the centre of the village. The population of the settlement is steadily increasing, due to its well-ordered appearance, the clean, healthy environment and its proximity to Pécs. This trend will not stop in the near future thanks to the continuous development of building sites by the municipality. In the area of Bicsérd, a sewerage project is underway, and thus this will render the village a settlement with all utilities. There is a two-group kindergarten in the village. Together with the kindergarten, the primary school also performs district tasks. Its gymnasium is suitable for major events, its sports field and playgrounds are well maintained and used by the population. The village has a Civil Centre and a Village Hall, the lake is run by a fishing association and the settlement is protected by civil guard. A joint stock company, several private limited companies and limited partnership ventures are active in the settlement, creating jobs not only for the village, but also for the population of the nearby municipalities. Primary health care is organized locally and performs district tasks as well. The village has a general practitioner, a dentist and a nurse. A child welfare service is being operated for the benefit of young people, and those living in the outskirts are supported by the Farm Caretaker Service run by the municipality. The elderly are cared by a social worker. Most of the working age population is employed locally, mainly through businesses engaged in agricultural production. The local Caritas and the branch of the Charity Service of the Order of Malta in Bicsérd are actively involved in the social support of the population. The 25-year-old Pensioners' Club of Bicsérd performs an outstanding activity in the community life of the settlement. The Public Foundation for the Municipality of Bicsérd assists in bid preparation and tendering processes. The village has significant cultural and municipal development values, such as the Bicsérd Roman Catholic Church and the Station of the Cross, the Fishing Pond, the Village Hall and a community space, which is located in the Tower building designed by Sándor Dévényi, Kossuth Prize-winning architect.

The Bicsérd International Artists' Camp – founded in 1993, celebrating its 30th anniversary this year – has a series of outdoor artworks by outstanding artists which can be viewed in Bicsérd. The Station of the Cross in the churchyard, included in the collection of national values, created by Elemér Soltra, the Light Gate, designed by Ákos Marton, busts by István Vanyúr, depicting Lajos Kossuth, Sándor Petőfi, Ferenc Rákóczi II. and St. István, Tamás Mosonyi's sculpture group titled "Common Point", Ilona Márkus' outdoor fire enamels, and numerous paintings and works of art by Klára H. Barakonyi, László Herczeg, József Pandúr – to name just a few artists – can be seen in the permanent galleries. The regular annual Potato Festival, now in its 21st year, is a major tourist attraction for visitors.

Bicsérd has won the top prize in the national "Floral Hungary" environmental beautification competition several times and is among the winners every year. The municipality has won three awards for innovative municipal development at the tender of the Ministry of the Interior.

The mayor of the settlement: József Ottó VÉR

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Fénykereszt; Római katolikus templom; Torony Galéria; Polgármesteri hivatal; Rózsakapu; Fénykapu; Horgászto; Településünkről légi felvétel; Templomkert stáció

BICSÉRD

BICSÉRD

BIRJÁN

Baranya vármegyében, a Pécsi járásban, Pécestől 12 kilométerre délkeletre, az 57 sz. Pécs-Mohácsi főúttól 800 méterre fekvő, kb. 550 lelkes település. Története hosszú időkre tekint vissza, már a miocén korból származó tárgyi emlékeket is találtak a falu határában. Római korból talált tárgyi emlékek és kutatások alapján a falu határában húzódott az Eszék-Sopianaie hadiút. 1954 és 1962 között római-kori temetőt, őrhelyet és településre utaló kő- és edényleleteket is feltártak a határban.

A település első írásos említése 1185-ből származik, az 1332-es évi papi tizedjegyzékben. 1295-ben a falu határában a pálosok alapítottak kolostort, mely egészen a 16. század derekáig fennállt, s csak a török időkben, 1543-ban néptelenedett el. Az 1600-as évek végétől Boszniából katolikus sokacokat (horvátokat) telepítettek be tizenkét Pécs környéki faluba, köztük Birjánba is. 1713-ban a Batthyány család tulajdonában volt a falu határa. 1820-ban új iskola építését kezdték meg, 1840-ben a Birjániak a meglévő templomot átépítették háromhajós kő- és téglapületté, majd Havas Boldogasszony tiszteletére felszentelték. A 19. század második felében a környező településekről horvátok települtek át Birjánba. A Kiegyezés után többségében horvátok éltek a községben, ez az arány egészen Trianonig fennállt. A 19. század végén több, mint 680 lakosa volt a községnek. A két tantermes iskolájában több, mint 110 gyermek tanult. Már akkor működött a Római Katolikus Olvasó és Gazdakör, volt néptánc és üveges tánc együttese, valamint több száz kötetes könyvtára.

Az első világháborúban, több mint 30 birjáni férfi esett el. 1922-ben a birjániak az esetek tiszteletére kőből, bronzból és kovácsoltvas kerítésből álló emlékművet építettek.

A második világháború vesztesége, hogy több, mint 20 birjáni vesztette életét. 1944. november 25-én érte el a falut a szovjet hadsereg a velük érkezett bolgárokkal, minek következtében több kivégzés is történt a községben.

Az 1980-as évek elején egyre többen kezdtek építkezni és jövőjüket Birjánban megalapozni. 1990-re 420 főre emelkedett a lakosság száma. 1998-tól kezdve nagyobb fordulatot vett a falu fejlődése, új utak épültek, lakóterületeket alakítottak ki. Az elmúlt tizenkét évben közel 35 új ház és két lakópark is épült. 2010-re a lakosság száma már meghaladta az 530 főt.

A település folyamatosan fejlődik, a közelmúltban elnyert pályázatuk célja, hogy a Birján belterületén található fejlesztéssel érintett csapadékvíz elvezető árcai a településre érkező csapadékvizet megfelelő módon vezessék el. A beruházás községi szintű összetársadalmi haszna, hogy a természeti hatások okozta károk csökkenése élhetőbbé teszi a települést, emeli a lakókörnyezet színvonalát.

Birján összetartó emberek otthona, felemelkedését több, mint 800 éves történetében mindig a közösség összetartozása segítette. Ennek köszönhetően olyan hagyományokat mentettek át, mint az üveges tánc és a májusfaállítás.

Fontos számukra elődeik tisztelete is, a községben Szent István királynak, Szent László királynak és Kossuth Lajosnak is szobrot állítottak.

Birján község kertvárosias településsé formálódott és formálódik folyamatosan. Mára a település mottója lett: „Birján, ahol üdülvé lakhat”.

A település polgármestere: Novreczky János József

Located in Baranya County, in the Pécs district, 12 km southeast of Pécs, about 800 meters from Main Road No 57 connecting Pécs to Mohács, Birján is a settlement of approximately 550 inhabitants. Its history dates back a long time, with artifacts from the Miocene era found within the village's boundaries. Based on artifacts and research from the Roman era, the Eszék-Sopianaie military road ran along the village's periphery. Between 1954 and 1962, a Roman-era cemetery, guard post, as well as stone and pottery remnants, as evidence of an old settlement, were uncovered in the area.

The first written mentions of the settlement date back to 1185, then again in the 1332 papal tithe register. In 1295, the Pauline monks founded a monastery within the village's boundaries, which remained until the mid-16th century, only to be deserted during the Ottoman rule in 1543. From the end of the 1600s, Catholic Šokci (Croats) from Bosnia were settled in 12 villages around Pécs, including Birján. In 1713, the village's lands were owned by the Batthyány family. In 1820, construction of a new school began. In 1840, the people of Birján rebuilt the existing church into a three-nave stone and brick building, which was then consecrated in honour of the Saint Mary of the Snows (or Saint Mary Major). In the second half of the 19th century, Croats from surrounding settlements moved to Birján. After the Austro-Hungarian Compromise of 1867, the majority of the population were Croats, a ratio that remained until Trianon. By the end of the 19th century, the village had more than 680 inhabitants. More than 110 children studied in its two-classroom school, and even then, the Roman Catholic Reading and Farmers' Circle was operating, there was a folk dance and glass dance ensemble, and a library with several hundred volumes.

In the First World War, more than 30 men from Birján fell. In 1922, the people of Birján built a memorial made of stone, bronze, and wrought iron fencing in honour of the fallen.

During the Second World War more than 20 people from Birján lost their lives. On November 25, 1944, the Soviet army reached the village with the Bulgarians who arrived with them, resulting in several executions in the village.

In the early 1980s, more and more people began to build houses and establish their future in Birján. By 1990, the population had increased to 420. From 1998 onwards, the development of the village took a major turn, new roads were built and residential areas were developed. In the past 12 years, nearly 35 new houses and 2 residential communities have been built. By 2010, the population had already exceeded 530.

The settlement is continuously developing. The goal of their recently won tender is to ensure that the stormwater drainage ditches, built during the development within the inner area of Birján, properly drain the stormwater out of the settlement. The overall societal benefit of the project at the municipal level is that the reduction of damages caused by rigours of weather makes the settlement more liveable, raising the living standards of the local residents. Birján is a home of cohesive people, its rise in its more than 800-year history has always been helped by the cohesion of the community. Thanks to this, they have preserved traditions such as the glass dance and the Maypole erection.

Honouring their ancestors is also important to them; in the village they erected statues to King Stephen, King Ladislaus, and Lajos Kossuth.

Birján is gradually transforming into a garden city-like settlement. Today, the motto of the settlement has become: “Birján, where you can live as if being on vacation”.

The mayor of the settlement: János József Novreczky

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

*Templom; Birjáni fogadótábla; Birjáni utca;
Tér; Birjáni emlékmű; Birjáni Szent László-emlékmű*

BIRJÁN

BIRJÁN

BODA

Gondosan tisztántartott, virágos apró zsáktelepülés Baranya vármegyében, a Szentlőrinci járásban. Északi területén erdővel csatlakozik a Nyugat-Mecsek lábához. A déli kapun belépéskor egymás mellett elhelyezkedő halnevelő tó és halastó fogadja a látogatókat. Mellette három hektáron kialakított Emlékpark, a halastóval szemben virágszobor park alapjait rakta le az önkormányzat. Az elmúlt évben Európában egyedül álló információs parkkal gazdagodott a falu.

A község neve a Boda, Buda, Budimér szláv eredetű személynévből származik, címere a 18. században adományozott pecsét alapján készült.

A lakások száma 181, köztük modern lakóházak, de főként sátoztetős családi házak és múltat idéző paraszti lakóházak, melyek jelentős részét átalakították. Az itt élők többsége magyar ajkú, római katolikus vallású. A templom 1908-ban Keresztelő Szent János tiszteletére épült, ékessége az 1999-ben elkészült ólomüveg ablakdíszítés. A településre jellemző a mezőgazdaság, a szőlőtermesztés és borkészítés. A település a Fehér-Mecsek borvidék, borút szerves része.

Boda fejlődése átgondolt, folyamatos, az elmúlt években jelentős infrastrukturális fejlődésen ment keresztül: vezetékes gáz és ivóvíz, burkolt utak, sportpálya, sportöltöző. A település labdarúgó utánpótlás neveléssel foglalkozik, mintegy 103 sportolót foglalkoztat. Ravatalozó, telefon bekötések, szélessávú internet, szőlőterületek villanyhálózatának kiépítése, közvilágítás korszerűsítése, központi szemétszállítás, szelektív hulladékgyűjtés, autóbuszvárók kiépítése és burkolása, orvosi rendelő-betegváróval, vízelvezető árokburkolás, szőlőkbe vezető utak kövezése. 2006-ban a szennyvízelvezetés hálózatának kiépítésével az infrastruktúra teljeskörűvé vált. 2002-ben került átadásra a Teleház, a Polgármesteri Hivatal új szárnya, melybe új orvosi rendelő és új posta is bekerült. Falugondnoki szolgálat került bevezetésre, saját kisbusszal. A település önálló, saját jegyzőséget működtet 1993 óta saját kiadású újságja és helyi televíziós adása van. Az alapfokú oktatás a Bicsérd-Boda-Zók közös fenntartású Általános Iskolában biztosított. Iskola, óvoda, házi orvosi szolgálat a szomszédos településen, Bicsérden működik és a három település közös tulajdonában vannak.

Hagyományos, népszerű rendezvényeik a Mediterrán Bodai Szüreti fesztivál, a szeptemberi Tájoló nap, a Bodai Búcsú, Falunap, húsvéti Emmausz járás, az augusztus 20-i programok. A faluházban pedig rendszeresen a közösségi rendezvények.

Az önkormányzat a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás és a Zöldvölgy Területfejlesztési és Kistérségi Önkormányzati Társulás tagja. A szervezetek székhelye Bodán található, elnöke a bodai polgármester.

Civil közösségek: Bodai Polgárőr Egyesület, Boda Sportegyesület, Bodáért Egyesület, Boda Községért Közalapítvány. A falu nyugdíjasai nyugdíjas klubot hoztak létre.

A településen katolikus egyházi tulajdonú, gyönyörű templom van, melynek kertjében az első- és második világháborúban elhunyt bodai hősök emlékműve áll.

A turizmus – vadászat, bakancsos turizmus, borászat, horgászat – első helyen áll a település életében. A községnek Erdélyben, Ausztriában és Finnországban települési partnerkapcsolata van.

Jövőbeni terveik közé tartozik a területileg érintett településeket összekötő többfunkciós utak kiépítése, a települési örökség védelmének megóvása, munkahelyteremtés, vízelvezető árkok tovább burkolása és a lakosság szám növelése.

A település polgármestere: Kovács Győző Zsigmond

The settlement is a well-kept, flowered, small dead-end village in the Szentlőrinci district of Baranya county. In its northern part it is connected by a forest to the foothills of the West Mecsek. On entering the southern gate, visitors are greeted by a juvenile fish breeding lake and a fish pond located side by side. Next to it there is a Memorial park and opposite the fish pond the foundations of a flower sculpture park have been laid by the municipality. Last year the village was enriched with an information park which is one of its kind in Europe.

The name of the village derives from the Slavic personal names Boda, Buda, Budimér, and its coat of arms is based on a seal donated in the 18th century. The number of dwellings is 181, including modern houses, many of which have been remodelled. Majority of the inhabitants are Hungarian-speaking and Roman Catholic. The church was built in 1908 in honour of St. John the Baptist, and its jewel is the stained glass window decoration completed in 1999. Agriculture, viticulture and winemaking are typical of the village. The settlement is an integral part of the Fehér-Mecsek wine region and wine route. Boda's development is well-thought-out and continuous, and in recent years it has undergone significant infrastructural improvements: piped gas and drinking water, paved roads, sports field, sports changing rooms. The municipality is involved in youth football training and development, with around 103 players. Further accomplished improvements are: funeral parlour, cable TV, telephone connections, broadband internet, extension of the electricity network in the vineyard areas, modernization of public lighting, central garbage collection, selective waste collection, construction and paving of bus stops, medical clinic with a waiting room, lining of drainage ditches, paving of roads leading to the vineyards. In 2006, the infrastructure was completed with the construction of the sewerage network. In 2002, the "Teleház", the new wing of the Mayor's Office, was inaugurated, incorporating a new doctor's surgery and a new post office as well. A village caretaker service was introduced, with its own minibus. The settlement has had its own notary since 1993 and has its own newspaper and local television broadcast. Primary education is provided at the Bicsérd-Boda-Zók jointly maintained Primary School. The school, kindergarten and home medical service are located in the neighbouring settlement, in Bicsérd, and are jointly owned by the three municipalities. Traditional, popular events are the Mediterranean Boda Harvest Festival, the Orientation Day in September, the Boda Parish Festival, the Village Day, the Easter Emmaus Walk, and the 20 August programmes. Community events are held regularly in the village hall. The municipality is member of the West Mecsek Social Information and Territorial Development Association of Municipalities and the Zöld-völgy (Green Valley) Territorial Development and Small Region Association of Municipalities. The headquarters of the organizations are based in Boda and the chairman is the Mayor of Boda. Civil communities: Boda Civil Guard Association, Boda Sports Association, Association for Boda, Boda Public Foundation. The pensioners of the village have formed a pensioners' club. The settlement has a beautiful temple, owned by the Catholic Church, with a monument in the garden to the heroes of Boda who died in the First and Second World Wars. Tourism – including hunting, hiking, wine-growing, fishing – is a priority in the life of the village. The municipality has partnership with twin towns in Transylvania, Austria and Finland. Their future plans include the construction of multifunctional roads connecting the settlements in the area, the protection of the municipal heritage, job creation, further lining of drainage ditches and increase in the population.

The mayor of the settlement: Győző Zsigmond Kovács

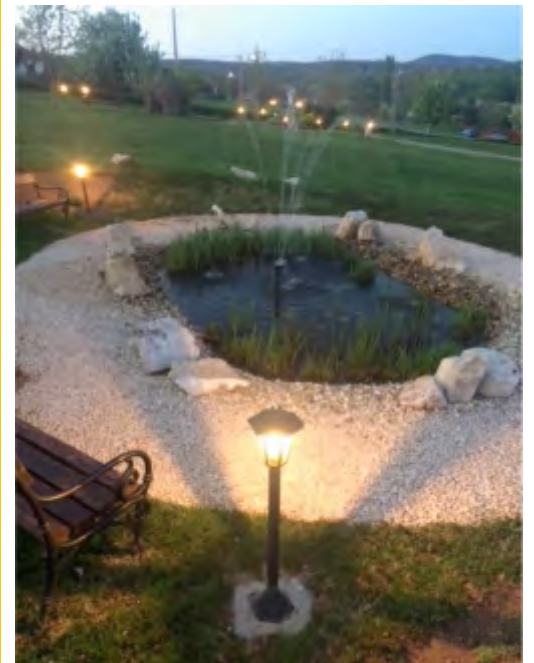
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Boda légifotó; Boda madárnézetből; Virágszoborpark – páva; Emlékpark és a tó látképe; Boda, közpark látképe; Horgászto és halórház látképe; Játsszóter; Esti fények a parkban; Községünk

BODA

BODA

BÓLY

Bóly város Baranya vármegyében, a Bólyi járás székhelye. Pécsről körülbelül 30 kilométerre kelet-délkeletre, Mohácstól mintegy 15 kilométerre, nyugatra fekszik. A környék gazdasági központja.

Szomszédos települések: észak felől Versend, északkelet felől Szajk, délkelet felől Nagynyárad, dél felől Töttös, délnyugat felől Borjád, északnyugat felől pedig Szederkény és Monyoród.

A város történelme folyamán mindig meghatározó szerepet töltött be a térségben. 1093-ból, Szent László idejéből származik az első írásos emlék, mely Bolok néven említi a települést. A török hódoltság alatt szinte teljesen elnéptelenedett, majd Mária Terézia uralkodása alatt német jobbágyok népesítették be, akiknek utódai ma is lakják e települést. Innen ered a település történelmi neve a Németbóly.

A város oktatási, kulturális, szociális, egészségügyi, közigazgatási és gazdasági területen mikrotérségi feladatot lát el. Az önkormányzat bölcsődét és német nemzetiségi óvodát működtet. Az országban elsőként, 1982-ben a bólyi általános iskolában vezették be a kéttan nyelvű német oktatást. Ez a képzés a mai napig folyik, kiegészülve művészetoktatási tevékenységgel.

A kistérség szociális feladatainak egy részét Bóly városa látja el az Egészségügyi Centrum, a Bólyi Integrált Szociális Központ, a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családok Átmeneti Otthona keretén belül. Bólyon található a Baranya Vármegyei Önkormányzat Fogyatékos Személyek Otthona. A település kulturális életét az Erzsébet Vigadó, mint közművelődési intézmény szervezi, a Városi Könyvtár közel 30000 kötetet várja az olvasni vágyókat.

A városban aktív a közösségi élet. Sok civil szervezet is segíti a Bóly Város Önkormányzat és a Bólyi Német Önkormányzat munkáját oktatási, szociális és kulturális téren.

Az elmúlt évtizedben az önkormányzat teljes infrastruktúrát alakított ki – víz, szennyvíz, gáz, úthálózat, kerékpárút hálózat – a településen. A 2007-ben befejezett, minden ingatlant bekapcsoló optikai hálózaton triple play szolgáltatást nyújt. A 83 Celsius fokos termálvíz távfűtő hálózat biztosítja az intézmények és az ipari park csarnokainak távfűtését.

A bólyi Kastélyparkban kialakított sportpályák, a feszített víztükrű strand, a település közelében lévő horgásztó, a kiépült kerékpárutak az aktív pihenésnek biztosítanak lehetőséget. A város kulturális nagyrendezvényeivel a több, mint 300 pincéből álló pincefalujával és színvonalas vendéglátó-egységeivel áll a kikapcsolódni vágyók rendelkezésére.

Bóly a kisvárosok csendes, békés nyugalmaival, de a nagyvárosokra jellemző fejlett infrastruktúrával, felkészült szakembergárdával és sokszínű kulturális élettel várja akár az ide látogató turistákat, akár az érdeklődő befektetőket... Önt is.

A település polgármestere: Hárs József

Bóly is a town in Baranya County, the seat of Bóly District. It is located about 30 kilometers east-southeast of Pécs and about 15 kilometers west of Mohács, and it serves as an economic hub of the area.

Neighboring settlements are: Versend to the north, Szajk to the northeast, Nagynyárad to the southeast, Töttös to the south, Borjád to the southwest, and Szederkény and Monyoród to the northwest.

The town has always played a significant role in the region throughout its history. The first written record, referring to the settlement as Bolok, dates back to 1093, in the time of King Saint Ladislaus. The settlement was almost completely depopulated during the Ottoman rule, and then was repopulated by German serfs during the reign of Maria Theresa. Their descendants still live in this settlement today, which gives origin to the historical name of the town: Németbóly (German Bóly).

The town performs micro-regional tasks in the fields of education, culture, social services, healthcare, public administration and economy. The local government operates a day-nursery and a German minority kindergarten. Bóly's primary school was the first in the country to introduce bilingual German education in 1982. This training continues today, complemented by arts education.

Part of the social responsibilities of the micro-region are undertaken by the Town of Bóly within the framework of the Health Center, Bóly Integrated Social Center, Child Welfare Service and the Transitional Home for Families. Bóly hosts the Care Home for People with Disabilities of the Baranya County Government. The cultural life of the settlement is organized by the Erzsébet Vigadó as a public cultural institution, and the Town Library awaits readers with nearly 30,000 volumes.

Community life is active in the town. Many non-profit organizations assist the work of the Bóly Town Municipality and the Bóly German Minority Self-Government in the fields of education, social affairs and culture.

In the past decade, the local government has developed a complete infrastructure – water, sewage, gas, road and bikeway network – in the settlement. In 2007, a triple-play service was launched on the optical network that includes all properties. The 83 °C (181 °F) thermal water-based network ensures the district heating of public institutions as well as of halls of the industrial park.

The sports fields established in the Bóly Castle Park, the waveless swimming pool, a fish pond nearby, and the completed bikeways provide opportunities for active relaxation. The town caters to those seeking relaxation with its grand cultural events, a wine district comprising more than 300 cellars and high-quality catering facilities.

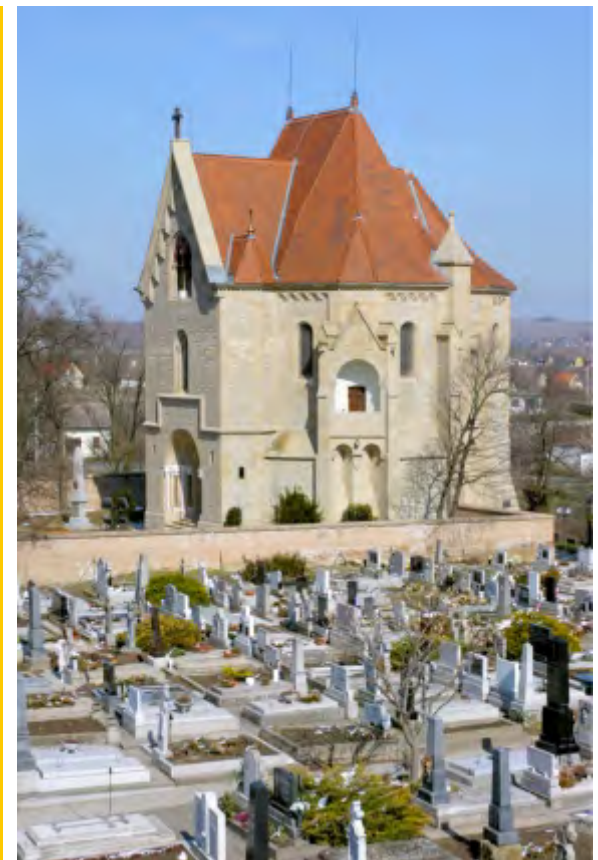
Bóly welcomes tourists and interested investors – You too – with the quiet, peaceful tranquility of small towns, but with the developed infrastructure characteristic of large cities, a prepared professional team, and a colorful cultural life.

Mayor of the settlement: József Hárs

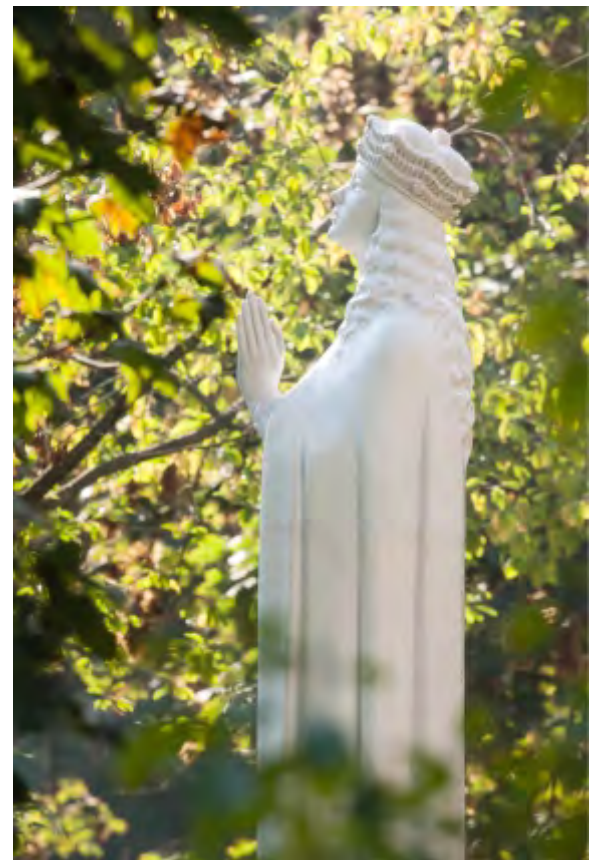
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Vendel kápolna; Római katolikus templom; Református templom; Városháza; Kastély; Mauzóleum; Kálvária; Erzsébet Vigadó; Ki- és betelepítési-szobor; Szent István-szobor; Bőség-szobor; Világ királynője

BÓLY

BÓLY

BOSTA

Baranya vármegye aprófalvai között is a legkisebbek közé tartozó falu egy kis völgykötlanban fekszik. A Mecsek-Villányi hegység közötti dombvidék része, melyen az északról dél felé haladó Bosta patak folyik át. Északról a 15 kilométerre lévő Pécs városa határolja, nyugati szomszédja Szilvás, keleti Szalánta, délről pedig Garé van legközelebb. Tengerszint feletti magassága 150 méter.

A legrégebb írásos emlékek szerint Bosta neve 1192-ben tűnik fel, mint község Szilvás határában. A név eredete valószínűleg a puszta szerb-horvátul: „Bozeta” személynévből származik. Hasonlóképpen a Bozeta cseh személynévből, ennek magyar névadással kialakult változata. A településnek a történelem során más neve nem is volt. Hogy Bosta esetében ki volt az a személy, akinek a nevét köszönheti, nem derül ki az emlékekből. 1290-ben szerepel egy név – Vörös Bodor – mint első bostai lakosé, de semmi sem bizonyítja, hogy ő lenne a névadó. 1696-ban összeírt adatok alapján, Bostán családfők (házak) száma 7, a családdal egy háztartásban élő testvérek száma 3. Özvegy és házastárs 1, felnőtt ifjú 12, felnőtt leány 6. Összesen 39 fő lakott a településen. Családnévek: Gál, Tamás, Sós, Kuti, Csapó, Nagy.

1926-ban a község képviselő-testület határozatával a községi tulajdonban lévő kocsmaházat a melléképületekkel, udvartérrel és kerttel együtt a római katolikus iskola céljaira ajándékozta azzal a feltétellel, hogy ha az iskola megszűnne, visszakapja azokat. Átalakítás után, 1931. február 8-án nyílt meg a bostai osztatlan hatosztályos elemi iskola, 24 tanulóval.

Bostán a legnagyobb ünnep október 20-án, Vendel napján volt. „Szent Vendel Isten szolgálja, Pásztor életnek példája, Vadon szülötte s neveltje, Szelíd bárány”. 1937-ben nagy ünnepe volt a falunak. Ekkor avatták ünnepélyes keretek között a haranglábát és benne a két új harangot. A kisebbik harang átmérője 38 cm, a Rupprecht testvérek és Rudle Ignác öntötték Pécsen 1909-ben. Szent Vendel ábra díszíti. A nagyobb 77,8 cm. „Készült Isten dicsőségére Szent Vendel tiszteletére a budapesti XXIV. Eucharisztikus Kongresszus emlékére a bostai rom. kat. hívek közadakozásából az úrnak 1937. esztendejében. Öntötte Szlezák László harangöntő Magyarország aranykoszorús mestere Budapesten.” Szent Vendel ábrája ezen a harangon is megtalálható. Az ábra alatt a következő szöveg olvasható "Szent Vendel könyörögj értünk!" A harangláb ma is dísz a falunak, az ünnepeket – búcsú (augusztus 15.) Szent Vendel ünnepe (október 20.) – ma is tartják. Bosta címerét a régi, 1800-as években készült pecsét alapján készítette 1997-ben Kós Lajos grafikus. A címer alsó mezéjében a zöld terület Bosta fekvését, fölötte a kék hullámvonalak a Bosta patakot jelképezik. A felső mező búzakévéje a termést, az életet adó kenyeret idézi, míg a harangláb vázlatos rajza Bosta egyetlen középületét ábrázolja az egyszerű pajzson.

A területfejlesztés a hazai programok előterében áll. Minden önkormányzat nagy erőfeszítéseket tesz azért, hogy megőrizze a kistelepülések életképességét. A település értékeit, hagyományait meg kell őrizni, s remélhetőleg Bosta lakói képesek lesznek erre. A tanuláson, a műveltségen, a kultúrán áll vagy bukik a jövő. Aki nem halad, az elmarad. Tudni kell élni a lehetőségekkel, hogy életben maradjon és fejlődhessen ez a szép tájon, gyönyörű természeti környezetben meghúzódó, küzdelmes múltú település.

„Az élet már adott sokat, Bódítót, furcsát és keserveset, De még valamit tartogat.” (Ady Endre)

A település polgármestere: Szegediné Palotai Valéria

It is one of the smallest villages in Baranya county, located in a small hollow. It is part of the hilly area between the Mecsek-Villányi mountains, through which the Bosta stream flows from north to south. It is bordered by the city of Pécs 15 km away to the north, Szilvás is its neighbour to the west, Szalánta to the east and Garé is the closest to the village to the south. Its altitude is 150 metres above sea level. According to the oldest written records, the name of Bosta appears in 1192 as a village on the border of Szilvás. The origin of the name probably comes from the personal name "Bozeta" in Serbian-Croatian language. The settlement has had no other name in history. In the case of Bosta, the person to whom the village owes its name is not known from the memories. In 1290, a name – Vörös Bodor – is mentioned as the first inhabitant of Bosta, but there is no evidence that he was the person who gave the name to the village. According to data compiled in 1696, the number of family heads (houses) in Bosta was 7, the number of siblings living in the same household with the family was 3. Widow and spouse 1, adult son 12, adult daughter 6. A total of 39 people lived in the settlement. Family names were: Gál, Tamás, Sós, Kuty, Csapó, Nagy. In 1926, the Municipal Council decided to donate the municipally-owned tavern with its outbuildings, courtyard and garden to the purposes of a Roman Catholic school on the condition that it would be returned to the village if it ceased to exist. After a refurbishment, the Primary School in Bosta, an elementary school with undivided six classes with 24 students, opened on 8 February 1931. The biggest celebration in Bosta was the day of Vendel, on 20 October. "St. Vendel is a servant of God, example of shepherd's life, born and bred of the wild, a gentle lamb". In 1937, there was a big holiday for the village. It was then that the belfry and the two new bells inside were inaugurated in a solemn ceremony. The smaller bell, with 38 cm in diameter, was cast by the Rupprecht brothers and Ignác Rudle in Pécs in 1909. It is decorated with a figure of St. Vendel. The larger one is 77.8 cm. "Prepared for the glory of God in honour of St. Vendel, commemorating the XXIV Eucharistic Congress in Budapest, from the public donation of the faithful of the Roman Catholic Church in Bosta, in the year 1937. It was cast by László Szlezák, golden-laurate master bell founder of Hungary, in Budapest." The image of Saint Vendel can also be found on this bell. Below the image, the following text can be read: "Saint Vendel, pray for us!" The belfry is still an ornament of the village, and the feasts – church festival (15 August) and feast day of St. Vendel (20 October) – are still celebrated. The coat of arms of Bosta was created in 1997 by the graphic artist Lajos Kós, based on the old seal from the 1800s. In the lower field of the coat of arms, the green area represents the location of Bosta, while the blue wavy lines above it represent the Bosta stream. The wheat sheaf in the upper field evokes the harvest, the bread that gives life, while the sketch of the belfry depicts the single public building of Bosta on the simple shield. Regional development is at the forefront of national programmes. All municipalities are making great efforts to maintain the viability of small settlements. The values and traditions of the village must be preserved, and hopefully the people of Bosta will be able to do so. The future depends on learning, education and culture. Those who do not progress will be left behind. We must be able to take advantage of the opportunities to keep alive and develop this settlement with its struggling past, located in beautiful countryside and surrounded by beautiful natural environment.

"Life has already given us much, It has given us intoxicating, strange and bitter things, But it still has something more in store." (Endre Ady)

The mayor of the settlement: Valéria Szegediné Palotai

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Vilgháborús kopjafa; Harangláb; Községi színtér udvara; Utcakép; Rózsabokor; Községi színtér épülete; Kerek kút; Játsszótér; Ravatalozó a bostai temetőben; Falutábla

BOSTA

BOSTA

BOTYKAPETERD

A község Botyka és Kispeterd települések 1931-ben történt egyesítéséből keletkezett.

Botyka első írásos említése 1258-ból való Boghka változatban. Elnevezése a Bot személynév származéka. 1332-ben egyházas hely volt, önálló római katolikus plébánia működött itt, templomát kőből emelték. A falut nemesek lakták. A hódoltság alatt kisebb-nagyobb megszakításokkal végig lakott hely maradt, a lakosság római katolikusból református lett. A hódoltságot követően 1689-ben a lakosság a régi helyét elhagyta és dombosabb helyre költözött. A falu földesura ekkoriban Grerem Ádám. Később a Preiner család birtoka, majd az Eszterházyak szentlőrinci uradalmának része lett. Kispeterd első említése 1324-ből való Petherd alakban. Elnevezése a Péter személynévről a „d” képzős származékából keletkezett.

1918 novemberétől 1921 augusztusáig a települések a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság megszállása alá kerültek. Az első világháborúban 17 botykai és 13 kispeterdi, a második világháborúban 13 botykai és 8 kispeterdi férfi halt hősi halált, nevüket emlékmű és emléktábla őrzi.

A településen 1993-ban salakos sportpálya épült, és az önkormányzati tulajdonba került a Messzilátó Csárda, amit bérbeadás útján hasznosítanak. 2000-ben adták át a botykai településrészen a vezeték nélküli földgázhálózatot, 2003-ban pedig az új Faluházat, melynek udvarán került felállításra a Rákóczi-kopjafa. 2003-ban megnyílt a Pálma vendéglő. 2017-ben átadásra került a Bagol András Hagyományok Háza, kialakításra került a Bagol András Emlékiállítás.

2021-ben Ifjúsági klub került kialakításra. 2021-ben aszfaltburkolatot kapott a Kossuth és a Zrínyi utcát összekötő útszakasz, a temetőben urnafal, térköburkolat és napelemes világítás került kialakításra. Ugyanezen évben kovácsoltvas kerítés került felállításra a Bagol-kopjafánál. 2020 és 2022-ben a Botykát és Kispeterdet összekötő út újraszfaltozása történt.

2022-ben új traktor és szárzúzó került beszerzésre. 2019 és 2022 között térköburkolattal megújult a Kossuth utca templom környéki járdaszakasz. 2023-ban a botykai világháborús emlékmű körül kovácsoltvas kerítés került kialakításra, a botykai játszótér új elemmel, kültéri sakkal bővült. A lakosság szám 2022-ben 350 fő volt.

Botyka klasszicista elemeket is tartalmazó későbarokk stílusban épült református templomát 1822-ben emelték, a torony 1859-ben épült. A templom építéséhez a telket az Eszterházy hercegségi uradalomtól kapták 1810-ben. Kispeterdi református templomról rigmus is van: „Ahol állt az ősz Peterdi háza, ott van ma az Urnak imaháza.” E templom körül keletkezett a falu. A település legrégebbi épülete közé tartozik az 1800 körül épült Messzilátó csárda műemlékjellegű épülete.

Bagol-kopjafa. Bagol András bognármester, botfaragó 1820. február 12-én született Botykában, és ugyanitt halt meg 1911. január 16-án. A családi hagyomány szerint részt vett az 1848-49-es szabadságharcban, kapitányi rangra emelkedett, magát Kossuthot is elkísérte Turinba. Faragványai az ország számos néprajzi múzeumában megtalálhatók.

A Bagol András Emlékiállítás a település híres faragó szülőitnek kíván emléket állítani. Középpontjában a Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztályától kölcsönzött fokok áll. A kiállítást a bognár mesterséghez kapcsolódó szerszámok, valamint helytörténeti gyűjtemény egészítik ki. A Rákóczi-kopjafa az erdélyi Erdőcsinádról érkezett, és a Rákóczi szabadságharc 300. évfordulója alkalmából kapta ajándékba a település. Alkotói Lukácsy Szilamér és Mihály József.

A település polgármestere: Gellér Jánosné

The village was formed by the merger of Botyka and Kispeterd in 1931. Botyka was first mentioned in 1258 as Boghka. Its name comes from the personal name Bot. In 1332 it had a stone church and an independent Roman Catholic parish. The village was inhabited by nobles. During the Turkish conquest, the village remained an inhabited place with smaller or bigger interruptions, and the population changed from Roman Catholic to Reformed. After the end of the Turkish occupation, in 1689, the population left its old place and moved to a more hilly area. The landlord of the village at that time was Adam Grerem. Later it became the property of the Preiner family and then part of the Eszterházy manor of Szentlőrinc.

Kispeterd was first mentioned in 1324 as Petherd. The name comes from the personal name Peter, suffixed with -d.

From November 1918 to August 1921 the settlements were occupied by the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes. In the World War I 17 men from Botyka and 13 from Kispeterd, and in World War II 13 men from Botyka and 8 from Kispeterd died in action, their names are commemorated by a monument and a memorial plaque.

In 1993, a sports field was built in the village and the Messzilátó Csárda (inn) became the property of the municipality and is now used for rental purposes. In 2000, the natural gas network was inaugurated in Botyka, and in 2003 the new Village Hall was opened. The carved wooden headboard of Rákóczi was erected in the courtyard, and the Pálma restaurant was opened in 2003. In 2017, the András Bagol House of Traditions and the András Bagol Memorial Exhibition were opened. In 2021 a Youth Club was established and the road section connecting Kossuth and Zrínyi streets was paved. As well, a wrought iron fence was installed at the carved wooden headboard of András Bagol.

In 2020 and 2022, the road connecting Botyka and Kispeterd was resurfaced. In 2021, an urn wall, stone paving and solar lighting were installed in the cemetery. In 2022, a new tractor and a flail mower were purchased. Between 2019 and 2022, the pavement section of the Kossuth street near the church was renewed with paving stones. In 2023, in Botyka, a wrought iron fence was built around the World War Memorial and a new outdoor chess court was added to the playground.

The population in 2022 was 350 people.

The Reformed church of Botyka was erected in 1822, and the tower was built in 1859. The land was obtained from the Eszterházy ducal estate in 1810. One of the oldest buildings in the village is the Messzilátó csárda (inn), a historic building built around 1800. The Bagol headboard: András Bagol, a master wheelwright and woodcarver was born in Botyka on 12 February 1820, and died there on 16 January 1911. According to family tradition, he took part in the 1848-49 War of Independence, rose to the rank of captain and accompanied Kossuth himself to Turin. His carvings can be found in ethnographic museums all over the country. The Bagol András Memorial Exhibition commemorates the famous woodcarver born in the village and showcases a Hungarian long-handed axe ("fokos") on loan from the Ethnographic Department of the Janus Pannonius Museum. The exhibition also presents wheelwright tools and a local history collection.

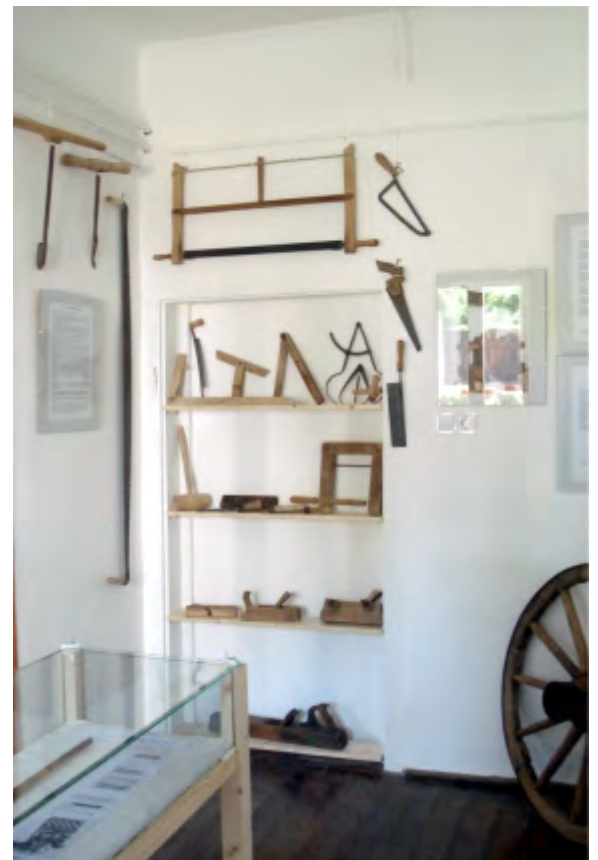
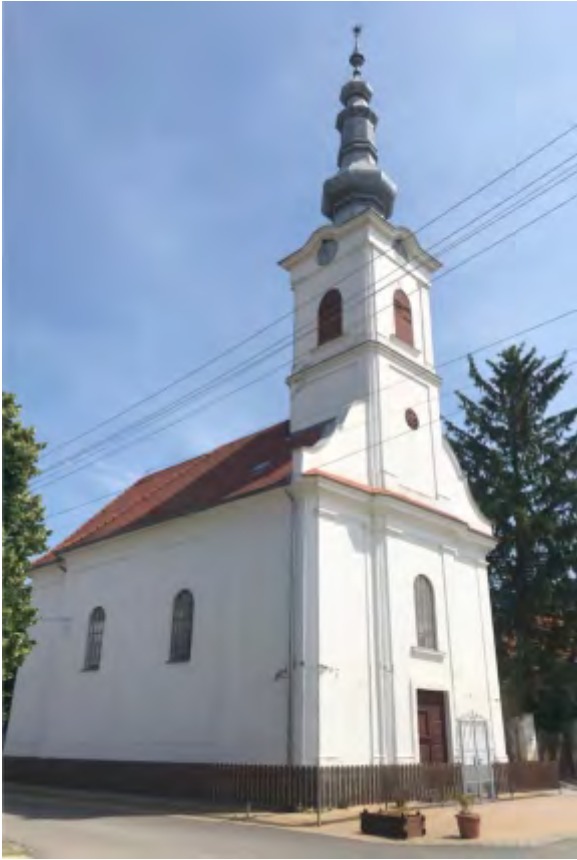
The Rákóczi headboard – made by Szilamér Lukácsy and József Mihály – came from Erdőcsinád, Transylvania, and was presented to the village for the 300th anniversary of the Rákóczi War of Independence.

The mayor of the settlement: Jánosné Gellér

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Botyka – templom; Botyka – emlékmű; Rákóczi-kopjafa; Bagol-kopjafa, készítette Szatyor Győző népi iparművész; Kispeterd – emlékmű; Bagol András Emlékiállítás és Helytörténeti gyűjtemény; Botyka – légi felvétel; Kispeterd – légi felvétel; Kispeterd – templom; Csárda

BOTYKAPETERD

BOTYKAPETERD

BÜKKÖSD

Baranya vármegye középső régiójában, a Szentlőrinci járásban található település. Földrajzilag a Zselic délkeleti és a Mecsek nyugati találkozásánál, az ezeknek természetes határvonalát képező Okor-patakot (Bükkösi-víz) övező, változatos felszínű, észak-dél irányban felszabdalt, Abaligetől Szentlőrincig tartó patkó alakú völgyrendszerben fekszik. Az Oroszlót Szentlőrincel összekötő 6601-es út halad át rajta, mely kapcsolatot biztosít a község számára a 6-os számú elsőrendű (Szentlőrinc, Pécs, Szigetvár) és a 66-os számú másodrendű főúthoz (Sásd, Kaposvár, Dombóvár). A település központjában lévő vasútállomás a Budapest–Pécs vasútvonalon fekszik. Bükkösdöt határoló szomszédos települések: Hetvehely, Ibafa, Dinnyeberki, Cserdi, Helesfa, Szentlőrinc, Boda, Bakonya. A baranyai vármegyeszékhely, Pécs központja 29 perc alatt érhető el gépkocsival, távolsága 28 km. A legközelebbi, 8,7 km-re fekvő kisváros Szentlőrinc, 10 perc alatt elérhető.

Bükkösd közigazgatási területének legnagyobb hosszúsága 9,2 km, legnagyobb szélessége 7,2 km. Legnagyobb regisztrált népességszáma 1970-ben 1875 fő. Lakossága azóta sajnos folyamatosan csökken. A negatív tendencia mélypontját 2015-ben érte el, ekkor lélekszáma 1098 volt. 2017-ben a helyi népesség 1153 főt tett ki. A falut magyar, német és roma nemzeti-ségű emberek vegyesen lakják.

A mai Bükkösd három, egykor önálló település egyesítéséből jött létre. Megyefa 1950-ben, az elnéptelenedő Gorica pedig 1979-ben csatlakozott Bükkösdhöz. Külterületi lakott helyek még Szentdomján és Becsali.

Megyefa: Az egykor önálló településrész, Megyefa a régi időkben is szorosan kötődött Bükkösdhöz oktatási, közigazgatási és egyházi szempontból egyaránt. Kőbányászok, zsellérek, eljártó munkások, valamint az önállósá vált cselédek lakták.

Gorica: A település központi területeitől északra, a völgy végében a dombok tetején található az erdő ölelésében Gorica. Nevének magyar jelentése: hegy, hegycske, korábbi magyar elnevezése „Erdi” volt (1542). A vármegye egyik legkisebb községe volt, mely annak idején ennek ellenére önálló iskolával is rendelkezett. A fokozatosan elnéptelenedő település a 80-as évektől kezdve éledt újra az által, hogy sokan vásároltak itt felújításra szoruló házat. A folyamat eredményeként Gorica és Szentdomján mára üdülőfalva jellegűvé vált. Goricán keresztül juthatunk el a híres turisztikai faluba, Kánba.

Szentdomján: A megyefai völgyből felfelé futó utat követve jutunk el Szentdomján területére. Szentdomján (Szentkozmadomján) még Szent István király adományozta a fehérvári káptalannak, mely akkoriban uradalmi központ volt.

Számos építészeti műemlék teszi szebbé és gazdagabbá a községet, mint például a Petrovszky-kastély és a Jeszenszky-kastély, a Bükkösi Szűz Mária Szent Neve és Nepomuki Szent János-templom, a Harangláb, a Kálvária domb. A műemlékek többségét az 1700-as években a családi kapcsolatban lévő Petrovszky és Jeszenszky család építtette fel.

Bükkösd közigazgatási területén több táj-, és természetvédelmi szempontból kiemelt terület is található. A természeti adottságok alapján a térségnek magas a fatermesztési, bányászati, rekreációs és ökológiai potenciálja. Ezen adottságokra épül rá a több éve működő Bükkösi Ökopark. Nagy hagyománnyal bír a lótarás és lótenyésztés is, a település évtizedek óta a távlovaglás egyik Dél-Dunántúli központja.

Ez a rövid bemutatkozás nem tudja igazán megismertetni a település szépségét, ezért érdemes személyesen felkeresni és megcsodálni.

A település polgármestere: Homann János

This municipality is located in the central region of Baranya County, within the Szentlőrinc District. Geographically, it is situated at the southeastern meeting point of the Zselic and the northeastern edge of the Mecsek, in a horseshoe-shaped valley system, stretching from Abaliget to Szentlőrinc, cut in a north-south direction, surrounded by the varied terrain of the Ökör (Bükkösd) stream. Access Road 6601 connecting Oroszló with Szentlőrinc runs through it, providing the village with access to Primary Main Road 6 (Szentlőrinc, Pécs, Szigetvár) and Secondary Main Road 66 (Sásd, Kaposvár, Dombóvár). The railway station in the centre of the settlement is located on the Budapest-Pécs railway line. Neighboring settlements surrounding Bükkösd: Hetvehely, Ibafa, Dinnyeberki, Cserdi, Helesfa, Szentlőrinc, Boda and Bakonya. The centre of the county seat of Baranya, Pécs, can be reached by car in 29 minutes, it is 28 km away. The nearest town, Szentlőrinc, is 8,7 km away, and can be reached in 10 minutes. The maximum length of Bükkösd's administrative territory is 9,2 km, its maximum width is 7,2 km. Its highest registered population was 1,875 in 1970. Unfortunately, the population has been declining ever since. The nadir of this negative trend was reached in 2015 when the population was 1,098. In 2017, the local population was 1,153. The village is inhabited by a mix of Hungarian, German and Roma people. Today's Bükkösd was created by the merger of three once independent settlements. Megyefa joined Bükkösd in 1950, and the depopulating Gorica in 1979. The populated areas outside the main territory are Szentdomján and Becsali.

Megyefa: The once independent part of the municipality, Megyefa, was closely linked to Bükkösd in the past from educational, administrative, and ecclesiastical perspectives alike. It was inhabited by stone quarry workers, cottars, migrant workers, and servants who became independent.

Gorica: This hamlet is located north of the central areas of the settlement, at the end of the valley, atop the hills, nestled in the forest. The Hungarian meaning of its name is “hill” or “little hill”, its former Hungarian name was “Erdi” (1542). It was one of the smallest municipalities in the county, which, despite this, had its own school at the time. The gradually depopulating settlement began to revive from the 1980s onwards as many people bought houses here in need of renovation. As a result of this process, Gorica and Szentdomján have now become holiday villages. Through Gorica, we can get to the famous tourist village, Kán.

Szentdomján: Following the road running upwards from the valley of Megyefa, we reach the area of Szentdomján. Szentdomján (Szentkozmadomján) was donated by King Saint Stephen to the Chapter of Fehérvár, which was then an estate centre.

Many architectural monuments make the village more beautiful and rich, such as the Petrovszky Castle and the Jeszenszky Castle, the Church of the Holy Name of Virgin Mary and St. John of Nepomuk in Bükkösd, the Bell Tower and the Calvary Hill. Most of the monuments were built in the 1700s by the related Petrovszky and Jeszenszky families. There are several areas within the administrative area of Bükkösd that are important from a landscape and nature conservation point of view. Based on natural conditions, the region has high potential for forest cultivation, mining, recreation and ecology. The Bükkösd Eco Park, which has been in operation for several years, is built on these features. Horse breeding also has a long tradition, and for decades the village has been one of the long-distance horse-riding centres of the Southern Transdanubia region. This summary cannot truly introduce the beauty of the settlement, so it is worth visiting and admiring it personally.

Mayor of the settlement: János Homann

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kereszt a határban; Kápolna; Szobrok; Római katolikus templom; Jeszenszky-kastély; Régi templom harangja; Harangláb; Lovarda; Kálvária; Petrovszky-kastély; Tópart; Vadászles

BÜKKÖSD

BÜKKÖSD

CSERKÚT

A vármegyeszékhely agglomerációjában, Pécestől 10 kilométerre, a Nyugat-Mecsek oldalán, a Jakab-hegy lábánál fekvő település szép természeti környezetben terül el, rendezett településképpel, értékei, a múlt örökségét őrző lakossággal. Békés környezetével, a táj természeti kincseivel, építészeti örökségével, nyitott lakosságával igazi turistacsalogató településsé nőtte ki magát. Megközelítése a 6-os útról, illetve Kővágószőlősen keresztül történik. Külterülete 834 hektár, belterülete 33 hektár. Népessége 2023. január 1-én, 681 fő.

Épített öröksége Árpád-kori templomot és közel ötven, helyi védettségű építményt tudhat magáénak. Humán erőforrása magasan kvalifikált, irigylésre méltóan sokszínű. A település lakosságára jellemző iskolai végzettség és tudományos teljesítmény mellett jelen vannak a helyi civil szervezetek értékválasztásai, céljai, önkéntes feladatvállalásai. A lakosságszámhoz képest magas a közösségi munkában részt vevő civilek és aktivisták aránya, a községben 11 aktív civil szervezet tevékenykedik. A település közigazgatási területén jelentős a vállalkozások száma, az Önkormányzat törekszik a vállalkozások működési feltételeinek megteremtésére, fejlesztésére, a velük való együttműködés építésére.

Kérdés, hogy a település meg tudja-e tartani az elődeik és a jelenlegi település közössége által megteremtett értékeket, és sikerül-e egy olyan generációváltást megvalósítani, mely biztosítja a fenntartható fejlődést és egy jobb életminőséget biztosító, fiatalodó települést?

A település vezetőinek és az 1990-es évektől már aktív civil szférának köszönhetően, Cserkút nem vált egy nagyvárosközeli alvó településsé, bár jelentős arányt képviselnek ma már a beköltözők. Alapvető infrastruktúrája kiépült, megoldódott az ivóvízellátás problémája, kiépült a vezetékes gáz- és szennyvízhálózat, megtörtént a felszíni csapadékvíz elvezetése. Kiemelendő a község belterületi útjainak felújítása, az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények (kulturális ház, Polgármesteri Hivatal épülete, ravatalozó, vegyesbolt, italbolt) felújítása, energetikai korszerűsítése. Kül- és beltéri közösségi terek létesültek, melyek a helyi közösségek együttlétét, testi-lelki egészségét szolgálják. A település vezetői lakótelkek kialakításával gondoskodtak a fiatalok helyben történő letelepedéséről, a kisgyermek számára családi bölcsőde létesült. A gyermekek szabadidejének eltöltésére korszerű játszótér, Kulturális Ház, Élmenytér, Gyermekek Klubja, Polgármesteri Hivatal udvarán elhelyezett kemencés udvar, a horgászto és környéke, a Jakab-hegy biztosít teret. A felnőttek érdeklődési körüknek megfelelően, a Kulturális Ház és az Élmenytér sokszínű programjai közül választhatnak rekreációs, szabadidős tevékenységet. A településen piac és termékbolt működik, helyi és térségi kistermelők értékesítési tereként. Mégis attól jó igazán Cserkúton élni, mert a településen élő közösség tagjai motiváltak, elkötelezettek, tenni akarók, egymást kölcsönösen segítik, az általuk ismert és elfogadott közös célok megvalósítását támogatják. Hagyományait őrzik, új hagyományokat teremtenek. Benne és együtt élnek a természeti környezettel, sokat tesznek azért, hogy egészségesek maradjanak testben és lélekben.

A festői természeti környezetben a Mecsek hegység délnyugati lábánál elterülő település ideális turisztikai, kiránduló és pihenőhelyé vált. Árpád-kori temploma műemlék, külső-belső felújítását pályázati támogatás segítségével az önkormányzat koordinálta, finanszírozta.

A település polgármestere: Hegedűs Zsolt József

Situated within the agglomeration of the county seat, 10 km from Pécs, on the side of West-Mecsek, at the foot of Jakab Mountain, the settlement stretches out in a beautiful natural environment, with a tidy village scene, and a population that preserves local values and the heritage of the past. With its peaceful environment, natural treasures of the landscape, architectural heritage, and welcoming populace, it has grown into a genuine tourist attraction. It can be accessed from Main Road 6, or through Kővágószőlős. The area of the outer parts is 834 ha, and the inner part is 33 ha. Its population was 681 on January 1, 2023.

Its architectural heritage includes a church from the Árpád era and nearly fifty locally protected buildings. Its human resources are highly qualified, enviably diverse. The educational achievements and scientific performance typical of the settlement's population are present alongside the value choices, goals, and voluntary commitments of local NGOs. The proportion of civilians and activists involved in community work is high relative to the population; there are 11 active NGOs in the village. A significant number of businesses operate within the administrative area of the settlement, and the Local Government strives to create and develop the operating conditions for businesses and build cooperation with them.

It is a question whether the settlement can retain the values created by its predecessors and the current community, and whether it can achieve a generational change that ensures sustainable development and a rejuvenating settlement offering better quality of life.

Thanks to the town's leadership and the active civil sphere since the 1990s, Cserkút has not turned into a bedroom community for the nearby city, although those who have moved in now constitute a significant proportion. Its basic infrastructure has been completed, the problem of drinking water supply has been solved, piped gas and sewage networks have been finalised, and the surface rainwater drainage system has also been implemented. The renovation of the inner roads of the settlement, and the renovation and energy modernization of the institutions owned by the municipality (Cultural House, Mayor's Office building, mortuary, grocery store, liquor store) are notable achievements. Outdoor and indoor community spaces have been established, which serve the physical and mental health of local communities. The leaders of the village have provided for the local settlement of young people by creating residential plots, and a day-nursery was established for families with small children. The modern playground, Cultural House, Experience Area, Children's Club, a space with an oven in the courtyard of the Mayor's Office, the fishing lake and its surroundings, and Jakab Mountain provide opportunities for family programs. Adults can choose recreational and leisure activities from the colorful programs of the Cultural House and the Experience Area, according to their specific interests. A market and a product store operate in the settlement, as sales spaces for local and regional small producers. However, living in Cserkút is really good because the members of the local community are motivated, committed, willing to act, they help each other mutually, support the realization of common goals known and accepted by them. They preserve their old traditions and create new ones. They live in and with the natural environment, do a lot to stay healthy in body and soul.

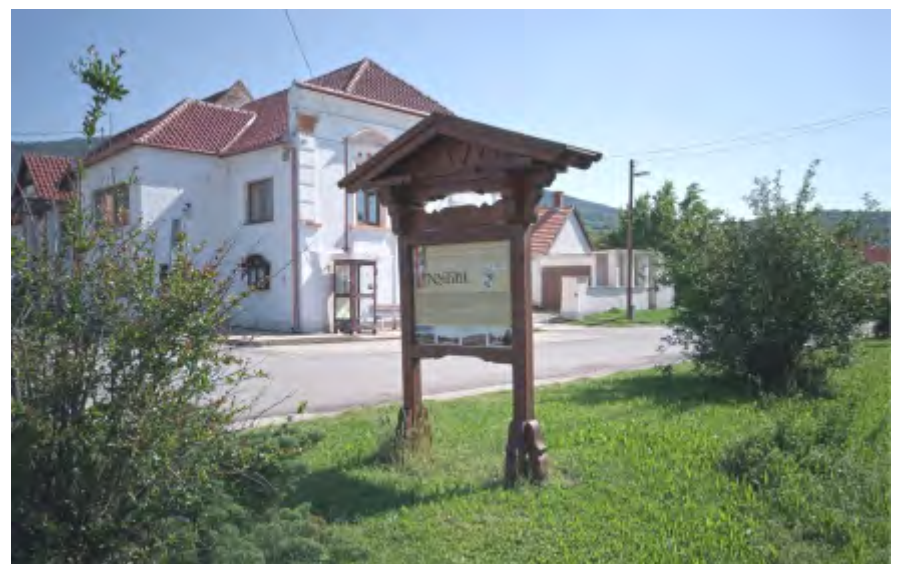
The settlement, stretching out in a picturesque natural environment, at the foot of the Mecsek Mountains, has become an ideal tourist hiking and relaxation place. Its church from the Árpád era is a monument, its exterior and interior renovation was coordinated and financed by the Local Government with the help of a grant.

Mayor of the settlement: Zsolt József Hegedűs

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Keresztelő Szent János Templom; Kerti Sándor Kulturális Ház; Lakóház, Alkotmány utca; Árpád-kori templom tornya; Hirdetőtábla; Cserkút madártávlatból; Cserkút Horgászto; Felújított gazdasági épület; Cserkút, Czana-domb; Régi kovácsműhely; Játszóter

CSERKÚT

CSEKÚT

CSERTŐ

Baranya vármegyében, a Szigetvári járásban, a Zselic déli részén, az Almás-patak mellett, Szigetvártól körülbelül hat kilométerre északra fekvő község.

Területén bronzkori, kelta és római maradványok kerültek elő. A bronzkor korai szakaszában az itt élt Somogyvár-Vinkovci kultúra nyomát találták meg a Szőlőhegyen egy szórvány kancsó formájában. Az urnásíros kultúra szintén a bronzkor korai szakaszában élt. A Szőlőhegyen temető szórványt tártak fel, ahol urnát árkolt bütyökkel, vonalköteggel díszítve, tálat, kétfülű edényt, fibula töredékeket elemezhetek a régészek. A település első említése 1360-ból való. Csererdő volt a falu helyén, ezt kiirtották, de a fák töve sokáig megmaradt a földben. Innen ered a falu neve. A török hódoltság alatt folyamatosan lakott hely volt. A 18. század elején lakói főleg magyarok voltak. Királyi adománnyal kapta meg 1767-ben a Sárdi Somssich család (Somssich Antal, majd halála utána ifj. Somssich Antal), akik 1836-ig birtokolták a települést, amikor gróf Festetics Antal vásárolta meg. Ekkor épült a kastély.

Csertő címere:

Pajzs: álló, háromszögű pajzs kék mezejében behajló vörös sátor. Vörös mezőben lebegő helyzetű, jobbra fordult, aranyvédvasú és markolatú, ezüst pengéjű szablyát tartó, könyökben hajlított páncélos ezüst kar. A jobb felső kék mezőben liliumvégű arany latin kereszt, bal felső kék mezőben nyolcágú arany csillag lebeg.

Sisak: szembe fordult, arannyal ékített és vörössel bélelt pántos ezüst sisak, vörössel és kézzel ékített arany heraldikai koronával. Sisakdísz: egy tőből ágazó három zöld cserfalevél, köztük egy-egy arany makkterméssel.

Takarók: jobbról vörös-arany, balról kék-ezüst.

Felirat: címer alatt lebegő, hármastagolású, íves arany szalagon feketével nagybetűs CSERTŐ felirat. A településnév előtt és után egy-egy díszpont.

A 440 fős lakosságú faluhoz tartozik 116 hektár területű Csertői-halastó, Festetics kastély, református templom és katolikus kápolna. A faluba érve keskeny út vezet a kastélyparkba, mely régen természetvédelmi terület volt. A park eredeti stílusában törést okozott a II. világháború után rendszertelenül végrehajtott nemesnyár-telepítés. Mai formáját a fák kora alapján vélelmezhetően a 20. század fordulóján alakították ki. Legszebb fapéldányok: mamutfenyő, mocsárciprus, kaukázusi és kolorádói jegenyefenyő, különféle tölgyváltozatok, ezüst hársak, tulipánfák, szomorú gyertyán, szomorú kóris és különleges juharfák. A kastélypark délkeleti részén áll egy több, mint 150 éves platánfa. A parkban sétálva megpillanthatjuk a római katolikus kápolnát, mely 1881-ben készült el, és gróf Festetics Imre építette át.

A kastély építtetése Festetics Antal nevéhez fűződik. Ezt megelőzően, a Somssichok időszakában kisebb, késő barokk stílusú kúria állt itt. A jelenlegi kastély 1836 körül épült klasszicista stílusban, tervezője nem ismert. Gróf Festetics Imre apja halála után 1877-ben nagybátyja, Dénes gróf révén, az általa alapított hitbizományként kapta meg Csertőt. Gróf Festetics Imre építette át 1886-ban a kastélyt neoreneszánsz stílusban, grazi építőmesterekkel. A gróf halála után a családtagok birtokában maradt, akik az épületet többször felújították. A kastély a II. világháború után görög iskola, majd postás üdülő lett. 1952-1996 között gyermekotthonnak adott helyet. Az ingatlant 2018-ben egy befektető cég vásárolta meg, nyugdíjasotthon kialakítása céljából. Az I. és II. világháborúban elesettek emlékművét 2018. évben újították fel, pályázati forrásból.

A település polgármestere: Fleckistánné Csöme Edit

Csertő is a village in Baranya County, in the Szigetvár District, in the southern part of the Zselic, near the Almás stream, about 6 km north of Szigetvár.

Bronze Age, Celtic and Roman artifacts have been found in the area. Traces of the Somogyvár-Vinkovci culture from the early stage of the Bronze Age were discovered on the Szőlőhegy (Vineyard Hill) in the form of a fragment of a jug. The Urnfield culture was also present here in the early Bronze Age. A fragment of a cemetery was uncovered on the Szőlőhegy, where archaeologists were able to study urns with incised knobs and decorated with line patterns, as well as a bowl, a two-handle vessel and fibula fragments.

The first mention of the village dates back to 1360. There was a Turkey oak forest on the site of the present village, which was cleared, but the stumps of the trees remained in the ground for a long time. Hence the name of the village.

During the Turkish occupation it was a continuously inhabited place. In the early 18th century its inhabitants were mainly Hungarians. The Somssich family of Sárd (Antal Somssich, then after his death Antal Somssich Jr.) received the domain in 1767 by royal donation, and they owned the settlement until 1836, when it was bought by Count Antal Festetics. The castle was built at this time.

The village of 440 inhabitants includes the 116-hectares Csertői pond, the Festetics Castle, a Reformed church and a Catholic chapel.

On entering the village, a narrow road leads to the castle park, which used to be a nature reserve. The original style of the park was disrupted by the irregular replanting of *Populus x euramericana* trees (selected hybrid of poplar) after World War II. Based on the age of the trees, the park probably got its present form at the turn of the 20th century. The finest examples of wood you can find here are the following: redwood (*Sequoioideae*), cypress (*Taxodium*), Caucasian and Colorado firs (*Abies* sp.), various oaks, silver lime (US: silver linden), tulip trees (*Liriodendron*), weeping hornbeam (*Carpinus betulus* 'Pendula'), weeping ash (*Fraxinus excelsior* 'Pendula') and special maple trees. In the south-east of the castle park stands a plane tree over 150 years old.

Walking through the park you can see the Roman Catholic chapel, which was completed in 1881 and rebuilt by Count Imre Festetics.

The castle was built by Antal Festetics. Prior to this, in the period of the Somssich counts, a small late Baroque mansion stood here. The present castle was built around 1836 in the classicist style, its architect is unknown. After the death of his father, Count Imre Festetics inherited Csertő in 1877 through his uncle, Count Dénes, as an entail (fideicommissum). The castle was rebuilt in 1886 by Count Imre Festetics in neo-Renaissance style, with the help of master builders from Graz. After the Count's death, the building remained in the possession of the family, who renovated it several times. After the Second World War the castle became a Greek school and then a postmen's holiday resort. From 1952 to 1996 it was a children's home. The property was purchased in 2018 by a developer company for the purpose of building a retirement home.

The memorial to the fallen in World War I and II was renovated in 2018, with funding from a grant.

Mayor of the town: Edit Fleckistánné Csöme

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Református templom; Szent Kereszt kápolna; Kőkereszt; Faluház; I. világháborús emlékmű; II. világháborús emlékmű; Festetics kastély; Épített kemence, Sportöltöző; Látkép a településről; Harang és ravatalozó; Csertői-halastó

CSERTŐ

CSERTŐ

DIÓSVISZLÓ

A közel ezer éves település az ország déli határának közelében fekszik. Északon a Villányi hegység dombokká szelődült nyúlványa, délről a Dráva völgye határolja. A község az Ormánság keleti határa. Ezt jelképezi a település déli bekötőútjánál Phare-támogatásból épített emlékmű, mely faboltozata alatt az ormánsági emberek vagonát őrző faládika, a szökröny jelképes mása áll.

A vidék adottságait már a kelták és a rómaiak is kihasználták. A leletek a kőkorszaktól a honfoglalásig igazolják az avarok, gótok, kelták, rómaiak, hunok jelenlétét.

Az Árpád vezette honfoglaláskor Baranya területét a Kán (Kaán) nemzetség foglalta el. A reformáció idején valamennyi földbirtok a siklói Perényi család birtokában volt. Tulajdonosai között megtalálható Caprara tábornok, valamint a Batthyány család, mely 1872-ig bírt jelentősebb területet Viszlón. A lakosságot 1730-ban a község mai helyére, az úgynevezett Viszlai derék két oldalára telepítették át. Talpas házaikat és a református oratóriumot fagöngön ökrök vontatták fel.

1804-ben részben a lerombolt vár maradványaiból felépült a református templom, 100 éves évfordulója alkalmából orgonát építettek. 1872-ben megvásárolták a Batthyány-Strattmann családtól a faluban lévő utolsó nagybirtokot. 1902-ben a település nagyközségi rangot kapott, 1903-ban nevét Diósvizlóra módosították. 1907-ben önálló postahivatala lett, és kiépült a telefonhálózat.

Az első világháborúban elesett katonák emlékét az 1922-ben felállított emlékmű, a második világháború áldozatainak emlékét a templom falán emléktábla őrzi. 1913-ban a települést bekapcsolták a Harkány-Pécs vasúthálózatba. A második világháború utáni években megépült a községet Harkánnyal összekötő szilárd burkolatú műút, és kiépült a villanyhálózat. 1973-ban a község önálló ivóvízhálózatot épített. 2000-ben Diósvizlő is bekapcsolódott a vezetékös gázhálózatba. Az 1990-es években megszűnt a mezőgazdasági szövetkezet, sok ember vált munkanélkülivé ebben az időszakban. A településen kevés a munkalehetőség. Legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat és a tagintézményei, az óvoda és a hozzátartozó konyha, illetve közmunka program. A vállalkozások száma alacsony, legtöbb öfenntartó vállalkozás, alkalmazottjuk nincs. A település infrastruktúrája jónak mondható, autóval, busszal történő megközelítése könnyű, Pécestől mindössze 25 km-re, Harkánytól 7 km-re, Siklóstól 15 km-re fekszik. Vasút nincs, 1976. augusztus 31-én megszűnt a Harkány-Pécs vasútvonal.

Diósvizlő a Közös Önkormányzati Hivatal székhelye, a hivatalhoz Rádfalva, Garé, Bisse, Babarcszőlős, Kisdér és Siklóbodony községek tartoznak.

A településen folyamatos rendeléssel felnőtt és gyermek vegyeskörzetű háziorvos tevékenykedik, védőnői körzetközpont, az óvoda tagintézményként működik. További szolgáltatások: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat, könyvtár, posta, több élelmiszerbolt.

Az elmúlt évben kialakításra került a volt iskola épületében a közösségi tér, mely a falu teljes lakosságának nyújt kulturális és egyéb szolgáltatásokat. A településen működő civil szervezetek a Diósvizlői Faluszépítő Egyesület, a Nyugdíjas Klub és a Horgász Egyesület.

A községben falusi vendégházak várják a pihenni vágyó túrázókat, biciklistákat, horgászokat, vadászokat és lovasokat, akinek kedvenc területe ez. Aki igazi feltöltődésre, friss levegőre, csendre és gyönyörű tájakra vágyik, aki szereti, és érti a kiváló borokat, azok számára ideális hely.

A település polgármestere: Keserűné Nagy Margit

The almost thousand-year-old settlement is located near the southern border of the country. It is bordered to the north by the hilly extension of the Villányi Mountains and to the south by the valley of the Dráva. The village lies on the eastern border of the Ormánság region. This is symbolized by the monument built with the support of the PHARE Programme on the southern access road to the village, under the wooden vault of which stands a symbolic replica of the wooden box, the "szökröny", which guards the wealth of the people of Ormánság. The region's potentials were already exploited by the Celts and Romans. The finds attest the presence of the Avars, Goths, Celts, Romans and Huns from the Stone Age to the conquest of the territory. During the times of the Hungarian conquest led by chief Árpád, the territory of Baranya was occupied by the Kán (Kaán) clan. At the time of the Reformation, all land estates were owned by the Perényi family of Siklós. Among its owners were General Caprara and the Batthyány family, which owned a significant land estate in Viszló until 1872. In 1730 the population was resettled to the current site of the village. Their timber framed houses and the oratory were pulled up by oxen on wooden rollers. In 1804, the Reformed church was built partly from the remains of the destroyed castle, and an organ was built to celebrate its 100th anniversary. In 1872 the last large estate in the village was bought from the Batthyány-Strattmann family. In 1902 the village was granted the status of large village, and in 1903 its name was changed to Diósvizlő. In 1907 it had its own post office and a telephone network was established. The memory of the soldiers who died in the First World War is preserved by the monument erected in 1922, while the memory of the victims of the Second World War is preserved by a memorial plaque on the church wall. In 1913 the village was connected to the Harkány-Pécs railway line. After the Second World War, the village was connected to Harkány by a paved road and the electricity network was built. In 1973, the village built its own drinking water network. In 2000, Diósvizlő was also connected to the piped gas network. In the 1990s, the agricultural cooperative ceased to exist and many people became unemployed during this period. There are only a few job opportunities in the settlement. The largest employers are the municipality and its member institutions, the kindergarten and its kitchen and the public works programme. The number of businesses is low, most of them are self-sustaining ventures, with no employees. The infrastructure of the settlement is good, with easy access by car or bus, only 25 km from Pécs, 7 km from Harkány and 15 km from Siklós. There is no railway, since the Harkány-Pécs railway line was closed on 31 August 1976. Diósvizlő is the seat of the Joint Municipality Office, the villages of Rádfalva, Garé, Bisse, Babarcszőlős, Kisdér and Siklóbodony belong to the office. The settlement has a general practitioner with a mixed adult and paediatric practice, a district centre for public health nurses, while the kindergarten is operated as a member institution. Other services include: social catering, home based assistance, village caretaker service, library, post office, several grocery shops. Last year, a community centre was developed in the former school building, providing cultural and other services to the entire population of the village. The civil organizations which are active in the village are the Association for the Betterment and Development of Diósvizlő, the Pensioners' Club and the Fishing Association. Village guesthouses await hikers, cyclists, anglers, hunters and horse riders who want to relax and enjoy their favourite leisure pursuits. For those who want to recharge themselves, to have fresh air, silence and beautiful landscapes, for those who love and know about excellent wines, this is the ideal place.

The mayor of the settlement: Margit Keserűné Nagy

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Polgármesteri hivatal; Könyvtár, helytörténeti kiállító hely; Ormánság kapuja /Phare emlék/ Szatyor Győző képzőművész készítette a faragott szökrönyt, köré az épületet is ő tervezte

DIÓSVISZLÓ

DRÁVACSEHI

Drávacsehi (horvátul: Čeja) község Baranya vármegyében, a Siklói járásban fekvő község. Az 58-as főút közelében fekvő törpefalu Magyarország egyik legjelentősebb, legszebb gyógyfürdőhelyétől, Harkánytól körülbelül hét kilométer távolságra, az Ormánság szívé-ben bújik meg. Legközelebbi szomszéd települései északról Drávaszerdahely és Kovács-hida, délkelet felől Drávapalkonya, nyugatról Tésenfa, északnyugatról pedig Drávacsepely.

A település lakott területe viszonylag távol, mintegy három kilométerre fekszik az országhatárt ezen a szakaszon több helyütt is keresztező Drávától, és így az országhatártól, de a falu közigazgatási területe egy rövid sávban lenyúlik egészen a folyóig, sőt egy egészen kis területen átnyúlik a túlpartra is. Ennek megfelelően tekinthető tehát Drávacsehi is határfalunak. A község közúton csak egy irányból érhető el, az 58-as főútból Drávaszabolcs központjában kiágazó 58118-as számú mellékúton, Drávapalkonyán keresztül. A többi szomszédjával csak változó minőségű, jobbára mezőgazdasági jellegű utak kötik össze.

A település legnagyobb vízfolyása a falu déli határában folyó Dráva, de egy körülbelül egykilométeres együttes hosszúságú, erősen elöregedett holtágrendszer is található a község közigazgatási területén, amit keresztülszel a falu lakott területétől alig 80-100 méternyi távolságra, délre folyó Fekete-víz is.

A falu közigazgatási területének északi és nyugati részén a Nádas-tói árok húzódik.

Drávacsehiről utca van elnevezve (néhány másik, Baranya vármegyei településhez hasonlóan) Budapest XVIII. kerületében, a Szent Imre-kertváros nevű városrészben.

A mindössze 74 km² területen fekvő Drávacsehi teljes népessége 2021-es adatok alapján 155 fő. Az aprófalvakhoz hasonlóan meg kell küzdenie az elvándorlás problémájával, így a település vezetése minden lehetőséget megragad, és munkájával azon fáradozik, hogy a fiatalokat megtartsa, és új munkahelyek teremtésével az elvándorlást megakadályozza.

Drávacsehi polgármesterének eltökélt szándéka az ormánsági népi építészettel, népi hagyományok újjáélesztésével és kultúrateremtő programokkal megállítani a település leszakadását. Ennek szellemében indult útjára a kezdeményezés, az Élő Ormánság elnevezésű program, melynek keretében a falu üresen álló ingatlanjait azokra az eredeti állapotokra kívánják visszaállítani, mely az itt élő parasztság házait jellemezte a 19. század vége, 1900-as évek eleje időszakában. A jelenleg lakott ingatlanoknál a tervek szerint a homlokzatok kapják vissza eredeti külalakjukat.

Drávacsehi hagyományos, nagy látogatottságú rendezvénye, a Bőköz Fesztivál megnyitóján került sor 2020-ban az első mintaépület, az Orbán-ház bemutatójára. A népi építészeti stílusjegyeket magán hordozó ház a Népi Építészeti Program támogatásával szépült meg.

Drávacsehi vonzereje csodás fekvésében, falusi nyugalmban rejlik. A település nevezetessége a Harangláb. Az 1804-ben épült gyékénytetős fatemplom elé 1814-ben két haranggal harangláb készült. Az 1840-41-ben, szilárd anyagból épült templom a II. világháborúban megsemmisült, s csupán a hajó falainak egy része maradt meg. A templom helyére 1986-ban épített a református és a római katolikus egyház közösen harangtornyot épített, melynek toronysisakján kereszt áll, s felső szára csillagban végződik.

Az ország déli határánál fekvő aprócska település érdekes kirándulási cél lehet mindazok számára, akik számára érték a természet közelsége, a csend és az emberek közvetlensége.

A település polgármestere: Németh Tamás

Drávacse (Croatian: Čeja) is a village in the Siklós District of Baranya County. The dwarf village, located near highway 58, hides in the heart of the Ormánság area, about 7 kilometers from Harkány, one of Hungary's most significant and beautiful spas.

Its nearest neighbors are Drávaszerdahely and Kovács-hida from the north, Drávapalkonya from the southeast, Tésenfa from the west, and Drávacsepely from the northwest. The inhabited area of the settlement is relatively far away, about 3 kilometers from the Drava, which crosses the national border in several places in this section, and thus from the national border, but the administrative area of the village extends in a short strip all the way to the river, and in a very small area even extends to the other side of it. Accordingly, Drávacsehi can be considered a border village. The village can be reached by public road from one direction only, via the secondary road number 58 118 branching off from the main road number 58 in the center of Drávaszabolcs, via Drávapalkonya. It is connected to its other neighbors only by roads of varying quality, mostly of an agricultural nature.

The largest watercourse of the settlement is the Drava, which flows in the southern border of the village, but there is also a very old backwater system with a total length of about one kilometer in the administrative area of the village, which is crossed by the Fekete-víz flowing to the south just 80-100 meters away from the inhabited area of the village.

The Nádas-tói-ditch runs in the north and west part of the village's administrative area.

A street is named after Drávacsehi (along with some other settlements in Baranya County) in the 18th district of Budapest, in the Szent Imre-kertváros neighborhood.

Based on 2021 data, the total population of Drávacsehi, which is located on an area of only 74 km², is 155 people. Similar to small villages, it has to deal with the problem of emigration, so the management of the settlement seizes every opportunity and strives to retain young people and prevent emigration by creating new jobs.

The mayor of Drávacsehi is determined to stop the settlement's falling behind by reviving the Ormánság folk architecture, folk traditions and culture-creating programs. In the spirit of this, the initiative called Living Ormánság was launched, within the framework of which the vacant properties of the village are to be restored to the original conditions that characterized the houses of the peasantry living here in the period of the end of the 19th century and in the beginning of the 1900s. According to the plans, the facades of the currently occupied properties will be restored to their original appearance.

In 2020, the first model building, the Orbán House, was presented at the opening of Drávacsehi's traditional, well-attended event, the Bőköz Festival. The house, which carries folk architectural style features, was beautified with the support of the Folk Architecture Program. The attractiveness of Drávacsehi lies in its wonderful location and village tranquility. The landmark of the settlement is the bellfry. A bellfry with two bells was built in 1814 in front of the wooden church with thatched roof, built in 1804. The church, built in 1840-41, of solid material, was destroyed in World War II, and only a part of the nave's walls remained. In 1986, the Reformed and the Roman Catholic churches jointly built a bell tower on the site of the church, with a cross on the spire, and a star at the top.

The tiny settlement on the southern border of the country can be an interesting destination for those who value the proximity of nature, silence and the friendliness of people.

The mayor of the settlement: Tamás Németh

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

DRÁVACSEHI

DRÁVACSEHI

DRÁVACSEPELY

A Baranya vármegyében, a Siklói járásban fekvő település a vármegye egyik ősi települése, mely a Dráva valamikor árvíz járta síkján, az Ormányság Bőköznek is nevezett keleti részén helyezkedik el. Első említése 1177-ből származik Chepely formában. Az elnevezés nemzetségnév eredetű, mai napig fennmaradt Csepely, Csepel alakban. 1903-ban kapta a Dráva előtagot.

A település kialakulása hasonló a 45 ormánysági településéhez. A szeszélyes Dráva által létrehozott hordalékkúpokon, ormákon, ormányokon telepedett meg a magyarság, létrehozva 40-80 házból álló, jellegzetes egyutcás településeit. Megélhetésüket a vizek, a rétek, az erdők biztosították, a háborús időkben e természeti környezet adott bújóhelyet a túléléshez. A középkorban közel száz községével, 17 plébániájával, a monosokori monostor révén az Ormányság az ország sűrűn lakott területei közé tartozhatott.

A török hódoltság idejében is folyamatosan lakott magyar falu lehetett Csepely, de a háborúk és járványok során a lakosság megfogyatkozott és elszegényedett. A 16. század második felétől a reformáció hívei lettek. A nép templomot, papot, iskolát is tartott.

A töröktől való visszafoglalás után a Batthyány család siklói uradalmához tartozott. A 18. század második felében, Mária Terézia úrbéri rendezése és a tagosítás kedvezőtlenül hatott az Ormányság népére. A nagybirtok elkülönülése a korábban a faluközösség által használt területektől végzetesen leszűkítette a falvak életterét. Ez gátolta a falvak és a térség fejlődését, de egyben konzerválta is ősi nyelvét, szokásait, gazdag népi kultúráját.

Az 1930-as években már országosan is ismertté vált Kiss Géza kákicsi lelkész, Kodolányi János, Móricz Zsigmond révén az Ormányság népének tragikus gazdasági helyzete, végzetes fogyása.

1945 után ezt a folyamatot a Jugoszlávia-ellenes idők, a határsáv, a beszolgáltatások, kitelepítések, majd a kollektivizálás pecsételte meg. Az Ormányság nagy része elnéptelenedett, az őslakosság helyén jelentős számú roma népesség telepedett meg. Drávacsepely Harkány és Siklós közelsége miatt talán kedvezőbben vészelte át ezt a korszakot. Megfogya, de megmaradt napjainkig is életerős és településére büszke népe. A rendszerváltozás után az új önkormányzat a település megtartóképeségének növelését tűzte ki célul, mely az önkormányzati intézmények korszerűsítését, új faluház, orvosi rendelő építését, a közterületek rendbetételét eredményezte. Ma egy takaros falu képét nyújtja Drávacsepely az odalátogatók számára, mely teljes közművesítéssel rendelkezik: ivóvíz, szennyvíz, vezetékes gáz.

Nevezetessége az 1802-ben, copf stílusban épült református templom, a Horgásztó, ami Hosszú-tó Drávacsepely néven működik, a Hosszú-tó Vendégház és a Hősi emlékmű.

A Hosszú-tó Vendégház felújított, ormánysági parasztház. Fürdőszobák, felszerelt konyha, mosási lehetőség, központi fűtés, kerti pavilon, szabadtéri főzőhely, fegyverszekrény, parkoló és 30 fős közösségi terem. A szállóvendégek horgászhatnak a 3,3 hektáros horgásztavon, melyre napi, heti jegy váltható kedvezményesen.

Egyéb szolgáltatások: horgászat, vadászat, drávai sétahajózás, környező műemlék templomok bemutatása, Ős-Dráva Bemutató Központ megtekintése. A szálláshelytől kb. 10 kilométerre van Harkány, amely a gyógyfürdőjéről méltán híres. Továbbá számtalan étterem, pizzeria, üzlet áll rendelkezésre. Közel van a Siklói vár, ahol állandó kiállítások várják az oda látogatókat. Érdeemes Villányba a bor városába is ellátogatni.

A település polgármestere: Bónis Gyuláné

The settlement, located in Siklós district of Baranya county, is one of the ancient settlements of the county, situated on the former flood plain of the Dráva, in the eastern part of the Ormányság, also known as Bőköz. Its first mention comes from 1177 in the form of Chepely. The name originates from a clan name and has survived to the present day as Csepely or Csepel. In 1903 it was given the prefix Dráva. The development of the settlement is similar to that of the 45 settlements in the Ormányság region. The Hungarians settled on the alluvial cones, peaks and ridges created by the capricious Dráva, creating typical one-road settlements of 40-80 houses. Their livelihood was provided by water, meadows and forests. But in times of war, this natural environment also provided shelter for survival. During the Middle Ages, with its nearly hundred villages, 17 parishes and the monastery of Monosokor, the Ormányság was one of the densely populated areas in the country. Csepely may have been a continuously inhabited Hungarian village even during the Turkish occupation, but during the wars and epidemics the population decreased and became impoverished. From the second half of the 16th century, they became supporters of the Reformation. The people had a church, a priest and a school. After the reconquest from the Turks it belonged to the Siklós estate of the Batthyány family. In the second half of the 18th century, the Urbarian edict of Maria Theresia related to the unified common charge of the serfdom, and the re-parcelling had a negative impact on the people of Ormányság. The separation of the large estates from the areas previously used by the village community permanently reduced the living space of the settlements. This has hindered the development of the villages and the region, but has also preserved its ancient language, customs and rich folk culture. In the 1930s, the tragic economic situation of the people of Ormányság, and the fatal decline of the population, became nationally known through the pastor of Kákics, Géza Kiss, János Kodolányi and Zsigmond Móricz. After 1945, this process was sealed by the anti-Yugoslav era, the border strip, the compulsory surrender of produce confiscated by the authorities, the deportations, and then collectivization. Large part of the Ormányság was depopulated, and a significant Roma population settled in the place of the original inhabitants. The proximity of Drávacsepely to Harkány and Siklós probably made it a somehow better place to survive this period. Although depleted, but people have survived, they are vigorous and still proud of their settlement. After the regime change, the new local government aimed to increase the sustainability of the settlement, which resulted in the modernization of the local government institutions, the construction of a new village hall and the cleaning up of public areas. Today, Drávacsepely is a neat and tidy village for visitors. Noteworthy features include the Reformed Church built in 1802 in late Baroque (zopf) style, the Fishing Lake, which is operated under the name Hosszú (Long) Lake Drávacsepely, the Hosszú (Long) Lake Guest House, which is a renovated typical farmhouse and the Heroes' Monument. It has bathrooms, equipped kitchen, laundry facilities, central heating, garden pavilion, outdoor cooking area, gun locker for hunters, parking and a community room for 30 people. Farmhouse guests can fish on the 3.3 ha fishing lake, for which daily and weekly tickets can be purchased at a discount. Other services are: fishing, hunting, cruising on the Dráva, guided tours of the surrounding historic churches, visit to the Ancient Dráva Exhibition Centre. Harkány, famous for its spa, is about 10 km from the accommodation. There are also restaurants, pizzerias and shops available. Siklós Castle is nearby, where permanent exhibitions await visitors. It is also worth visiting Villány, the city of wine.

The mayor of the settlement: Gyuláné Bónis

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Templom; Művelődési ház; Faluközpont; Fitness park játszótér; Dózsa utca; Sportpálya; Faluközpont buszforduló; Hosszú tó fogadó; Hosszú-tó; Turista pihenő; Játszótér; Hősi emlékmű

DRÁVACSEPELY

DRÁVACSEPELY

DRÁVAIVÁNYI

A község Baranya vármegyében, a Sellyei járásban, az Ormánság nyugati részén helyezkedik el, Sellyétől mintegy 3,5 kilométerre délnyugatra.

Szomszédos települések: délkelet felől Sósvertike, dél felől Drávasztára, délnyugat felől Révfa, nyugat felől Drávakeresztúr, északnyugat felől pedig Bogdása.

A vadregényes Dráva-vidék aprócska faluja, Drávaiványi (horvátul: Ivanidba) csak közúton közelíthető meg, Sellye vagy Drávasztára felől, a két település közt húzóó 5821-es úton, melyen mindkettőtől nagyjából egyforma távolságra fekszik. Drávaiványi nevét először a 14. században említik az oklevelek. 1332-ben plébániás helyként hivatkoznak rá a feljegyzések. Nevét a hagyományok szerint egykori földesuráról, Petrovsky Ivánról kapta. Iványi a török hódoltság alatt is lakott maradt, nem néptelenedett el.

A kicsi ormánsági településnek az 1800-as évek derekán még 600 lakosa volt, 1930-ban már csak 442 lakost számláltak itt, a 2021-es adatok szerint pedig mindössze 150 fő a lakosság száma. A falu határában található Cilina (Cserna) nevű hely, ahol egykor falu állt.

Barokk stílusú református temploma 1792-ben épült, melynek különlegessége a környék (Ormánság) több templomára is jellemző kazettás mennyezet. A mennyezetet 167 db négy- vagy alakú kazetta borítja, az egyik kazettán egy figurális ábrázolat, egy sellő látható, s ez teszi minden ormánsági református templom közül kivételé, a többin különböző nonfiguratív népi motívumok, középen pedig a napkorong, valamint az alapítás éve és neve található. A fakazettákon kívül hasonló, színpompás és nonfiguratív mintákban gazdag festések díszítik a karzat mellvédjét, a karzatos tartó oszlopokat és a földszinti padosorok előlapjait is. Berendezése népies rokokóstílus jegyeket mutat.

Drávaiványiban 2021 nyarán 54 ház tetejét tette tönkre a jégverés, de több tízezer cserép lecserélésével mára mindenki biztonságos tetejű házban lakik. Az önkormányzati épületekre 10 millió forint vis maior-támogatást kapott a falu, a magánházak tetejét önkormányzati támogatásból és adományokból hozták rendbe.

Drávaiványi fejlődése folyamatos, az önkormányzat eltökélt szándékának és sikeres pályázatainak eredményeképpen. A Magyar Falu Programnak köszönhetően az elmúlt években megújultak a belterületi utak, megvalósult a hivatal épületének felújítása, új falubusz érkezett a településre és játszótér építettek a gyerekeknek. A faluban korábban nem volt játszótér, ezért nagyon örültek és boldogan vették birtokba az új játékokat. Megújult továbbá a hivatal épületében a települési rendezvényeknek, programoknak otthont adó ifjúsági klubhelyiség is.

A „Mindenkinek szívében van egy dallam” című pályázat keretében elnyert egymillió forintból húsz gyerekek szerveztek zeneoktatást, és hét tamburahangszert vásároltak, melyeket a Drávasztári Általános Iskolában használhatnak a gyerekek.

A mesebeli környezetben fekvő, határ menti aprócska településre látogatót magával ragadja a táj szépsége, és a vidék csendje, melyet csupán a rendszeresen megrendezésre kerülő programok életteli hangjai vernek fel. A lakosság összetartó és vendégszerető, melynek köszönhetően igazi élményben részesül az erre kiránduló.

A település polgármestere: Tihanyi János

The village of Drávaiványi is located in Baranya County, in the Sellye District, in the western part of Ormánság region, approximately 3.5 kilometres southwest of Sellye.

Neighbouring settlements include Sósvertike to the southeast, Drávasztára to the south, Révfa to the southwest, Drávakeresztúr to the west, and Bogdása to the northwest.

The picturesque village of Drávaiványi (in Croatian: Ivanidba) can only be accessed by road, either from Sellye or Drávasztára, via Road № 5821 that runs between the two settlements, and is approximately equidistant from both. The name Drávaiványi is first mentioned in documents in the 14th century. In 1332, it is referred to as a parish location in records. According to tradition, it was named after its former seigneur, Petrovsky Iván. Iványi remained inhabited even during the Ottoman rule and did not become depopulated.

In the mid-1800s, this tiny village from the Ormánság region had 600 inhabitants, but by 1930, this number had decreased to 442. According to data from 2021, the population is now just 150. At the outskirts of the village, there is a place called Cilina (Cserna), where another village once stood.

The Baroque-style Reformed church was built in 1792, and its special feature is the coffered ceiling, which is characteristic of several churches in the Ormánság region. The ceiling is covered with 167 square coffers, one of which features a figurative depiction of a mermaid, making it unique among all the Reformed churches in Ormánság. The other coffers feature various non-figurative folk motifs, with the sun disc, the year of foundation, and the name in the centre. In addition to the wooden coffers, similar colourful and non-figurative patterns adorn the parapet of the singing-gallery, the columns supporting the gallery, and the front panels of the ground floor pews. Its furnishings show features of folk Rococo style.

In the summer of 2021, hail damaged the roofs of 54 houses in Drávaiványi, but with the replacement of tens of thousands of tiles, everyone now lives in a house with a secure roof. The village received 10 million forints as force majeure support for the renovation of municipal buildings. The roofs of private houses were repaired with municipal support and donations.

Drávaiványi is continuously developing, thanks to the determination of the local government and its successful applications for funding. Grants received from the Hungarian Village Programme in recent years have been used to renovate the inner roads, refurbish the Mayor's Office, acquire a new village bus, and build a playground for the young. There was no playground in the village before, so the children were very happy and eagerly took possession of the new toys. The youth club hall in the Mayor's Office building, which hosts local events and programmes, has also been renovated.

Thanks to a grant of one million forints won in the "Everyone Has a Melody in Their Heart" programme, the village was able to organise music education for 20 children and purchase seven tambura instruments, which the children can use at the Drávasztára Primary School.

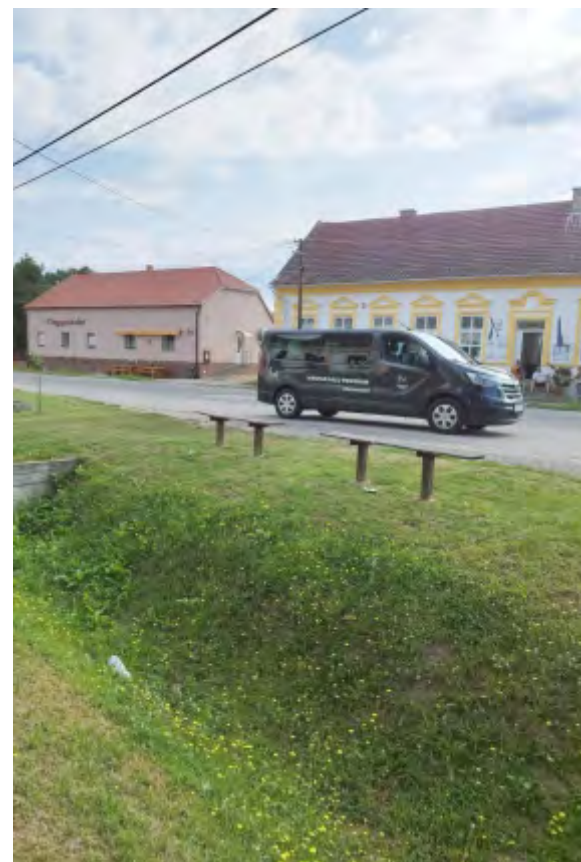
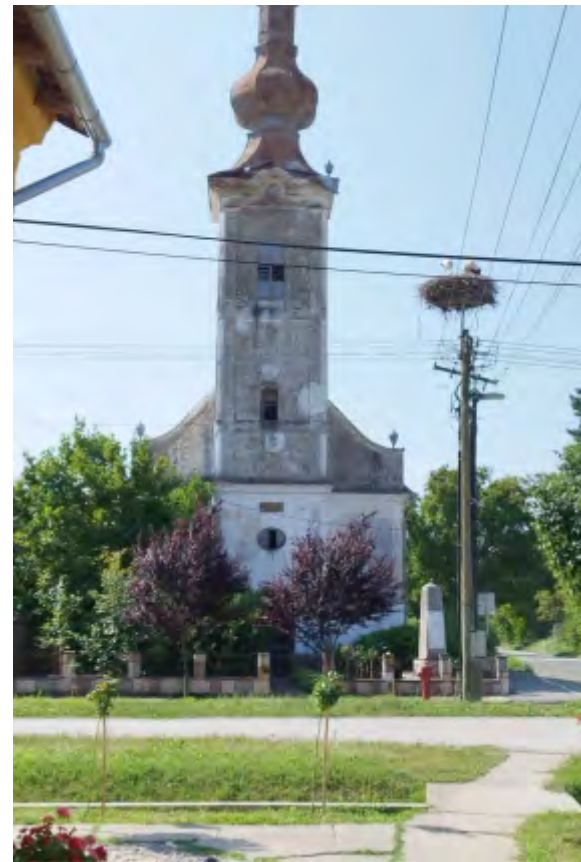
Visitors to this tiny border village, located in a fairy-tale environment, are captivated by the beauty of the landscape and the silence of the countryside, which is only broken by the lively sounds of the regularly held programmes. The population is cohesive and hospitable, making it a real experience for those who come here for a trip.

The mayor of the settlement: János Tihanyi

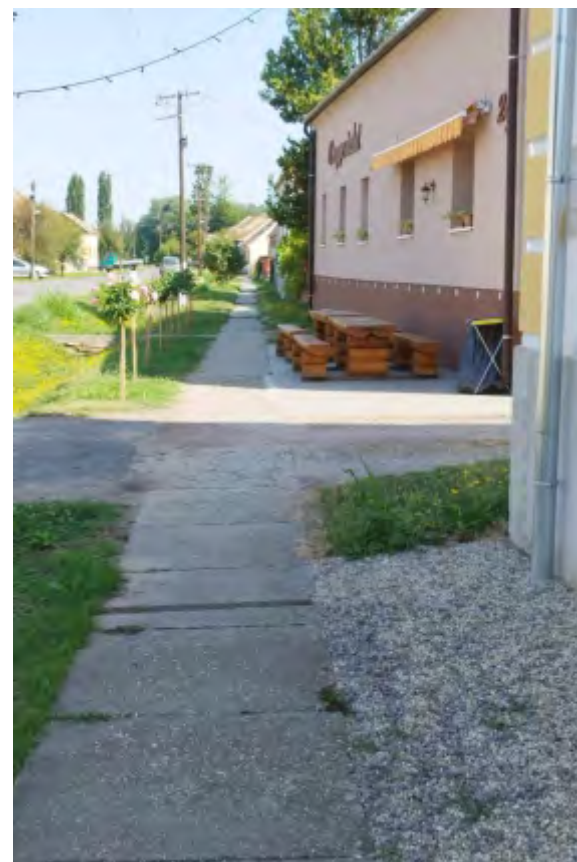
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Református templom belső karzat; Református templom fakazettás mennyezete; Református templom kívülről; Rákóczi utca látkép; Polgármesteri Hivatal; Polgármesteri hivatal, mellette felújított vegyesbolt, hivatal előtt áll az új falubusz; Kossuth utcai látkép virágosítás után; Kossuth utca; Orvosi rendelő a Rákóczi utcában; Felújított játszótér a Petőfi utcában; Rákóczi utcai látkép

DRÁVAIVÁNYI

DRÁVAIVÁNYI

DRÁVASZABOLCS

A község Baranya vármegyében, a Siklói járásban, Dél-Baranyában, közvetlenül a horvát határ mellett fekszik. A közel nyolcszáz lakosú település közigazgatásilag a kovácshidai körjegyzőségéhez tartozik. Szomszédos települések: Ipacsfa, Gordisa, Drávapalkonya és Kovácshida. Déli irányban, néhány kilométerre található a Horvátországba vezető nemzetközi határátkelőhely, ami egyben schengeni határállomás.

A községtől északra, mintegy négy kilométerre fekszik a termálfürdőjéről nevezetes Harkány városa. Néhány kilométerre pedig „Tenkes kapitánya” városa, a történelmi múltú Siklós. Harmadik nevezetes város e vidéken Villány, a Bor és a Szőlő Nemzetközi Városa, a méltán híres borvidék névadó települése. Az 58-as főúton, hozzávetőlegesen harminc kilométeres utazás révén érhetjük el az ország egyik legszebb fekvésű városát, Baranya vármegye székhelyét, a kétezer éves Pécsét.

A községben óvoda, általános iskola, orvosi rendelő és postahivatal működik, valamint több vegyesbolt, barkács- és szerszámolt és egy dohánybolt is található. A terület, amelyen Drávaszabolcs és környéke éli mindennapi életét, a Dunántúl egyik igen érdekes tájegysége, a Dráva síkjának délnyugati szögletében fekszik. A vidék nyugati határán fekvő Dráva-fok és a keleten található Diósvizsló között húzódó, a Dráva folyó vonalát követő, északról részben a Villányi-hegységgel körülbástyázott területet különleges néprajzi sajátosságok határozzák meg. Ennek a vidéknek a neve: Ormánság vagy régiesen Ormányság. Az itt épült falvak határában mindenütt található egy-egy „urma”, vagyis domb, kiemelkedés, amelyet a régen a medréről igen gyakran kilépő Dráva hordott, „urmolt” össze.

A terület már a bronzkorban is lakott hely volt, az itt talált régészeti leletek alapján. A település nevét 1216-ban már említették Zobolson alakban írva, majd 1395-ben Zabolch, 1478-ban Zabolcz formában írták. A falu egykor a Kán nemzetség birtoka volt. Első név szerint ismert birtokosai az e nemzetségből származó Siklói család tagjai voltak. A török idők alatt sem néptelenedett el a település, a Zrínyiek birtoka volt. Az 1700-as években Caprara-birtok volt és a Siklói uradalomhoz tartozott. A 18. században a Batthyány családot írták Drávaszabolcs birtokosának.

1991-ben a délszláv háború idején számos horvát menekült Magyarországra a határátkelön keresztül. Drávaszabolcs környéke szép kirándulási lehetőségeket kínál. A Duna-Dráva Nemzeti Park tája, maga a Dráva, illetve a Villányi-hegység számos érdekességgel, természeti ritkasággal szolgálja a hasznos időtöltést keresőket. A környékben nyaralók manapság a legjobban kerékpárral érhetik el a községet és a tájon átfutó turistautakat, tanösvényeket. Aki kerekézve ismerkedik e tájékkal, több tíz kilométeres távon bejárhatja a Dráva mentét. A községben aktív közösségi élet zajlik. A Drávaszabolcsi Falufejlesztő és Faluszépitő Egyesület a helyi identitástudat és összetartozás érzésének erősítése, valamint a település népességmegtartó erejének növelése érdekében a közösségi élet aktivizálását tűzte ki célul. Ennek szellemében hozták létre a közösségi kemencét a település parkjában, mely használatával lehetőséget ad a helyi kultúra, a szabadidős tevékenységek fejlődéséhez, a minőségi szabadidő színvonalas, igényes szabadtéri környezetben történő eltöltéséhez, a helyi szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

A település vezetése és lakossága fontosnak tartja hagyományaik ápolását, átadását a jövő nemzedékének.

A település polgármestere: Solti Dezső

The village is located in the Siklós District of Baranya County, South Baranya, right next to the Croatian border. The settlement with nearly eight hundred inhabitants is administratively part of the Kovácshida district registrar's office. Neighboring settlements are Ipacsfa, Gordisa, Drávapalkonya and Kovácshida. In the southern direction, a few kilometers away, there is the international border crossing leading to Croatia.

Harkány, known for its thermal baths, lies four kilometers north of the village. And a few kilometers away is the town of the "Captain of Tenkes", the historic Siklós. The third notable city in this region is Villány, the International City of Wine and Grapes, the eponymous settlement of the deservedly famous wine region. By traveling approximately thirty kilometers on highway 58, we can reach one of the most beautiful cities in the country, the seat of Baranya County, the two thousand year old Pécs. The village has a kindergarten, an elementary school, and a doctor's office, but there are also several general stores, a DIY and tool store, and a tobacco store. Drávaszabolcs and its surroundings are a very interesting feature of Transdanubia, located in the southwestern corner of the Drava plain. Stretching between Drávafok on the western border of the region and Diósvizsló in the east, following the line of the Drava River and partially surrounded by the Villányi Mountains from the north, the area is defined by special ethnographic features. The name of this region is Ormánság or Ormányság in olden times. In the outskirts of the villages built here, there is everywhere an "urma", that is, a mound that was carried and scoured together by the Drava River, which often leaves its river bed. The area was already inhabited in the Bronze Age, based on archaeological finds.

The name of the settlement was mentioned in the form Zobolson in 1216, Zabolch in 1395, and Zabolcz in 1478. The first owners of the village, known by name, were members of the Siklói family from the Kán Gens. It was not depopulated during the Turkish era either, it was the property of the Zrínyi family. In the 1700s, it was a Caprara estate and belonged to the Siklós manor. In the 18th century, the Batthyány family was listed as the owner of Drávaszabolcs. In 1991, during the South Slavic war, many Croats fled to Hungary.

The area around Drávaszabolcs offers nice hiking opportunities. The landscape of the Danube-Drava National Park, the Drava, and the Villányi Mountains offer many natural rarities for those looking for a useful pastime. Vacationers in the area can best reach the village and the tourist routes and nature trails that run through the landscape by bicycle. The area along the Drava can be cycled over a distance of tens of kilometers.

There is an active community life in the village. The Drávaszabolcs Village Development and Village Building Association set out to strengthen the local sense of identity and sense of belonging, as well as the revitalizing community life in order to increase the population retention power of the settlement. In the spirit of this, the community oven was created in the park of the settlement, the use of which provides an opportunity for the development of local culture and leisure activities, for the high-quality spending of free time, and for raising the level of local services. Entomologist József Sár's entomological exhibition titled "Insects from the Drava to the Amazon" can be viewed in Drávaszabolcs, which, in addition to insects and other arthropods from South and Central America, Southeast Asia, Africa, Australia and the Mediterranean, presents the Drava River and Drava plain arthropods, insects and mollusks.

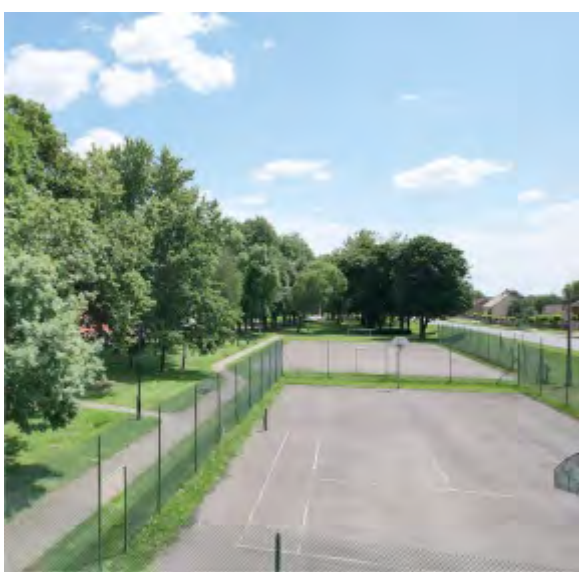
The management and population of the settlement consider it important to nurture and pass on their traditions to future generations.

The mayor of the settlement: Dezső Solti

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Református templom; Ifjúsági park; Mária park; Drávaszabolcs madártávlatból; Település központja; Kerékpárút; Dráva-híd; Dráva; Községi kemence; Halászléfőző Fesztivál

DRÁVASZABOLCS

DRÁVASZABOLCS

DRÁVASZTÁRA

A község Baranya vármegyében, a Sellyei járásban fekszik. A település Sellyétől délre, a horvát-magyar határ közelében, néhány százméternyire a Drávától terül el, így az Ormánság legdélebbi fekvésű települései közé tartozik. Az Ormánság vagy Ormányság tájegység Baranya vármegyében, a Dráva árterületén, a Dráva-sík kistáj része. Baranyára jellemző aprófalvas vidék. Központja és egyben járási székhelye Sellye.

Drávasztára (horvátul: Starin) legegyszerűbben közúton érhető el, Sellye felől az 5821-es úton; ugyanez az út köti össze Zalátával és azon keresztül Vajszlóval is.

Turisztikai szempontból jelentős, hogy a falu határában húzódik, sőt a településközponton is áthalad az EuroVelo nemzetközi kerékpárút-hálózat 13. számú, „Vasfüggöny” útvonalának horvát-magyar határ menti szakasza, amelynek itt ér véget a Drávamásítól induló 3. számú etapja, és itt kezdődik a Szaporcaig tartó 4. etap

A település varázsát adja, hogy igen közel fekszik a Drávához, a falu főutcájáról egyenesen eljuthatunk a folyó töltésére. Drávasztára közigazgatási területén több Dráva-holtág is található (pl. Bresztik-tó, Vájás-tó, Adravica), de ezek természetvédelmi jelentősége inkább csak lokális, nem tartoznak természetvédelmi területhez; szabad vízterületüket szórványosan horgászati célra is hasznosítják.

Írásos emlékekben 1327-ben bukkant fel először Ztara néven János fia Pál de Ztara földesurának nevében, majd 1472-ben Thothstara, 1536-ban pedig Izthara néven fordul elő. Az 1332-es pápai tizedjegyzékben templommal rendelkező faluként írják le.

Több nagynevű család is birtokosa volt a területnek, köztük a Sztáray család, a Garai család, Corvin János, a Perényi család, a sellyei uradalom, a Batthyány család, báró Biedermann család, és gróf Draskovics Iván.

A falu a török hódoltság idején is lakott volt, a magyar faluba a horvát betelepülés 1720-1744 között történt. A reformátusokat Sósvertikére telepítették át.

A települést és környékét a történelem során többször érte katasztrófa: 1828-ban árvíz, 1864-ben kolera, 1891-ben tűzvész pusztította.

Külterületi része volt Alsóerzsébet-pusztá, Lajos-tanya, Nagyvájás-tanya.

2001-ben lakosságának 58%-a vallotta magát horvátnak. A 2011-es népszámlálás során a lakosok 84,9%-a magyarnak, 3,2% cigánynak, 48,1% horvátnak, 0,7% németnek mondta magát. A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 76,2%, református 4,2%, felekezeten kívüli 7,9%.

Ma álló katolikus temploma 1948-ban épült, és ma is büszkén magasodik a község fölé.

A horvát kultúra ápolását szolgálják az 1993-ban megalakult Biseri Drave (Dráva Gyöngyei) hagyományörző tamburazenekar és az emlékszoba, amely az egykori élet tárgyait mutatja be.

Jelentős a marketing- és agrárszakértelem megjelenése a térségben az uniós beruházásoknak köszönhetően.

Lakosainak száma nem éri el a 400 főt, így az aprófalvakra jellemző módon erős az összetartás. Kirándulásra, pihenésre tökéletes alkalmas a település, a környék nevezetességei, a táj páratlan szépsége számos látnivalót tartogat.

A település polgármestere: Matoricz Balázs

The village is situated in Baranya county, in Sellye district. The settlement is located south of Sellye, near the Croatian-Hungarian border, a few hundred meters from the Dráva, so it is one of the most southern settlements of the Ormánság. The Ormánság or Ormányság region is a part of the Dráva plain microregion in Baranya county, in the floodplain of the Dráva. It is a region with small villages, typical of Baranya. Its centre and district seat is Sellye.

The easiest way to get to Drávasztára (Croatian: Starin) is by road, from Sellye on road 5821, which also connects the village to Zaláta and through it to Vajszló.

From a touristic point of view, it is important that the Croatian-Hungarian border section of the EuroVelo international bicycle route network No 13, the "Vasfüggöny" ("Iron Curtain"), runs along the borders of the settlement and even passes through the village centre which ends here with its stage 3. from Drávamási and starts from here with stage 4. to Szaporca.

The charm of the village is that it is very close to the Dráva, from the main street of the village you can go directly to the river embankment. There are several Dráva backwaters (e.g. Lake Bresztik, Lake Vájás, Adravica) in the administrative area of Drávasztára, but their nature conservation importance is rather local, they are not part of a nature reserve; their free water areas are sporadically used for fishing purposes.

It first appeared in written records in 1327, as Ztara, in the name of the landowner Pál de Ztara, son of János, then as Thothstara in 1472 and Izthara in 1536. In the papal tithe register of 1332 it is described as a village with a church.[6]

Several prominent families owned the area, including the Sztáray family, the Garai family, János Corvin, the Perényi family, the manor of Sellye, the Batthyány family, the Baron Biedermann family, and Count Iván Draskovics.

The village was also inhabited during the Turkish occupation, the Croatian immigration in the Hungarian village took place between 1720 and 1744. The members of the Reformed Church were relocated to Sósvertike. The village and its surroundings have suffered several disasters throughout history: it was destroyed by a flood in 1828, by cholera in 1864 and by fire in 1891. Parts of the outlying area of the village were Alsóerzsébet-pusztá (rangeland), Lajos-tanya (farm), Nagyvájás-tanya (farm).

In 2001, 58% of its population declared themselves Croatian. In the 2011 census 84.9% of the inhabitants identified themselves as Hungarian, 3.2% as Gypsy, 48.1% as Croatian, 0.7% as German. The religious division was as follows: Roman Catholic 76.2%, Reformed 4.2%, undenominational 7.9%. The Catholic church that exists today was built in 1948 and still stands proudly over the village.

The Biseri Drave (Pearls of the Dráva) tradition-preserving tambura band, founded in 1993, and the memorial room, which displays objects of former life, serve to promote Croatian culture.

Marketing and agricultural expertise in the area is significant thanks to EU investments.

It has less than 400 inhabitants, so there is a strong sense of cohesion, typical of small villages. It is a perfect place for excursions and relaxation, many attractions in the area and the unique beauty of the landscape offer a lot to see.

The mayor of the settlement: Balázs Matoricz

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Kistó; Templom; Seoska vendéglő; Tradicionális Drávai Tavasz; Biseri Drave hagyományörző tamburazenekar; Kikötő; Tradicionális Lovasnap

DRÁVASZTÁRA

EGERÁG

A település Baranya vármegyében, Pécsről 15 kilométerre délre, a Mecsek és a Villányi hegység közötti dombvidék fennsíkterületén fekszik. A faluba a villányi útról két kilométeres bekötőút vezet.

A települést termőföld (főként gabona) veszi körül, emellett itt is nagy hagyománya volt a szőlőművelésnek, ezért sok pince és préház épült Egerág határában. A szép természeti környezetet erdősávok, vízfolyások, kisebb árkok és dombok tarkítják. A régi időkben kisméretű vízesések is voltak a község határában.

A történetek adatai szerint Egerág területén már a rézkorban is éltek emberek. Az ún. Balatoni csoport tagjainak nyomait, tábornövények, eszközeik maradványait megtalálták. A római korból a jelenlegi falu határában lévő Rögződ völgyben, a Kóka patak partján 2000 körül – szántás során – egy villa maradványaira bukkantak (a feltárást a Janus Pannonius múzeum végezte). Légfűtési rendszerét fedezték fel, melynek teljes feltáráására pénzhiány miatt nem került sor. Az avar kor két teljesen ép téglasírt hagyott az utókorra, melyben Fausta császárnő pénzérméjét, ruhadíszeket, övcsatokat találtak.

A falu életében jelentős eseménynek számított, hogy 1769-ben új templom építése kezdődött, melyet 1774-ben Sárlos Boldogasszony napján szenteltek fel. Középkori írásokban „hagyományosan magyar” településként említik. A lakosság vallását tekintve 90%-ban római katolikus, a fennmaradó közösség megoszlik a református és más vallások között.

Egerág bokortelepülés, a szomszédos Szőkéd és Áta településeket csak Egerágon áthaladva lehet megközelíteni.

A lakosságot illetően jelenleg 1013 fő él a településen. 15 utca, és a központi park tagolja a falut. Az itt élők jelentős része magyar anyanyelvű, ma már nincsenek elhatárolt etnikai csoportok a faluban, illetve nemzetiségi önkormányzatok sem működnek Egerágon.

Több civil szervezet is működik a településen, ezek közül három kiemelve: az Egerági Sportegyesület lehetőséget ad a rendszeres sportolásra, és biztosítja a folyamatos utánpótlást, a Faluszépítő Egyesület Egerág szervezet a település virágosításával, szezonális dekorációval foglalkozik, illetve folyamatos pályázati tevékenységgel támogatja a közösséget. A Tegyük Együtt Jót Egyesület pedig elsősorban közösségi és szociális feladatokat lát el, és ez az egyesület is összedolgozik a helyi önkormányzattal, támogatja a rendezvényeket, közösségi eseményeket.

Egerágon fiatalodó a lakosság, egyre többen költöznek ide a városokból, szomszédos településekről. Ennek köszönhetően nagyon kevés elhagyott, üresen álló ingatlan van a faluban, a beköltöző és itt élő szorgalmas emberek rendben tartják a házaikat, rendezett az utcakép is.

A falu vezetése fontosnak tartja a közösségi élet fellendítését és a hagyományok megőrzését. Az újonnan beköltözők bevonásával, integrálásával sok program lehetőséget kínál az érdeklődőknek. Ilyenek pl. nyuszi túra, majális, falunap, szüreti felvonulás, adventi és más kézműves foglalkozások, valamint az évzáró esemény a helyi gazdák kezdeményezésének jóvoltából, a traktoros fényfelvonulás december 23-án este. De jó kapcsolatot ápolnak a külhoni Szentegyházi Gyermekfilharmóniával és az elmúlt három évben már kétszer is felléptek náluk Haáz Sándor tanár úr vezetésével.

Összességében elmondható, hogy Egerág a falusi életet választó családok részére egy ideális, élhető település.

A település polgármestere: Rác János

The settlement is located in the Baranya County, 15 kilometers south of Pécs, in the plateau-like part of the hills between the Mecsek and Villányi mountains. A two-kilometer access road leads to the village from the Villány road.

The settlement is surrounded by farmland (mainly cereal), and there was also a long tradition of viticulture, which is why many cellars and wine presses were built in the vicinity of Egerág. The beautiful natural environment is dotted with forest strips, streams, small ditches and hills. In the old days, there were also small waterfalls on the outskirts of the village.

According to historians, people lived in the Egerág area as early as the Copper Age. Traces of the members of the so-called Balaton group, the remains of their campfires and tools were found. Around 2000, during plowing, the remains of a villa were found in the Rögződ valley on the border of the current village, on the banks of the Kóka stream (the excavation was carried out by the Janus Pannonius Museum). Its air heating system was discovered, which was not fully explored due to a lack of funds. The Avar age left two completely intact brick tombs for posterity, in which coins of Empress Fausta, clothing ornaments, and belt buckles were found.

A significant event in the life of the village was that the construction of a new church began in 1769, which was consecrated in 1774 on the day of the Visitation. In medieval writings, it is mentioned as a "traditionally Hungarian" settlement. Regarding the religion of the population, 90% are Roman Catholic, the remaining community is divided between the Reformed and other religions. Egerág is a bush settlement, the neighboring settlements of Szőkéd and Áta can only be reached by passing through Egerág. Regarding the population, there are currently 1,013 people living in the settlement. Fifteen streets and the central park make up the village. A significant part of the people living here are native speakers of Hungarian, and today there are no separate ethnic groups in the village, and there are no minority self-governments in Egerág either. Several non-governmental organizations operate in the settlement, just to mention three of them: the Egerág Sports Association provides opportunities for regular sports and ensures continuous replacement, the Village Beautifying Egerág organization deals with the planting flowers and seasonal decoration of the settlement, and supports the community with continuous tender activities. The Let's Do Good Together Organization primarily performs community and social tasks, and this association also works together with the local government, supporting events and community affairs.

The population in Egerág is getting younger, more and more people are moving here from the cities and neighboring settlements. Thanks to this, there are very few abandoned, vacant properties in the village, the hardworking people who move in and live here keep their houses in order, and the streetscape is tidy. The village management considers it important to boost community life and preserve traditions. Many programs are offered to those who are interested by involving and integrating new residents. These are for example the bunny tour, May Day, village day, vintage parade, Advent and other crafts, as well as the year-end event thanks to the initiative of local farmers, the tractor light parade on the evening of December 23. They maintain a good relationship with the Szentegyházi Children's Philharmonic abroad, and in the last three years they have already performed twice under the leadership of teacher Sándor Haáz. All in all, it can be said that Egerág is an ideal, livable settlement for families who choose village life.

The mayor of the settlement: János Rác

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Római Katolikus Templom; A település egy része felülnézetből; Köszöntő tábla; Préház; Szentegyházi Gyermekfilharmónia Egerágon; Szüreti felvonulás; Március 15-i ünnepélyen helyi iskolásaink; Trianon 100 emléktábla; Templomunk oltára; Legifjabb szüreti felvonulónk

EGERÁG

FELSŐSZENTMÁRTON

Felsőszentmárton Baranya vármegye délnyugati részén, a Sellyei kistérségben található közel 900 főt számláló település. A települést a legnyugatibb ormánsági településnek is mondják, azonban történelme, hagyományai alapján nem klasszikus ormánsági település.

A község jelentős, több mint 800 éves múlttal rendelkezik, első írásos említése az 1200-as évekből származik. Nevét Szent Mártonról kapta, a mai, végleges Felsőszentmárton elnevezést a középkor végén kaphatta. A faluban a középkor végéig magyar lakosság élt, a török kort követő évtizedekben, a 18. században telepednek le ezen a területen nagy számban horvátok. A horvát nemzetiség ma is meghatározó a településen, a lakosság döntő többsége horvátnak vallja magát. A nemzetiségi lét, a horvát identitás a település gazdasági és társadalmi berendezkedésére is jelentős hatással volt az elmúlt évszázadokban.

A földrajzi környezetet, a vidéket meghatározza a Dráva folyó, amely a falutól mintegy 1,5 kilométerre található, a település egyik természetes határa. Helyi védettségű terület a Felső-szentmártoni ligetes legelő. Országos szinten is ritkaságszámba megy a kis területen, nagyszámú és méretű kocsányos tölgy.

A település külterületének egy része a Duna-Dráva Nemzeti Park területéhez tartozik. A településen áthalad az „EuroVelo” nemzetközi kerékpárút-hálózat 13. számú, „Vasfüggöny” útvonalának horvát-magyar határmenti szakasza, amelynek a Drávatamási és Drávasztára közti 3. számú etapja érinti a falut.

A településen több nemzetiségi intézmény, illetve civil szervezet működik, a Kiss Géza Magyar-Horvát Nemzetiségi Általános Iskola Felsőszentmártoni Tagiskolája, Horvát nemzetiségi óvoda, Josip Gujaš Džuretin Horvát Kulturális és Sport Központ, a Martince Kulturális Egyesület, Podravka zenekar, Korjeni asszonykórus, Zrínyi Sport Egyesület és a Polgárőr Egyesület. A helyi nemzetiség fő motorja a helyi Horvát Önkormányzat.

Felsőszentmárton településen a lakosság kb. 75%-a vallja magát horvátnak. Nagyon erős az összetartozás közöttük. Hétköznapijukban horvát anyanyelvüket ápolják. Fontos számukra hagyományaik, kultúrájuk megőrzése és továbbadása a fiatalabb generáció számára. Identitástudatuk erősítését leginkább a településen megrendezett programok alkalmával valósítják meg.

A településen a helyi önkormányzatnak a Magyar Falu program keretében számos fejlesztést sikerült megvalósítani. Az önkormányzat tulajdonában lévő utak felújításra kerültek, a közterületet karbantartó eszközt és falubuszt sikerült beszerezni. Felújításra került a ravatalozó, és urna falat is sikerült építeni a temetőben. Az önkormányzat állami pályázati támogatásnak köszönhetően vendégházat, gyógynövénykeretet és Mária kegyhelyet alakított ki a településen.

A település polgármestere: Várnai Levente

Felsőszentmárton is a settlement of about 900 inhabitants located in the south-western part of Baranya county, in the Sellye sub-region. The settlement is said to be the westernmost settlement of Ormánság, but its history and traditions make it an atypical Ormánság village.

The village has significant history of more than 800 years, with the first written record dating back to the 1200s. It was named after St. Martin, and the present, definitive name of Felsőszentmárton may have been given to it at the end of the Middle Ages. The village was inhabited by Hungarian population until the end of the Middle Ages, but in the 18th century, in the decades following the Turkish era, a large number of Croats settled in the area. The Croatian nationality is still dominant in the village today, the vast majority of the population identify themselves as Croatian. The nationality and the Croatian identity have also had a significant impact on the economic and social structure of the municipality in the past centuries.

The geographical environment and the countryside are defined by the Dráva river, which is located about 1.5 km from the village and is one of the natural boundaries of the settlement. The Felsőszentmárton wood pasture is a locally protected area. The large number, as well as the size of pedunculate oak trees in this small area is a national rarity. Part of the outskirts of the settlement belongs to the area of the Duna-Dráva National Park. The village is crossed by the Croatian-Hungarian border section of the EuroVelo international cycle path network No 13 called "Vasfüggöny" (Iron Curtain), of which section No 3 between Drávatamási and Drávasztára passes through the village. There are several national minority institutions and civil organizations in the village, such as the Kiss Géza Hungarian-Croatian Nationality Primary School's affiliated school of Felsőszentmárton, the Croatian Nationality Kindergarten, the Josip Gujaš Džuretin Croatian Cultural and Sports Centre, the Martince Cultural Association, the Podravka Orchestra, the Korjeni Women's Choir, the Zrínyi Sports Association and the Civil Guard Association. The main driving force of the local nationality is the local Croatian Municipality. In the settlement of Felsőszentmárton, about 75% of the population identify themselves as Croatian. There is a very strong sense of belonging among them. In their everyday life they cultivate their Croatian native language. It is important for them to preserve their traditions and culture and pass it on to the younger generation. They strengthen their sense of identity mostly through programmes organized in the settlement.

The local government has managed to implement a number of developments in the village within the framework of the Hungarian Village Programme. The roads owned by the municipality have been refurbished, and equipment for maintaining public areas and a village bus have been purchased. The funeral parlour has been renovated and an urn wall has also been built in the cemetery. Thanks to a state grant, the municipality has created a guest house, a medicinal herb planter box and a Marian shrine in the village.

The mayor of the settlement: Levente Várnai

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Djuso Simara Puzarov-szobor; Mária-kegyhely; Josip Gujaš Džuretin-szobor; Központ; Vendégház; Sportcsarnok; Korjeni és a zenekar; Ivanje; Kultúrház; Felsőszentmártoni veteránok

FELSŐSZENTMÁRTON

FELSŐSZENTMÁRTON

GERESDLAK

A község Baranya vármegye keleti részében helyezkedik el. Földrajzi értelemben része a Baranyai-dombságnak, a Geresdi-tönk elnevezésű területnek.

Geresdlak Geresd, Püspöklak és Kisgeresd településekből alakult ki 1968-ban. A község gyönyörű természeti környezetben, igazi dombvidéki területen fekszik, fennsíkszerű dombháta, lankák, völgyek, ligetes részek ölelésében. A 400 lakóházas település völgyben épült fel, mely egyik jellegzetessége a magyarországi, baranyai falvak kialakulásának. A község már az 1960-as években megkapta a vezetékes vízhálózatot, amit később az új falurészek kialakulásával bővítettek. A község infrastrukturális ellátottsága az 1980-as évek végén a vezetékes gáz kiépítésével bővült. A vezetékes vízzel ellátott lakások aránya 100%, a vezetékes gázzal ellátott lakásoké 95%. A crossbar rendszert 1990 után kötötték be, és a helyi kábeltelevíziós hálózatot is megteremtették.

A burkolt utak és járdák kiépítettsége Geresdlak belterületén teljes. Az utak jó, vagy kiváló minőségűek. A falu önálló szennyvíztisztítóval rendelkezik.

Népesség szempontjából szervesen hozzá tartozik a Mohács és Pécsvárad között fekvő településekhez, melyekbe a 18. században német nyelvű lakosság érkezett, s akik nyelvüket, nemzeti és hagyományait maig megőrizték és ápolják. A Német Klub Kulturális (Barátság) Egyesület őrzi a német népi hagyományok mellett a népcsoport régi tárgyait is. Az étteremben pedig ízletes népi ételeket, a pincéknél testes, zamatos borokat kínálnak. Az étteremben főznek az iskolások és óvodások részére is, és innen látják el ebéddel a helybeli, és a környező településeken élő embereket is.

Geresdlak oktatási és kulturális szempontból egyaránt körzeti feladatokat lát el, s ugyanez a helyzet egészségügyi vonatkozásban is.

Geresdlakon Német Nemzeti Általános Iskola és Német Nemzeti Óvoda működik. Körzeti orvosi rendelő, fiókgyógyászati és Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálat, illetve védőnői szolgálat áll a lakosság rendelkezésére. A körzeti megbízott a helyiek biztonságáért, a Római Katolikus Plébániahivatal pedig lelki békéjéért gondoskodik. Lakói nyugalmanak megőrzése a rendőrséggel karöltve a Polgárőr Egyesület feladata.

A településen aktív közösségi élet zajlik, ezek egyik színtere a Községi Ház, ahol lehetőség van bálok, lakodalmak, vagy kisebb családi rendezvények megtartására is.

A messze földön híres Gőzgombóc Fesztivál minden évben több ezer vendég látogatót vonz a gőzgombóc hazájába. A XVI. Geresdlaki Gőzgombóc Fesztivál idén 2023. szeptember 23-án kerül megrendezésre. A rendezvények rendszeres fellépője a helyi Pacirtakórus. A sportéletéről a Dózsa SE gondoskodik, melynek tagjai a focikedvelők mellett a túrázóknak is kínálnak programokat. A 25,28 km² területen fekvő község számtalan látnivalóval kecsegtet. A Koffán-Ház, a Heimatmuseum (Német Nemzeti Tájékozódási Ház), a Babakiállítás, a Nemzeti kézimunka kiállítás és a Nemzeti vállalkozói kiállítás, a Mézeskalács falu kiállítás, vagy a Rumsauer ház (Templom szoba) és a Geresdlaki kilátó egyaránt érdekes színter. Ennek a páratlan hangulatú településnek. A „geresdlaki érzésről”, a „geresdlaki közösségről”, a miliőről beszélnek finn és osztrák barátaink mikor visszatérnek hozzájuk, amikor házat vesznek, otthont teremtenek a településen. A helyiek és fiataljaik, akik csak fizikailag költöztek máshova, büszkén hirdetik geresdlaki származásukat, geresdlaki honukat, fogalomként Geresdlakot.

A település polgármestere: Dr. Habjánecz Attila Tibor

The village is located in the eastern part of Baranya County. In a geographical sense, it is part of the Baranya hills, the area called Geresdi-tönk. Geresdlak was formed in 1968 from the settlements of Geresd, Püspöklak and Kisgeresd. The village is located in a beautiful natural environment, in a real hilly area, surrounded by plateau-like hills, valleys, slopes and wooded areas. The settlement with 400 residential houses was built in a valley, which is one of the characteristics of the development of villages in Baranya in Hungary. The village already received a piped water network in the 1960s, which was later expanded with the formation of new parts of the village. In the late 1980s, the infrastructural provision of the village was expanded with the construction of piped gas. The proportion of apartments with piped water is 100%, and the proportion of apartments with piped gas is 95%. The crossbar system was installed after 1990 and the local cable television network was also created. Paved roads and sidewalks are complete in the interior areas of Geresdlak. The roads are of good or excellent quality. The village has its own sewage treatment plant.

In terms of population, it organically belongs to the settlements between Mohács and Pécsvárad, to which the German-speaking population arrived in the 18th century, and who have preserved and nurture their language and ethnic traditions to this day. In addition to German folk traditions, the German Club Cultural (Friendship) Association preserves the old objects of the ethnic group. The restaurant offers delicious folk dishes, and the cellars offer full-bodied, flavorful wines. In the restaurant, they also cook for schoolchildren and kindergarteners, and provide lunch to local people and people living in the surrounding settlements. Geresdlak carries out district tasks both from an educational and cultural point of view, and the same situation also applies to healthcare.

There is a German National Elementary School and a German National Kindergarten in Geresdlak. A district doctor's office, branch pharmacy, Family Support and Child Welfare Service, as well as a nanny service are available to the public. The district commissioner takes care of the safety of the locals, and the Roman Catholic Parish Office takes care of their spiritual peace. Preservation of residents' peace of mind is the task of the Civil Guard Association, hand in hand with the police. There is an active community life in the settlement, one of the venues of which is the Community Hall, where it is possible to hold balls, weddings, or smaller family events. The famous Stream Dumpling Festival attracts thousands of guests every year to the land of steam dumpling. The 16th Geresdlak Steamed Dumpling Festival will be held this year on September 23, 2023. The local Pacirtakórus is a regular performer of the events. Sports life is taken care of by Dózsa SE, whose members offer programs for hikers as well as football fans. The village, located on an area of 25.28 km², promises countless attractions. The Koffán House, the Heimatmuseum (German National Landscape House), the Doll Exhibition, the National Handicraft Exhibition and the National Shawl Exhibition, the Gingerbread Village exhibition, the Rumsauer house (Church room) and the Geresdlak lookout are all interesting highlights of this settlement with an unmatched atmosphere. Their Finnish and Austrian friends talk about the "Geresdlak feeling", the "Geresdlak community", the milieu when they return, when they buy a house and create a home in the settlement.

The locals and their young ones, who only physically moved elsewhere, proudly proclaim their origin from Geresdlak, their homeland in Geresdlak, making Geresdlak a concept.

The mayor of the settlement: Dr. Habjánecz Attila Tibor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Geresdlak, akár egy festmény; Geresdlak - Püspöklaki Szent Bertalan templom; Geresdlak kilátó - Baranya dombság legmagasabb pontja (301 méter); Kisgeresdi kápolna; Virágos Geresdlak, kovácsoltvasból; Sváb gasztronómiai csoda a Geresdlaki Gőzgombóc Fesztivál; Állandó sztárfellépőink a geresdlaki ovisaink, az utánpótlás; Az édes kis falu Geresdlak; Geresdlak a kiállítások faluja; Terülj-terülj asztalkám

GERESDLAK

GORDISA

A község Baranya vármegyében, a Siklósi járásban, Siklóstól délre, Harkánytól délkeletre, a Drávától és a horvát határtól mindössze két kilométerre fekszik. További szomszédos települések: Matty, Drávaszabolcs és Ipacsa. Községhatára délen egy rövid (pár száz méteres) szakaszon egybeesik az országhatárral, abban az irányban a legközelebbi szomszédos település a horvátországi Alsómiholjához (Donji Miholjac) tartozó Szentgyörgy (Sveti Durad).

Az Árpád-kori település Gordisa (Geredistye, Gradistye, Hídvég) nevét az oklevelek 1251-ben említették először Gradustan, Gradistan alakban írva, majd 1256-ban Gradiscam, 1296-ban Gueredystha írásmóddal fordult elő. Más forrás szerint az első említés 1332 és 1336 között történt, Gerdesse, Kerdiste alakban.

A település a Haraszt nemzetség birtoka volt, 1251-ben és 1266-ban Miklós bán fiai osztottak meg rajta, ekkor Miklós, Salamon és Vajda kapta. 1296 előtt a Haraszt nemzetséghez tartozó Sági Benedek a lakatlan Geredistye, illetve Hídvég földet nővérével együtt sógorának, Rendi Tamásnak adta át. Az 1332-es összeíráskor a falu papja 100, 1334-ben 25, 1335-ben 30 báni pápai tizedet fizetett. Lakói a történelem során végig magyarok voltak, többségében katolikusok és reformátusok.

A Dráva partján, a határvidéken megbújó apró baranyai települést gyönyörű tájak vesznek körül, erdőligetekkel, és hatalmas erdősávokkal, mezőgazdasági művelésű területekkel. A közelben a Villányi-hegység vonulata, a jellegzetes Szársomlyó süveggel (Nagyharsányi hegy), mely a legmagasabb pontja a hegyvonulatnak, a falu déli részén pedig ott folyik a Dráva. Az itt élőknek természetes volt, hogy hegyet, erdőt, folyót, vadállatokat láthatnak, melyeket az ország más tájain élők nem, vagy csak ritkán. A falu közelében adóttak a szórakozási, kikapcsolódási lehetőségek, a látnivalók. A közeli Harkány gyógyfürdőváros, a Siklósi Vár és a Dzsámi, és a Siklósi Termálfürdő, a Villányi Borvidék, a Mattyi-tó és a Gáti-tanya, a siklósi Apró Paták Lovas Sport Egyesület (ahol gyermeklovaglásra, íjásatra, gyógy-lovaglásra, pónizásra vihető a gyermekek és felnőttek), valamint a turistautak, és a sétahajózható és horgászható, szabad strandos Dráva csábíthatják ide az érdeklődőket.

A településen két templom is található: egy katolikus és egy református. Mindkettő a 18. században épült. A református templom (1796) évekkel ezelőtt felújításra került, díszkivilágítást kapott, restaurálták, és azóta is gyönyörű állapotban van. Műemléknek is nyilvánították, a mellette álló hatalmas méretű paplakkal együtt. A katolikus templom (1773) (Szent István király kápolna) a falu másik büszkesége.

Az önkormányzati épület a falu iskolája volt a hatvanas évek végéig. A közelében lévő egykori paplak és a református templom mellett álló, államilag kisajátított közművelődési házak még ma is stabilan állnak, és családok lakják őket.

Emellett, az önkormányzati épületben működik egy kiskönyvtár, egy Művelődési Ház. A nagy művelődési teremben kerülnek megtartásra a hivatalos és családi rendezvények is.

A faluban két nagyobb park is van, ahol rendezvények tarthatók, és ahová jó időben ki lehet ülni a padokra, a védett tűzgyújtó területeken pedig piknikezni is lehet.

A lakosságra nem jellemző a munkanélküliség, minden munkaképes felnőtt – ha más-ként nem, akkor alkalmi, időszakos mezőgazdasági, szőlészeti területen – dolgozik. A gyermekek a Drávaszabolcsi Körzeti Általános Iskolában és a Dráva Kincse Óvodában tanulnak.

A település polgármestere: Dr. Ginat Lior

The village is located in the Siklós District of Baranya County, south of Siklós, southeast of Harkány, only 2 kilometers from the Drava and the Croatian border. Other neighboring settlements are Matty, Drávaszabolcs and Ipacsa. In the south, its village border coincides with the national border for a short (a few hundred meters) section, in that direction the nearest neighboring settlement is Szentgyörgy (Sveti Durad), which belongs to Alsómiholja (Donji Miholjac) in Croatia.

The name of the Árpád-era settlement Gordisa (Geredistye, Gradistye, Hídvég) was first mentioned in the documents in 1251 as Gradustan, Gradistan, then in 1256 as Gradiscam, and in 1296 as Gueredystha. According to another source, the first mention took place between 1332 and 1336, in the form of Gerdesse, Kerdiste.

The settlement was the property of the Haraszt family, in 1251 and 1266 the sons of Ban Miklós shared it, it was given to Miklós, Salamon and Vajda. Before 1296, Benedek Sági, who belonged to the Haraszt family together with his sister, gave the lands of the uninhabited Geredistye and Hídvég to his brother-in-law, Tamás Rendi. In the census of 1332, the priest of the village paid 100, in 1334 25, and in 1335 30 Ban papal tithes. Throughout history, its residents have been Hungarians, mostly Catholics and Reformed.

The small settlement of Baranya, hidden on the banks of the Drava River, in the border region, is surrounded by beautiful landscapes, with forest groves and huge forest strips and agricultural areas. The Villányi mountain range is nearby with the characteristic Szársomlyó mountain (Nagyharsányi mountain), which is the highest point of the mountain range, and the Drava flows there in the southern part of the village.

It was natural for the people living here to see mountains, forests, rivers, and wild animals, which people living in other parts of the country do not, or only rarely see. Entertainment and recreation opportunities and attractions are available near the village. The nearby Harkány spa town, Siklós Castle and mosque, and Siklós Thermal Spa, the Villány wine region, Mattyi Lake and Gáti-tanya, the Siklós Apró Paták Equestrian Sport Association (where children can be taken for horseback riding, archery, therapeutic horseback riding, pony riding for children and adults), as well as the tourist routes and the Drava with its open beaches, where you can go sailing and fishing, attract those interested here.

There are two churches in the settlement, a Catholic and a Reformed one. Both were built in the 18th century. The Reformed church (1796) was renovated some years ago, it received decorative lighting, it was restored, and it has been in beautiful condition ever since. It was also declared a monument, along with the huge rectory next to it. The Catholic church (1773) (Chapel of King Saint Stephen) is another pride of the village.

The municipal building was the village school until the end of the sixties. The former rectory and the reformed church, which were expropriated by the state, are still stable today and are inhabited by families. In addition, there is a small library and a Cultural Center operating in the municipal building. Official and family events are also held in the large cultural hall. The village has two larger parks where events can be held and where you can sit on the benches in good weather and have a picnic in the protected fire-lighting areas.

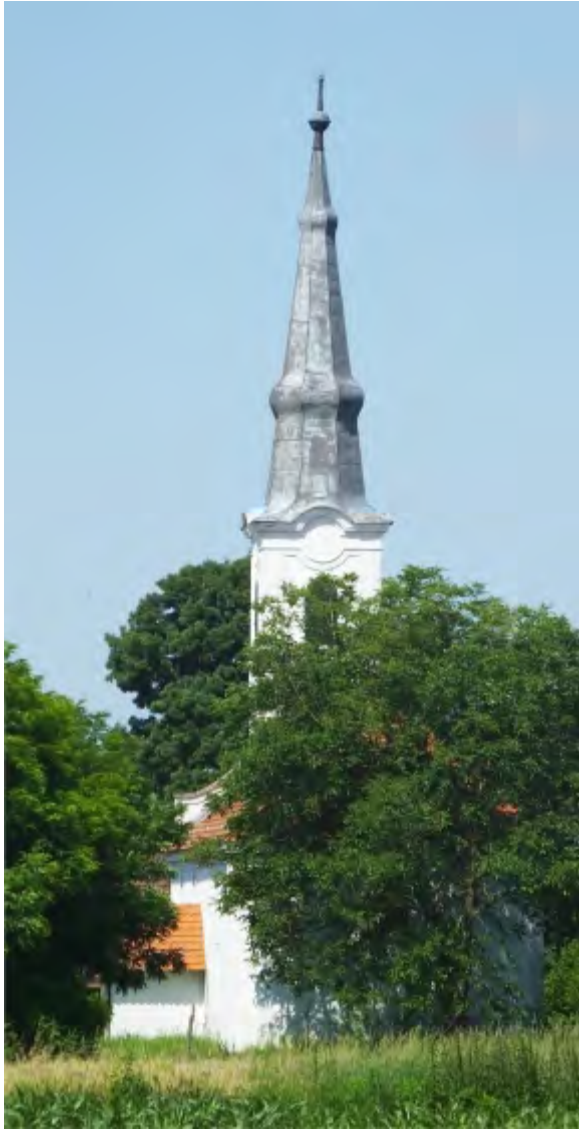
Unemployment is not characteristic of the population, all able-bodied adults work - if not otherwise, then periodically in the agricultural and viticultural fields. The children study at the District Primary School of Drávaszabolcs and the Dráva Kincse Kindergarten.

The mayor of the settlement: Dr. Ginat Lior

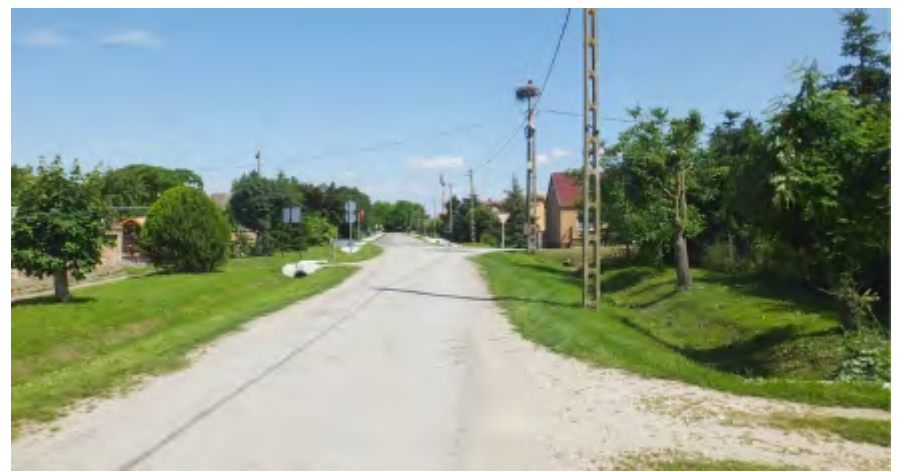
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Református templom; Önkormányzat; „Háromszög” park; Református templom; „Háromszög” pihenő; Játsszótér; Kossuth Lajos utcai keresztveződés; Petőfi Sándor utca; Lossuth Lajos utca; Játsszótér; Gáti tanya

GORDISA

GORDISA

GÖDRE

Baranya és Somogy vármegyék határán húzódó falu korábbi három, közigazgatásilag önálló település – Kiskeresztúr, Gödreszentmárton és Gödre – összeolvadásából alakult ki, hozzá tartozó lakott külterületek: Vidákpusztá és Szénápusztá.

Kiskeresztúr közigazgatásilag 1954-ben került Gödréhez, a közös település neve Gödrekeresztúr, majd Gödreszentmárton 1969-es csatlakozásával Gödre lett. 1458-ban Gödrefalu néven említik. Német neve Gedri.

A római korban is lakott környék volt, bizonyítja az 1965-ben feltárt 12 római kori épített téglasír, melyeket a 4. századi pannóniai temetők sajátosságai szerint építettek. A mohácsi vést követően a környék elnéptelenedett. A török kiűzése után kihalt, erdőséggel borított császári birtokot Koller Mátyás holicai nemes kapta a bécsi udvartól hűséges szolgálatai elismeréséül. A területre német telepeseket hívott, akik itt találtak új hazát, élhetővé tették a vidéket és Gödre 1807-ben mezővárosi rangot kapott. Jelentős szerepet játszott a gazdasági fellendülésben a szőlőtermesztés és a borkészítés. Gödrén termelt a legjobb és a legolcsóbb bor, melyből a mai Olaszországba és Ausztriába is adtak el.

Az 1745-ben betelepülő németiséggel egy pap is érkezett, aki megalapította a gödrei iskolát. A tanítás nyelve 1879-ig a német, majd ettől az évtől kezdve a magyar is tanulják a gödrei és kiskeresztúri gyerekek. 1904-ben megépül Kiskeresztúron az új iskola. A Winkler Mihály plébános által építtetett templomot 1773. augusztus 15-én Nagyboldogasszony ünnepén szentelték. Az építtetőt az azóta országos védeltségű műemlékké nyilvánított szent helyen temették el.

Kiskeresztúr településképe a 18. század második felében alakult ki, de korábban is lakott terület volt. 1542-ben Török Bálint birtoka, a német betelepítéskor Nitczky gróf tulajdona, majd Eszterházy herceg a földbirtokos. Utóbbtól került gróf Almási és Gödrei Siskovics József kezébe. Kiskeresztúr területe közel 181 hektár. Gödreszentmárton a rómaiak korától lakott, 1542-ben Török Bálint birtoka, plébániás székhely. 1797-ben temploma újjáépült. 1829-től egyházi iskolája volt. Utolsó földbirtokosa Szily Márton. A család emlékét a volt kúria épülete és a család műemlék temetőkápolnája őrzi.

Nevezetességek Gödrében: Nagyboldogasszony templom / Siskovics kápolna / Siskovics kastély / Vörös Júlia Hanna állandó selyemfestmény-kiállítása / Winkler Mihály mellszobra / Szent István szobor / Kálvária / Ágoston Pince és Kemencés udvar / GULAG és Malenkij robot emlékmű / I. Vh. emlékmű (Kiskeresztúron) / II. Vh. emlékmű / Múltház, Heimatmuseum.

Továbbá a Szily kápolna és Szily kastély Gödreszentmártonban, valamint a kúriát övező növényzeti ritkaságokat felvonultató gödreszentmártoni természetvédelmi terület.

Ismert, híres személyiségek: Virágh Károly nemzetőr hadnagy/kasznár (a temetőben található a síremléke) / Schober József (ugyancsak itt van eltemetve) kántortanító, Mária-énekek szerzője, melyek közül a „Mit frohem Herzen will ich singen” a magyarországi németiség egyházi himnuszának tekintendő / Sebestyén Károly irodalomtörténész, műfordító, filozófus / Winkler Mihály tudós plébános, a gödrei, bonyhádi, bikali, szakadati templom építetője, a kaposvári kórház elődjének számító ispotályos ház alapítója, kaposvári gimnázium bőkezű támogatója.

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet az örökségápolásra, az épített-, szellemi-, kulturális- és a gasztronómiai értékmentésre. Ennek szellemében szervezik rendezvényeiket és tervezik a közösség fejlesztését.

A település polgármestere: Gelencsér Gábor

Gödre, a village stretching along the border of Baranya and Somogy counties, was formed by the amalgamation of three formerly independent settlements – Kiskeresztúr, Gödreszentmárton, and Gödre – along with their inhabited peripheries: Vidákpusztá and Szénápusztá.

Kiskeresztúr administratively joined Gödre in 1954, and the combined village was named Gödrekeresztúr. The name was shortened to Gödre after Gödreszentmárton joined in 1969. It was first mentioned as Gödrefalu in 1458. Its German name is Gedri. The area was inhabited during Roman times, as evidenced by the 12 Roman-era brick tombs uncovered in 1965, built according to the characteristics of 4th-century Pannonian cemeteries.

After the disastrous Mohács Battle, the area became depopulated. Following the expulsion of the Turks, the desolate, forest-covered imperial estate was granted to Mátyás Koller, a nobleman from Holics, by the Vienna court in recognition of his loyal service. He brought German settlers to the territory who found a new home here, made the countryside livable, and Gödre was granted the status of a market town in 1807.

Vine cultivation and winemaking played a significant role in the local economic boom. With the arrival of the German population in 1745, a priest also came, who founded the school in Gödre. The language of instruction was German until 1879, then Hungarian was also taught to the children of Gödre and Kiskeresztúr. The new school was built in Kiskeresztúr in 1904.

The church built by priest Mihály Winkler was consecrated on the feast of the Assumption on August 15, 1773.

Kiskeresztúr's village image was formed in the second half of the 18th century, but it was inhabited earlier.

In 1542 it was the property of Bálint Török, during the German settlement it was the property of Count Nitczky, and later the landowner was Prince Eszterházy. From the latter, the domain was passed to Count Almási and József Siskovics of Gödre. The area of Kiskeresztúr is nearly 181 hectares.

Gödreszentmárton has been inhabited since Roman times. In 1542 it was the property of Bálint Török, and it was the seat of a parish. Its church was rebuilt in 1797. It had a church school from 1829. Its last landowner was Márton Szily. The family's memory is preserved by the former mansion and the family's funerary chapel.

Sights in Gödre: Nagyboldogasszony templom (Assumption Church) / Siskovics Chapel / Siskovics Mansion / Julia Hanna Vörös's permanent silk painting exhibition / Bust of Mihály Winkler / Statue of Saint Stephen / Calvary / Ágoston Wine Cellar and Oven Yard / GULAG and Malenkij robot monument / WWI monument (in Kiskeresztúr) / WWII monument / Heritage House, Heimatmuseum.

Also, the Szily Chapel and Szily Mansion in Gödreszentmárton, as well as the nature reserve in Gödreszentmárton display botanical rarities surrounding the mansion. Here lived cantor and teacher József Schober, author of Maria songs, among which “Mit frohem Herzen will ich singen” is considered the ecclesiastical anthem of the German minority in Hungary.

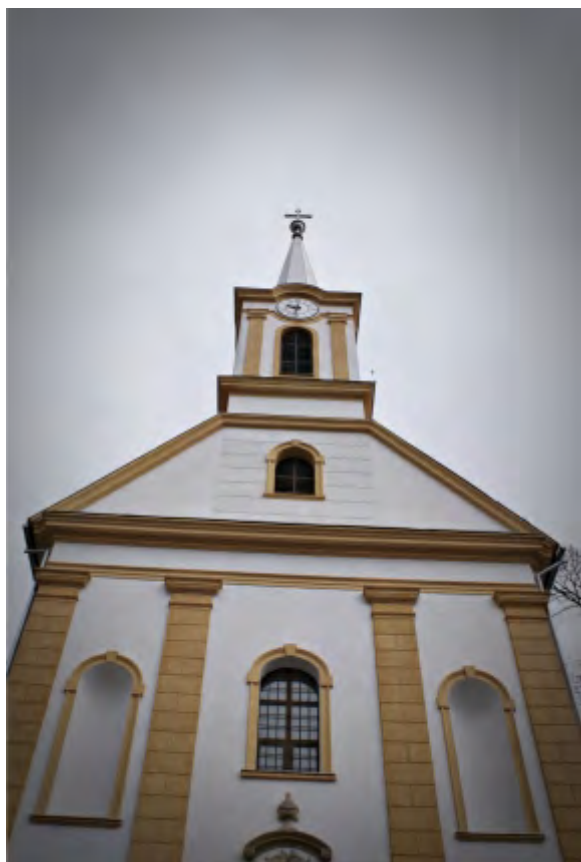
The municipality places great emphasis on heritage preservation, on the preservation of built, intellectual, cultural, and gastronomic values. In this spirit, they organize events and plan community development.

Mayor of the settlement: Gábor Gelencsér

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Nagyboldogasszony római katolikus templom; Siskovics-kápolna; Kálvária; Szily-kápolna; Nagyboldogasszony római katolikus templom belül; Látkép a Szily-kápolnáról; II. világháborús emlékmű; I. világháborús emlékmű; GULAG-emlékmű; Ágoston pince; Gödrei Töporlyű- és Forraltbör Ünnep; Virágos Gödre

GÖDRE

GÖDRE

GÖRCSONY

Baranya vármegyében, a Pécsi járásban, a vármegye középső-déli részén fekvő község a közeli községekre oly jellemzően kialakult régi falurésze völgyben, új lakótelepe pedig fennsíkon helyezkedik el. Hozzá tartozik a község északi határa közelében fekvő Keresztespuszta településrész is.

Aranyosgadány, Pellérd, Regenye, Ócsárd és Kisdér, Baksa és Zók településekkel szomszédos. A Pécsét Vajszlóval összekötő 5801-es út áthalad a központján, így ez a legfontosabb közúti megközelítési útvonala.

Régészeti kutatások alapján a kőkorszaktól kezdve lakott terület. Neve 1247-ben bukkant fel először írásos emlékekben Gurchen alakban, 1511-ben Villa Gerechen (ma ez a német neve), 1542-ben pedig Gerchen néven említik. 1345-ben búcsújárárhely lett.

A török hódoltság alatt lakott volt, a végére néptelenedett el. 1847-ben mezővárosi rangot kapott V. Ferdinándtól. A török hódoltság után birtokosai voltak az unitáriusok (ekkor emelkedett rövid időre unitárius püspöki székhellyé), a jezsuiták, a Mihálovics-család, a Benyovszky család. A jezsuiták alatt lakott Göröcsönyben (többször, hosszabb-rövidebb ideig) Faludi Ferenc költő. Itt írta az első magyar szonettet is, „A pipárúl” címmel.

Az önkormányzat címere: álló, kékszínű tárcsapajzsban fészek lebeg, benne négy fióka, amint anyjuk felé nyújtják nyakukat, csőrüket kítátva, várják a táplálékot. A fészek fölött, éppen leszállva, kiterjesztett szárnyakkal anyjuk látható, amint begye felé hajtott fejjel, csőrével mellét tépi s kibuggyanó vérével fiókáit eteti. A fészek, a pelikán és a kicsinyek aranyszínűek. A fiókáit saját vérével tápláló pelikán a családi összetartozást a családfő (az anya) áldozatvállalását jelképezi. Mindez arany színben ragyog, mintha a Nap tündöklő sugarai vonnák be. A címermező világmindenséget jelképező égszínkéjében a lebegő címeralak az összetartozást és a szeretet összekapcsolását jeleníti meg. A tárcsapajzs alatt félkörben, jobbról zöld tölgyfaág piros makkokkal, balról zöld babérág piros bogyókkal látható. A címer felett GÖRCSONY felirat olvasható.

Göröcsöny nevezetessége a Benyovszky-kastély a kastélyparkkal, mely a régi falu közepén áll, s a Batthyány család építette a 18. században. Gyönyörű parkjában 1966-ban mester-séges halastavat alakítottak ki.

Az erre kiránduló számára értékes látnivaló lehet a 13. században épült római katolikus templom, mely a török uralom alatt részben leégett. A klasszicizáló, késő barokk templomot 1805-1812 között építették, s Kisboldogasszony tiszteletére szentelték fel. Szenteltvíztartója egykor török mosómedence volt. A régi falurészben népi stílusú házak várják a felfedező tekinteteket, de a hangulatos köztérek a Pelikán-lakótelepen, vagy az 1956-os emlékmű a Szent Hubertus téren szintén mégér egy hosszabb sétát.

Göröcsönyben általános iskola és óvoda, orvosi rendelő és gyógyszertár is működik, emellett Művelődési Ház és könyvtár is várja a helyieket. Az elmúlt években több intézmény is felújításra került, köztük a Polgármesteri Hivatal és a Művelődési Ház, de tornaszoba épült az óvodában, és felújításra került az iskolai étkezdé is. A falusi CSOK-nak és egyéb kormányzati támogatásoknak köszönhetően új lakótelkek kerültek kialakításra, mert a régieket már beépítették. Az önkormányzat és a lakosság egyaránt szívén viseli Göröcsöny arculatának szépítését, a szépen rendben tartott településen aktív közösségi élet zajlik, meghonosították a piknik mozt és, a gyerekeknek minden évben tábor szerveznek Orfűre.

A település polgármestere: Kőszegi Tamás Gábor

Located in Pécs District, Baranya County, in the central-southern part of the county, the old village part of the settlement, which is so typical of nearby villages, is located in a valley, and its new housing estate is located on a plateau. It also includes the Keresztespuszta settlement located near the northern border of the village. It is adjacent to the settlements of Aranyosgadány, Pellérd, Regenye, Ócsárd and Kisdér, Baksa and Zók. Route 5801 connecting Pécs with Vajszló passes through its center, making it its most important road access route.

Based on archaeological research, the area has been inhabited since the Stone Age. Its name first appeared in written records in 1247 as Gurchen, in 1511 it was mentioned as Villa Gerechen (today's German name), and in 1542 as Gerchen. In 1345, it became a pilgrimage site.

It was inhabited during the Turkish subjugation, and became depopulated by the end of it. In 1847, it received the status of market town from Ferdinand V. After the Turkish subjugation, it was owned by the Unitarians (then it became a Unitarian episcopal seat for a short time), the Jesuits, the Mihálovics family, and the Benyovszky family. Poet Ferenc Faludi lived in Göröcsöny under the Jesuits (several times, for longer or shorter periods). Here he wrote the first Hungarian sonnet, About the Pipe.

The coat of arms of the municipality: a nest floats in a standing, blue shield, with four chicks in it, as they stretch their necks towards their mother, with their beaks open, waiting for food. Above the nest, just landing, their mother can be seen with outstretched wings, with her head bent towards the nest, tearing her breast with her beak and feeding her chicks with her gushing blood. The nest, the pelican and the young ones are golden. The pelican feeding its young with its own blood symbolizes family togetherness, the sacrifice of the head of the family (the mother). All this shines in a golden color, as if covered by the brilliant rays of the Sun. In the azure blue symbolizing the universe, the floating coat of arms represents togetherness and the connection of love. A green oak branch with red acorns and a green laurel branch with red berries can be seen in a semicircle below the shield. The inscription GÖRCSONY can be read above the coat of arms.

The landmark of Göröcsöny is the Benyovszky mansion with the mansion park, which stands in the middle of the old village and was built by the Batthyány family in the 18th century. An artificial fish pond was created in its beautiful park in 1966. The Roman Catholic church built in the 13th century, which partially burned down during the Turkish rule, can be a valuable sight for those who visit there. The classicizing, late Baroque church was built between 1805 and 1812 and consecrated in honor of the Blessed Virgin Mary. Its holy water container was once a Turkish washing basin. In the old part of the village, folk-style houses await the exploratory gaze, but the cozy public spaces in the Pelican housing estate or the 1956 monument on St. Hubertus Square are also worth a longer walk. There is a primary school and kindergarten, a doctor's office and a pharmacy in Göröcsöny, but a Community Center and a library also await the locals. Several institutions have been renovated in recent years, including the Mayor's Office and the Community Center, a gymnasium was built in the kindergarten and the school canteen was also renovated. Thanks to the village CSOK and other government subsidies, new residential lots were formed, because the old ones had already been built up.

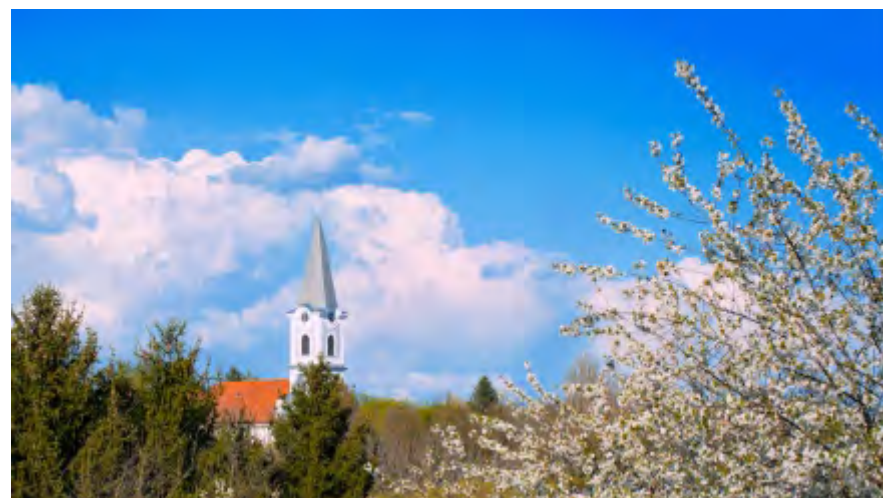
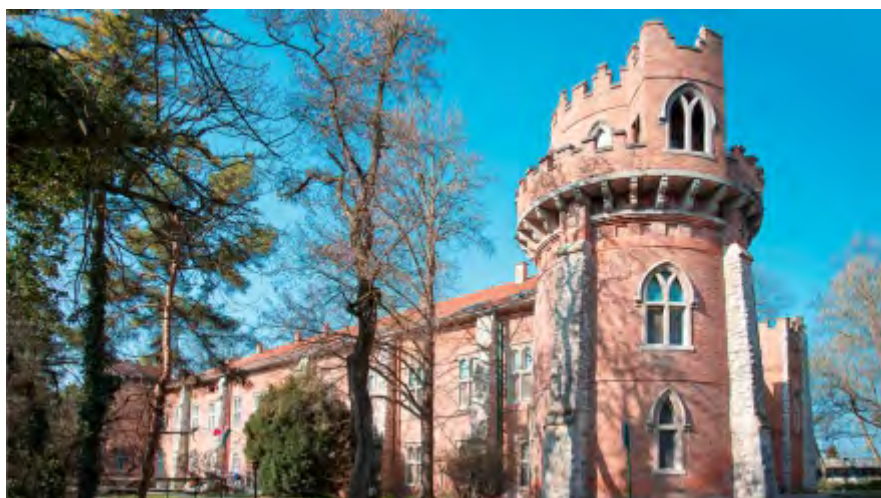
Both the municipality and the population care deeply about beautifying the image of Göröcsöny, the well-kept settlement has an active community life, a picnic cinema has been introduced and a camp for children is organized every year in Orfű.

The mayor of the settlement: Gábor Tamás Kőszegi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Településközpont a nemzeti lobogóval és községháza; Fa véset a településközpontban a nemzeti címerrel és a települési címerrel; Benyovszky kastély; Látkép a templomról; Gloriett és környezete; Hangulatos tér a Pelikán lakóparkból; Általános iskola; Óvoda játszóudvara; Benyovszky kastély tava

GÖRCSONY

GÖRCSÖNY

GYÓD

Gyód község Baranya vármegyében, Pécsről alig tíz kilométerre szelíd dombok ölelésében fekszik, 780 fős német nemzetiségi település. A lakosság 95 %-a az 1960-as évekig németajkú volt, leszármazottaik ma is a településen élnek. A község régi német hagyományait a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával ma is őrzik.

A község határában 1941-ben 76 avar sírt tártak fel, amely korabeli települést feltételez. Az avarok elvonulása után Gyód feltehetőleg lakatlan pusztává vált az 1500-as évekig. A magyar családok megjelenése az 1540-es évekre tehető. A Gyód elnevezés a Diód szóból eredeztethető, vélhetően diófákkal volt „teletűzdelve” a terület. Az első feljegyzés Gyódról Szent István korára datálódik. Írásos források 1511-ben, a pécsvárad apátság birtokrészeként említik először, amelyekben a település neve már „Gyod” névalakban olvasható. Ez az év történetileg megfelel a falu alapításának.

A török hódoltság végére a település elnéptelenedett, az egykori magyar lakosság helyére 1750-1760 körül a Felső-Rajna vidékéről, Schwarzwaldból (a Fekete Erdőből) német telepesek érkeztek. Őket a szomszédos településeken „klumpások”-nak csúfolták. A 19. század végén több magyar család költözött a településre.

A szőlő termelése és a borkészítés régi hagyománya a községnek. Ennek bizonyítéka, hogy 1850-ben is már 1900 akó bort készítettek a településen.

Sok szállal kötődik a vármegyeszékhelyhez, amely Keszü község érintésével napi 14 távolsági buszjáratral közelíthető meg. Gyód 1993-tól a szomszéd községgel, Keszüvel önálló körjegyzőséget hozott létre, majd 2014 óta Kökény csatlakozásával a három település keszűi székhelyű Közös Önkormányzati Hivatalt működtet, mely Gyódon heti rendszerességgel kihelyezett ügyfélfogadást tart. A napi szolgáltatásokat jórészt Pécsről veszi igénybe a lakosság, orvoshoz is Pécsre járnak a gyódiak, de hetente szerdánként a településen is van rendelés. Sokan költöztek ki Pécsről, ahogy ez a városkörnyéki községekben megszokott. Az ideköltözők között sok a fiatal, akik a régi parasztházakat kicsinosították, korszerűsítették.

A munkavállaló lakosság nagy része Pécsen dolgozik, elsősorban a szolgáltató-szektorban. Az Önkormányzat folyamatos, kiegyensúlyozott településfejlesztő munkája következtében a falu teljes közművel ellátott, a vezetékes ivóvíz- és gázszolgáltatáshoz 2006. évben a szennyvízhálózat kiépítése járult. A kábeltévé szolgáltatást, a szélessávú internet elérhetőségét több gazdasági társaság biztosítja.

A lakosság szociális és egészségügyi ellátását Pécs város, illetve a Pécsi Agglomerációs Társulás intézményrendszere biztosítja, helyben az önkormányzat fenntartásában maximális kihasználtsággal egy csoportos német nemzetiségi nevelést folytató óvoda és a Pellérdi Általános Iskola telephelyeként működő 1-4. osztályos általános iskola működik. A bölcsődei ellátást a szomszéd település, Keszü bölcsődéjében vehetik igénybe a szülők. Évről évre szépül és komfortosabbá válik a település, többcélú Faluház biztosítja a kulturális és szórakoztató programok, valamint a helyi civil szervezetek működésének helyszínét. Évente legalább hat rendezvényt bonyolítanak le. A község legnagyobb szabadtéri programját a Sommerfest és Gyódról Elszármazottak Találkozóját a községi sportpályán és az azzal határos két utcában rendezik, melynek népszerűsége egyre nagyobb a lakosság és a környező települések körében.

A település polgármestere: Schmidt Ferenc József

Gyód is a municipality in Baranya County, nestled in gentle hills just ten kilometres from Pécs, a settlement inhabited by 780 ethnic Germans. Until the 1960s, 95% of the population spoke German, and their descendants still live in the settlement today. The village's old German traditions are still preserved with the support of the German Minority Self-Government.

On the outskirts of the village, 76 Avar graves were uncovered in 1941, suggesting the existence of a settlement from that period. After the departure of the Avars, Gyód presumably became an uninhabited wasteland until the 1500s. The appearance of Hungarian families can be traced back to the 1540s. The name Gyód likely originates from the word Diód, suggesting the area was studded with walnut trees. The first written record of Gyód dates back to the time of King Saint Stephen. Written sources first mention it in 1511 as a domain of the Pécsvárad Abbey, where the settlement's name can already be read as "Gyod". This year historically corresponds to the village's foundation.

By the end of Ottoman rule, the settlement was depopulated. The former Hungarian inhabitants were replaced around 1750-1760 by German settlers from the Upper Rhine region and the Black Forest. They were mockingly referred to as “klumpások” (cloggies) by residents of neighbouring settlements. At the end of the 19th century, several Hungarian families moved here. Vine growing and winemaking are long-standing traditions in the village. Evidence of this is that, as early as 1850, about 95 hectoliters of wine were produced by the locals.

The village has strong connections to the county seat, which can be reached via Keszü village with 14 bus trips daily. From 1994, Gyód started to operate an independent rural district with the neighbouring village of Keszü, and later, a joint municipal office with Kökény, also with periodic customer reception hours in Gyód. Most daily services are used in Pécs by the village residents, who also go to Pécs for the doctor, but there is medical consultation in the village itself every Wednesday. Many people moved here out of Pécs, as is common in suburbs. Many of the newcomers are young people who have spruced up and modernized the old farmhouses.

The majority of the working population commute to Pécs, being primarily employed in the service sector. As a result of the municipality's continuous and balanced development work, the village is fully equipped with public utilities, with the construction of the sewage network in 2006 adding to the piped drinking water and gas services. Cable TV service and broadband internet access are offered by several service provider companies.

Social and healthcare services are provided for local residents by institutions in Pécs and the system of Pécs Agglomeration Association. Locally, a kindergarten carrying out group education for ethnic German children and a primary school for grades 1-4, operating as a branch of the Pellérd Primary School, function at maximum capacity under the maintenance of the local government. Parents can use day-nursery services in the neighbouring village, Keszü. Year after year, the settlement is becoming more beautiful and comfortable, and the multi-purpose Village House provides the venue for cultural and entertainment programs and the activities of local NGOs. At least six events are organized annually. The village's biggest outdoor program, the Sommerfest and Meeting of those Departed from Gyód, is held on the village's sports field and the two adjacent streets.

Mayor of the settlement: Ferenc József Schmidt.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Óvoda; Templombelső; Helyi védelem alatt álló kerítés; Kereszt a parkban; Hősök emléktáblája; Ravatalozó; Utcakép támfallal; Látkép a faluról; Játsszótér; Hivatal; Park a buszmegállóval; Sommerfest

GYÓD

GYÓD

HARKÁNY

A déli határ mentén, a Tenkes hegy lábánál fekvő városban található Magyarország egyik legjelentősebb, legrészebb gyógyfürdőhelye, melyet évente több százezren keresnek fel. A körülbelül ötezer lakosú kisváros a kellemes mediterrán klímájával, híres gyógyvizével, gyógyfürdőjével, gyógykórházával, színvonalas szállodáival és vendéglátóhelyeivel Baranya vármegye kiemelt turisztikai célpontja.

A 200 éve felfedezett harkányi gyógyvíz a település kincse, így a városvezetés mindent megtesz azért, hogy a fürdőt szépítse, fejlessze, és bővítsse a szolgáltatások körét. Az utóbbi évek munkálatainak köszönhetően minden korosztály számára, az év minden évszakában tudnak színvonalas szolgáltatást biztosítani. A gyógy- és termálmedencék mellett már sokan élmenyelemmel felszerelt beltéri és kültéri gyerekmedence is várja a legfiatalabb vendégeket. Az elmúlt évek újítása volt a téli élmenyfürdő-részleg – a Harka Vízivilág – megépítése, mely a nyitás óta a családok kedvence. Aki pihenni, regenerálódni érkezik a Harkányi Gyógyfürdőbe, az a szaunavilág helyiségeiben tölthet el értékes perceket. Sokat tehetünk egészségünkért, ha megmártózunk a harkányi gyógyvízben, mely bizonyítottan segít a mozgásszervi problémák enyhítésében, a különböző gyulladások csökkentésében, megszüntetésében. A Harkányi Termál Rehabilitációs Centrum hazánkban élen jár a különböző nőgyógyászati problémák gyógyításában. Az itt elérhető komplex kezelések többnyire sikerrel járnak a meddséget okozó elváltozások helyreállításában, mely komplex kezelések alapja a harkányi gyógyvíz egyedülállóan jótékony hatása.

A fürdő és a város fejlesztése soha meg nem álló munka, hiszen a Harkányba visszatérő turisták számára mindig újdonságot kell mutatni. Éppen ezért Harkányban számos beruházás valósult meg az elmúlt években. Megújult a Zsigmondy sétány, melynek színpadjához kisebb nyári rendezvényeket (kulturális csoportok műsora, szabadtéri mozi) szerveznek.

Könyved, délutáni-esti séták alkalmával a látogatók felfedezhetik a város látnivalóit, a Harka-kutat, a Millenniumi Országalmát, a harkányi víz legendáját szimbolizáló motívumokkal díszített Zsolnay szökőkutat. Emellett a Jézus Szíve katolikus templom megújult Mária-kertjének felkeresését is ajánlják a lelki megnyugvást keresőknek. Harkányban ugyanis nemcsak a testet, hanem a lelket is gyógyítják. A városba látogató vendégeknek a templomkert kedvelt helyszíne. Itt Jézus keresztútját és a magyar történelem sorsdöntő eseményeit, összefüggéseit jelenítik meg a tűzzománc stációk. A hívők az itt található Mária szobornál fohászokodva kérik a Szűzanya segítségét a gyógyulásért.

Harkány abban a szerencsés helyzetben van, hogy az itt élő lakosságból számos kulturális csoport szerveződött, dalkörök, tánc csoportok alakultak a különböző nemzetiségű közösségekből. Aktívan tevékenykednek, és szerves részei a városi rendezvényeknek, műsoraik mindig jó közönségre találnak. A harkányi nagy rendezvények – a júliusi Harkányi Fürdő-fesztivál, és a szeptemberi Harkányi Szüreti Fesztivál – alkalmával pár nap alatt több tízezer látogató van a városban. Igyekeznek minden évben olyan előadókat hívni, akik az idősebb vendégek számára is felejtethetetlen kikapcsolódást ígérnek, és olyanokat is, akik a fiatalokat csábítják Harkányba. Érdemes figyelemmel kísérni a város honlapját (harkany.hu) valamint a Művelődési Ház közösségi oldalát („Kiss József Könyvtár, Művelődési Ház és Sportcsarnok”) a legfrissebb információkért.

A település polgármestere: Baksai Endre Tamás

Located at the foot of the Tenkes Hill, along the southern border, lies one of Hungary's most significant and beautiful spa towns, which is visited by hundreds of thousands of people annually. This small town, with around five thousand inhabitants, is a highlighted tourist destination of Baranya County due to its pleasant Mediterranean climate, famous thermal water, thermal bath, balneotherapy hospital, high-quality hotels and restaurants.

The Harkány thermal water, discovered 200 years ago, is the treasure of the town, and the local government does everything possible to beautify, develop the bath, and extend its range of services. Thanks to the work of recent years, they can provide quality services for all ages, in all seasons. Besides the medicinal and thermal pools, both indoor and outdoor children's pools equipped with numerous fun elements are waiting for the youngest visitors. A new addition in recent years has been the construction of the winter adventure bath section – the Harka Water World – which has been a favorite of families since its opening. Those who come to the Harkány Spa for rest and regeneration can spend valuable minutes in the sauna section. Bathing in the Harkány thermal (medicinal) water, which has been proven to help alleviate musculoskeletal problems and reduce various inflammations, contributes significantly to your health. The Harkány Thermal Rehabilitation Center is a leader in Hungary in treating various gynecological diseases. The complex treatments available here are mostly successful in correcting infertility-causing alterations. The basis of these treatments is the uniquely beneficial effect of the Harkány medicinal water.

Developing the bath and the town is a never-ending task, as returning tourists always need to be shown something new. Therefore, many development projects have been implemented in Harkány in recent years. The Zsigmondy Promenade has been renewed, including a stage where smaller summer events (programs of cultural groups, open-air cinema) are held.

During relaxed afternoon or evening walks, visitors can discover the sights of the town, the Harka well, the Millenary Globus Crucige and the Zsolnay fountain decorated with motifs symbolizing the legend of the Harkány water. Also, it is recommended to visit the renovated Maria Garden of the Sacred Heart Catholic Church (“Jézus Szíve katolikus templom”) for those seeking spiritual peace. In Harkány, we heal not only the body but also the soul. The church garden is a favorite location for visitors to the town. Here, the Calvary of Jesus and the decisive events and correlations of Hungarian history are depicted on enamel stations. Believers can pray at the Maria statue here, asking for the Virgin Mary's help for healing.

Harkány is in a fortunate position that local residents, including from different ethnic communities, have formed many cultural groups, choirs and dance groups. They are active and integral parts of the town's events; their performances always find a good audience. The great events of Harkány – the July Harkány Bath Festival and the September Harkány Harvest Festival – attract tens of thousands of visitors to the town in just a few days. Every year, they strive to invite performers who promise unforgettable relaxation for older guests, as well as those who attract young people to Harkány.

It is worth following the town's website (harkany.hu) and the social media page of the Community House (“Kiss József Library, House of Culture and Sports Hall”) for the latest information.

Mayor of the settlement: Tamás Baksai Endre

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Csúszdapark (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Játszóter (Zsigmondy sétány); Gyógymedencék (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Harka Vízivilág, kültéri medence (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Harka Vízivilág (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Gyógyfürdő (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Gyógyfürdő (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Ivó pavilon (Zsigmondy sétány); Beltéri Gyerekbirodalom (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Harka Vízivilág (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Pezsgőfürdő- Szaunavilág (Harkányi Gyógy-és Strandfürdő); Selfie pont (Kossuth Lajos utca - Bartók Béla utca kereszteződés)

HARKÁNY

HARKÁNY

HÁSSÁGY

Hásságy község a vármegyeszékhelytől délkeletre, a Baranyai dombság területén, gyönyörű táji környezetben fekvő falu, egy völgyben, patak közelében helyezkedik el.

Régészeti lelete: a bronzkorból egy telep nyomai, Árpád-kori település, neve az oklevelekben 1058-ban tűnt fel először Hashag néven. A hársfa név „gy” képzős származéka. 1332-ben volt már temploma, papja, fizetett pápai tizedbe. A 13. században Óvári Konrád birtoka volt. Hásságy a török időkben elnéptelenedett, csak az első években írtak össze 13 adózó családot, később már nem említik. A hódoltság végén rácok telepedtek le, 1740 körül pedig Bajorországból németek jöttek. Földműveléssel és szőlőtermeléssel foglalkoztak. A szerbek elköltöztek, és egyre több német lakosa lett a falunak. 1763-ban új templomot építettek, Pádai Szent Antal tiszteletére. A település a Batthyány család birtoka volt. 1930-ban 589 német, 20 magyar család, 4 horvát élt a faluban. A II. világháború után több német családot kitelepítettek, helyükbe a Felvidékről és Vasasról jöttek magyarok. Lakóinak száma jelenleg 304 fő.

A településen Freitag Konrad karmester vezetésével évtizedeken keresztül a fúvószenekar, valamint énekkar működött. Jenleg a zenei hagyományok ápolását a hásságyi énekkar folytatja.

Jellegzetes településszerkezete, típusa lehetett a 18. századi német telepes falvaknak. A település ékessége a katolikus templom, a halastó, a Rác-hegyen álló Szent Rókus-kápolna és a hásságyi szőlőhegyen található Szentháromság-kápolna. Büszke a település Szentkereszti István Kapoli-díjas fafaragóra, aki népi iparművész és a Népművészet Mestere.

A falu külterületén található a Belward Pincészet és szőlőbirtok. A Belward névvel fémjelzett borokat a Baranya szívében fekvő Pécs melletti gyönyörű kis falunk határában készítik. Helyben borkóstolóra, vásárlására is van lehetőség.

A települési önkormányzat mellett működik a német önkormányzat. A kulturális programok lebonyolítása, az egyházi és világi hagyományok megőrzését, azok felnövekvő generációkra való átörökítését tekinti a nemzetiségi önkormányzat fő feladatának. A Hásságyi Hársfavirág Egyesület részt vesz a programok szervezésében.

A település infrastrukturális ellátottsága baranyai viszonylatban az átlagosnál jobb, aprófalvas összehasonlításban pedig kiváló. A községben található polgármesteri hivatal, művelődési ház, könyvtár, orvosi rendelő.

Az utóbbi évek beruházásainak köszönhetően megújultak a falu mellékútjai, megtörtént a faluház külső rekonstrukciója, energetikai korszerűsítése, csapadékvízvezető-árkok burkolása, a ravatalozó teljes felújítása, pályázat útján a falubusz cseréje, a templom előtt a tér burkolása.

A szép környezet, a nyugalom, a tó látványa vonzza a pihenésre, kikapcsolódásra vágyókat, és az itt élő barátságos emberek szívesen látják a településükre látogatókat.

A település polgármestere: Rác László Lajos

Hásságy is a village located southeast of the county seat, in the area of the Baranya Hills, in a beautiful scenic environment, in a valley, near a stream.

Archaeological finds: traces of a settlement from the Bronze Age and a settlement from the Árpadian era. Its name first appeared in the documents in 1058 as Hashag. The name is derived from “hársfa” (lime tree [US: linden tree]), modified with a “-gy” suffix. By 1332, the village already had a church, a priest and paid papal tithes. In the 13th century, it was the property of Konrad Óvári. Hásságy was depopulated during the Ottoman rule, only 13 tax-paying families were registered in the first years, and later it was not mentioned. At the end of the Turkish domination, Serbs settled here, and around 1740 Germans came from Bavaria. They engaged in farming and viticulture. The Serbs moved away, and the village had more and more German residents. In 1763, they built a new church in honor of St. Anthony of Padua. The settlement was the property of the Batthyány family. In 1930, 589 German, 20 Hungarian and 4 Croatian families lived in the village. After World War II, several German families were expelled, and Hungarians from Upper Hungary (Felvidék) and Vasas came in their place. The current population is 304.

For decades, a brass and reed band and choir led by conductor Konrad Freitag existed in the village. The tradition of music is currently carried on by the Hásságy Choir.

The settlement structure is typical for the German colonist villages of the 18th century. The gems of the settlement are the Catholic church, the fishpond, the St. Roch Chapel standing on Rác Hill, and the Holy Trinity Chapel on the vineyard hill of Hásságy. The village is proud of István Szentkereszti, a Kapoli award-winning woodcarver, who is a folk artisan and Master of Folk Art.

The Belward Winery and Vineyard is located on the outskirts of the village. The wines marked with the Belward name are made on the border of our beautiful little village located in the heart of Baranya, near Pécs. Wine tasting and purchasing are available on-site.

The German minority self-government operates alongside the local government (Village Council). The organization of cultural programs, the preservation of ecclesiastical and secular traditions, and their transfer to the rising generation are considered the main tasks of the minority self-government. The Hársfavirág Association of Hásságy participates in organizing the programs.

The infrastructure of the settlement is better than average in the Baranya region, and excellent compared to other small villages. The village has a mayor's office, a community house (cultural centre), a library and a general practitioner's office.

Thanks to developments in recent years, the secondary roads of the village have been renovated, the external reconstruction of the community house and its energy modernization have taken place, the drainage ditches have been covered, the funeral home has been completely renovated, the village bus has been replaced thanks to a grant, and the square in front of the church has been paved.

The beautiful environment, the tranquility, the view of the lake attracts those who desire rest and relaxation, and the friendly people living here warmly welcome visitors to their settlement.

Mayor of the settlement: Lajos Rác László

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

*Pihenő a tóparton; Ady Endre utca; Római Katolikus templom;
Látkép a pince sorból.*

HÁSSÁGY

HÁSSÁGY

HEGYHÁTMARÓC

Hegyhátmaróc község Baranya vármegye északi szélén, a Komló járásban fekszik. Közúton megközelíthető az Egyházaskozár és Tófú között található bekötőút felől.

A Bikal, Egyházaskozár, Györe, Kárász, Köblény, Szalatnak, Szárász, Szászvár, Tófú, Vékény települések ölelésében fekvő település lakosságának 13,3%-a vallotta magát németnek 2001-ben. A település neve németül: Marotz.

A festői környezetben, mindössze 7,59 km² területen fekvő zsákfalú a Szászvárról Dombóvárra vezető útról lekanyarodva érhető el. Írásos források meglehetősen későn, csak 1328-ban említik először. Az ekkor Egyházasmárocnak is hívott falu a szalatnaki uradalom része volt. A török hódítás első éveiből még vannak bizonyítékok a létezésére, később azonban elnéptelenedett.

A pusztává vált faluba a török kiűzése után rövid időre szerbek költöztek. A helyi hagyományok szerint a Kálváriahegyen templomot is építettek maguknak. A Rákóczi-szabadságharc idején elmenekült délszlávokat a Fekete-erdőből érkezett német telepesek váltották. A szorgalmas svábok elsősorban dohányt termesztettek, amiből szépen gyarapodott a közösség.

A 19. században a bikali uradalom része volt, a Puchner-család itt építette fel nyári rezidenciáját. Báró Puchner Antal generális a hegyhátmaróci temető kriptájában nyugszik.

A II. világháború után kitelepítés súlyos kárt okozott a falunak, ahol a németek aránya még ma is meghaladja a 15%-ot. A csendes kistelepülésen sok a hagyományos stílusú, évszázados parasztház, többet a közelmúltban újjítottak fel.

Hegyhátmaróc látnivalói:

- A középkori templom romjaira a 19. században épült Szent Imre-herceg templom
- Szent Vendel barokk stílusú kőszobra

Hegyhátmaróc legfontosabb, és a helyiek által legszívesebben látogatott rendezvényei a tavaszi majális és a július utolsó szombatján megrendezésre kerülő falunap. A színes programokkal tarkított események a község apraja és nagyja számára egyaránt tartalmas kikapcsolódást nyújtanak.

A szépen rendezett portákkal, páratlan táji adottságokkal rendelkező települést a közösség ereje teszi naggyá. Lakosainak szorgalma és összefogása tükröződik a településképp szépségében.

A biztonságos, gondozott település igazi otthon ad lakosainak és maradandó élményt az arra kirándulóknak. A szemet gyönyörködtető környezetben fekvő apró zsákfalú tökéletes kirándulási célpont lehet mindazok számára, akik a városi nyüzsgés helyett falusi csendre, békére és kristálytisztá levegőn eltöltött pihenésre vágnak. A helyiek vendégszeretete messze földön híres, így aki egyszer idelátogat, visszatérő vendége lesz a környéknek.

A település polgármestere: Halmos Csaba

Hegyhátmaróc is a village located on the northern edge of Baranya county, in the Komló District. It can be approached via the access road located between Egyházaskozár and Tófú.

The settlement, nestled among the villages of Bikal, Egyházaskozár, Györe, Kárász, Köblény, Szalatnak, Szárász, Szászvár, Tófú and Vékény, had 13.3% of its population identifying as German in 2001. The settlement's name in German is Marotz.

The picturesque, dead-end village, covering only 7.59 km², can be reached by turning off the road that connects Szászvár and Dombóvár. Written sources first mention it relatively late, in 1328. At that time, the village, also called Egyházasmároc, was part of the Szalatnak estate. There is evidence of its existence from the early years of the Turkish conquest, but it later became depopulated.

The desolated village was briefly inhabited by Serbs after the expulsion of the Turks. According to local traditions, they even built a church for themselves on Kálváriahegy (Calvary Hill). During the Rákóczi War of Independence, the South Slavs fled and were replaced by German settlers who arrived from the Black Forest area of Germany. The industrious Swabians primarily grew tobacco, which significantly contributed to the community's welfare.

In the 19th century, Hegyhátmaróc was part of the Bikal estate, and the Puchner family built their summer residence here. General Antal Puchner, the Baron, is buried in the crypt of the Hegyhátmaróc cemetery.

After World War II, the deportation caused severe damage to the village, where the proportion of Germans still exceeds 15% today. There are many traditional-style, centuries-old peasant houses in the quiet small village, many of which have recently been renovated.

Attractions of Hegyhátmaróc:

- The church dedicated to Saint Emeric of Hungary was built on the ruins of a medieval church in the 19th century;
- Baroque style stone statue of Saint Wendelin of Trier.

The most important events in Hegyhátmaróc, and the ones most eagerly visited by the locals, are the spring fair and the village day (the latter held on the last Saturday of July). The events filled with colorful programs provide meaningful entertainment for both young and old in the municipality.

The strength of the community makes this settlement with neatly arranged courtyards and unparalleled natural features great. The diligence and cooperation of its inhabitants are reflected in the beauty of the settlement.

This safe and well-maintained village provides a real home for its residents and lasting experiences for visitors. The stunningly located little village could be a perfect destination for those who, instead of urban bustle, long for rural peace, tranquility, and relaxation in crystal clear air. The hospitality of the locals is famous far and wide, so anyone who once visits will become a returning guest of the area.

Mayor of the settlement: Csaba Halmos

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A település madártávlatból; Utcakép; Templom; Kápolna; Útszéli fészület; Faluház; Kápolna; Játsszótér; Gazdasági épület; Temető a Puchner kriptával

HEGYHÁTMARÓC

HEGYHÁTMARÓC

HOSSZÚHETÉNY

Hosszúhetény, a természet értékeinek és a múlt örökségének kincsestára, a Kelet-Mecsek déli lejtőjén a Zengő és a Hármashegy lábánál festői környezetben fekvő település, melyhez két gyönyörű hegyi falucska, Püspökszentlászló és Kisújványa is kapcsolódik.

Már a kőkor népe otthonra talált itt, s a római korban Pannónia jelentős települése lehetett, melyet a határán feltárt, majd betemetett villa romja is igazol. Hosszúhetényt a pécsvárad bencés apátság 1015-ös alapító levele említi elsőként Villa Heten néven. A Mecsek legmagasabb csúcsa, a régen Vas-hegynek nevezett 682 méter magas Zengő, a turisták egyik kedvelt célpontja.

A község hagyományőrző település, színpompás népviselettel, sajátos népdal,- néptánc,- népszokás,- és tájszókinccsel bír. Az 1934-ben – a Gyöngyösbokréta mozgalom elindulásával – megalakult néptáncsoport mára számos arany minősítéssel rendelkező, országos hírű népi együttesé vált. Daloskör, gyermekkórusok, több zenekar, kiváló eredményeket hozó futball, illetve kézilabdacsapatok, kerékpár egyesület és sok más civil szervezet is működik a faluban.

Az ide látogatók számára Püspökszentlászlón, Kisújványán és Hosszúhetényben 24 falusi szálláshely áll rendelkezésre, melyek kitűnő falusi ízekkel, borokkal, programokkal várják a pihenni, kikapcsolódni vágyókat.

Nevezetességei és turisztikai látványosságai közé tartozik a 18. század végén épült, Szent Miklós tiszteletére felszentelt, barokk stílusú római katolikus templom. A Pusztabánya és Kisújványa hutatelepüléseknek emléket állító Üvegkiállítás, az 1940-es éveket idéző Borbélyműhely, valamint a régi, hagyományos hétköznapi életet bemutató tájház, ahol előre bejelentkezett csoportok számára a tradicionális kemencében sült ételeket is készítenek. Ugyancsak a tájház ad helyet a Mecseki Óriás Kaland helyi Kincsházának, amely során a település történetét és a mecseki táj szépségét ismerhetik meg a családok, baráti társaságok és osztályok egy feladatok által vezetett túra során, aminek a végén értékes kincset kapnak.

Az országban kizárólag itt nyílik a fokozottan védett bánáti bazsarózsa, amely növény a tavasszal tartandó Bánáti Bazsarózsa Népművészeti Fesztivál nevét adta. A háromnapos program során a településre látogatók szakmai vezetéssel tekinthetik meg a növényritkáságot, valamint a helyi szokásokkal és kézművesekkel is megismerkedhetnek.

Az őszi hagyományőrző program a Hetényi Szüret. A Hagyományőrző Egyesület táncosai a falu főutcáján táncolva mutatják be a helyi néptáncokat, népdalokat. A hosszúhetényi bortermelők borait kóstolhatják, a kézművesek termékeit vásárolhatják az ide látogatók. A szüreti felvonulás végén „szőlőlopásra” kerül sor, amit hajnalig tartó hagyományos, vidéki bál követ.

Látogasson el, mindenkit szeretettel várnak Hosszúhetényben!
www.hosszuheten.hu

A település polgármestere: Dr. Csörnyei László Sándor

Hosszúhetény, a treasure trove of natural values and the heritage of the past, is a settlement located in a picturesque environment at the foot of Zengő and Hármashegy on the southern slope of the Eastern Mecsek, to which two beautiful mountain villages, Püspökszentlászló and Kisújványa, are connected.

The people of the Stone Age already found a home here, and in the Roman era it may have been an important settlement in Pannonia, as evidenced by the ruins of a villa that was excavated and then buried in its outskirts. Hosszúhetény is first mentioned in the founding letter of the Benedictine abbey of Pécsvárad from 1015 as Villa Heten. The highest peak of the Mecsek, the 682 m high Zengő, formerly known as Vashegy, is a favorite destination for tourists.

The village is a settlement that preserves its traditions, with colorful folk costumes, unique folk songs, folk dances, folk customs, and regional vocabulary. The folk dance group founded in 1934 - with the start of the Gyöngyösbokréta movement - has now become a nationally renowned folk group with numerous gold certifications. A song circle, children's choirs, several orchestras, football and handball teams with excellent results, a cycling association and many other civil organizations also operate in the village.

There are 24 village accommodations available for visitors in Püspökszentlászló, Kisújványa and Hosszúhetény, which offer excellent village flavors, wines, and programs for those who want to relax and unwind.

Among its landmarks and tourist attractions is the Baroque-style Roman Catholic church built at the end of the 18th century and consecrated in honor of Saint Nicholas. The Glass Exhibition commemorating the Pusztabánya and Kisújványa foundry settlements, the Barber Shop evoking the 1940s, and the landscape house showing the old, traditional everyday life, where meals baked in the traditional oven are also prepared for pre-registered groups. The landscape house is also home to the local Treasure House of the Mecsek Giant Adventure, during which families, groups of friends and classes can learn about the history of the settlement and the beauty of the Mecsek landscape during a tour guided by tasks, at the end of which they will receive a valuable treasure.

The highly protected bánát peony blooms only here in the country, which gave its name to the Bánát Peony Folk Art Festival held in the spring. During the three-day program, visitors to the settlement can see these rare plants with a professional guide, as well as learn about local customs and craftsmen.

The fall traditional program is Hetényi Szüret. The dancers of the Tradition Preservation Association dance on the main street of the village and present local folk dances and folk songs. Visitors can taste the wines of Hosszúhetény wine producers and buy the products of artisans. At the end of the harvest parade, a "grape theft" takes place, followed by a traditional rural ball that lasts until dawn.

Come visit us, everyone is welcome in Hosszúhetény! www.hosszuheten.hu
The mayor of the settlement: Dr. László Sándor Csörnyei

Fotók: Kóró Anna, Horváth Gábor, Glasz György, Gyenis Csaba, Gulyás Tamás, Györkő Zsombor.

Photos by: Anna Kóró, Gábor Horváth, György Glasz, Csaba Gyenis, Tamás Gulyás, Zsombor Györkő.

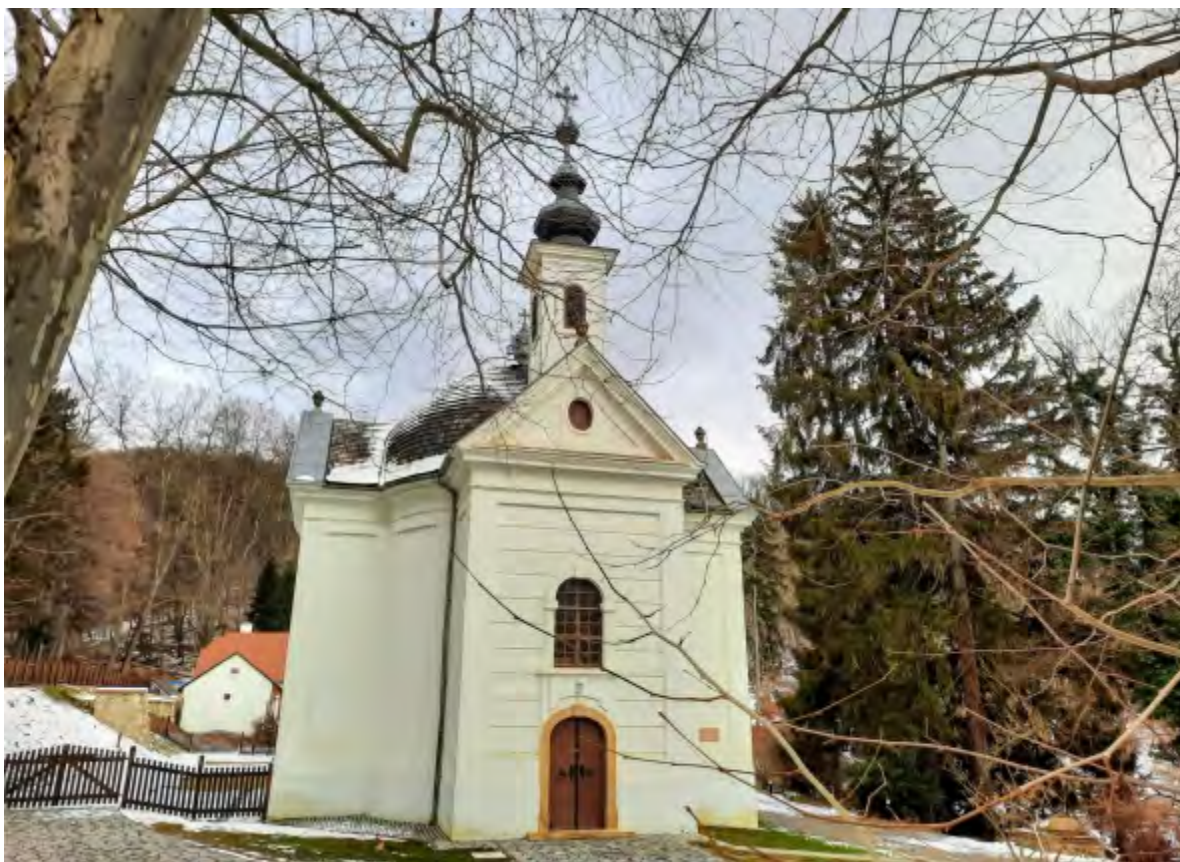
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Téli tájkép, Hosszúhetény; Szent Márton templom, Kisújványa; Népviselet Napja, hetényi néptáncosok; Szent Miklós templom belső, Hosszúhetény; Bánáti bazsarózsa; Hosszúhetényi Tájház; Püspökszentlászlói templom, kastély és arborétum; Szent László szobor; Hetényi Szüret menettánc; Harangláb Püspökszentlászlón

HOSSZÚHETÉNY

HOSSZÚHETÉNY

HUSZTÓT

A település 25 kilométerre fekszik Baranya vármegye székhelyétől, Pécstől, a Mecsek északi oldalában. A kis ékszerdoboznyi falu két irányból is megközelíthető, a Pécs-Abaliget útvonal folytatásaként, vagy Oroszló felől.

Az ősi halmazos településszerkezetű kis faluban három utca alakult ki, csupán 40 házzal, jelenlegi lakosainak száma nem éri el az 50 főt. Érdekes, hogy az utcák csak 1958-ban kaptak hivatalos nevet, addig az ott lakó családok neve alapján tájékoztak.

Nevének eredete a – hosszú – melléknév és a – tót – népnév összeolvadása. Egyes legendák szerint Mátyás király kocsija Husztót határában sárba süllyedt, a segédkező lakosoknak azt kiáltotta ki Mátyás király: „húzd” aztán meg azt: „tódd”. Ezért lett a falu neve Husztót.

Temploma 1868-ban Szent Teréz tiszteletére épült, a védőszent egy kisebb freskója kívülről díszíti a templom falát.

A közlekedés nehézsége miatt a lakosság szám nagyon lecsökkent, az utolsó ötven évben fokozatosan elnéptelenedett, a településen élők azonban remélik, hogy szépséges környezete és Pécs közelsége miatt ez a helyzet hamarosan megváltozik.

Pályázatok segítségével az elmúlt években felújításra került a falu szélén álló Pásztorház, mely jelenleg turisztaszállásként üzemel; nyolc fő befogadására alkalmas, az udvarában kemence és tűzrakó hely került kialakításra.

A faluközpontban, a megszűnt vegyesbolt helyén is egy vendégház került kialakításra négy férőhellyel, ennek engedélyezése jelenleg folyamatban van.

A településen található könyvtár, ingyenes interneteléréssel, illetve egy 50 fős rendezvény befogadására alkalmas polgármesteri hivatal. A faluközpontban épített pergola alatti padokon szívesen üldögélnek a falu lakosai, jó időben a falu rendezvényei is itt kerülnek megtartásra.

A település adottságait előnyként felhasználva, egyik lakosa négy éve megálmodta a Husztóti Paradicsomfesztivált, mely minden év augusztusában egy napra bekapcsolja a kis falut a vármegye kulturális-közösségi életébe, hiszen botanikai előadások, kulturális műsorok, vetőmagbörze, paradicsomos ételek főzőversenye várja a növekvő számú érdeklődőket évről-évre, hagyományt teremtve.

Ezen kívül Husztót ad helyet az Országos Távlovas Verseny egyik fordulójának is már harmadik éve, amikor is megtelik a falu étellel, boxokat alakítanak ki, útvonalakat jelölnek ki, egy hétvégén át minden a lovassportról szól.

A település vezetése, a falu lakosságával együttgondolkodva a település jövőjét a falusi turizmus fejlesztésében látja, az erdőben kanyargó turistaútvonalak, valamint az Orfűi és Kovácsszénájai tavak közelsége miatt.

Ezért is fogadták örömmel a 2023-ban elnyert „Ormánságtól a Mecsekig” kerékpárút nyomvonalterveit, mely szerint a Balatonig tervezett kerékpárút érinteni fogja a falut.

A település polgármestere: Kiss Ferenc

The settlement is located 25 km from the county seat of Baranya, Pécs, on the northern side of the Mecsek mountains. This little gem of a village can be approached from two directions: following the route from Pécs to Abaliget, or from Oroszló.

In the ancient clustered structure of the small village, 3 streets have been formed with only 40 houses. The current population does not reach 50 people. Interestingly, the streets only received official names in 1958; until then, they were identified based on the names of the families residing there.

The origin of its name is a combination of the adjective "hosszú" (long) and the old ethnonym "tót," which was used for Slovaks. According to some legends, when King Matthias's carriage got stuck in the mud at the outskirts of the village, the king shouted to the locals who came to help, "Húzd!" (Pull it!) and then "Tódd!" (Push it!). Thus, the village became known as Husztót (Pull and Push it!).

Its church was built in 1868 in honor of Saint Theresa. A smaller fresco of the patron saint adorns the church wall from the outside.

Due to the difficulty of transportation, the population has decreased significantly; in the last fifty years it has gradually become depopulated, however, those living in the settlement hope that due to its beautiful surroundings and proximity to Pécs this situation will change soon.

With the help of grant applications in recent years, the "Pásztorház" (Shepherd's House) on the edge of the village has been renovated, which currently operates as tourist accommodation (it can accommodate 8 people). An oven and a fire place have been set up in the yard.

In the village center, a guest house with 4 beds has been set up in the place of the defunct grocery store. The occupation licensing is currently in progress.

The settlement has a library with free internet access, and a mayor's office capable of hosting events for 50 people. The locals like to sit on the benches under the pergola built in the village center; in good weather the village's events are also held here.

Taking advantage of the opportunities offered by the settlement, one of its residents dreamed up the Husztót Tomato Festival 4 years ago, which for one day in August every year brings the small village into the cultural-community life of the county, as botanical lectures, cultural programs, seed exchange and tomato food cooking competition await the growing number of visitors year by year, creating a tradition.

In addition, Husztót has been the venue for one of the rounds of the National Long-Distance Riding Competition ("Országos Távlovas Verseny") for three years now, when the village is filled with life, stables are set up, routes are marked out and everything is about equestrian sports for a weekend.

The leadership of the settlement, thinking together with the population of the village, sees the future of the settlement in the development of rural tourism, due to the tourist routes winding in the forest, and the proximity of the lakes in Orfű and Kovácsszénája.

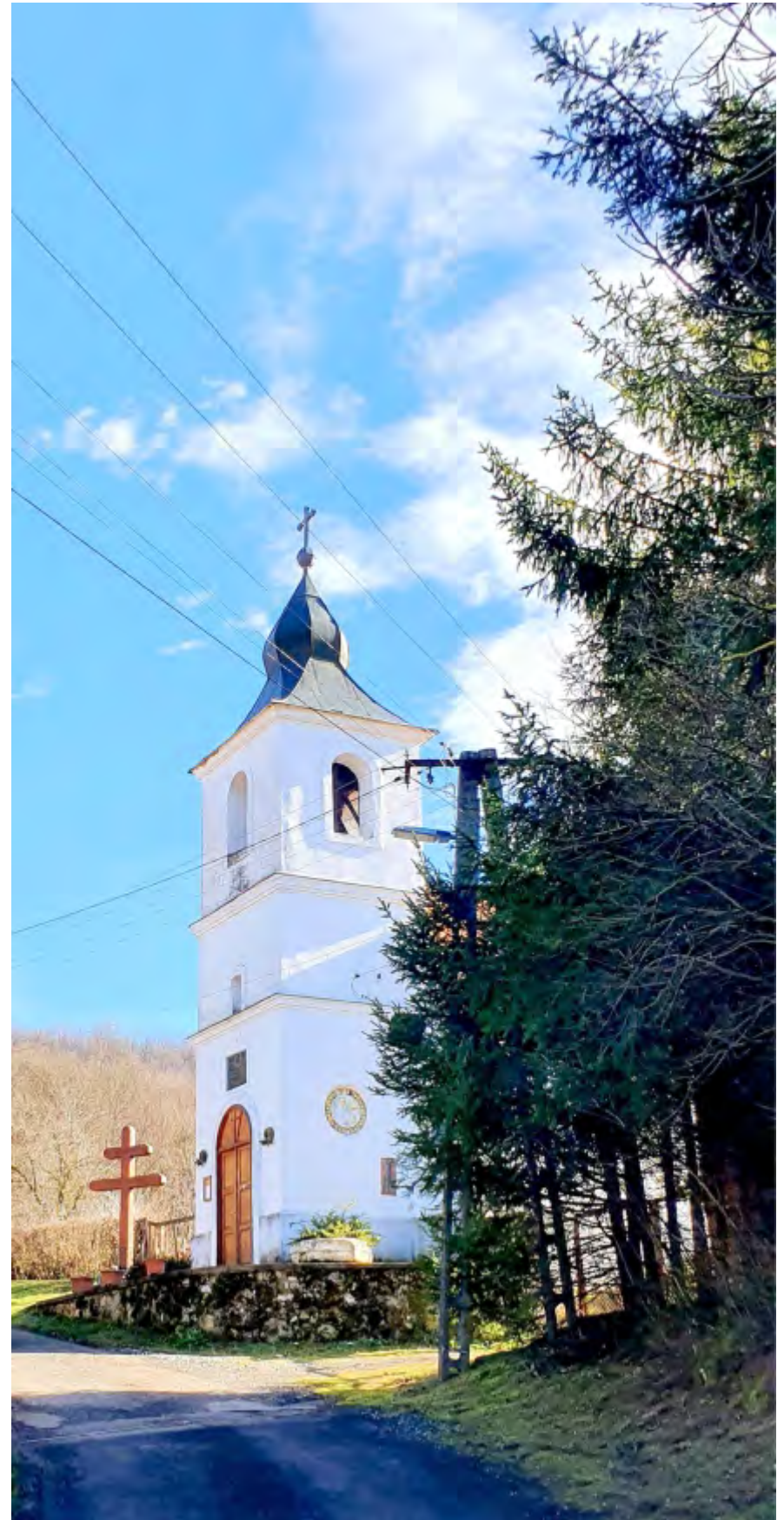
Therefore, they were delighted to receive the plans for the "From Ormánság to Mecsek" bicycle route in 2023, according to which the bicycle route planned to Lake Balaton will touch the village.

Mayor of the settlement: Ferenc Kiss

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Husztót falu látkép; Husztóti közösségi park; Husztóti Szent Teréz templom; Husztóti Polgármesteri hivatal; Husztóti Pásztorház; Lovaskocsizás Husztóton; Husztóti Pásztorház – szálláshely; Paradicsom Fesztivál

HUSZTÓT

HUSZTÓT

IBAFÁ

A Dunántúli-dombság részét képező, erdővel borított, gyönyörű zselici táj különleges települése. Eredeti neve Ibafalva/Ibafalwa, legkorábbi említése 1425-ből származik. A török hódoltság alatt elnéptelenedett, a 18. század közepén horvátok, később német lakosság telepedett le. Ma is álló, római katolikus temploma 1865-ben épült. A község nevezetessé vált az ibafai papok pipagyűjteményéről, az „ibafai fapipáról”, hagyományos pipaszívó versenyeiről is. Pipamúzeuma az 1960-as évektől működik.

A legendás „ibafai fapipa”

Magyar embernek, ha a „fapipa” szóba kerül, ma is a jól ismert rigmus jut az eszébe: „Az ibafai papnak fapipája van, mert az ibafai papi pipa papi fapipa.” A nyelvtörő már az 1900-as években iskolai tankönyvekben is szerepelt, ihletője az akkori plébános, a pipázást kedvelő Hangai Nándor lehetett. A mondóka Komjáthy Károly-Emőd, Tamás-Török Rezső: Ipafai lakodalom című, 1931-ben született operett betétdaloként vált igazi slágerrelé, s ennek nyomán egyre többen keresték Sarlós Ferenc plébánoson a nevezetes pipát. Elkészítésének ötlete a helyi postamester férjéről származott. Budapesten élő rokona, Gerber Béla faragta 1934-ben.

Megújult Pipamúzeum

A község temploma mellett található a nevezetes Pipamúzeum, mely 2023 júniusában óta megújult épületben, korszerű, új kiállításával várja az érdeklődőket. Az előtér a régi trafikok hangulatát idézi, a kiállítási terekben helyet kapott a papi gyűjtemény, a Janus Pannonius Múzeum legszebb darabjai, de megcsodálhatók a községi önkormányzat saját gyűjteményének különlegességei éppúgy, mint magángyűjtemények kincsei. Interaktív eszközök, játékok, filmek, zenei anyagok s egy dohányipart idéző enteriőr felfedezése teszi felejthetlenné a dohányzás kultúrtörténetéről átfogó képet adó tárlat megtekintését. A kiállítási termekben sétálva, egykori pipatőrümekek becses kincsei közt nézelődve, mintha a múltban járnánk... pipázó, dohányzó elődeinket idézik a becsben tartott, szép művű tárgyak, dohányzó eszközök. Az eredeti „ibafai fapipa”, gróf Károlyi Mihály és Deák Ferenc pipája igazi különlegességek, de szemet gyönyörködtető darabok azok a szivarszipkák is, melyek változatos, aprólékos díszítésükkel tűnnek ki.

A dohányzás kultúrtörténetéből...

A dohánynövény (Nicotiana Tabacum) nemzetségébe 75 faj tartozik. Van, amelyiket illatos virágáért dísznövényként is termesztik. E szubtropikus növény a nyugat-indiai szigetvilágban, az Antillákban, a közép- és dél-amerikai partvidékeken őshonos. Európában az első híradás a dohánynövényről az Amerikát felfedező Kolumbusz Kristóftól származik 1492-ből, majd a 16. században kibontakozó gyarmatosítások révén futótűzként indult hódító útjára a dohány. Kezdetben, mint drága portéka, gyógyító csodaszer jelent meg, később tiltó rendeletekkel igyekeztek gátat szabni a füstölésnek. Végül jól jövedelmező állami dohánymonopóliumok felügyelték és szabályozták a dohány termesztését, kereskedelmét. A különféle dohányzási nemek elterjedésében nagy szerepet játszottak a háborúk. A katonaság körében – valószínű a fizikai-lelki megterhelések könnyebb elviselése miatt – hamar általánossá vált a dohányzás szokása. Magyarországon a török hódoltság korában ismerték meg a dohányt, a füstöt eregető török katonáktól, kereskedőktől, a végvárokban szolgálatot teljesítő zsoldos katonáktól a magyar katonaság, a városok és falvak lakossága is eltanulta a pipázás művészetét. A 18-19. században pedig messze földön híres pipa-gyártó központok is kialakultak.

A település polgármestere: Benes László

Ibafa is a special settlement situated in the beautiful forested landscape of the Transdanubian Hills, part of the Zselic region. Its original name was Ibafalva (or Ibafalwa), and it is first mentioned in records dating back to 1425. During the Ottoman rule, the village became depopulated. In the mid-18th century, Croats, and later Germans, settled here. The village's still-standing Roman Catholic church was built in 1865. The village has become notable for the pipe collection of its parish priests, the “Ibafa wooden pipe”, and its traditional pipe smoking competitions. Its pipe museum has been operating since the 1960s.

The legendary “Ibafa wooden pipe”

For a Hungarian person, when the term “wooden pipe” comes up, they typically recall a well-known tongue-twister that appeared in school textbooks in the 1900s, and its inspiration could have been the then parish priest, Nándor Hangai, who enjoyed smoking pipes. The idea to make the pipe originated from the local postmaster's husband. His relative living in Budapest, Béla Gerber, carved it in 1934.

The renovated Pipe Museum

The famous Pipe Museum, located next to the village's church, welcomes visitors with a modern, new exhibition in a renovated building since June 2023. The foyer evokes the atmosphere of old tobacco shops, while the exhibition spaces host the priest's collection, the most beautiful pieces from the Janus Pannonius Museum, the unique items of the municipality's own collection, as well as treasures from private collections. Interactive tools, games, films, musical materials and the discovery of an interior reminiscent of a tobacco barn make the exhibition, which provides a comprehensive view of the cultural history of smoking, unforgettable. The well-kept, beautifully crafted objects and smoking tools, evoke our smoking, pipe-smoking ancestors. The original „Ibafa wooden pipe”, as well as the pipes of Count Mihály Károlyi and Ferenc Deák, are real rarities, but the cigar tips, which stand out with their varied, meticulous decorations, are also eye-pleasing pieces.

From the cultural history of smoking...

The Nicotiana tabacum (cultivated tobacco) genus includes 75 species, some of which are grown as ornamental plants for their fragrant flowers. This subtropical plant is native to the West Indian archipelago, the Antilles, and the coastal areas of Central and South America. The first report of the tobacco plant in Europe comes from Christopher Columbus in 1492, who discovered America. Then, in the 16th century, with the unfolding colonization, tobacco spread like wildfire. Initially, it appeared as a pricey commodity, a miraculous cure, but later attempts were made to curb smoking with prohibitive ordinances. Eventually, lucrative state tobacco monopolies supervised and regulated the cultivation and trade of tobacco.

Wars played a significant role in the spread of various smoking habits. In the military – probably to cope more easily with physical and mental stress – smoking quickly became common.

In Hungary, during the Ottoman occupation, tobacco was introduced to people by the smoking Turkish soldiers, traders, the mercenary soldiers serving in the frontier-fortresses, the Hungarian military, and the population of the cities and villages. They all learned the art of pipe smoking. In the 18th and 19th centuries, far-famed pipe manufacturing centers also emerged.

Mayor of the settlement: László Benes

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Templom; I. világháborús emlékmű; Pipamúzeum, kiállítás részlet – Az „ibafai fapipa” – A kiállítás előtere (fotók: Füzi István, JPM); Látkép a településről; Pipamúzeum; Hivatal; Az ibafai pap, Hangai Nándor szobra; Ibafa madártávlatból; Gyűrűfű ökofalu; Utcakép

IPACSFÁ

Ipacsfa község Baranya vármegyében, a Siklói járásban, a vármegye déli részén helyezkedik el, Magyarország egyik legjelentősebb, legszebb gyógyfürdőhelye, Harkány nyugati szomszédjában. További szomszédos települések: délkelet felől Gordisa, dél felől Drávaszabolcs, nyugat felől pedig Kovácshida. Közigazgatási határai között áthalad a Pécsről a déli országhatárig vezető 58-as főút, valamint a Harkány-Sellye-Darány közt húzódó 5804-es út. Lakott területe vonatkozásában azonban zsáktelepülésnek tekinthető, mert csak az előbbi útból leágazó 58122-es számú mellékúton érhető el.

A települést a hazai vasútvonalak közül a Barcs–Villány vasútvonal érintette, de a vasútnak nem volt megállási pontja a falu területén, 2007 óta pedig már a vonalon a forgalom is szünetel.

Ipacsfa település nevének első említése 1554-re tehető az oklevelekben, Ipacsfa alakban, de valószínűleg már korábban is létezett. Egyes történészek az 1237-es évszámhoz kötik a falu első említését. A korábbi dátum azért valószínűbb, mivel az Ipacsfa határának déli részén található Iszró nevű dűlőnév még az 1852-es kataszteri térképen is szerepelt Izro-, az 1883-as térképen pedig Iszró néven.

Iszró (Sztró) falu volt egykor, a mai Ipacsfától délre. Első említése pedig igen korai időből, 1177-ből származik. Valószínűsíthetően a tatárjárás alatt elpusztult, és az elpusztult Iszró helyén alakult ki később a mai Ipacsfa. Iszró, akkori írása szerint Scro a Kán nembeli Péter érsek birtoka volt, és a Kán nemzetségbeli Siklói család osztozásakor Simon fia, Buchk kapta. Iszró 1177-ben az aradi előljárással hat faluból álló kémesi uradalmaival volt szomszédos. Az uradalom hat falvából az öt ma is létező: Tésenfá, Kémes, Csehi, Szerdahely, Kovácshida. Az uradalom azonban még valószínűleg a tatárjárás előtt a Kán nemzetségbeli Siklóiak kezére kerülhetett, mert 1251-ben már, mint öröklött birtokukon osztoznak a kémesi uradalmon. A török uralom alatt végig lakott hely volt, lakói magyarok voltak.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 96,8%-a magyarnak, 3,7% horvátnak, 0,5% lengyelnek, 0,5% németnek, 0,5% szerbnek mondta magát. A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 42,2%, református 38,5%, görögkatolikus 1,1%, felekezeten kívüli 6,4%.

Ipacsfa református temploma a 18. században, egyházi források alapján 1811-ben épült, s a Petőfi Sándor utca déli oldalán, fallal körülkerített telken, szabadon áll. Hossztengelye párhuzamos az utca vonalával. A torony alatti főbejárat nyugatra, a mellékbejárat délre nyílik. A templom falán elhelyezett II. világháborús emléktáblán tíz nevet tüntettek fel. A késő barokk, majd klasszicista stílusú templomot 1840-ben bővítették és részlegesen átalakították klasszicista stílusban. A nagyharang tömege 300 kg, alsó átmérője 81,8 cm. Felirata: *Öntötte Egy Ferenc Kisgejőcön 1928.* A kisharang 200 kg-os, alsó átmérője 65 cm. Felirata: *Öntötte Egy Ferenc Kisgejőcön. / Isten dicsőségére öntették az Ipacsfa egyház közönsége 1940 évben.*

A település címere csücskös talpú pajzs, arany kontúrral, rajta IPACSFÁ felirat, melyet vékony fekete kontúr vesz körül. A pajzs kék mezőjében domború vágás, a vágás alatt zöld mező. Fölötte alul domború, felül egyenes vágású ezüstpólya, ezen alul egyenes felül domború vágású vörös pólya mesteralakkal.

A pajzs kék mezőjében a domború vágású vörös pólyára ültetve két, egymással szembe forduló stilizált kakas rajzolata, szimmetrikusan a pajzs közepén. Az apró település rendezvényeinek és közösségi eseményeinek a Faluház ad otthont. Ipacsfa hagyománytisztelő lakossága szeretettel várja a környék szép tájait felfedezni vágyó túrázókat.

A település polgármestere: Pancsa Ferenc

Ipacsfa is a municipality located in the southern part of the Baranya County, within the Siklós District, west of Harkány (one of Hungary's most significant and beautiful spa towns). Neighbouring settlements include Gordisa to the southeast, Drávaszabolcs to the south, and Kovácshida to the west. The main road 58, leading from Pécs to the southern border of the country, as well as Road No 5804 (Harkány-Sellye-Darány) pass through its administrative boundaries. However, in terms of its inhabited area, it can be considered a cul-de-sac settlement, as it can only be reached via secondary road No 58122 branching off from the above-mentioned main road. The settlement was touched by the Barcs–Villány railway line, but there was no stop in the village, and since 2007, traffic on that line has been suspended.

The first mention of the name of the settlement, Ipacsfa, can be traced back to 1554 in documents, but it probably existed earlier. Some historians link the first mention of the village to the year 1237. The earlier date is more likely, as the name of the Iszró plot, located in the southern part of Ipacsfa's territory, appeared on the 1852 cadastral map as Izro, and on the 1883 map as Iszró. Iszró (Sztró) was once a village, south of today's Ipacsfa. Its first mention dates back to a very early time, 1177. It is likely that it was destroyed during the Mongol invasion, and the current Ipacsfa later developed on the site of the destroyed Isztró. Isztró, written as Scro at the time, was the property of Archbishop Péter from the Kán clan, and during a domains sharing conducted by the Siklós family of the Kán clan, it was given to Buchk, son of Simon. In 1177, Isztró was adjacent to the six-village Kémes estate of the Arad constableness. Five of the six villages of the Kémes estate still exist today: Tésenfá, Kémes, Csehi, Szerdahely and Kovácshida. However, the estate probably fell into the hands of the Siklós family of the Kán clan before the Mongol invasion, because in 1251 they were already dividing it as their inherited property. The settlement was inhabited during the Turkish rule, and its inhabitants were Hungarians. In the 2011 census, 96.8% of the population declared themselves Hungarian, 3.7% Croatian, 0.5% Polish, 0.5% German, and 0.5% Serbian. The religious distribution was as follows: 42.2% Roman Catholic, 38.5% Reformed, 1.1% Greek Catholic, 6.4% non-denominational. The Reformed Church of Ipacsfa was built in the 18th century, according to church sources in 1811, and stands freely on a plot enclosed by a wall on the south side of Petőfi Sándor Street. Its longitudinal axis is parallel to the line of the street. The main entrance under the tower opens to the west, the side entrance to the south. On the World War II memorial plaque on the wall of the church, 10 names are listed. The late Baroque, then Classicist style church was extended and partially transformed into a Classicist style building in 1840. The weight of the large bell is 300 kg, with a lower diameter of 81.8 cm. Its inscription reads: *Cast by Ferenc Egy in Kisgejőc in 1928.* The small bell weighs 200 kg, its lower diameter is 65 cm. Its inscription reads: *Cast by Ferenc Egy in Kisgejőc. / Cast for the glory of God by the congregation of Ipacsfa Church in 1940.* The coat of arms of the settlement is a shield with a pointed base, with a gold contour, bearing the inscription IPACSFÁ, which is surrounded by a thin black contour. In the blue field of the shield, there is a convex cut, and a green field under the cut. Above it, there is a silver stripe with a convex cut at the bottom and a straight cut at the top, below it a red stripe with a straight cut at the bottom and a convex cut at the top, with a master figure. The small settlement's events and community gatherings are hosted by the Village House. The tradition-respecting population of Ipacsfa warmly welcomes hikers wishing to discover the beautiful landscapes of the area.

The mayor of the settlement: Ferenc Pancsa

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Templom; Művelődési ház; Játszóter; Utcaképek

IPACSEFA

KÁTOLY

Baranya vármegyében, a Pécsváradi járásban fekvő község a Pécs, Pécsvárad, Mohács és Bóly városok által alkotott négyszögben, annak is szinte a középpontjában helyezkedik el. Legfontosabb vízfolyása a Karasica-patak. Szomszédos települések: Erzsébet, Szellő, Máriakémend, Berkesd és Szilágy. Zsáktelepülés, közúton csak a Szederkény és Pécsvárad közt húzódó 5608-as útról letérve érhető el, az 56117-es számú mellékúton.

A 11. századtól a pécsváradi bencés apátság alapítólevelében olvashatunk említést a faluról, minden bizonnyal ószláv településként.

Kátoly és környéke klasszikus bölcsője lett a magyar-szláv etnikum magyar néppé válásának. A pécsváradi alapítólevelben Kátoly templomos helyként van feltüntetve.

A község nevét más történelmi forrásokon 1296-ban, a feudális anarchia korában az Árpád-kor végén említik először. 1272-ben Lőrinc nádor fia dülta fel a szomszédos településekkel együtt a Kátoly nevű települést. Az 1780-as időkig csak szláv családnevekkel találkozunk, az írásos emlékek szerint utána települtek be a sváb családok.

Jelenleg 342 fő lakja a települést, a magyarok mellett horvát és német nemzetiségűek. A fiatalok már nemigen beszélik a nyelvet, de néhány nemzetiségi hagyományt a mai napig megőriztek. A farsang, a pünkösdi kraljice és a Katalin-napi búcsú még ma is jeles nap a falu életében, mely a horvát nemzetiség hagyományaihoz tartozik. A német nemzetiség ápolja a Márton napi felvonulás hagyományát, és az ő rendezésükben kerül sor az ünnepek előtti kézműves foglalkozásokra is.

Orvosi rendelés heti egy alkalommal vehető igénybe itt, egyébként Erzsébeten naponta működik, napi nyitva tartással. Két vegyesbolt szolgálja ki a lakosság igényeit. Buszjáratok Pécsvárad, Pécs, Mohács irányába gyakorinak mondhatók. Külön busz szállítja az iskoláskorú gyerekeket Szederkénybe és Geresdlakra. A művelődési házban könyvtár és internet hozzáférési lehetőség van heti négy nap nyitva tartással, melyet bárki igénybe vehet a település lakói közül. A kábeltévé szolgáltatás biztosított.

A 2009-ben alakult Kátoly Községéért Alapítvány célja a közösségépítés, a falu lakóinak összetartása és összehozása közös rendezvényeken és programokon. Alapítása óta szerves része a falu rendezvényeinek, a Falunapoknak, védnökségük alatt működött már színjátzó kör, ifjúsági-, és nyugdíjas klub, valamint otthont adnak a különböző kézműves foglalkozásoknak is. Kátolyon az idősek részére házi gondozás vehető igénybe, bekapcsolva a jelzőrendszeres szolgáltatáshoz, így biztosított az idősek ellátása és biztonságérzete. A szociális étkeztetést a Szoceg Nonprofit Kft. segítségével látja el az önkormányzat, mely vendégetkezés címén vehető igénybe.

A faluhoz szervesen kapcsolódik a pincesor, ahonnan gyönyörű panoráma tárul a látogatók elé. Kövesúton megközelíthető, ahol a közvilágítás is biztosított. Jó levegő, kellemes környezet és barátságos fogadtatás várja az ide érkezőket. Hagyományos borkóstolás, pincepörkölt, grillezés, a falu 60 fő befogadására alkalmas pincéjében pedig kézi teke várja a vendégeket. Kisebbségi családi rendezvények lebonyolítására is itt van lehetőség és itt rendezik a hagyományos pünkösdi főzőversenyt is, melyre egyre nagyobb az érdeklődés.

A falu Berkesddel határos részén horgászásra alkalmas halastavak találhatóak, ahol szívesen várják a horgászni, kirándulni vágyókat, akik a lovaglást is kipróbálhatják.

Katalin a falu védőszentje. A falu temploma 1911-ben épült, felújításra, támogatásra szorul.

A település polgármestere: Trubicsné Csibi Nóra

The village, located in the Pécsvárad district of Baranya County, is located almost in the center of the quadrangle formed by the cities of Pécs, Pécsvárad, Mohács and Bóly. Its most important watercourse is the Karasica stream. Neighboring settlements: Erzsébet, Szellő, Máriakémend, Berkesd and Szilágy. It is a cul-de-sac settlement can be reached by road only by turning off road 5608, which runs between Szederkény and Pécsvárad, on the secondary road number 56117. From the 11th century, we can read mention of the village in the charter of the Benedictine abbey in Pécsvárad, most probably as an Old Slavic settlement.

Kátoly and its surroundings became the classic cradle of the Hungarian-Slavic ethnicity becoming the Hungarian people. In the charter of Pécsvárad, Kátoly is listed as a place with a church. The name of the village is mentioned for the first time in other historical sources in 1296, in the age of feudal anarchy at the end of the Árpád era. In 1272, Palatine Lőrinc's son destroyed the settlement called Kátoly together with the neighboring settlements. Until the 1780s, we only see Slavic family names in written records, Swabian families settled after that.

Currently, 342 people live in the settlement, in addition to Hungarians, there are also Croats and Germans. Young people don't speak the language anymore, but some national traditions have been preserved to this day. Even today, the carnival, the Kraljice at Pentecost and the indulgence on Catherine's Day are significant days in the life of the village, which belong to the traditions of the Croatian nationality. The German nationality cherishes the tradition of the St. Martin's Day parade and they also organize the craft activities before the holidays. A doctor's appointment can be made here once a week, otherwise it operates in Erzsébet, with daily opening hours. Bus services to Pécsvárad, Pécs, Mohács can be said to be frequent. A separate bus transports school-age children to Szederkény and Geresdlak.

The community center has a library and internet access, open 4 days a week, which can be used by any resident of the settlement. Cable TV service is provided. The purpose of the Foundation for the Community of Kátoly, founded in 2009, is to build community, to unite and bring the residents of the village together through joint events and programs. Since its foundation, it has been an integral part of the village's events, the Village Days, under their patronage there has been an acting circle, a youth club, and a pensioners' club, and they also host various crafts. In Kátoly, home care is available for the elderly, connected to the alarm system service, thus ensuring care and a sense of security for the elderly. Social catering is provided by the Municipality with the help of Szoceg Nonprofit Kft., which can be used as guest catering. The row of wine cellars is organically connected to the village, from which visitors can enjoy a beautiful panorama. It can be reached on a stone road, where public lighting is also provided. Clean air, a pleasant environment and a friendly welcome await those who come here. Traditional wine tasting, cellar stew, barbecue, and nine-pin bowling await guests in the village's cellar, which can accommodate 60 people. It is also possible to host smaller family events here, and the traditional Pentecost cooking competition is also held here, which is becoming increasingly popular. In the part of the village bordering Berkesd, there are fishing ponds, where those who want to go fishing and hiking, or horse riding, are welcome. Saint Catherine is the patron saint of the village. The village church was built in 1911 and needs renovation and support.

On the last weekend of August, the village holds a traditional oven day in the courtyard of the cultural center, which is very popular.

The mayor of the settlement: Nóra Trubicsné Csibi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szent Katalin templom; Lakóház; Üdvözlő tábla; Kaszapovics tér; Temető; Hit-Remény-Szeretet kereszt; Játsszóter; Lakóház; Falupince; Rét

KÁTOLY

KÁTOLY

KESZÜ

A falu 1192-ben jelent meg először az oklevelekben, Kesiu elnevezéssel. A török hódoltság alatt lakott falu volt. A hódoltság végén Boszniából délszlávok költöztek ide, akiknek az elmagyarosodása már a 18. század végére befejeződött. Korábban mezőgazdasági terület volt, mely a Püspökséghez tartozott. Templomát a Pécsi Papnevelő Intézet uradalma építtette Szent Anna tiszteletére 1781-ben, amely a település egyetlen műemlék épülete.

Az elmúlt évtizedek dinamikus fejlődésének következtében a lakóépületek és a lakosság szám is folyamatosan nő. A belterület mellett egyre többen választják a keszüi szőlőhegyet lakóhelyükként. A lakosok száma 1444 fő, magas az aktív korúak száma, megközelítőleg 60%. Közel 20% 18 év alatti és ugyanilyen arányban élnek 60 év felettiek a településen. Az önkormányzat folyamatosan gondoskodik arról, hogy az intézményi hálózat bővüljön és színvonalasan működjön, szolgálva a lakosság igényeit. Továbbá kiemelten fontosnak tartja a község úthálózatának, közterületeinek fejlesztését, megújítását és bővítését. A település minden közművel és hírközlési eszközzel rendelkezik, mely szintén a lakosság kényelmét, jólétét szolgálja. A helyi foglalkoztatási lehetőség kevés, a lakosság döntő többsége Pécsre jár dolgozni.

2023. januárjában megnyitotta kapuit a „Többszempontos bölcsőde kialakítása Keszüben” című TOP projekt keretén belül megépült és Keszü Község Önkormányzata fenntartásában működő Bölcs Csibe Bölcsőde, mely intézmény országos hatállyal a legfiatalabb korosztály számára nyújt szolgáltatást.

Keszü Község Önkormányzata feladatait a Gyód Község Önkormányzatával és Kőkény Községi Önkormányzattal közösen alapított Keszüi Közös Önkormányzati Hivatalon keresztül látja el. A településen működik a Német Nemzetiségi Önkormányzat Keszü és Keszü Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata is. Rendezvényeikkel és támogatásukkal színesítve Keszü közösségi életét.

Az Integrált Közösségi Szolgáltató Térben, a Faluházban szakkörök működnek, nagy sikere volt a mézeskalács készítő, a kalácsfonó és a quilling foglalkozásoknak. A helyiek a tudásmegosztást célzó „Kemencés esték” keretében egy-egy hivatás vagy hobbi bemutatása céljából gyűlnek össze. A Faluház és a Kemencés udvar baráti, családi összejövetelek színhelyül is szolgál. Az Önkormányzat rendezvényei, például a Borverseny vagy a Falunap, a környékbeli települések lakosait is vonzzák. Negyedévente jelenik meg a helyi lap, a Keszüi Hírek, átfogó információkat adva az önkormányzat működéséről, rendeleteiről, a település eseményeiről.

Az aktív civil élet jelzi, hogy a Keszüért Egyesület komolyzenei estéket, Szent Iván éji tűzgyújtást és Mustolást szervez minden évben. A Keszüi Sport Egyesület aerobic csapata kiváló eredményeket ér el országos versenyeken, a pingpong csapat és a focicsapat megyei szinten jeleskedik. A Nyugdijas Klub önkéntes aktivitása nélkülözhetetlen, kéthetente találkoznak, évente többször kirándulnak, lelkes segítők az önkormányzati kezdeményezéseknek. Nagy sikerrel működik a senior örömtánc. A Keszüi Polgárőr Egyesület a település és az önkormányzati rendezvények biztonságáról is gondoskodik.

Két kereskedelmi egység működik a településen, közülük az egyik helyi pékséget üzemeltet generációk óta. Emellett a Magyar Posta szolgáltatásait is igénybe vehetik helyben a lakosok. Keszü csodálatos természeti környezete, megközelíthetősége, színvonalas ellátó rendszere teszi élhetővé és szerethetővé a kis falut, ahol „Élni jó!”.

A település polgármestere: Buday-Sántha Attila

The village first appeared in documents in 1192 under the name Kesiu. It was an inhabited village during the Ottoman occupation. At the end of the Ottoman rule, South Slavs from Bosnia moved here, whose assimilation was completed by the end of the 18th century. It was previously an agricultural area belonging to the Bishopric. Its church, the only listed building in the village, was built in honor of Saint Anne in 1781 by the domain of the Pécs Seminary. Due to the dynamic development of recent decades, the number of residential buildings and the population are continuously growing. More and more people are choosing the vineyards of Keszü as their place of residence besides the inner area. The population is 1444, with a high number of people of active age, approximately 60%. Nearly 20% are under 18, and a similar proportion of people over 60 live in the village. The municipality continuously ensures that the institutional network expands and operates at high-standards, serving the needs of the population. It also places great emphasis on the development, renewal, and expansion of the village's road network and public areas. The village has all public utilities and communication tools, which also serve the comfort and well-being of the population. Local employment opportunities are limited, the vast majority of the population commutes to Pécs for work.

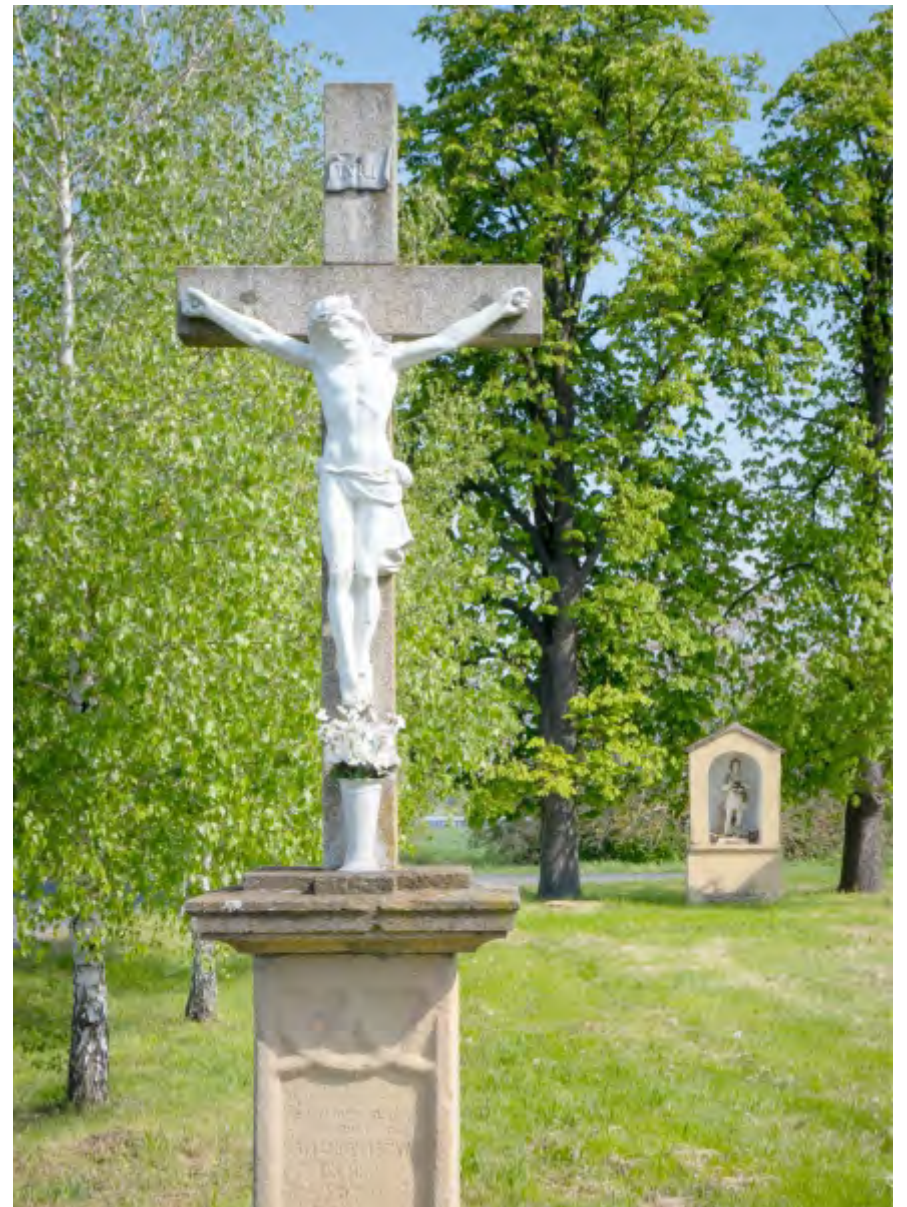
In January 2023, the nursery “Bölcs Csibe Bölcsőde” opened its doors. It was built within the framework of the TOP project titled “Establishing a Multi-Group Nursery in Keszü”, and is maintained by the Municipality of Keszü providing services of national significance for the youngest age group. The Municipality of Keszü carries out its tasks through the Keszü Joint Municipal Office, founded together with the municipalities of the villages of Gyód and Kőkény. A German minority self-government and a Roma minority self-government also operate in Keszü, enriching the community life of the village with their events and support.

In the Integrated Community Service Area, in the Village House, there are clubs operating. The honey-cake making, kalach (milk-loaf) weaving, and quilling workshops have a great success. Locals gather with the aim of sharing knowledge within the framework of “Kemencés evenings”, to present a profession or hobby. The Village House and the Kemencés (Oven) courtyard also serve as a venue for friendly and family gatherings. Municipal events, such as the Wine Competition or the Village Day, attract residents from neighboring settlements as well. The local newspaper, Keszüi Hírek, is published quarterly, providing comprehensive information about the operation of the municipality, its regulations and the events of the settlement. The active civil life is also indicated by the fact that the Keszüért Association organizes classical music evenings, St. John's Eve fire lighting and grape-juice (must) tasting every year. The aerobic team of the Keszü Sports Association achieves excellent results in national competitions, while the ping-pong and football teams excel at the county level. The voluntary activity of the Pensioners' Club is indispensable. They meet every two weeks, they go on trips several times a year and they are enthusiastic supporters of municipal initiatives. The senior “joy dance” band operates with great success. The Keszü Civil Guard Association takes care of the safety of the settlement and municipal events. There are two commercial units operating in the village, one of which has been operating a local bakery for generations. In addition, the services of the Hungarian Post are also available. The wonderful natural environment of Keszü, its accessibility, and its high-quality supply system make this small village a livable and lovable place where “it's good to live in”.

Mayor of the settlement: Attila Buday-Sántha

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Keszü panoráma; Szent Anna templom; Szent Anna templom beltér; Előtérben feszület, háttérben Szent Vendel-szobor a falu elején; Keszü látkép – háttérben a Mecsek; Keszüi Falukő; Keszüi Közös Önkormányzati Hivatal; Faluház; Bölcs Csibe Bölcsőde; Kemencés udvar

KESZÜ

KÉTÚJFALU

A Baranya vármegyében, a Szigetvári járásban, Szigetvártól 13 kilométerre, délnyugatra fekvő község.

A települést és környékét már az ie. 4. században is lakták. A kelták Osireat nevű törzse, majd a honfoglalás korában Botond és Karász népei telepedtek meg itt. A török hódoltság idejéből a faluról nincs, vagy nagyon kevés az adat. Az 1760-as évek közepétől a Czindery családé a terület. Magyarújfalú 1842-ben leégett, majd a jelenlegi területen épült újjá. Németújfalut a Czindery család alapította az 1790-es évek végén. A községnév a Szulokból ideköltözött német ajkú emberekre utal. A két község 1940-ben egyesült, mai nevét 1942-ben kapta. A községhez tartozik Szentmihályfa-pusztá. A török hódoltság előtt önálló volt, 1770 után magyar és német béreseket és zsellérek telepedtek le, az 1820-as években német üvegesek érkeztek. Ebben az időben vízimalom létesült itt, és még az 1949. évi vízimalom kimutatásban is működő malomként szerepel. Az 1950-es megyerendezéssel a korábban Somogy megyéhez tartozó települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták.

Kétújfalu területén két vízfolyás található. A Galozsai-csatorna a települést átszeli, a Gyöngyösmelléki-árok a község délkeleti oldalát határolja. A település határában található három hektáros körtöltéses horgásztavat a Gyöngyös patak felduzzasztott vize táplálja. Környező falvak: Teklafalu, Endróc, Gyöngyösmellék, Szörény, Zádor, Bürüs, Várad.

A csodás környezetben fekvő település számtalan nevezetességgel büszkélkedhet. A román stílusú Szent Mihály római katolikus templom 1812-ben, tornya 1840-ben épült. Az építető Czindery László földesúr. A református templom 1857-58-ban épült, tornyában két harang szól. Födémje három szakaszos, csehsüvegboltozatos. Négy regiszteres Angster orgonája 1905-ben épült. A Petőfi utcában található a református templom és az a közösségi tér, – mely a hívők számára oly fontos „Reménység Háza” nevet viseli –, a templom szomszédságában a hajdani elemi iskola épületében működik. A községben három emlékmű áll. Az I. és a II. világháborúban elesettek emlékművei a katolikus és a református templom előtt, valamint a roma elesettek emlékműve a katolikus temetőben található.

A község északi részén három hektáros területen található a horgásztó. Az önkormányzat tulajdonában lévő tavat a Kétújfalu Gyöngyös Horgász Egyesület tagjai hasznosítják.

A Hatalkotó ház Kétújfalu Község Önkormányzat kézműves műhelye, 2020. október 2-án nyílt. De könyvtár, információs és közösségi hely, illetve művelődési központ is a lakosság rendelkezésére áll.

A Konrád Ignác Általános Iskola épületében található Konrád Ignác emlékszoba a község híres szülöttének állít emléket, a festőművész életrajzi kiállításával.

A sportcentrum a Rákóczi utcából nyílik. A község futballcsapatának füves- és műfüves pályája található itt, lelátóval, kiszolgáló helyiségekkel, gyerekeknek játszótérrel.

A település arculatát jellegzetes épületek díszítik, teszik különlegessé, illetve a Kétújfalut Drávafokkal összekötő műút mentén álló kocsányos tölgyek, Kétújfalu legidősebb tölgyfái. Becsült koruk 160-200 év.

A településen általános iskola, mini bölcsőde és óvoda, háziorvosi rendelő, védőnői szolgálat és gyógyszerész is működik.

A közösségi életről az önkormányzattal karöltve a Kétújfalu és Térségéért Egyesület, a Kétújfalu Gyöngyös Horgász Egyesület, és a Kétújfalu Beás Hagyományörző Egyesület gondoskodik, míg a lakosság aktív sportéletéért a Kétújfalu Sportegyesület felel.

A település polgármestere: Klózer Gyula

A village in Szigetvár District, Baranya County, 13 km southwest of Szigetvár.

The settlement and its surroundings were already inhabited in the 4th century BC. The Osireat tribe of the Celts, then the Botond and Karász peoples settled here during the time of the Hungarian conquest. There is no or very little information about the village from the time of Turkish subjugation. The area was owned by the Czindery family after the mid-1760s. Magyarújfalú burned down in 1842 and was then rebuilt in the current area. Németújfalú was founded by the Czindery family at the end of the 1790s. The name of the village refers to the German-speaking people who moved here from Szulok. The two villages were merged in 1940 and got its current name in 1942. Szentmihályfa-pusztá belongs to the village. It was independent before the Turkish subjugation, after 1770 Hungarian and German hired workers and peasants settled, and German glassmakers arrived in the 1820s. At this time, a water mill was established here and it is even listed as a working mill in the 1949 water mill report. With the county reorganization of 1950, the settlement that previously belonged to Somogy County was annexed to Baranya as part of the Szigetvár District. There are two streams in the area of Kétújfalu. The Galozsai canal crosses the settlement, the Gyöngyösmelléki ditch borders the southeast side of the village. The 3-hectare circular embankment fishing lake located on the border of the settlement is fed by the swollen water of the Gyöngyös stream. Surrounding villages are Teklafalu, Endróc, Gyöngyösmellék, Szörény, Zádor, Bürüs, Várad. The settlement, located in a wonderful environment, can boast of countless sights. The Romanesque-style St. Michael's Roman Catholic Church was built in 1812 and its tower in 1840. Its builder was landowner László Czindery. The Reformed church was built in 1857-58, with two bells ringing in its tower. Its slab has three sections and a Czech-style vault. Its four register Angster organ was built in 1905. In Petőfi Street, there is the Reformed Church and the community space, which is called the "House of Hope", which is so important to the believers. It operates in the building of the former elementary school next to the church. There are 3 monuments in the village. Monuments to those killed in the First and Second World Wars can be found in front of the Catholic and Reformed churches, as well as the memorial to the Romani victims in the Catholic cemetery. In the northern part of the village, there is a 3-hectare fishing pond. The lake owned by the municipality is utilized by members of the Kétújfalu Gyöngyös Fishing Association. The Hatalkotó House is owned by Kétújfalu Village's Self-Government, it is a craft workshop opened on October 2, 2020. A library, information and community center, and cultural center are also available to the residents. The Ignác Konrád memorial room in the building of the Ignác Konrád Primary School commemorates the famous native of the village, with a biographical exhibition of the painter. The sports center opens from Rákóczi Street. The grass and artificial turf field of the village's football team is located here, with stands, service rooms, and a playground for children. The streetscape of the settlement is decorated and made special by characteristic buildings, as well as the oaks along the road connecting Kétújfalu with Drávafok, the oldest oak trees in Kétújfalu. Their estimated age is 160-200 years. The settlement also has an elementary school, a mini-nursery and kindergarten, a family doctor's office, a nanny service and a pharmacy. Together with the local government, the For Kétújfalu and Area Association, the Kétújfalu Gyöngyös Fishing Association, and the Kétújfalu Beás Tradition Preservation Association take care of community life, while the Kétújfalu Sports Association is responsible for the active sports life of the population.

The mayor of the settlement: Gyula Klózer

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

II. világháborús emlékmű; Tölgy-emlékmű; Templom; Hatalkotó ház bejárat; Felújított iskola; Művelődési ház; Rendelő; Polgármesteri hivatal; Gyógyszertár; Bölcsőde; Tó-játszótér; Rákóczi-játszótér; Tó

KÉTÚJFALU

KÉTÚJFALU

KIRÁLYEGYHÁZA

A község Baranya vármegyében, a Szentlőrinci járásban, a Mecsek és a Dráva közötti sík területen fekszik, közvetlenül Szentlőrinc szomszédságában. A Szentlőrinctől délre fekvő 945 fős település mai területe már a rézkor késői szakaszában is lakott hely volt.

A település 1940. május 31-én, Szentgálosiván ideiglenes néven jött létre Magyarszentiván, Vásárosszentgál és Gusztávműve pusztá egyesülésével. Jelenlegi nevét 1941. március 13-án vette fel.

Szentiván neve 1274-ben bukkant fel először az írott forrásokban. A Szentiván helynév a falu templomának védőszentjére, Keresztelő Szent Jánosra utal, akit az ómagyarban Szent Ivánnak neveztek. A magyar előtag a lakosság anyanyelvével kapcsolatos. Szentgál neve az írott emlékekben már 1292-ben olvasható, Zenthgal néven. A Vásáros előtag a vásártartás jogára utal, vásáraitól 1376 óta vannak adatok.

A terület a török uralom ideje alatt lakott volt, de a felszabadító háborúk alatt elnéptelenedett, lakói a szomszédos falvakba menekültek. A 18. század elején egykori lakossága visszaköltözött Szentgálra.

Királyegyháza lakóinak többsége számára évtizedeken keresztül az állattartás biztosította a megélhetést. A gazdasági változások okán azonban ma már elvéve találunk szarvasmarhatartással foglalkozó vállalkozót. A lakosság többsége a legközelebb eső városokban – Szentlőrinc, Pécs, Szigetvár – lévő munkahelyeken dolgozik.

2011-ben kezdte meg a termelést falu határában felépült Cementgyár, mely azóta az önkormányzati bevételi források jelentős részét biztosítja. A tervek szerint 2024 év elején kerül átadásra a falu közigazgatási területén 44 hektár megépülő napelempark, mely további plusz bevételeket jelenthet az önkormányzatnak.

Királyegyháza megfelelő otthon minden generáció számára. Az önkormányzat egyik legfontosabb feladatának tartja az oktatási intézmény fenntartását, a rendezett falukép kialakítását, a településközpont fejlesztését, helyet adva egy re több kulturális eseménynek, ahol szeretettel fogadják az idelátogató vendégeket.

Számos nagyszabású beruházás volt az elmúlt években. A falu központjában szabadidőpark került kialakításra, mely ma már nem csak a falu lakóinak, de egyre több idelátogató vendégnek is a kikapcsolódás helyszínéül szolgál. Megújultak a település átereszei, térkő járdát kapott a Rigó utca, több önkormányzati épület újult meg, kerítést kapott a temető, több száz fa került kiültetésre a közterületeken.

A szépen fejlődő, infrastrukturálisan jól kiépített községben általános iskola és óvoda, orvosi rendelő, gyógyszerár, védőnői szolgálat és postahivatal is működik. A gyermekek számára modern játszótér és minden korosztály számára ingyenesen látogatható konditerem áll a lakosság rendelkezésére. A Gondolat-jel című helyi újság 2019. decemberben jelent meg első alkalommal, azóta havi, majd 2023-tól negyedéves rendszerességgel olvashatók a közérdekű hírek, tervezett programok és megvalósult események. A 2021/2022-es évben ünnepelte a Királyegyházai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti 210 éves megalakulásának évfordulóját. A mai iskola épületének alsó szintje négy tanteremmel 1966-ban épült meg, az emeletet 1982-ben adták át ünnepélyes keretek között. 2021-ben volt tíz esztendeje, hogy az új szárny megépült egy kistérségi pályázatnak és Királyegyháza Önkormányzatának köszönhetően. Az óvoda 2022-ben kivált a Szentlőrinci Kistérségi Óvodai társulásból és önálló intézményként Napsugár Óvoda Királyegyháza néven működik tovább.

A település polgármestere: Nagy Beáta

The village is located in the Szentlőrinc district of Baranya County, in the flat area between the Mecsek and Drava River, right next to Szentlőrinc. The 945-person settlement south of Szentlőrinc was already inhabited in the late Copper Age.

The settlement was established on May 31, 1940, under the temporary name of Szentgálosiván, by the merger of Magyarszentiván, Vásárosszentgál and Gusztávműve. It took its current name on March 13, 1941.

Szentiván's name first appeared in written sources in 1274. The place name Szentiván refers to the patron saint of the village church, St. John the Baptist, who was called Saint Ivan in Old Hungarian. The "Magyar" prefix is related to the native language of the population. Szentgál's name can be read in written records as early as 1292, under the name Zenthgal. The prefix Vásáros refers to the right to hold a fair, there is data on its fairs since 1376.

The area was inhabited during the Turkish rule, but was depopulated during the wars of liberation. At the beginning of the 18th century, its former population moved back to Szentgál.

For decades, keeping livestock provided the livelihood for the majority of the inhabitants of Királyegyháza. However, due to economic changes, we rarely find entrepreneurs dealing with cattle farming. The majority of the population works in jobs in the nearest cities - Szentlőrinc, Pécs, Szigetvár.

In 2011, the Cement Factory built on the border of the village started production, which is a main income source since then for the settlement. According to plans, a 44 hectare solar park, which will be built in the administrative area of the village. It will be completed in 2024 and will be a further source of income.

Királyegyháza is a suitable home for all generations. One of the most important tasks of the Municipality is the maintenance of the educational institution, the creation of an orderly village image, the development of the settlement center, giving place to more and more cultural events, where the visiting guests are warmly welcomed.

There have been several large-scale investments in recent years. A leisure park was established in the center of the village, which serves not only as a place of relaxation for the residents of the village, but also for an increasing number of visiting guests. The culverts of the settlement were renewed, Rigó Street was renewed with cobblestones, several municipal buildings were renovated, the cemetery was fenced, and hundreds of trees were planted in the public areas.

The well-developed, infrastructurally well built up village has an elementary school and kindergarten, a doctor's office, a pharmacy, a nanny service and a post office. A modern playground for children and a gym that can be visited free of charge by all age groups are available to the public. The local newspaper Gondolat-jel was published originally monthly for the first time in December 2019, and news of public interest, planned programs and realized events can be read on quarterly basis since 2023. The Királyegyháza Primary School and Elementary Art School celebrated its 210th anniversary in the year 2021/2022. The lower level of today's school building with 4 classrooms was built in 1966, the upper floor was ceremoniously opened in 1982. In 2021, it was 10 years since the new wing was built thanks to a small regional tender and the Municipality of Királyegyháza. In 2022, the kindergarten separated from the Szentlőrinc Regional Kindergarten association and continues to operate as an independent institution under the name Napsugár Óvoda Királyegyháza.

The mayor of the settlement: Beáta Nagy

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

KIRÁLYEGYHÁZA

KIRÁLYEGYHÁZA

KISDOBSZA

A település Baranya vármegye nyugati határán, a Nyugati- és a Keleti- Gyöngyös-patak által határolt területen fekszik. Talaja a Pannon tenger üledékéből épült fel. Rétegeit a sivatagi korszak viharai letarolták, később lösztakaróval fedték be. A korai erdőségi talajokkal keveredve alakult ki a mai anyagos talaj, mely néhol homokos területekre megy át.

Eredete a 11. század végére, a 12. század elejére tehető. Hiteles adatok 1277-től vannak, de más iratok már 1237-től említik a települést, így jóval korábban is lehettek lakók a területen. Ezt igazolják a község területén talált római kori érmék és a kiásott római kori szarkofág. A honfoglalás utáni időszakban Koppány népe telepedett meg a község területét is magába foglaló, Balatontól a Dráváig terjedő területen. Az első lakók a szomszédos Kálmán-Csehi betelepítésével egy időben, 1100 körül kerültek ide. A település nevét a korai okmányok „Dubza” néven említik.

A községet az 1006-ban Szent István király által alapított Székesfehérvári Káptalan egyik birtokaként tartották nyilván. Ezen belül királynéi birtok volt.

A 14. század végén Següsd vármegye beolvadt Somogy vármegyébe. A török hódoltság alatt sem pusztult el. 1807-ben I. Ferenc király a Kegyes Tanítórendnek adományozta.

Kisdobsza legrégebbi története azonos Nagydobszáéval, amellyel társegyházat képezett. Önálló története 1859-től kezdődik. Ekkor alakult anyaegyházzá és az elkülönülés alkalmából a Kegyes Tanítórend 12 hold földet adományozott az egyháznak. Templomukat 1859-ben építették földjeik jövedelméből és köztelherviselésből. 1861-ben létesítették iskoláját, ami 1950-ig önálló elemi iskolaként működött. A nagydobszai körzeti iskola indulásától, 1950-től már csak alsótagozatos iskolaként működött.

A község fejlődését elősegítette az 1868-ban megépített vasút, melynek kisdobszai állomásán egy mellékvágányú kiterővel jelentős áruforgalom bonyolódott. 1948-ban új utca nyílt a 6-os úttól északra. 1978 végén ismét összekapcsolódott a két település sorsa, Kisdobsza és Nagydobsza községet „Dobsza” néven egyesítették. A kisdobszai településrész lakosságának kezdeményezésére 1992. január 1-vel a két település ismét önállóvá vált Kisdobsza és Nagydobsza néven. Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a településkép javítására, az infrastruktúra fejlesztésére, a régi építészeti emlékek megőrzésére és helyreállítására. Ezen erőfeszítés ismerte el a Baranya Vármegyei Önkormányzat 2005-ben a „Kultúralt Települési Környezetért” díjjal. Jelenleg a Szakos-ház felújítása folyik, a talpasház 200 évvel ezelőtti állapota szerint újul meg.

Az I. és II. világháború hőseinek állít emléket a Világháborús emlékmű, és itt található Ódor József, az 1848-49-es szabadság honvéd hadnagya és Kisdobsza első református lelkészének síremléke. Az 1860-ban épült református templom, a Millenniumi kopjafa, a Petőfi-szobor, és a Helytörténeti hangosfal megtekintése szintén értékes kirándulási célpont lehet.

A mindössze 9,95 km² területen fekvő, apró település lakosságszáma a 2021-es adatok alapján 239 fő. A helyeket összetartás és barátságos vendégszeretet jellemzi. Közösségépítő rendezvényeik, hagyományörző eseményeik mind a múlt iránti tiszteletet és a jövőbe vetett hitüket hirdeti. Kisdobsza kiváló célpont lehet mindazok számára, akik Magyarország eldugott településeit, apró ékszerdobozait kívánják felfedezni. Ehhez segítséget nyújthat az önkormányzatnál elérhető, Kisdobsza múltját bemutató helytörténeti kiadványuk is.

A település polgármestere: Kovács Sándor

The settlement is located on the western border of Baranya County, in the area bounded by the Western and Eastern Gyöngyös streams. Its soil is made up of the sediment of the Pannonian Sea and were later covered with a blanket of loess. Today's clay soil was formed by mixed early forest soils, with transitions into sandy areas. Its origin can be dated to the end of the 11th century, the beginning of the 12th century. There is authentic data from 1277, but other documents mention the settlement from 1237, so there could have been residents in the area much earlier. This is confirmed by the Roman period coins found in the area of the village and the Roman period sarcophagus. In the period after the Hungarian conquest, the people of Koppány settled in the area that includes the territory of the village, stretching from Lake Balaton to the Drava River. The first inhabitants moved here at the same time as the settlement of neighboring Kálmán-Csehi – around 1100. The name of the settlement is mentioned in early documents as "Dubza". The village was registered as one of the estates of the Székesfehérvár Chapter founded by King Saint Stephen in 1006. Within it was the queen's property. At the end of the 14th century, Següsd County merged with Somogy County. In 1807, King Francis I donated it to the Order of Pious Schools. The oldest history of Kisdobsza is the same as that of Nagydobsza, with which it formed an associated church. Its independent history begins in 1859. At that time, it became the mother church, and on the occasion of the separation, the Order of the Pious Schools donated 12 hectares of land to the church. Their church was built in 1859 from the income of their lands and public taxes. Its school was established in 1861, which operated as an independent elementary school until 1950. With the beginning of the district school in Nagydobsza in 1950 it operated only as a lower grade school. The development of the village was facilitated by the railway built in 1868. In 1948, a new street was opened north of road number 6. At the end of 1978, the destinies of the two settlements were linked again, the villages of Kisdobsza and Nagydobsza were united under the name "Dobsza". On January 1, 1992, at the initiative of the population of Kisdobsza, the two settlements became independent again under the names Kisdobsza and Nagydobsza. The municipality places great emphasis on improving the image of the settlement, developing infrastructure, and preserving and restoring old architectural monuments. These efforts were recognized by the Baranya County Municipality in 2005 with the "Cultured Village Environment" award. Currently, the Szakos house is being renovated, the stilt house is being renovated according to its look from 200 years ago. The World Wars monument commemorates the heroes of World War One and World War Two. Here is the tomb of József Ódor, the lieutenant of the 1848-49 freedom fighter army and the first reformed priest of Kisdobsza. Visiting the Reformed church built in 1860, the Millennium headstone, the Petőfi statue, and the Local History sound wall can also be valuable excursion destinations. Based on the 2021 data, the population of the small settlement, located on an area of only 995 km², is 239 people. The locals are characterized by togetherness and friendly hospitality. Their community – building events and tradition – preserving events all proclaim the locals' respect for the past and their faith in the future. Kisdobsza can be an excellent destination for all those who wish to discover Hungary's hidden settlements and tiny jewelry boxes. Their local history publication, which is available at the Local Government and presents the past of Kisdobsza, can also help with this.

The mayor of the settlement: Sándor Kovács

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Dobor Nándor által épített (ma holland tulajdonú) „nagygazda” ház, kovácsoltvas kerítéssel; Helytörténeti hangos fal; Kálmán István által épített parasztház, kovácsoltvas kerítéssel, ma ifj. Kálmán László tulajdona; Dobor József által épített parasztház, kovácsoltvas kerítéssel, ma Harmat Balázs tulajdona; Kovács Sándor által épített ház, ma Harmat Attila tulajdona; Papp István által épített parasztház, ma Harmat Bence tulajdona; Fő utca részlet, 100 éves parasztházak felújított állapotban (holland, osztrák tulajdonban); Fekecs István által épített parasztház, kovácsoltvas kerítéssel, ma belga tulajdonban; Dobor János által épített épület, ma Harmat Árpád háza

KISDOBSZA

KISHAJMÁS

A római korból maradt sírkövek és temető nyomai arról árulkodnak, hogy Kishajmás már ősidők óta lakott település. Hivatalos feljegyzés azonban csak 1542-ben készült a faluról, Hagymas néven, a vele azonos nevezetű patak nyomán. A „török idők” alatt – mint oly sok terület Magyarországon – a település is elpusztult, majd a korszak végeztével újjáépült. A 19. században néhány német család is itt telepedett le, majd 1979-ben, az addig tőle két kilométerre fekvő, külön működő Szatina települést is hozzá csatolták.

Fekvését tekintve a Zselic északkeleti részén, Pécestől északnyugatra, Sásdtól délre, Oroszló délnyugati szomszédjában található.

Az egykor mintegy 500 főt számláló település ma, a nevéhez híven kisebb lélekszámmal, körülbelül 200 fővel áll fenn. Idősek, aktív korúak, valamint gyerekek is nagyjából egyenlő arányban részesek a közösségnek.

Bár az országSZerte híres kishajmási kerámiát már nem gyártják, az alapanyagául szolgáló agyagipari üzem továbbra is működik a településen. A hajdani kerámiagyár létezését ma már csak az ott készült mives edények, kaspók, kannák, vázák, és tányérok bizonyítják. Az akkor számos helyi és környékbeli embernek munkát biztosító gyár, a megszűnését követően takarmány alapanyagok forgalmazásával és gyártásával foglalkozó létesítményként üzemel napjainkban.

Azt, hogy milyen fontos szerepet töltött illetve tölt be a vallás a falu életében, mi sem tanúsítja jobban, mint a település felett kiépített kegyhely és zarándokút. A stációképeken keresztül bemutatott Jézus útja a Kálvária domb tetejére visz. A három angyalból álló szoboregyüttes a hit, remény, szeretet szimbólumai. Onnan letekintve csodálatos panorama tárul a látogató szeme elé, a falu látképével. A másik vallási építmény a Szent Kereszt felmagasztalása templom, a falu központjában helyezkedik el. A homlokzatán 1906-os dátum ékeskedik, de ez az újjáépítésének ideje, ugyanis az eredeti templom az Árpád korban épült először. Tatarozási munkálatait rendszerint összefogva, a falu lakossága végzi, társadalmi munkában.

A természetjárók körében ismert homokkő vízmosásoknál megfigyelhető, hogy a forrásvíz és a csapadék hogyan alakította impozáns formájukat. A Zselici homokkő szurdok barlangjai, sziklafülkéi valamint kibúvási méltán szerepelnek a túrakedvelők bakancslistáján.

A település polgármestere: Buchwald Béla

Tombstones and traces of a cemetery from the Roman period suggest that Kishajmás has been an inhabited settlement since ancient times. However, an official record of the village was only made in 1542, under the name Hagymas, following the stream of the same name. During the “Turkish times” - like so many areas in Hungary - the settlement was destroyed, then rebuilt at the end of the era. In the 19th century, a few German families also settled here, and in 1979, the settlement of Szatina, which had been operating separately 2 kilometers away until then, was also annexed.

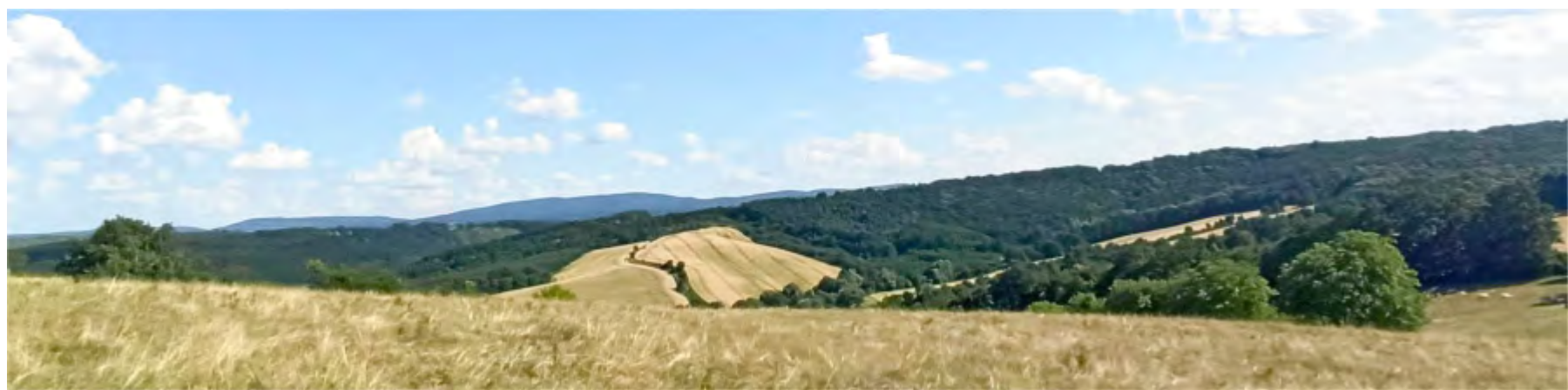
Regarding its location, the village lies in the northeastern part of Zselic, northwest of Pécs, south of Sásd, in the southwestern neighborhood of Oroszló. The once nearly 500-strong settlement now, true to its name, stands with a smaller population, about 200 people. Elderly, active adults and children are roughly equally part of the community.

Although the famous Kishajmás pottery is no longer produced, the clay industrial plant that produced its raw material is still operating in the settlement. The existence of the former ceramic factory now is only proven by the beautifully crafted planters, flowerpots, jugs, vases and plates made there. The successor of the former factory, which provided jobs for many local and surrounding people, operates today as a facility dealing with the distribution and production of feed raw materials.

The important role that religion played and still plays in the life of the village is best demonstrated by the sanctuary and pilgrimage route built over the settlement. The Way of Jesus presented through the station pictures leads to the top of Calvary hill. The ensemble of three angel statues is the symbol of faith, hope and love. From there, a wonderful panorama unfolds to the visitor's eye, with the view of the village. The other religious building, the Church of the Exaltation of the Holy Cross, is located in the center of the village. The facade is adorned with the date 1906, but this is the time of reconstruction, as the original church was first built in the Árpád era. The renovation work is usually done by the villagers themselves, as voluntary work.

At the well-known sandstone washouts, one can observe how spring water and precipitation have shaped some impressive forms. The caves, niches and projection rocks of the Zselic gorge, mainly consisting of sandstone, rightly feature on the wish list of hiking enthusiasts.

Mayor of the settlement: Béla Buchwald

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

KISHAJMÁS

KISHAJMÁS

KISHEREND

Kisherend község Baranya vármegyében, a Pécsi járásban, Siklós északi vonzaskörzetében fekszik. Szomszédos települések: kelet felől Peterd, délkelet felől Újpetre, délnyugat felől Vokány, északnyugat felől pedig Egerág. Zsáktelepülésnek tekinthető, mivel közúton csak egy útvonalon érhető el: a Pécs-Siklós közti 5711-es útról letérve, az 57113-as számú mellékúton. Vasútvonal nem érinti.

A Pécestől és Siklóstól egyaránt csupán 20 kilométerre fekvő falu lélekszámát tekintve Baranya vármegye aprófalvai közé tartozik. A mindössze 6,92 km² területen fekvő település lakosság száma a 2021-es adatok szerint 174 fő.

Kisherend és környéke már az ókorban is lakott hely volt, amit a területén fellelhető nagyszámú, római korból származó lelet is bizonyít. Kisherend neve horvátul: Renda.

Herend (Kisherend) nevét az oklevelek 1282-ben említik egy odaváló lakos nevében.

1330-ban nevét Herend néven írták, és Ormándi Miklós birtoka volt, aki mivel fiú utóda nem született, itteni birtokát 1289-ben vejére Deniper fia Istvánra hagyta.

A település a török hódoltság alatt elnéptelenedett, majd az 1700-as években magyarok népesítették újra. Később azonban néhány német család is megtelepedett itt.

A településnek nincs temploma, csak egy kápolnaszerű harangláb épült itt, mely ma a község nevezetessége és büszkén magasodik Kisherend közepén.

A szépen rendezett falu központjában, a Könyvtár épületében különleges kiállítás kapott helyet. A lelkes lakosok által összeszedett gyűjtemény jellegzetes tárgyai a környék, s a rég letűnt korokban itt élők életmódjáról, gazdasági életéről és otthonaikról mesélnek a kíváncsi szemeknek.

De maga a település is olyan, akár egy megelevenedett múzeum. Az épületek 80%-a a múlt században készült el, így ezek magukon viselik a régi magyar paraszti építkezés jegyeit.

A Kisherendet körülölelő Mecsek-hegység és a Villányi-hegység meghatározó a településkép szempontjából, emellett ideális kirándulóhellyé teszi a zsáktelepülést. A helyiek büszkék a csendes, békés kis falura és szépen rendben tartott portáikkal hozzájárulnak a község vonzerejének növeléséhez.

Az erre kirándulók minden évszakban felfedezhetik a táj és a környék nyújtotta csodákat. A Kisherendet körülölelő tájegységet csak úgy fedezheti fel igazán a túrázó, ha részesévé válik a tavaszi rügyfakadásnak, a nyári virágzásnak, az őszi lombhullásnak és rácsodálkozik a hófedte táj szépségére.

A település vezetése abban hisz, hogy az emberek természet és nyugalom iránti vágya élteti az ilyen kicsiny települések értékeit, hagyományait, jövőjét.

A település polgármestere: Varga Zsolt

Kisherend is a municipality in Baranya County, in the Pécs district, located in the northern attraction zone of Siklós. Neighbouring settlements: from the east Peterd, from the southeast Újpetre, from the southwest Vokány, and from the northwest Egerág. It can be considered a cul-de-sac settlement, as it can only be reached by road on one route: turning off the 5711 road between Pécs and Siklós, then riding on the 57113 secondary road. It is not touched by any railway line.

The village, only 20 kilometres away from Pécs and Siklós, is among the small villages of Baranya County in terms of population. The population of the settlement located on an area of just 6.92 km² was 174 according to the 2021 data.

Kisherend and its surroundings were inhabited even in ancient times, as evidenced by the large number of artifacts from the Roman period found in the area. The name of Kisherend in Croatian is Renda. The name of Herend (Kisherend) is mentioned in the documents in 1282 in the name of a local resident. In 1330, it was mentioned as Herend, being the property of Miklós Ormándi, who, since no male successor was born, left his local estate to his son-in-law Stephen, son of Deniper, in 1289.

The settlement was depopulated during the Ottoman occupation, then repopulated by Hungarians in the 1700s. Later a few German families also settled here.

The village has no church, only a chapel-like bell tower was built here, which proudly stands in the middle of the municipality as a landmark of Kisherend.

A special exhibition is housed in the Library building in the centre of the village. The collection, assembled by enthusiastic residents, features objects that narrate the story of the area, the lifestyle, economy, and homes of people who lived here in bygone eras.

The village itself is like a living museum. 80% of the buildings were built in the last century, so they bear the marks of old Hungarian peasant construction traditions.

The Mecsek Mountains and the Villány Mountains surrounding Kisherend are decisive from the point of view of the cul-de-sac village's image, and they also make it an ideal excursion destination. The locals are proud of their quiet, peaceful little village and contribute to its attractiveness with their beautifully maintained courtyards.

Those who come here for a walk can discover the wonders of the landscape and the surroundings in every season. The landscape surrounding Kisherend can only be truly discovered by the hikers if they become part of the spring budding, the summer flowering, the autumn leaves fall, and marvel at the beauty of the snow-covered landscape. The leadership of the settlement believes that people's desire for nature and tranquillity revives the values and traditions of such small settlements and opens new perspectives for their future.

The mayor of the settlement: Zsolt Varga

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Ravatalozó; Háborús emlékmű; Harangláb; Közösségi tér; Önkormányzat; Játsszótér; János-híd; Kultúrház; Vegyesbolt

KISHEREND

KISHEREND

KISTAPOLCA

A község Baranya Vármegyében a Siklósi Járásban, Siklóstól délkeletre fekszik. Észak felől Nagyharsány, délkelet felől Beremend, nyugat felől Siklósnagyfalu a szomszédja. Az 5708-as úton érhető el Nagyharsányon keresztül – Siklós és Villány, illetve – Beremenden át a déli országhatár felől is.

Első írásos említése 1294-ben Tapolcha. Nevét a Tapolca forrás és patak adta melynek vize meleg, de nem állandó. Tapolcha (Tapolca) ősi szláv alapszó. A forrásnál és a ravatalozónál többféle kerámiatöredéket találtak. 1730 körül alakult meg. Kistapolca jelölés első említése 1904-re tehető. Lakosainak száma ekkor 254 fő, földesura gróf Batthyány.

Szépen kiépült település. A vezetékes ivóvízellátás teljesen megoldott. A törpevízmű tulajdonosa a helyi önkormányzat. A gyerekeket Beremendre bölcsődébe, óvodába, iskolába falugondnoki busz szállítja.

A település fejlődése napjainkban is tart. Az elmúlt években pályázatoknak köszönhetően a gyermekes családok öröme korszerű modern játszótér épült. A település arculatához igazodva, járdák felújítására, új hidak építésére valamint temetőben urnafalak létesítésére és egyedi szennyvíz rendszer beépítésére került sor.

Csodálatos természeti környezetben fekvő település halastavainak egyike a Malomréti tó mely 2000-ben került kialakításra, területe 3,5 hektár, a 2004-ben átadott Borbála tó területe 7,2 hektár. Használói a horgászegyesületek. Copf stílusban épült torony nélküli katolikus kápolna, melyet 1783-ban Batthyányné gróf Perényi Borbála alapított műemlékvédelem alatt áll.

Kistapolcán aktív közösségi élet zajlik, a programok helyszíne a Polgármesteri Hivatal épületében kialakított helység, illetve annak udvara. Jelentős éves kulturális és közösségi rendezvények: gyermeknap, szeptemberi falunap, decemberi adventi forgatag, Mikulás ünnepség. A rendezvényeinkre a szomszéd településekről is érkeznek látogatók. Mindezek azt bizonyítják, hogy jó itt élni, jó egy olyan közösséghez tartozni, mint Kistapolca.

A település polgármestere: Ambrus Lajosné

The village is located in Baranya county, in the Siklós district, southeast of Siklós. To the north, it is bordered by Nagyharsány, to the southeast by Beremend, and to the west by Siklósnagyfalu. It can be reached via Road 5708 through Nagyharsány, Siklós and Villány, or – from the southern border of the country – through Beremend. Its first written mention dates back to 1294 as Tapolcha. The name was given by the Tapolca spring and stream, whose water is warm, but not constant. Tapolcha (Tapolca) is an ancient Slavic root word. Various ceramic fragments were found at the spring and at the mortuary. The present village was established around 1730. The first mention of the designation Kistapolca can be dated back to 1904. At that time, the population was 254. The landowner was Count Batthyányi. It is a well-developed settlement. The supply of piped drinking water is fully resolved. The micro waterworks is owned by the local municipality. The children are transported to the nursery, kindergarten, and school in Beremend by the village caretaker's bus. In recent years, thanks to grant applications, a modern playground has been built, much to the delight of families with children. In keeping with the character of the village, pavements have been renovated, new bridges have been built, and urn walls have been raised in the cemetery, along with the installation of a unique sewage system. One of the fish ponds in the village, located in a wonderful natural environment, is the Malomréti lake, which was established in 2000 and covers an area of 3.5 hectares. The Borbála lake, opened in 2004, covers an area of 7.2 hectares. The users are the fishing associations. The Catholic chapel, built in the Louis Seize style without a tower and founded by Countess Borbála Perényi Batthyányné in 1783, is under monument protection. Kistapolca has an active community life, with events taking place in the premises of the Mayor's Office and its courtyard. Significant annual cultural and community events include Children's Day, the village day in September, the Advent fair in December, and the St. Nicholas celebration. Visitors also come to the events from neighbouring settlements. All of these prove that it is good to live here, it is good to belong to a community like Kistapolca.

The mayor of the settlement: Mrs. Lajos Ambrus

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Források; A kistapolcai Borbála horgásztó; Polgármesteri hivatal; Templom; Ravatalozó

KISTAPOLCA

KISTAPOLCA

KOVÁCSHIDA

Az ország délnyugati részén, Baranya vármegyében fekvő község a vármegyeszékhelyről Harkányon át a sellyei úton érhető el. A 258 fős település neve először 1342-ben szerepel hivatalos okiratban. Nevével kapcsolatban többféle változat is létezik. A legérdekesebb, amit a falu öregei őriznek. Eszerint a falu alatt húzódó „Bő” nevű folyó gázlóján először egy mellette letelepedett kovácmester épített hidat. Ezt nevezték a „kovács hídjának”. A „hídja” szó aztán az Ormánsági szóhasználatban „hida” lett.

A török időkben elnéptelenedett település a későbbi időkben újra lakottá vált. A 15. századtól református község a pécsi káptalan tulajdona.

A templom 1833-ban épült, klasszicista stílusban. Karzatának hét színes mellvédtáblája van. A karzat alján tizenöt úri hímezést utánzó csodaszép rajzolt tábla látható, melyeket Gyarmati János készített.

A község katolikus lakói a múlt század elején kezdtek betelepülni, főként Bács vármegyéből.

A hetvenes évektől megkezdődött a falu alatti tőzeges, lápos berek bányászása és a kitermelt tőzeg helyén tavak keletkeztek, melyeket a BCM Kovácsida horgászegyesület fejleszt és tart fenn, évente sok ezer horgász és látogató keresi fel.

A falu fejlődése a rendszerváltás után vett nagyobb lendületet. Megújult az önkormányzat épülete és a művelődési ház is, az épületegyüttesben kapott helyet az orvosi rendelő és az elmúlt tíz évben teljesen megújult könyvtár, kielégítő választékot nyújtva az olvasni vágyóknak. Kovácsida az Ormánság peremén, a tájegység többi településéhez képest Harkány fürdőváros közelsége miatt (3-5 kilométer) munkalehetőség szempontjából viszonylag előnyös helyzetben van. A faluból többen találtak munkát például a vendéglátó iparban, vagy más területen. Ennek azonban megvannak az árnyoldalai is, hiszen a közösségépítést nagyban hátráltatja. A község vezetése ennek ellenére mindent megtesz a falu egységéért.

Az utóbbi években több fiatal család költözött a faluba. Ennek több oka is lehet, például az említett város közelsége, de a falu rendezett környezete, rendben tartott utcái, területei, kellemes békés hangulata és az, hogy a közművesítés során minden család számára elérhető víz-gázszolgáltatás már alapigénynek számít. Emellett a kábel tv, a nagysebességű internet-elérés is természetes az itt élőknek. Az önkormányzat igyekszik kihasználni a pályázati lehetőségeket is, ennek eredménye a falu útjait mentesítő vízelvezető árkok rendbetétele, és ezeken a telkeket az úttal összekötő hidak egységesítése, ami a gyakorlati haszon mellett a faluképet is nagyban befolyásolta. Szerencsére a szomszédos településekhez képest Kovácsidán viszonylag sok a gyerek, ezért a falu két végén felújított játszóterek kihasználtsága maximális.

De nem csak a gyerekek igényeit tartja szem előtt a képviselő testület és a polgármester. A minden évben megrendezett nyugdíjas nap, vagy a nőnap rendezvény sem maradhat el. Hagyománnyá vált a falunap is, bár az utóbbi években a szigorú járvány szabályok megtörték ezt a hagyományt. A Magyar Falu Programban és a közmunkaprogramban kiírt pályázatoknak köszönhetően az önkormányzat gépparkja minden igényt kielégít, az itt élők javát szolgálja, a környezetszépítés, a szállítás és a kertművelés is megoldható.

Mindent összevetve, Kovácsida nem csak élhető falu az itt lakók számára, de minden szempontból alkalmas az új generáció felnevelésére, akik majd tovább őrzik és alakítják a falu arculatát, utat engedve a fejlődésnek, megőrizve a múlt értékeit.

A település polgármestere: Küzdő-Ábrahám Edit

Located in the southwestern part of Hungary, in the county of Baranya, the village of Kovácsida can be reached from the county seat via Harkány on the road to Sellye. The village, with a population of 258, first appeared in an official document in 1342. Several versions exist regarding the origin of its name. The most interesting one, preserved by the village elders, suggests that a blacksmith who settled beside the ford of the Bő River, which flows underneath the village, was the first to build a bridge there. This was referred to as „kovács hídjá”, the "blacksmith's bridge". In the local Ormánság dialect, „hídja” became “hida”.

The village, which was depopulated during the Turkish era, became inhabited again in later times. From the 15th century onward, here was a Reformed village owned by the Pécs Chapter. The church was built in 1833 in classicistic style, and its singing-gallery has seven colorful parapet panels. Under the gallery, 15 beautiful panels with drawings imitating the embroidery of the gentry can be seen, all made by János Gyarmati. The Catholic residents of the village began to move in at the beginning of the last century, mainly from Bács county. From the 1970s, peat mining began in the marshy groves beneath the village, so lakes formed in the places of the extracted peat. They are maintained by the BCM Kovácsida Anglers Association, and are visited by thousands of anglers and tourists each year. The village's development gained momentum after the change of regime. The municipal building and the cultural center were renovated, and the General Practitioner's office and the library was established in the complex as well. Situated on the edge of Ormánság, Kovácsida is in a relatively advantageous position compared to other settlements in the region due to its proximity to the spa town of Harkány (3-5 km), which provides employment opportunities. Many villagers have found work, for example, in the hotel and catering industry or in other fields. However, this also has its downsides as it greatly impedes community building. Despite this, the village's leadership does everything it can to maintain unity. In recent years, several young families have moved to the village. This could be for several reasons, such as the proximity of the aforementioned town, but also due to the well-kept environment of the village, its tidy streets and areas, pleasant and peaceful atmosphere, and that water and gas supply for every family is considered a basic necessity. Cable TV and high-speed internet access are also natural for the locals. The municipality also tries to take advantage of grant opportunities, resulting in the repair of the drainage ditches along the village's roads, and the unification of the bridges connecting the plots with the road, which, besides practical benefits, greatly influenced the image of the village. Fortunately, compared to neighboring settlements, Kovácsida has a relatively high number of children, so the playgrounds renovated at both ends of the village are fully utilized. Nonetheless, the representative body and the mayor do not only keep the needs of children in mind. The Pensioners' Day held every year and the Women's Day event are also indispensable. The Village Day has also become a tradition, although strict pandemic rules have broken this tradition in recent years.

Thanks to the calls for proposals in the Hungarian Village Program and the public projects program, the municipality's machinery pool satisfies every need, serving the well-being of the locals, while beautification of the environment, transportation and gardening are also taken care of. All in all, Kovácsida is not only a livable village for its residents, but also suitable in every respect for raising a new generation, who will continue to guard and shape the village's image, paving the way for development while preserving the values of the past.

Mayor of the settlement: Edit Küzdő-Ábrahám

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

KOVÁCSHIDA

KOVÁCSHIDA

KOVÁCSSZÉNÁJA

Kovácsszénája község Baranya vármegyében, a Pécsi kistérségben található, a Mecsek északi-északnyugati lejtőin fekvő, csupán 75 lelket számláló aprófalu.

Autóbuszsal Pécsről Abaliget irányában közvetlenül megközelíthető, illetve, néhány kilométer választja el az Abaligeti vasútállomástól, mely a Budapest–Dombóvár–Pécs vonalon található.

Elnevezése eredetileg Kovaczéna volt, melyet magyarosítani akarván előbb a Kőhalom, majd a Kovácsszéna elnevezés merült fel. A települést az 1290-es pápai tizedlajstromban említik először, 14. századi történeti források önálló plébániájával jelentős helynek ismerik. Az Árpád-kori település Szent Erzsébet ekléziája révén, az 1600-as évek végéig kiemelt szerepet töltött be környezetében. A török hódoltság alatt nem néptelenedett el, a felszabadító háborúk alig érintették az itt élő magyar népességet, lakossága azóta alig változott. A 18. századi pestisjárványok lakosságát tragikusan megtizedelték, azonban az 1800-as években keltezett iratokból három működő malomról, ácsokról, kovácsokról tudunk, a lakosság erdőgazdálkodással, állattenyésztéssel foglalkozott. Az 1950-es évektől a falu folyamatosan kezdett népességében fogyatkozni és leszakadni, ezt a tendenciát nem tudta megfékezni a településen az Orfűi tórendszer részeként kialakított horgásztó sem. A rendszerváltásig szinte semmilyen fejlesztés történt a faluban. Az 1980-as évekre a háztáji állattartás megszűnt, a település elvesztette népességmegtartó erejét. Az őslakosok nagy része elköltözött, páran akik maradtak, elszegényedtek. A rendszerváltás óta egyre több házat vettek meg nyaralónak. A 1990-es évek környékén néhány külföldi is letelepedett, a mai napig egyre több német és holland állampolgár költözik a faluba.

Napjainkban a falu szépsége, a vármegye székhelyének közelsége miatt, egyre több fiatal keresi fel a falut, letelepedési szándékkal. A település csendjével, lakosainak vendégszerető kedvességével, Kovácsszénája különösen alkalmas lenne a falusi turizmusra.

Nevezetességei, a horgásztó mellett az Orfűi patakba torkolló állandó vízfolyások háborítatlan élővilága, érdekes földtani képződmények, forrás, barlang, Árpád-kori kőbánya várja a turistákat. Fotogalériával rendelkezik a falu, melyben időszakos kiállítások várják az ide látogatókat. Gyönyörű vendégház, kerékpáros szálláshely, Kerékbár-biciklis fogadó, ezek az elkészült pályázati fejlesztések már előre jelezték a falu vezetésének és a lakosainak azon szándékát, hogy Kovácsszénája hozzákapsolódjon a már elkészült Pécs-Orfű kerékpárúthoz.

2023-ban azonban kilenc település konzorciumi tervei alapján egy nagyobb fejlesztést indíthatnak el. Az „Ormánságtól a Mecsekig” kerékpárút nyomvonaltervei szerint a Balatonig tervezett kerékpárút érinteni fogja a települést, így csalogatja majd a turistákat ebbe a csodálatos kis faluba.

Polgármester: Novák Péter

Kovácsszénája is a small village located in Baranya County, in the Pécs micro-region. It is nestled on the north-northwestern slopes of the Mecsek Mountains, with a population of just 75 people.

It can be reached directly by bus from Pécs in the direction of Abaliget, and is only a few kilometers away from the Abaliget train station, which is on the Budapest–Dombóvár–Pécs line.

Originally named Kovaczéna, the village was later referred to as Kőhalom and then Kovácsszéna in an attempt to Hungarianize the name. The settlement was first mentioned in the 1290 papal tithe register, and 14th-century historical sources acknowledge it as a significant place with its own parish.

Thanks to its church consecrated to Saint Elizabeth of Hungary, the Árpadian era village held a prominent role in its surroundings until the end of the 1600s. The population did not disappear during the Ottoman conquest, and the liberating wars barely affected the Hungarian population living there, which has hardly changed since. The 18th-century plagues tragically decimated the population, however, 1800s documents speak of three functioning mills, carpenters, blacksmiths and a population engaged in forestry and animal husbandry. From the 1950s, the village started to experience a continuous decline in infrastructure and population, and this trend was not halted even by the creation of a fish pond as part of the Orfű lake system in the village. Virtually no development took place in the village until the regime change. By the 1980s, small-scale animal farming had ceased, and the village lost its ability to retain its population. Many of the indigenous inhabitants moved away, and those who remained became impoverished. Since the regime change, more and more houses have been bought as holiday homes. Around the 1990s, some foreigners also settled here, and to this day more and more German and Dutch citizens are moving to the village.

Today, the beauty of the village and its proximity to the county seat attract more and more young people with an intention to settle down. With its tranquility, the kind hospitality of its inhabitants, Kovácsszénája would be particularly suitable for rural tourism.

Its attractions include the undisturbed wildlife of the permanent waterflows joining the Orfű stream, interesting geological formations, springs, caves, an Árpád-era stone quarry and a fish pond. The village has a photo gallery where periodical exhibitions await visitors. A beautiful guesthouse, a cyclist accommodation and the Kerékbár-biciklis inn are some completed developments showing the intention of the village leadership and its inhabitants to connect Kovácsszénája to the already completed Pécs–Orfű bikeway.

However, in 2023, based on the plans of a consortium of 9 settlements, a major development can be started according to the route plans of the “Ormánság–Mecsek” bike route, which will stretch to Lake Balaton and will pass through the settlement, thus attracting tourists to this wonderful little village.

Mayor of the settlement: Péter Novák

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Fotogaléria és közösségi színtér; Kerékbár; Kerékbár kivilágítva; Kovácsszénájai Magyarok Nagyasszonya Kápolna; Desznyó Hotel - Moldova táncház; Kovácsszénájai tó; Desznyó Hotel

KOVÁCSSZÉNÁJA

KOVÁCSSZÉNÁJA

KÖBLÉNY

Köblény a Mecsek északi előterében, dombok között elnyúló festői völgyben fekszik, története az 1300-as évek elejéig vezethető vissza. Első említése egy 1325-ben kelt oklevélben szerepel ekkor még „Kubli” néven, ám leírások tanúsága alapján valószínűleg már az Árpád-kor végén, a 13. század második felében lakott település volt. Nevének eredete a magyar köböl kifejezésből származik, amely a kutak, források gödrének kibélelésére szolgáló, belül kivájt és mindkét végén nyitott farönköt jelent.

A 14. század elejéről származó források alapján a köblényi egyház még a jelentősebb gazdasági erőt felmutatók közé tartozott, viszont a másfél évszázados török uralom, majd a felszabadító háborúk során Köblény és környéke teljesen elnéptelenedett. Új birtokosai (Petrovszky család) katolikus németekkel népesítették újra az 1730-as évektől. A folyamatos fejlődést jelzi, hogy Köblényben már e század végén templomot építettek, amelyet 1799-ben szenteltek föl Mindenszentek tiszteletére. A település lakóinak a második világháborút követő lakosságcsere jelentette az újabb megpróbáltatást: a németek jelentős részét kitelepítették, helyükre a Felvidékről és több környékbeli faluból magyarok érkeztek. A bekötőút az 1970-es évek elején készült el, amely végleg bekapcsolta a falut az ország vérkeringésébe. A rendszerváltás utáni évtizedek során Köblényben minden közmű kiépült.

Bár méreteiből és zsákfalú jellegéből adódóan jelentős kihívásokkal küzd, a település fejlődése napjainkban is folyamatos. Az elmúlt években pályázati forrásokból sikerült megújítani a belterületi utak burkolatának jelentős részét, valamint egy hosszabb járdaszakaszt is. Ugyancsak a Magyar Falu Programnak köszönhetően nemrégiben új falubusszal gazdagodhatott Köblény, mely az idősek ellátása mellett a gyerekek óvodába jutását segíti. Jelentős előrelépés volt a nemrégiben átadott, korszerűen felújított vízvezető árok, mely a hirtelen lezúduló csapadék károkozását előzheti meg. A gyermekes családok legnagyobb öröme pedig egy modern játszótér átadására is sor került a közelmúltban, amely egyfajta közösségi térré is vált a falu központjában. Mindezek azt mutatják, hogy a falu igyekszik megragadni a lehetőségeket a fejlődésre, egyúttal elébe menni az új kihívásoknak.

Köblény számára kiemelten fontos jellegzetes faluképének, épített környezetének a megőrzése. Egy helybéli család által 1925-ben állíttatott Szent Flórián szobor teljes körű felújításon esett át a közelmúltban, és méltó elhelyezésre került a falu központjában. Emellett minden kőkereszt megújult a falu belterületén, melyeket eredeti formájukban csodálhat meg az ide látogató.

Közel húsz éve működik faluszépítő egyesület Köblényben, amely az itt lakók bevonásával és összefogásával dolgozik egy élhetőbb, szebb, kellemesebb környezet kialakításán. Csaknem két évtizede, minden év júniusában kerül megrendezésre a falunap, ahol színes, szórakoztató programokkal várják a kicsiket és a felnőtteket egyaránt. Jól mutatja a rendezvény népszerűségét, hogy a környező településekről is nagyszámú vendég érkezik ekkor a faluba. Az aktív közösségi élet egyik példája, hogy évente két-három alkalommal kirándulást szervez a település, melyek során a lakók egy-egy nevezetesebb helyre, gyógyfürdőbe is eljuthatnak.

Az elkövetkező évek legfontosabb feladatai lesznek, hogy a település megőrizze, sőt fejlessze vonzerejét, megtartó képességét, hogy egyre több család találja meg a lehetőségeit, boldogulását Köblényben.

A település polgármestere: Kiss Gyula

Köblény is located in the northern foothills of the Mecsek mountains, stretching across a picturesque valley, with a history dating back to the early 1300s. Its first mention appears in a letters patent issued in 1325 under the name “Kubli”, but based on descriptions, it was likely already inhabited in the late Árpád era, the second half of the 13th century. The origin of its name comes from the Hungarian word “köböl”, which means a hollowed-out and open-ended log used for lining wells and springs.

Based on sources from the early 14th century, the church of Köblény was among those showing significant economic strength, but during the one and a half centuries of Ottoman rule and the subsequent liberation wars, Köblény and its surroundings became completely depopulated. Its new owners (the Petrovszky family) repopulated it with Catholic Germans from the 1730s. Continuous development is indicated by the fact that a church was already built in Köblény at the end of that century and was consecrated in 1799 in honour of All Saints. For the residents of the settlement, the population exchange following the Second World War posed another trial: a significant portion of the Germans were deported, and their places were taken by Hungarians from current Southern Slovakia (Felvidék, former part of the Hungarian Kingdom) and several surrounding villages. The connecting road was completed in the early 1970s, permanently integrating the village into the country's circulation. All utilities have been built in Köblény in the decades following the change of regime.

Although it faces significant challenges due to its size and dead-end village character, the development of the settlement is still ongoing today. In recent years, grant funding has been used to renew a significant part of the road surfaces within the built-up area, as well as a longer sidewalk section. Also thanks to the Hungarian Village Program, Köblény recently gained a new village bus, which, in addition to caring for the elderly, helps children get to kindergarten. A significant step forward was the recently handed over, modernly renovated drainage ditch, which could prevent damage from sudden downpours. To the greatest joy of families with children, a modern playground was also recently inaugurated, which has also become a kind of community space in the centre of the village. All these show that the village is striving to seize opportunities for development and simultaneously meet new challenges.

Preserving Köblény's distinctive rural landscape and built environment is of paramount importance. The statue of Saint Florian, erected by a local family in 1925, has recently undergone a full restoration and has been properly placed in the centre of the village. In addition, every stone cross in the inner area of the village has been renovated and can be admired in their original form by the tourists.

A village beautification association has been operating in Köblény for nearly twenty years, working with the participation and cooperation of the locals to create a more liveable, beautiful and pleasant environment. Almost two decades ago, a village day is held every June, where entertaining programs await both children and adults. The popularity of the event is indicated by the large number of guests arriving from surrounding settlements. One example of the active community life is that the settlement organizes outings two or three times a year, during which residents can visit notable places of Hungary, including spas.

The most important tasks in the coming years will be to preserve and even enhance the attractiveness of the settlement, its ability to retain its residents so that more and more families can find their opportunities and prosperity in Köblény.

Mayor of the settlement: Gyula Kiss

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

KÖBLÉNY

KÖBLÉNY

KÖKÉNY

Baranya vármegyében, Pécestől délre egy erdős-dombos vidéken, a Malomvölgyi tó szomszédságában helyezkedik el. Régészeti leletek alapján római kori település nyomaira bukkantak, de lengyel kori kultúra nyomait is őrzi a falu. Első írásos emlék egy 1332-35 közötti pápai tizedjegyzék, melyben Koke, illetve Kuke néven szerepel. A török hódoltság után, a 17. század végén Mostar környékéről boszniai horvátok telepedtek le a település mai helyére, ennek emlékét őrzi a máig Mosztár dűlőnek nevezett szőlőhegy. 1851-ben tisztán bosnyák horvátok lakta településként hivatkoztak rá. A 19. század második felében magyarok is megtelepedtek Kökény külterületén, végül a mindenhol jellemző asszimiláció itt is megjelent, vegyesházasságok, beköltözések révén. A közel 700 fős faluban máig meghatározó a horvát-ság jelenléte, közösségben vállalt szerepe. A faluképet meghatározzák az útmenti keresztek, melyből több is található a faluban. Kökény központjában egy I. és II. világháborús emlékmű található, melynek parkja minden évszakban üde színtöltja a községnek.

A lakosság nagyrészt katolikus. Műemléki védelem alatt álló kápolnája 1767-ben épült a Szent Kereszt tiszteletére, melyet 1810-ben részben átalakítottak. Szent Anna tiszteletére felszentelt templomunk 1989-ben épült. Kökény filiaként a pécsi Szent II. János Pál Plébániához tartozik. A településen horvát nemzetiségi önkormányzat működik, programjaival színesítve a falu életét. Kökény a Bosnyák horvátok találkozájának (Bošnjačko sijelo) házigazdája közel 30 éve. A rendezvényen fellépő kökényi „Matusek László” Horvát Kulturális Egyesület több, mint 20 éve alakult, 2022-ben pedig tevékenységükért, a falu hírnevének öregbítéséért, a horvát népi hagyományok fenntartásáért a „Kökényért” Kitüntető Díjat kapták. A település hagyományosan megrendezésre kerülő rendezvényei – falunap, többnapos búcsú, autizmus világnapi Kék-futás, tavaszváró és gyereknap programok, nyugdíjasoknak szervezett kirándulások és karácsonyi ünnepek – évről évre bővülnek, a rendszeres nemzetiségi rendezvények pedig – Vince-nap, Márton-nap, hagyományos karácsonyi ág-díszítés – tovább színesítik.

A közösségi életet civil szervezetek gazdagítják, pl. a Kökényi Sport Club; a futball-csapat megalakulása óta a megyei bajnokságban játszik. A Kökényi Horgász Egyesület elkötelezett horgászokból áll, közösségi munkában szépítik környezetüket, versenyeket szerveznek. A faluban működő Kökényi Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület szervezője a „Te szedd” akciónak. 2021-ben az Országos Polgárőr Szövetség Kökényt „Polgárőr Községnek” nevezte ki. A civil kezdeményezésre alakult újabb egyesületek szint visznek a falu életébe és az önkormányzattal közös céljuk, hogy Kökény élhető, fejlődő település legyen. Az utóbbi évek sikeres pályázatait is ezt szolgálják.

A községben családi bölcsőde működik, a kisgyermekes szülők nagy öröme. Pályázati forrásból a megújult Tájház mellett pár évvel ezelőtt új közösségi tér épült, illetve felújításra került a régi kultúrház épülete. Mindemellett pályázatok keretében utak, járdák kaptak új burkolatot. A Magyar Falu program keretén belül elnyert kisbusz megteremtette a lehetőségét a falugondnoki szolgálat elindításának, mely szociális ellátási feladatain túl részt vesz a falut érintő mindennapi feladatok ellátásában, és a közösségépítésben is.

Csodálatos természeti környezetének köszönhetően a turizmus is fellendülőben van a virágzó kis településen, ahová mindenkit szeretettel várunk.

A település polgármestere: Máli Júlia

Kökény is a village located in Baranya County, south of Pécs, in a forested hilly area near Malomvölgy Lake. Archaeological finds point to the traces of a Roman settlement, but the village also preserves traces of the Lengyel culture. The first written document is a papal tithe list from 1332-35, in which it appears as Koke or Kuke. After the Turkish occupation, at the end of the 17th century, Bosnian Croats from the Mostar area settled in the present location of the settlement, the memory of which is preserved by the vineyard hill still called “Mosztár dűlő”. In 1851, it was referred to as a purely Bosniak Croat-inhabited settlement. In the second half of the 19th century, Hungarians also settled in the outskirts of Kökény, eventually leading to the usual process of assimilation, through mixed marriages and immigration. The presence and community role of the Croat population are still defining in the village of nearly 700 inhabitants. Typical for the village landscape are the many roadside crosses. In the center of Kökény, there is a World War I and II memorial. The nearby park is a refreshing and colourful spot of the village every season. The majority of the population is Catholic. The local chapel was built in 1767 in honor of the Holy Cross and was partially remodeled in 1810. Today it is a listed historical building. The church dedicated to Saint Anne was built in 1989. It is a succursal church of the St. John Paul II Parish in Pécs. A Croat minority self-government operates in the settlement, bringing life to the village through its various programs. Kökény has been hosting the Bosniak Croat (Bošnjačko sijelo) meeting for nearly 30 years. The “Matusek László” Croatian Cultural Association of Kökény, founded more than 20 years ago, received the “Kökényért” (For Kökény) Award in 2022 for their activities, promoting the reputation of the village and preserving Croatian folk traditions. The traditional events of the settlement – village day, multi-day fair, Blue Run for World Autism Day, spring and children's day programs, trips organized for pensioners and Christmas celebrations – are expanding year by year. The regular minority events – St. Vincent's Day and St. Martin's Day and the traditional Christmas tree decorating – add even more color. The community life is enriched by NGOs, such as the Kökény Sports Club. The local football team has been playing in the county championship since its establishment. The Kökény Anglers' Association are beautifying their environment through community work and organizing competitions. The Kökény Civil Guard and Volunteer Fire Brigade, operating in the village, are the organizers of the “Te szedd” (You Pick It) voluntary waste collection campaign. In 2021, the National Civil Guard Association designated Kökény as a “Civil Guard Village”. Newer associations formed through civil initiatives shared the goal with the local government is to make Kökény a livable and developing settlement. The successful grant applications of recent years also serve this purpose. A family daycare operates in the village. With funds from a grant, a new community space was built next to the renewed Tájház (old village house converted into museum) a few years ago, and the old cultural house was also renovated. In addition, roads and sidewalks have been given new surfacing through grants. The minibus won within the Hungarian Village Program made it possible to launch the village caretaker service, which, beyond its social care activity, participates in everyday tasks affecting the village as well as in community building. Thanks to its wonderful natural environment, tourism is also booming in this flourishing small settlement, where everyone is warmly welcomed.

Mayor of the settlement: Júlia Máli

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

I. és II. világháborús emlékmű (fotó: Körtvélyesi László); Útmenti kereszt éjjeli fényben (fotó: Stiebel Lőrinc); Kápolna; Malomvölgyi tó (fotó: Stiebel Lőrinc); Horvátok a Szt. Anna templom előtt (fotó: Körtvélyesi László); A „Matusek László” Horvát Kulturális Egyesület fellépése (fotó: Branka Pavić Blažetin); Bosnyák leányok (fotó: Körtvélyesi László); Kökényi bosnyákok (fotó: Körtvélyesi László); Felvonulás népviseletben a Bošnjačko sijelo napján (fotó: Branka Pavić Blažetin); A Magyar Falu Program által megújult Kultúrház és a Falubusz (fotó: Körtvélyesi László); „Fuss kékből és lásd a világot autista szemmel” jótékonyági futás (fotó: Fazekas Niki)

KÖKÉNY

KÖKÉNY

MÁGOCS

A kisváros a Mecsek-hegységtől északra, közigazgatásilag a Dél-dunántúli régióban, Baranya vármegye településhálózatának északi részén helyezkedik el.

A változatos és szép dombvidéken fekvő település a Sente Maguch nemzetséget őrzi, első írásos említése 1251-ből származik. A törökidulás idején csaknem teljesen elnéptelenedett. Az 1700-as években nagyszámú német lakosság betelepítésével a térség legnagyobb lakosságszámú és fejlődő településévé vált. A várost 1720-ban csatolták hivatalosan is Baranya vármegyéhez és 1816-ban mezővárosi rangot kapott. A történelem során sajátos fejlődéssel és sorfordulókkal jutott el mai arculatáig. A Hegyháton elhelyezkedő település mára a mikrotérség központja, 2009-ben kapott ismét városi rangot.

Mágoics Város Önkormányzata és Közös Önkormányzati Hivatala kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásával igyekszik biztosítani, hogy a lehető legtöbb intézmény és szolgáltatás helyben elérhető legyen a térségben élő lakosok számára is. Közintézményeink teljessége az itt élők lehetőségeit javítja, és teszi komfortosabbá mindennapjaikat. A településen számos civil szervezet, német és roma nemzetiségi önkormányzat működik. Valamennyien fontosnak tartják a korábbi évtizedekben kialakult hagyományok ápolását, valamint igyekeznek újakat is teremteni. A település vezetése ennek érdekében nagy hangsúlyt fektet az intézmények, civil szervezetek és nemzetiségi önkormányzatok bevonásával, és velük együttműködve az értékek megóvására, hagyományaink őrzésére, felelevenítésére, a közös együttműködésre, hiszen csak összefogással érhető el és hozható létre olyan maradandó értékrendszer, melyre az utánunk következő nemzedék is büszke lehet majd. Az önkormányzat igyekszik Mágoics hírnevét öregbíteni, és a jelenben is értéket teremteni kulturális és szórakoztató rendezvények szervezésével. Fontos céljuk megteremteni a megújuló élet lehetőségeit a barátságos kisvárosban, hogy a fiataljaik is megtalálják a boldogulásukat ott, ahol szüleik, nagyszüleik éltek, élnek.

Az itt működő vállalkozásokkal együttműködve további cél, hogy az önkormányzat és Mágoics lakóinak összefogásával a térség körzetközponti szerepét tovább fejlesszék, és a település továbbra is olyan hely legyen, ahol jó otthon lenni, letelepedni, és ahová érdemes ellátogatni.

A település polgármestere: Bogyayné Gál Tünde

Mágoics is a small town located north of the Mecsek Mountains, administratively part of the South-Transdanubia region, in the network of settlements of Baranya County, in the northern part. Situated on a diverse and beautiful hilly landscape, the settlement preserves the Sente Maguch lineage, with its first written mention dating back to 1251. During the period of Turkish occupation, it was almost completely depopulated. In the 1700s, with the settlement of a large number of German population, it became the most populous and developing settlement in the region. The town was officially attached to Baranya County in 1720 and received the status of a market town in 1816. Throughout history, it has gone through distinctive developments and turning points, leading to its present character. Located in the Hegyhát District, the town has become the center of the microregion and regained its town rank in 2009. The Municipality of Mágoics and the Joint Municipality Office strive to ensure that as many institutions and services as possible are locally available to the residents of the area, through both mandatory and voluntarily undertaken tasks. A full range of public institutions improves the opportunities for the local population and makes their everyday lives more comfortable. Numerous civil organizations as well as German and Roma minority self-governments operate in the settlement. They all consider it important to maintain the traditions established in previous decades and strive to create new ones. In order to achieve this, the local leadership places great emphasis on the involvement and cooperation of institutions, civil organizations and minority self-governments with the aim of preserving and revitalizing local values, traditions, and promoting collective collaboration. After all, only through cooperation can a lasting value system be created that future generations can be proud of. The Municipality seeks to enhance the reputation of Mágoics and create value in the present by organizing cultural and entertainment events. An important goal is to create opportunities for renewed life in this friendly small town, so that its youth can find their success in the place where their parents and grandparents lived or live.

In collaboration with local businesses, another goal is to further develop the central role of the region with the cooperation of the Municipality and the residents of Mágoics, ensuring that the town remains a place where it is good to live, settle down and worth visiting.

Mayor of the settlement: Tünde Bogyayné Gál

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Ibolyavölgy; Mágoics légifotó; Virágok a Szent Imre téren; Általános Iskola; Szentháromság tér; Mágoics Város Önkormányzat épülete; Helytörténeti Múzeum; Művelődési Ház; Szent Imre tér; Templom tér; Farsangi felvonulás; Helytörténeti belső

MÁGOCS

MÁGOCS

MAGYARBÓLY

A település Baranya vármegye déli részén, a Siklói járásban található, a magyar-horvát határtól alig 10 kilométerre. A vármegyeszékhely 40 kilométerre, az M6-M60-as bolyi felhajtója alig 20 kilométerre van a településtől. Az 1972-ben épült Villány-Magyarbóly vasútvonal határátkelőhelyként szolgál Horvátország felé. Az ország legdélibb fekvésű személyforgalmát is ellátó vasútállomással rendelkezik.

Magyarbóly neve 1287-ben tűnik fel az oklevelekben, Boyad alakban. Krónikák szerint a terület ura Ete fővezér törzséhez tartozó Boyta vagy Bója vezér lett, tőle kapta nevét. A lakosság nemzetiségére utaló „Magyar” előtag megkülönböztető szerepű, hiszen korábban Püspökbóly és Bólyt, Rácbólynak és Németbólynak hívták.

A környék virágkorát a 15. században élte, borairól és kereskedelméről volt híres. A török alatt több település is elpusztult. Az 1526-os mohácsi csatában több helybéli vesztette életét. Az 1690-es években, a török hódoltság után szerb hűbértartók lettek, majd a szerbek hazatérése után szinte elnéptelenedett. 1755 és 1830 között sváb telepesek érkeztek, ők építették a falu első iskoláját és a templomot is. Bajorországból római katolikus, Tolna vármegyéből evangélikus németek érkeztek a községbe. A település sokáig a környék evangélikusságának a központja volt. A múlt század első felére egy soknemzetiségű, vegyes vallású falu alakult ki. 1930-ban 249 magyar, 927 német és 62 délszláv anyanyelvű lakott a faluban. A sváb lakossági többség ellensúlyozására 1939-40-ben a kelet-magyarországi területekről, a Szabolcs vármegyei Vajáról érkezett több, mint 200 telepes a községbe. 1970-ben 989 magyar, 301 német és 48 délszláv élt itt. Az elmúlt néhány évtizedben a lakosságszám folyamatosan csökkent, 1970 óta több, mint 300 fővel. Napjainkban a lakosságszám 950 fő körül van.

A falu élénk közösségi életéről civil egyesületek, nemzetiségi önkormányzatok és sportkör gondoskodik. A településen mini bölcsőde, óvoda, iskola, könyvtár, posta, művelődési ház is megtalálható. Az egészségügy tekintetében körzeti védőnő és háziorvosi szolgálat működik.

Magyarbóly a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik, a településen található kirendelt hivatalhoz tartozik Illocska, Lapánca és Kislippó is. Az Önkormányzat az elmúlt években jelentős számú fejlesztést, beruházást valósított meg. A Magyar Falu Program adta lehetőségek által sikerült korszerűsíteni többek között az Orvosi rendelőt, a Művelődési házat és a Hivatal épületét. A gyermekek nagy örömeire sikerült új játékokat telepíteni a játszótérre és a régi játszótér felújítani. Az eszközbeszerzési lehetőségeknek köszönhetően modernizálni tudták az Orvosi rendelőt és a Művelődési házat eszközeit is. A hivatali géppark egy új traktorral és a hozzá kapcsolódó pótkocsival és hótollal bővült. Belügyminiszteriumi pályázatból sikerült kicserélni több, mint 14 km hosszú töredezett járdaszakaszt. Az önkormányzaton kívül az Iskola és a Református, illetve az Evangélikus Egyházak is megújultak a sikeres pályázatoknak köszönhetően. A település központjában található park egy sikeres összefogás eredményeként újulhatott meg, melyben a helyi vállalkozók és az önkormányzatokon túl a lakosság is jelentős szerepet játszott.

Minden évben megrendezésre kerülő rendezvények a Majális, a Gyereknapi, a Falunapi és az Idősek Világnapja. Ezekon felül minden év nyarán szerveznek egy szabadtéri szórakozási lehetőséget és a jeles napok előtti kézműves és kreatív foglalkozások sem maradhatnak el.

A település polgármestere: Busz Balázs

Magyarbóly is a village located in the southern part of Baranya County, in the Siklós district, just 10 km away from the Hungarian-Croatian border. The county seat is 40 km away, and the Bóly junction of the M6-M60 motorway is only 20 km away from the village. The Villány-Magyarbóly railway line, built in 1972, serves as a border crossing towards Croatia. It also has a railway station that serves as a passenger transportation hub for the southernmost part of the country. The name Magyarbóly first appears in written records in 1287, in the form of Boyad. According to chronicles, the ruler of the area was a leader named Boyta or Bója, belonging to the tribe of Ete, from whom the village derived its name. The prefix "Magyar" indicating the ethnicity of the population is significant, as the town was previously known as Püspökbóly and Bólyt, as well as Rácbóly (Serbian Bóly) and Németbóly (German Bóly), reflecting its varying ethnic composition. The area experienced its heyday in the 15th century, and was known for its wine production and trade. Many locals lost their lives in the Battle of Mohács in 1526, then several settlements were destroyed during the Ottoman era. In the 1690s, after the end of Ottoman rule, it became a Serbian vassal estate, which was then nearly depopulated upon the return of the Serbs to their homeland. Between 1755 and 1830, German settlers arrived, building the first school and church in the village. German Catholics from Bavaria and Lutherans from Tolna County settled in the village. The village was for a long time the center of Lutheranism in the surrounding area. Over time, a multicultural and mixed-religion community emerged. In 1930, the village had 249 Hungarian, 927 German, and 62 South Slavic-speaking residents. To balance the predominance of the German population, more than 200 settlers from Eastern Hungary, specifically from Vaja in Szabolcs County, arrived in the village in 1939-40. In 1970, there were 989 Hungarian, 301 German, and 48 South Slavic residents. Over the past few decades, the population has continuously declined, decreasing by more than 300 people since 1970. Nowadays, the population is around 950 residents. The village has a vibrant community life supported by civil associations, minority self-governments and a sports club. It offers facilities such as a mini day-nursery, kindergarten, school, library, post office and cultural center. In terms of healthcare, there is a district health visitor and a General Practitioner's office. Magyarbóly belongs to the Nagyharsány Joint Municipal Office, which also includes Illocska, Lapánca and Kislippó. The Municipality has implemented significant development projects in recent years. Through the opportunities provided by the Hungarian Village Program, they have modernized facilities such as the General Practitioner's office, cultural center and municipal office building. New playground equipment has been installed and the old playground has been renovated to the delight of children. The General Practitioner's office and cultural center have also been modernized thanks to equipment acquisitions. The municipal vehicle fleet has been expanded with a new tractor, trailer and snow plow. Through a Ministry of Interior grant, over 14 km of fragmented sidewalks have been replaced. In addition to the Municipality, the school, and the Reformed and Lutheran churches have also been renewed thanks to successful grant applications. The central park in the town has been revitalized as a result of successful collaboration involving local businesses, municipalities and active participation from the residents. Annual events such as May Day, Children's Day, Village Day and the International Day of Older Persons are organized. Additionally, during the summer, outdoor entertainment options are provided, and craft and creative workshops are held prior to significant holidays.

Mayor of the settlement: Balázs Busz

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Iskola felülről; Református templom; Hivatal épülete; Magyarbóly madártávlatból; Óvoda; Játszóter; Eperfasor; Fő utca Villány felől; Művelődési ház; Vasútállomás; Park

MAGYARBÓLY

MARKÓC

Markóc Baranya vármegyében, a Dél-Dunántúli régióban, a Sellyei Járásban, a Dráva folyótól csupán öt kilométerre található egyutcás település. Nevét először oklevelekben említették: 1403-ban Markochel, 89 évvel később már Markowcz néven. A török hódoltság alatt elpusztult Mokárfa nevű falu lakosai átköltöztek a szomszédos Markocz nevű rétre, később ez lett a falu neve. Lakossága 1910-ben elérte a 229 főt. Sajnos ez a szám igencsak lecsökkent, mára csupán 65 fős a falu. Bár nagy arányban csökkent a népesség, az itt lakók összetartása nem lankadt.

Néhány szóban a településen végzett munkákról: pár évvel ezelőtt nagy területen gyümölcsfákat ültettek, melyek terméseit felhasználva egy tudatosabb és egészségesebb gazdálkodásba kezdhetek – mivel a fák semmiféle vegyszerezésnek nincsenek kitéve. A gyümölcsökből gyümölcslevet és szárított gyümölcsöt készítenek. A gyümölcslé elkészítése a következőképp zajlik: gyümölcsök előkészítése és préselése után hőkezelve, bag in box zacskókba csomagolják. A szárított gyümölcsöket feldolgozás után vákuumozó gép segítségével zacskókba teszik. A helyi közmunkaprogram keretén belül mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak, nagyrészt zöldségtermesztéssel foglalkoznak. A megtermelt zöldségekből saját ételízesítőt készítenek, mely tartalmaz sárgarépat, zöldséget, zellert, százzellert, karalábét, vörshagymát és fokhagymát. Ahogy a fákat, a zöldségeket is vegyszermentesen nevelik. Feldolgozásuk az itt dolgozók segítségével megy végbe. Nagy teljesítményű szárítógépekben szárítják meg őket, s miután mindentől összegyűlt a megfelelő mennyiség, összekeverik és üvegekbe töltik. Kis területen Halloween tököt és cukkinit is termelnek. A településen termelt zöldségekhez és előállított termékekhez a helyi lakosok olcsóbban hozzájutnak, de nagy mennyiségben adományoznak is belőle.

Nemcsak gyümölcsökkel és zöldségekkel, de gyógynövényekkel is foglalkoznak. A falunak 200 fő levendulája van. Ezt felhasználva levendulaszörpöt készítenek. Egészséges és rengeteg pozitív, jótékony hatása is van. Méhészkedést is folytatnak, igaz még csak öt családdal, de a bővítés folyamatosan zajlik. Nagyon fontos számukra, hogy tiszta méz kerüljön a lakosok asztalára, így cukrot nem etetnek velük. Cukor helyett ősszel, levendulasziruppal etetik őket, amitől kifejezetten finom és ritka jó minőségű mézet kapnak. Az üvegekbe kizárólag virágakác- vagy repceméz kerül. Az előállított termékek iránt nagy az érdeklődés, ennek köszönhetően már egyre többen ismerik a kis falut.

A település vezetése számára fontos mind a közösség, mind a falu igényeinek kielégítése, ezért folyamatosan történnek a fejlesztések és korszerűsítések. A Magyar Falu Programnak köszönhetően több pályázatuk sikeresen megvalósulhatott. Néhányat kiemelve: a településen falugondnoki szolgálat működik, melyhez sikerült vásárolni egy kilenc személyes új buszt, eszköztárolót tudtak építeni, több kommunális eszközt is nyertek, és már egy faluházal is büszkélkedhetnek.

A településen minden korosztály megtalálja a neki megfelelő kikapcsolódási lehetőséget. Havonta kétszer a Csorba Győző Könyvtár Könyvtárbusza látogat a településre, mely a könyvek kölcsönzésén túl számtalan lehetőséget nyújt. Kialakítottak egy kis konditermet is, így a sportolás lehetősége is adott mindenki számára, és a szabad internet is biztosított. Évente több alkalommal rendeznek programokat.

Markóc egy rendkívül kis falu, de mérete fordítottan arányos értékeivel szemben.

A település polgármestere: Kovács Sándor

Markóc is a one-street village located in Baranya County, in the Southern Transdanubia region, in the Sellye District, only 5 kilometers away from the Dráva River. Its name was first mentioned in a written document in 1403 as Markochel, and 89 years later as Markowcz. During the Ottoman rule, the inhabitants of the destroyed village called Mokárfa moved to the neighboring meadow called Markocz, which later became the name of the village. In 1910, its population reached 229 people. Sadly, this number has significantly decreased, and today the village has only 65 residents. Although the population has greatly declined, the unity of the locals has not weakened.

A few words about the projects done in the village: A few years ago, a large number of fruit trees were planted, which have provided the basis for more conscious and healthier farming - as the trees are not exposed to any chemical treatment. The fruits are used to make fruit juice and dried fruit. The fruit juice is made by preparing and pressing the fruit, then treating with heat, and packaging into box bags. The dried fruits are packaged into bags with the help of a vacuuming machine after processing. Within the framework of the local public work program, local residents also carry out agricultural activities, mostly vegetable farming. From the produced vegetables, they make their own seasoning, which contains carrot, green vegetables, celeriac, celery stalks, kohlrabi, red onion and garlic. Like the fruit trees, the vegetables are also grown without the use of chemicals. Their processing is carried out with the help of local workers. They dry them in high-performance dryers, and once they have collected enough of each ingredient, they mix them and fill them into jars. On a small area, they also grow Halloween pumpkins and zucchini. The locals can access the vegetables and products grown and processed in the village at a lower price, but the village also donates a large amount of these products.

They not only deal with fruits and vegetables, but also with medicinal plants. The village has 200 lavender plants used for making lavender syrup. The latter is healthy and has many positive and beneficial effects. They also keep bees, although only 5 families so far, but the expansion is ongoing. It is very important to them that pure honey gets to the residents' tables, so they never feed sugar to the bees. Instead of sugar, they feed them lavender syrup in the fall, from which they get particularly delicious and high-quality honey. Only flower, acacia or rape honey is put into the jars. There is high demand for local products, so more and more people are getting to know the small village.

The needs of both the community and the village are important to the leadership of the settlement, so developments and modernizations are ongoing. Thanks to the Hungarian Village Program, several of their applications have been successfully realized. To highlight a few: a village caretaker service operates in the village, for which they managed to buy a new 9-seater bus, they were able to build a tool storage, they won several public utility equipment, and they managed to build a village house.

Every age group can find the right relaxation opportunity here. The Csorba Győző Library's bus visits the village twice a month, which, beyond lending books, offers several other opportunities. They have set up a small gym as well, so everyone has the opportunity to do sports, and free WiFi is also accessible. Several programs are organized annually.

Markóc is an extremely small village, but its size is inversely proportional to its values.

Mayor of the settlement: Sándor Kovács

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Református templom; Utcakép; Faluház; Markóc madártávlatból; Utcakép; Könyvtárbusz; Falubusz; Szabadtéri színpad; Zöldségek szárítása; Dolgos méhek és dolgos gondozójuk (Polgármester úr); Levendulamező; Szárított zöldségek; Zöldséges kert

MARKÓC

MARKÓC

MÁROK

Németmárok és Hercegszentmárton községek 1952-ben egyesültek Márok néven. A település a Villányi-hegységtől keletre, a Karasica és a Duna völgye közti fennsíkon terül el. Tengerszint feletti magassága 123 méter. Határa termékeny, a jó föld és kedvező éghajlat már az őseimnek is lakhelyet kínált: a középső bronzkorból telepre utaló felszíni leletek, hamvasztásos sír anyaga, a korai vaskorból 622 darab lelet került elő. Időszámításunk előtt 2000 körül illyrek lakták, majd ie. 400-ban kelták, akiket a rómaiak igaznak le. Bizonyítják a község határában felszínre került enyhén grafitos, grafitos-seprűs fazék oldaltöredékek, vaskés, a 3504 darabból álló éremlelet, valamint a 4. századból való téglasír.

Márok 425 lelkes község. A település összközműves, távközlési és informatikai kapcsolatai korszerűek. A községben van orvosi rendelő, vegyesbolt, italbolt, több közösségi színtér, bölcsőde, két korszerű játszótér, horgásztó, tájház, sportpálya. Az ide látogatók megtekinthetik a Szent Simon és Júdás templomot, mely Eszterházy László gróf pécsi püspök ideje alatt épült 1793-ban, barokk stílusban és a Szent Márton templomot is, ami 1901-ben épült Szent Márton tórsi püspök tiszteletére.

A település vezetése a hosszú távú célok érdekében minden lehetőséget megragad a község fejlesztéséért és fennmaradásáért. Az utóbbi években az összes önkormányzati ingatlan korszerűsítve lett, járdákat újítottak fel és eszközöket vásároltak. A hatékonyabb munka érdekében 2013-ban létrehozták a Mároki Start Szociális Szövetkezetet, mely a startmunkaprogram mezőgazdasági ágát veszi át a jövőben. Célja a tagok szociális helyzetének javítása, az öngondoskodás feltételeinek megteremtése, munkahelyteremtés. Saját márkás termékeket állít elő és forgalmaz „Mároki Finomságok” néven. Az üzemből szörpök, savanyúságok és lekvárok készülnek hagyományos receptúra alapján, így a termékeket valóban a házas ízek jellemzik.

A településen több rendezvényt is tartanak évente, leglátogatottabb a kétnapos Mároki Lakodalmas, mely minden év augusztusában kerül megrendezésre, és minden korosztály számára szórakozást, kikapcsolódást biztosít. A rendezvény egy igazi hagyományörző lakodalom köré épül, ahol a falu két részét képviselő menyasszony és vőlegény házasságot köt. Ezen a napon a hagyományörző lakodalom szinte minden népi jellegzetessége képviselteti magát, így az ide látogató részt vehet a vőfély által vezetett násznép felvonuláson, a lánykérésen és a szertartás minden mozzanatában. Mindemellett kiemelt figyelmet fordítanak a hagyományörző együttesek felvonultatására és a népművészeti hagyományok megismertetésére. Fontos szerep jut a gasztronómiának, a résztvevők megköszönhetik a helyiek által sült lakodalmas süteményeket, a környéken termelt borokat, illetve a lakodalmas ételeket is. A kézműves vásár, kiállítás, nyitott múzeum és templom, a hagyományos magyar és sváb népviseletek szerves részei a rendezvénynek. Az esemény 2015-ben bekerült a Baranya Megyei Értéktárba.

Márokon múltjuk történelmi és természeti értékeinek megőrzése a cél. Ezen túlmenően a változások előidézőiként maradandót alkotni és azt hátrahagyni az utókornak. Mint nagy költőnk, Kölcsey Ferenc is írta: „Hass, alkoss, gyarapíts, és a haza fényre derül”. Az önkormányzat és a lakosok ezen eszme szellemében szeretnék építeni jelenüket, és megőrizni értékeiket, hozzáadva kitartásukat, alkotóképességüket és tudásukat, hogy az utókor számára maradandót tudjanak alkotni.

A település polgármestere: Krizics Zsanett

The municipalities of Németmárok and Hercegszentmárton merged in 1952 under the name Márok. The settlement is located to the east of the Villány Mountains, on the plateau between the valleys of Karasica and the Danube. Its altitude is 123 metres. The fertile soil and favorable climate have made it an attractive dwelling place, as evidenced by surface finds from the Middle Bronze Age, materials from cremation burials, and 622 artifacts from the Early Iron Age. Around 2000 BC, the area was inhabited by the Illyrians, who were later replaced by Celts around 400 BC, then subdued by the Romans. The settlement's ancient history is testified by fragments of combed graphite pottery, an iron knife and 3504 coins found within the municipal boundaries, as well as a brick tomb from the 4th century.

Márok is a village with 425 inhabitants. The settlement has all public utility services implemented, and its telecommunication and IT connections are modern. The village has a General Practitioner's office, a general store, a liquor store, several community venues, a day-nursery, two modern playgrounds, a fishing pond, an old village house converted into museum and a sports field. Tourists can visit the Church of Saint Simon and Jude – which was built in 1793 in Baroque style during the time of Count László Esterházy, Bishop of Pécs – and the Church of Saint Martin, built in 1901 in honor of Saint Martin of Tours.

The leadership of the settlement takes every opportunity for the development and preservation of the village in the interest of long-term goals. In recent years, all municipal properties have been modernized, sidewalks have been renovated and new equipment has been purchased. To facilitate more efficient work, the “Mároki Start Szociális Szövetkezet” (Mároki Start Social Cooperative) was established in 2013, which intends to take over the agricultural branch of the Start public projects program in the future. Its goal is to improve the social situation of its members, to create self-sustaining conditions and new jobs. It produces and markets products under its own brand: “Mároki Finomságok” (Mároki Delicacies). In the factory, syrups, pickles, and jams are made based on traditional recipes, giving the products a truly homely flavor. Several events are held in the settlement each year, the most popular of which is the two-day Mároki Lakodalmas (Márok Wedding), held every August. This event offers entertainment and relaxation for all ages. It revolves around a real traditional wedding, where a bride and groom representing the two parts of the village get married. On this day, all the traditional characteristics of a wedding are represented. Visitors can participate in the parade led by the “vőfély” [a traditional Hungarian wedding role akin to the master of ceremonies or best man], the asking for the girl's hand, and every part of the ceremony. There is also a special focus on showcasing traditional ensembles and introducing folk art traditions. Gastronomy plays an important role, participants can taste the wedding cakes baked by the locals, the wines produced in the area and the wedding dishes as well. The craft fair, exhibition, open museum and church, and traditional Hungarian and Swabian folk costumes are integral parts of the event. In 2015, the event was added to the Baranya County Values (County Heritage). In Márok, the goal is to preserve the historical and natural values of their past. Beyond that, we aim to bring about changes, create something lasting, and leave it for posterity. As our great poet, Ferenc Kölcsey wrote: “Toil, be effective, increase – Thus will your land be re-born!” The Municipality and the residents wish to build their present in the spirit of this idea, preserve their values, adding their perseverance, creativity, and knowledge to create something lasting for posterity.

Mayor of the settlement: Zsanett Krizics

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

MÁROK

MÁZA

A Keleti-Mecsek legyezőszerűen kiszélesedő egyik völgyében húzódó területen régebbi korok régészeti hagyatékát néhány őskori kőpenge töredéke, illetve egy népvándorláskori longobard sír jelzi. Máza neve egyes vélemények szerint ósláv eredetű, másik nézet szerint nevében egy honfoglalás idején élt személy rejtezik.

Máza 1235-re keletkezett hamis oklevele szerint az Árpád-korban „márciusi sört adó” királyi szolgáltató népek lakták a vidéket, akik méztermékekkel, méhsörrel adóztak.

Koromszó dűlőben egy kő- és tégladarabokkal borított dombtetőn 2003 őszén megindult az Árpád-kori kolostor régészeti feltárása. Eddigi eredményei szerint egy nagyméretű, háromhajós, bazilikás elrendezésű templomot emelt itt a Csák nemzetségből való „Koromszói” névvel illetett nemesi család. A 14. század közepéig bencés, vagy cisztercita szerzetesek lakták.

A török hódoltság idején lakott volt a falu, 1554-ből név szerint ismerjük adózóit. Megfogyatkozva, de átvészelte a visszafoglaló háborúkat. E vészterhes idők multáival a pécsi püspök birtokai közé kerül vissza.

1733-ban 15 magyar jobbágy család műveli területét. A 18. század végétől a környező községekből németek települtek be, számuk az 1860-as évekre a lakosság felét is megközelíti. A falu alsó részén építkeztek, míg a „Főszög” továbbra is inkább magyarok által lakott maradt.

Máza lakói a 19. század elejétől a hagyományos földművelés mellett szerszámfabárási-és bútorgyártásból, illetve eladásból egészítik ki jövedelmüket és szemet fuvaroznak Tolnára. A gabonát a falu északi részén folyó Völgységi-patak mellett forgó malmokban őrölték lisztté. A szőlőművelés fejlett volt, de kőbánya és szénbánya is működött a faluban. Az 1829-es bányanyitással változik a település arculata, az iparos-földművelő kettős életmód kedvező életfeltételeket biztosít a lakosoknak, ezáltal jelentős település-gazdaságnövelő előny képződik.

Máza szomszédos két településsel együtt jelentős gazdasági súlyt képezett e területen, ez a Dombóvár-Bátaszék vasúti vonal megépítésével tovább növekedett, bekapcsolva Mázát az ország gazdasági vérkeringésébe. A folyamat eredménye a növekvő építési láz, mely a kőbányászatban, a mészégetésben és téglagyártásban öltött testet. Az 1890-es évek elején alapított téglagyára a mai napig működik. A mázai bánya 1966-ban zárta be a kapuit.

1974. december 31-én a települést Szászvárral egyesítették Mázaszászvár néven, ezzel Máza Tolna megyéből Baranya megyébe került át. A két község 1991. január 1-je óta ismét önálló, de Máza továbbra is Baranya vármegyéhez tartozik. A Kelet-Mecsek lábánál fekvő község megközelítése a 6534 sz. összekötő úton történik. Domborzati adottságait tekintve változatos képet nyújt. A központi belterületől északra fekvő terület a Völgységi-patak völgyében, illetve a vasút mentén kialakult különálló belterületől északra lankásabb, szántóföldi művelésre alkalmas. Az igazgatási terület déli felét a Kelet-Mecsek északi peremének nagyterjedésű erdői borítják, melyek zöme a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzetbe tartozik, egy része kiváló termőhelyi adottságú. Az igazgatási területet kelet-nyugati irányban metsző Völgységi-patak, valamint az észak-dél irányban metsző Mázai-vízfolyás mentén természeti értéket képviselő vízfolyásmenti gyepfelületek maradtak fenn. A meredekebb, szántóföldi művelésre nem alkalmas lejtőket rétek borítják. A központi belterületet észak-dél irányban végigkísérő domboldalakon valaha szőlőültetvények díszlettek. Napjainkra a szőlőművelés nagyrészt megszűnt.

A település polgármestere: Pecze Gábor

Máza is situated in one of the valleys that fan out from the Eastern Mecsek. The archaeological legacy of older eras in this area is marked by a few fragments of prehistoric stone blades and a Lombard grave from the Migration Period. Some opinions suggest that the name Máza is of Old Slavic origin, while others argue that it refers to a person who lived here during the Hungarian conquest. According to a forged document dating back to 1235, during the Árpád Dynasty the region was inhabited by royal service peoples known as "March brewers" who paid their taxes with honey products and mead (hydromel). In 2003, archaeological excavation of an Árpád-era monastery began on a hilltop in the Koromszó estate, covered with stone and brick fragments. Preliminary results suggest that a large, three-bayed basilica-style church was erected here by the noble family known as the 'Koromszói' from the Csák clan. Until the mid-14th century, it was inhabited by Benedictine or Cistercian monks. The village was inhabited during the Ottoman rule; its taxpayers are known by name from 1554. Although the population dwindled, the village survived the wars of reconquest. After these challenging times, it returned to the possession of the Bishop of Pécs. In 1733, the area was cultivated by 15 Hungarian peasant families. From the end of the 18th century, Germans began to move in from surrounding villages, and by the 1860s, they made up nearly half the population. They built their homes in the lower part of the village, while the "Főszög" neighborhood remained primarily inhabited by Hungarians. From the early 19th century, the inhabitants of Máza supplemented their income from traditional farming by making and selling hardwood tools and transporting coal to Tolna. They ground their grain into flour in watermills along the Völgységi stream running in the northern part of the village. Viticulture was advanced, but the village also had a stone quarry and a coal mine. The opening of the mine in 1829 changed the image of the settlement: the dual economy based on industry and farming provided favourable living conditions for the population, thereby generating significant growth in the local economy. Along with two neighboring settlements, Máza had considerable economic weight in this area, which further increased with the construction of the Dombóvár-Bátaszék railway line, integrating Máza into the country's economic circulation. This resulted in a construction boom, which manifested in quarrying, lime burning and brick manufacturing. The brick factory founded in the early 1890s still operates today. The Máza mine was shut down in 1966.

On December 31, 1974, the settlement was united with Szászvár under the name Mázaszászvár, which transferred Máza from Tolna County to Baranya County. The two villages have been separate since January 1, 1991, but Máza still belongs to Baranya County.

The village at the foot of the Eastern Mecsek is accessible by interconnecting road 6534. Considering its geographical features, it offers a varied landscape. The area north of the central downtown located in the Völgységi stream valley and along the railway is more hilly, suitable for arable farming. The southern part of the administrative territory is covered by large forests on the northern edge of the Eastern Mecsek, most of which belongs to the Eastern Mecsek Landscape Park, some of which has excellent production potential. Valuable natural grassland areas have been preserved along the Völgységi stream cutting through the administrative area from east to west, and along the Máza stream cutting from north to south. The steeper slopes, unsuitable for arable farming, are covered by meadows. Vineyards once adorned the hillsides that follow the central downtown area from north to south. Nowadays, viticulture has largely ceased.

Mayor of the settlement: Gábor Pecze

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

MÁZA

MÁZA

MOHÁCS

A legdélebbre fekvő város a Duna magyarországi szakaszán, a folyó teljes hosszának majdnem pontosan felénél. Baranya vármegye harmadik legnagyobb népességű városa. Írásban először 1093-ban említették, amikor Szent László király a pécsi püspöknek adományozta a települést. A török uralom után az elpusztított vagy elmenekült lakosság pótlására délről horvátok, nyugatról németek érkeztek a régióba. Mohács évszázadok óta több nemzetiségű város, a magyarok mellett németek, horvátok, romák és szerbek alkotják a lakosságot. Az egyes nemzetiségek pozitívan határozzák meg a társadalmi, gazdasági és a kulturális életet, példás együttélésük és együttműködésük hosszú ideje Mohács sikereinek záloga.

A beruházások, fejlesztések esetében mindig az emberléptékűség az egyik legfőbb szempont. A régi értékek tiszteletben tartásával megszépült belvárosban a közösségi rendezvényeknek otthont adó terek mellett kiemelendő a Városháza, a Fogadalmi Templom, a hangulatos sétálóutca, és a folyóparti, ám mégis központi elhelyezkedésű Selyemgyár Kulturális Negyed, benne a felújított és új funkciót kapott egykori gyárépülettel. A kultúra színterei között említhető a Kanizsai Dorottya Múzeum, a Mohácsi Jenő Városi Könyvtár, a Busóudvar, valamint a Mohácsi Kossuth Teátrum és Művelődési Ház.

A rekreációra a csodálatos természeti környezet mellett a szabadtéri edzőeszközök, a futópályák éppúgy lehetőséget biztosítanak, mint a kajak-, kenu- és kerékpárkölszónzó, vagy a Mohácsi Uszoda és Termálfürdő, mely egész évben várja a gyógyulást, regenerálódást kereső vendégeket, a sportolni, kikapcsolódni vágyókat. A szervezett keretek között zajló sportélet is figyelemreméltó: az 1888-ban alapított Mohácsi Torna Egylet jelenleg 16 szakosztállyal büszkélkedhet.

Mohács járási, kistérségi és tankerületi központ is. A városban a 2023 tavaszán átadott új, korszerű, 112 férőhelyes bölcsőde, hét óvoda, öt általános iskola, egy gimnázium és egy szakképző iskola működik. A városi kórház a térség lakosságát is ellátja. Az idősek igényesen felújított, illetve újonnan épített, emelt szintű szolgáltatásokat nyújtó közösségi otthonokban kaphatnak ellátást a Gólya utcában. Külön intézmény, a Pándy Kálmán Otthon gondoskodik magas szakmai színvonalon, szép környezetben a pszichiátriai betegekről és a szellemi fogyatékkal élőkéről. Az otthonteremtést, a letelepedést támogató az önkormányzat a piaci ár töredékéért kínál teljes infrastruktúrával kialakított építési telkeket.

Hosszú évek tudatos munkájának, iparterület-bővítésének és fejlesztésének eredménye, hogy a térségben Mohács gazdasági szempontból stratégiai fontosságú szereplővé vált. A már adott intermodalitás, tehát a közút, a vasút és vízi út találkozásán túl a város jelentőségét tovább fogja növelni a létesítendő közforgalmú kikötő. A tervezett Duna-híd a folyó másik oldalán fekvő területeket kapcsolja be a gazdasági vérkeringésbe, megkönnyítve az együttműködést egyes határon túli régiókkal.

Ha Mohács kerül szóba, nem hagyható ki a legismertebb rendezvény, a Busójárás, mely 2009-től az UNESCO szellemi örökség reprezentatív listáján szerepel. A város neve ezen kívül az 1526-os mohácsi csata miatt ismert széles körben. A közeljövő beruházásai közül sok az emlékeztetpolitikához, a mohácsi csata 500. évfordulójához kapcsolódik.

Amint az a fentiekből is bizonyára kitűnik, Mohács egy igazi ékszerdoboz a Duna partján, egy élhető, békés és biztonságos kisváros nagyvárosokra jellemző lehetőségekkel.

A település polgármestere: Pávkovics Gábor

Mohács is the southernmost town on the Hungarian section of the Danube, almost exactly halfway along the entire length of the river. It is the third most populous town in Baranya county. It was first mentioned in writing in 1093 when King Saint Ladislaus gifted the settlement to the Bishop of Pécs. After the Turkish rule, Croats from the south and Germans from the west arrived to replace the destroyed or escaped population. For centuries, Mohács has been a multiethnic city with Hungarians, Germans, Croats, Roma and Serbs making up the population. These different minorities positively influence the social, economic and cultural life, and their harmonious coexistence and collaboration have been the guarantee of Mohács' success for a long time.

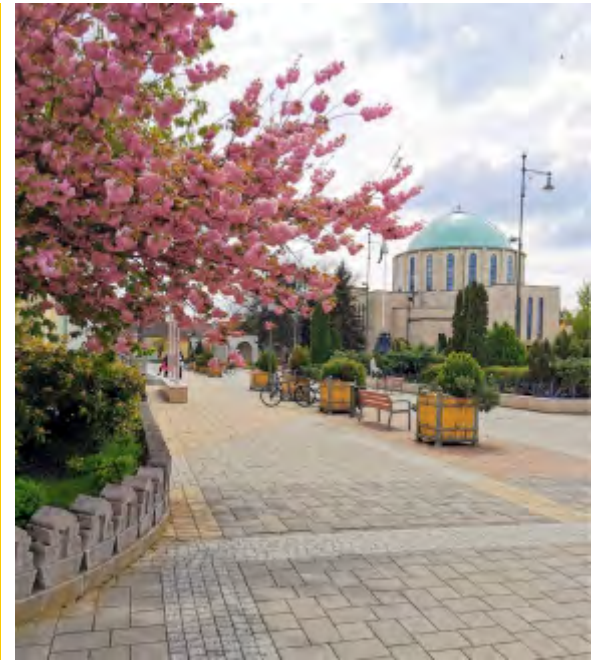
The main consideration in investments and developments is always the human focus. While respecting old values, the downtown has been beautified, and in addition to the squares hosting community events, notable attractions include the Town Hall, the Church of the Blessed Virgin Mary, the charming pedestrian street, and the riverside yet centrally located "Selyemgyár Kulturális Negyed" (Silk Factory Cultural Quarter), including the renovated old factory building with a new function. Among the cultural venues are the Kanizsai Dorottya Museum, the Mohácsi Jenő Town Library, the Busó Courtyard, as well as the Kossuth Theatre and Cultural House of Mohács. Opportunities for recreation are provided by the wonderful natural environment, as well as outdoor exercise equipment, running tracks, kayak, canoe and bicycle rentals, and the Mohács Swimming Pool and Thermal Bath, which welcomes guests seeking healing, regeneration, relaxation and sports all year round. The well-organized sports life is also noteworthy: the Mohács Gymnastics Club, founded in 1888, currently boasts 16 departments. Mohács is also a district, microregional and school district center. In the town, there is a new, modern, 112-seat day-nursery completed in the spring of 2023, seven kindergartens, five primary schools, a grammar school and a vocational school. The town hospital also serves the population of the area. The elderly can receive care in beautifully renovated and newly built community homes providing high-level services on Gólya street. A separate institution, the Pándy Kálmán Home, takes care of psychiatric patients and the intellectually disabled with high professional standards in a beautiful environment. To support home creation and settlement, the municipality offers building plots with full infrastructure for a fraction of the market price. Thanks to many years of conscious work, expansion and development of industrial areas, Mohács has become a player of strategic importance in the region from an economic point of view. In addition to the already available intermodality – i.e., the intersection of roads, railways and waterways – the city's significance will be further increased by the planned public port. The planned Danube bridge will integrate areas on the other side of the river into the economic circulation, facilitating cooperation with certain cross-border regions. When talking about Mohács, the most famous event, the Busójárás, cannot be omitted. It is on the representative list of UNESCO's intangible heritage since 2009. [Transl. note: the celebration features Busós (people wearing traditional masks) and includes folk music, masquerading, parades and dancing. Busójárás lasts six days, usually during February]. Besides, the city is widely known due to the Battle of Mohács in 1526. Many of the near-future investments are linked to memory politics and the 500th anniversary of the Battle of Mohács. As probably evident from the above, Mohács is a real jewel box on the banks of the Danube, a livable, peaceful and safe small town with opportunities characteristic of big cities.

Mayor of the settlement: Gábor Pávkovics

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Selyemgyár Kulturális Negyed; Deák tér; Kanizsai Dorottya Múzeum kiállítótere; Belvárosi részlet a Fogadalmi Templommal; Városháza; Sokác babfőző; Busójárás; Mohácsi Uszoda és Termálfürdő; Szépbusók; Szőlőhegy a Szent Jakab kápolnával; Duna-part; Dunamenti Halfesztivál

MOHÁCS

MOHÁCS

MONYORÓD

Baranya vármegye délkeleti részén, Pécs és Mohács között félúton található az M60-as és az 57 sz. útról leágazó bekötőúton elérhető, 200 fős zsáktelepülés.

A szomszédos települések: Bóly, Szederkény, Máriakéménd. Közigazgatásilag a Szederkényi Közös Hivatalhoz tartozik. A település területe domborzati adottságait tekintve változatos képet nyújt. Két utcája, két észak-déli irányú völgyben alakult ki, amelyek közé észak felől dombhat türemkedik.

A településtől északra ered és a keleti völgyben (Kossuth Lajos utca) folyik a meredek partokkal határolt Monyoródi-patak, amely a falut dél felé hagyja el. A két utca találkozási pontja a Béke tér, itt vannak a falu alapellátását biztosító közintézmények is (Polgármesteri Hivatal, Orvosi rendelő, Vegyesbolt, Kultúrház). A két utca a patakkal párhuzamosan, rövid szakaszon folytatódik dél felé. Köztük, a patak két oldalán, felhagyott kőbánya található. A községről az első fellelt írásos emlék egy Anjou-korabeli, 1389-ből származó oklevél, mely Monorod néven említi. Később előfordul Monyaród és Manyorod változatban is. Története során földesura volt Török Bálint. Erről egy 1552. évi adórajstrom tanúskodik. A török hódoltság korában szerencsés fekvésének köszönhetően nem pusztult el. A 18. század elejétől a pécsváradi apátság birtoka, annak megszüntetése után a Budai Tudományos Egyetem fenntartására, Mária Terézia által 1780. március 25-i rendeletével létrehozott alapítvány tulajdonába kerül.

1732-ben a falu lakossága szinte csak magyar családokból állt, 24 vezetőknév közül 21 magyar, 3 pedig horvát volt. A 18. század végén erősen megcsappan a magyar lakosság létszáma, telkeiket a környező falvakban élő németek vásárolják meg. 1752-ben az épületek megoszlása szerint mindössze 31 lakóház volt, templom, iskola, malom, műhely nem működött. 1776-os adatok alapján az itt élő emberek kálvinista, római katolikus és helvét vallásúak voltak. 1810-ben az itt élők lélekszáma 314 fő volt. 1813-ban elkészül a Katolikus iskola, 1876-ban a Szent Keresztről elnevezett katolikus templom is. Egy 1911-es összeírás alkalmával 610 lakost jegyeztek fel.

A németek közül 1940-ben a szovjet csapatok elől menekülve 23 család Németországba távozott, ahonnan nem is tértek vissza. 1946-ban további, szervezett kitelepítési hullám alkalmával, újabb családoknak kellett elhagyni otthonaikat. Hátrahagyott házaikba 1947-ben a Felvidékről 18 magyar családot telepítettek be.

Ezen történelmi előzményeknek tulajdonítható, hogy a település rendkívül színes, építészeti és kulturális alapokon nyugvó hagyományokkal rendelkezik. Ebből az örökségből merítve végzi a település vezetése napjainkban is a folyamatban levő településfejlesztést. Monyoród ugyan zsáktelepülés, ezért rendkívül csendes és békés falu, az autópálya közelsége miatt mégis hamar elérhető bármelyik, a térségben található turisztikai nevezetesség, de helyben is számos színes program nyújt lehetőséget a szórakozásra, kikapcsolódásra.

A településre szívesen látogatnak el a vendégek belföldről és külföldről egyaránt. A vendégházak egész évben várják a kikapcsolódni és kirándulni vágyókat. A településen áthalad a kék négyzettel jelzett turistaút, mely a Máriakéméndi Kegyetemplomhoz vezet a kirándulókat, két csodaszép szurdokon keresztül.

A település polgármestere: Simon Gábor

Fotók: Gonda Livia Melinda, Horváth Bernadett, Rita Jansen, Kern Mária, Simon Gábor.

In the south-eastern part of Baranya county, halfway between Pécs and Mohács, there is the 200-person dead-end settlement accessible via the access road branching off from road M60 and road No 57. The neighbouring villages are Bóly, Szederkény, Máriakéménd. Administratively, it belongs to the Joint Office in Szederkény. The territory of the municipality has a varied topography. It has two streets, formed by two north-south oriented valleys, between which a hill ridge rises from the north.

To the north of the village, in the eastern valley (Kossuth Lajos Street), the Monyoródi stream, which leaves the village towards the south, has its source and flows along the steep banks. The meeting point of the two streets is the Béke Square, where the village's basic public institutions (Mayor's Office, Medical Clinic, General Store, Cultural Center) are located. The two streets run parallel to the stream for a short distance to the south. Between them, on both sides of the stream, there is an abandoned quarry.

The first written record of the village is an Anjou-period charter from 1389, which refers to it as Monorod. Later it also appears in the versions of Monyarod and Manyorod. Throughout its history, its landlord was Bálint Török. This is testified by a tax register from 1552. Thanks to its fortunate location, it was not destroyed during the Turkish occupation. From the beginning of the 18th century, it came into the ownership of the Pécsvárad Abbey, and after its termination, it became the property of the foundation to support the Buda University of Sciences, established by Maria Theresa with the decree of 25 March 1780.

In 1732 the village population consisted almost exclusively of Hungarian families, out of 24 surnames 21 were Hungarian and 3 were Croatian. At the end of the 18th century, the Hungarian population dropped considerably and their plots were bought by Germans from the surrounding villages. In 1752, as per the inventory of the constructed dwellings, there were only 31 residential buildings, and no church, school, mill or workshop were in operation. Based on data from 1776, the inhabitants were Calvinists, Roman Catholics and Helvetians. In 1810 the number of people living here was 314. The Catholic school was completed in 1813 and the Catholic church named after the Holy Cross in 1876. A census in 1911 recorded 610 inhabitants.

In 1940, 23 of the German families fled to Germany to escape from Soviet troops, from where they never returned. In 1946, in a further wave of deportations, more families had to leave their homes. In 1947, 18 Hungarian families from Felvidék (Highlands) area were resettled in the houses that were left behind. This historical background is the reason why the settlement has a very colourful architectural and cultural tradition. It is from this heritage that the municipality's administration is still carrying out its ongoing development even today. Although Monyoród is a dead-end settlement, and it is therefore a very quiet and peaceful village, the proximity of the motorway means that any of the tourist attractions in the area can be reached quickly, furthermore there are also many local colourful programmes for entertainment and relaxation.

The settlement is a popular destination for visitors from home and abroad. The guesthouses welcome those who want to relax and go on excursions all year round. A hiking trail marked with a blue square passes through the village, which leads hikers to the Pilgrimage Church in Máriakéménd, through two beautiful gorges.

The mayor of the settlement: Gábor Simon

Photos by: Livia Melinda Gonda, Bernadett Horváth, Rita Jansen, Mária Kern, Gábor Simon.

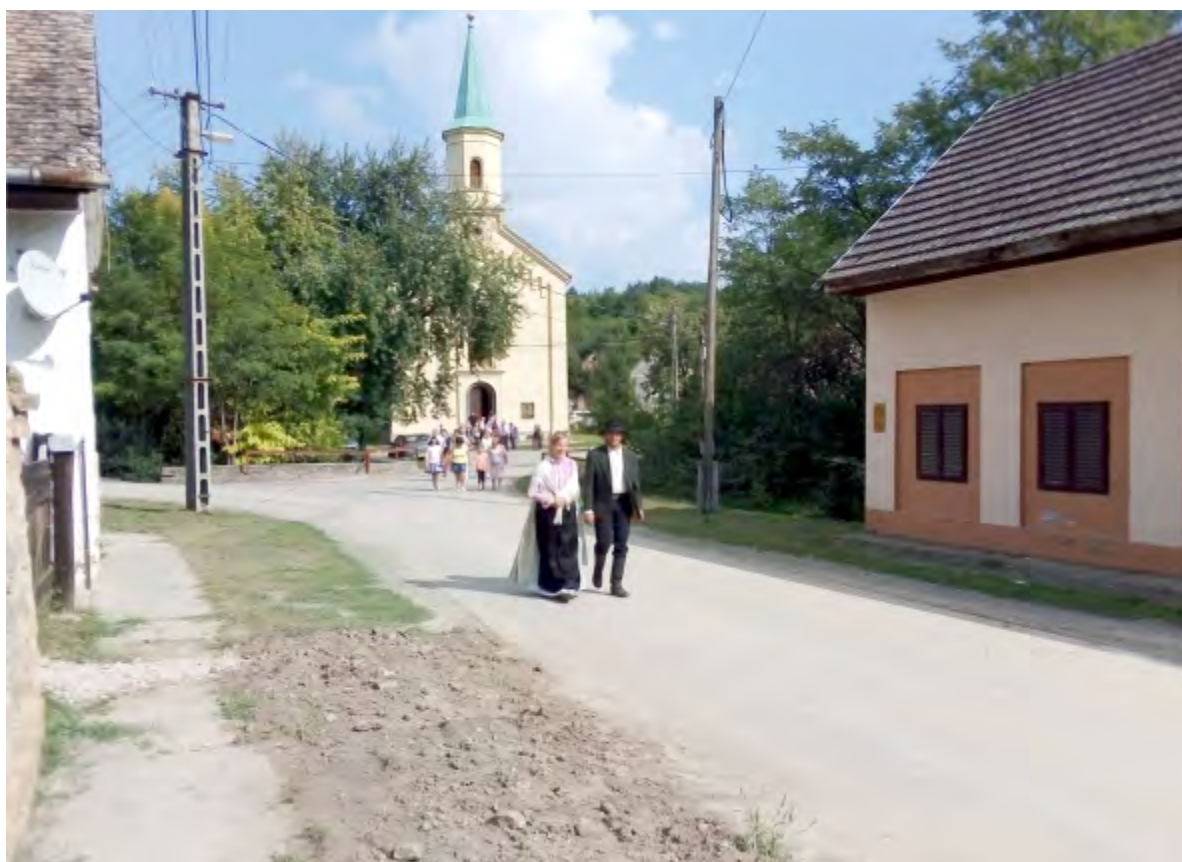
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Csendes nyári délelőtt; A templomunkat érdemes belülről is megtekinteni; A Szent Keresztről elnevezett templomunk; Béke tér, a település központja; Kossuth Lajos utcai részlet; Téli látkép; Petőfi utcai részlet; A szépen felújított Kultúrház épülete; Eredeti Monyoródi népviseletbe öltözött fiatalok, az Elszármazottak találkozáján; Casa-Mama Vendégház; Új játszótér

MONYORÓD

MONYORÓD

MOZSGÓ

Mozsgó a Zselici-dombság déli részén, Szigetvártól északra található, a „Zselic kapuja”. Megközelítése a Szigetvárt Kaposvárral összekötő főútvonalról lehetséges. Olyan természeti környezet veszi körbe, mely az itt élők számára különleges, megőrzendő érték. A táj szépsége, az itt csordogáló patakok, a hangulatos erdei utak számos élménnyel gazdagítják az erre járókat.

Első írásos emléke 1330-ból való, akkor még Domborónak hívták, de a régészeti leletek tanúsága szerint már ősidők óta lakott település. Birtokosai közül a Batthyány és a Biedermann család emelkedő ki, hiszen településképi és gazdasági szempontból meghatározó volt tevékenységük. Műemléki védelem alatt áll a Batthyányak által épített uradalmi magtár és templom. A több mint 250 éves templomot 2019-ben a Pécsi Egyházmegye újjáépítette; a tetőszerkezet cseréje, a homlokzat újrafestése mellett statikailag is megerősítették. A Biedermann család lakhelye a kastély, Lechner Ödön tervei alapján, 1896. évben készült el. Jelenleg szociális célokot szolgál, nem látogatható. A parkban építették fel a család sírkápolnáját August Kirstein osztrák építész tervei alapján. A neoromán stílusú épület 1907-ben készült el, és az elmúlt 70 évben elvesztette eredeti funkcióját, gazdátlansága miatt romossá vált. Az önkormányzat 2021-ben felújította; a megújult környezet kulturális rendezvények méltó helyszínévé vált, musical, operett és komolyzenei előadásokat hallgathatnak a zenekedvelők.

Mozsgó mindig is központi helyet töltött be a környékbeli falvak között, és ezt az elsőségét meg tudta tartani napjainkban is. A régi épületek átalakításával, felújításával, a meglévő értékek megőrzésével, újak építésével egy dinamikusan fejlődő település tárul a látogató szeme elé. Az alapvető oktatási intézményeken kívül – óvoda, iskola –, mini bölcsőde, gyerekház is a családok rendelkezésére áll. A községben működik házi orvosi rendelő, védőnői szolgálat és gyógyszertár is. Fogymegelőző személyek és idősek gondozását az Ezüsthárs Otthon végzi. Az önkormányzat vállalkozói tevékenységet is végez, vágópontja már 2015 óta üzemel, a húsfeldolgozó üzeme ebben az évben kezdi meg működését.

Központi terén játszótér, fitnesspark kapott helyet, mely a kikapcsolódásra, pihenésre vágyók körében igen kedvelt. A felnövekvő generáció tiszteletére életfa-ligetet alakítottak ki, ahol az újszülöttek részére minden évben facsemetéket ültetnek. A tér folytatásában található a sportpálya, amely a sportolni és szórakozni vágyók igényeit szolgálja. Rendezvényei közül a Mozsgói Kakasfesztivál felkerült szellemi-kulturális örökség kategóriában a vármegyei értéktárba. A kakas-ütés ősi hagyománya köré felfűzött, országosan ismert rendezvényt július hónapban rendezik meg; több ezer látogatót vonz. Ezüst Erdő Trail terepfutó versenyére is több országból érkeznek a futók. A dombokkal szegélyezett völgyből több tanösvény is indul. A településről elmondható, igyekszik megtalálni épített és természeti környezetével az összhangot.

A ma Mozsgón élő emberek legfontosabb célja a község gyarapítása; kulturális-, közösségi- és értéktérítő tevékenysége által egy igazán élhető település működtetése. F. D. Roosevelt elnök gondolataival azonosulva: „A jövő azoké, akik hisznek az álmaikban.”

A település polgármestere: Kovács Zsolt Vilmos

Mozsgó, known as the “Gateway to Zselic”, is located in the southern part of the Zselic Hills, north of Szigetvár. It can be accessed from the main road connecting Szigetvár with Kaposvár. It is surrounded by a natural environment that is special and a value to be preserved for those who live here. The beauty of the landscape, the babbling streams and the charming forest paths all enrich the experience of those who pass by.

The first written memory of it is from 1330 when it was still called Domboro. However, according to archaeological findings, it has been inhabited since ancient times. Its owners, the Batthyány and Biedermann families, played a decisive role in shaping the village from both urban and economic aspects. The granary and church built by the Batthyánys are listed historical buildings. The more than 250-year-old church was renovated in 2019 by the Diocese of Pécs; its roof structure was replaced, the facade was repainted, and it was also structurally reinforced. The Biedermann family's residence, the castle, was completed in 1896, based on the plans of Ödön Lechner. Currently, it serves social purposes and cannot be visited. The family's funerary chapel was built in the park based on plans by Austrian architect August Kirstein. The neo-Romanesque building was completed in 1907, but it lost its original function in the past 70 years and became a ruin due to lack of care. The municipality renovated it in 2021, and the renewed environment has become a worthy venue for cultural events, where lovers of music can listen to musical, operetta and classical music performances.

Mozsgó has always held a central place among the surrounding villages, and it has been able to maintain its primacy to this day. With the transformation and renovation of old buildings, preserving existing values and building new ones, a dynamically developing settlement unfolds before the eyes of the visitor. Besides the basic educational institutions – kindergarten and school – a mini day-nursery and a children's house are also available to families. There is a General Practitioner's office, a health visitor (community health nurse) service, and a pharmacy in the village. The “Ezüsthárs Otthon” (Silver Linden Residential Care) takes care of the elderly and people with disabilities. The municipality also carries out entrepreneurial activities: its slaughterhouse has been in operation since 2015, and its meat processing plant will start operating this year.

The playground and fitness park located in the central square are very popular among those seeking relaxation and rest. In honor of the growing generation, a “Life Tree Grove” has been created, where tree saplings are planted every year for newborns. Continuing from the square, there is a sports field that caters to the needs of those who wish to play sports and have fun. Among its events, the Mozsgói Rooster Festival has been included in the county's register of cultural heritage. The nationally known event, centered around the ancient tradition of rooster beating, is held in July and attracts thousands of visitors. Runners from many countries come for the “Ezüst Erdő” (Silver Forest) Trail running race. Several educational trails start from the valley framed by hills. The settlement strives to find harmony with its built and natural environment.

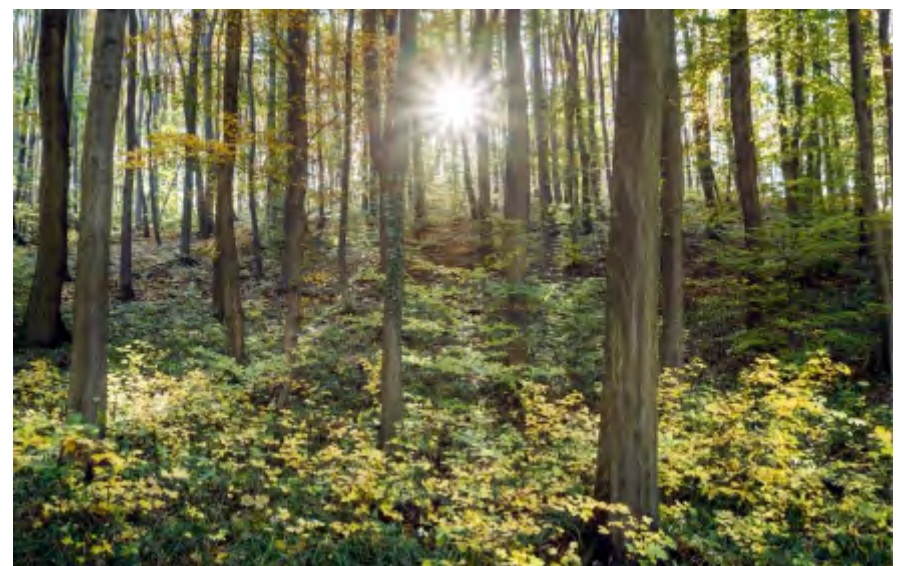
The primary goal of the people living in Mozsgó today is to develop the village. Through their cultural, community and value-creating activities, they operate a truly livable settlement. We are identifying with the thoughts of President F. D. Roosevelt: “The future belongs to those who believe in the beauty of their dreams.”

Mayor of the settlement: Vilmos Kovács Zsolt

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Mozsgó fentről; Templom; Kápolna; Pringli-völgy; Polgármesteri Hivatal; Óvoda; Mozsgói Kakasfesztivál; Kápolnakoncert; Templom; Vágópont és húszüzem

MOZSGÓ

MOZSGÓ

NAGYPETERD

A község a Dél-Dunántúli Régióban, Baranya vármegye nyugati részén, a szigetvári járásban Pécsről 26 kilométerre, Szigetvártól 7 kilométerre fekszik. A település észak-déli fekvésű, amit a 6-os számú főközlekedési út nyugat-keleti irányban ketté szel. Közigazgatási területéhez tartozik a tőle 3 kilométerre fekvő Csatahely-pusztá. A falu a dombság és a síkság találkozásánál terül el. Tőle északra a Zselic déli nyúlványai láthatóak, dél felé haladva a sík terület következik, benne Nagypeterddel. Ez a sík rész aztán az Ormánságba, a Dráva folyó völgyébe érkezik. A falu határában folyik a Nagyölggyi árok, amely Nyugotszenterzsébet felől érkezik.

A település és környéke már a római korban lakott hely volt. Római út futott Sopianae-ből kiindulva Bicsérd, Szentlőrinc és Szigetváron keresztül. Nagypeterd Árpád-kori település. Kialakulása az államalapítás előtti időkre nyúlik vissza.

Első írásos említése 1296-ból való Peturdy változatban. Elnevezése a Péter személynévnek „d” képzős származékából keletkezett. Egy 1306-os feljegyzés szerint a falu a Szigethy család ősi javai közé tartozott. Az Anjou-korban a falu papjairól és nemeseiről több okmány is megemlékezett. A falu a hódoltság alatt folyamatosan lakott hely maradt. Nagypeterd 1689-ben szabadult fel a török iga alól, amikor Sziget várából kivonultak a török csapatok. A törökök kiűzése után a szabadalmak birtoka volt, 1704-ben Preiner-birtokként került feltüntetésre. A szentlőrinci uradalom a Preiner családtól az Eszterházy családra szállt.

Nagypeterd első ismert pecsétje 1774-ből származik. 1786-ban megépült késő barokk stílusban a református temploma, amelynek tornyát és főhomlokzatát 1822-ben készítették el. A Pécs-Barcs-Nagykanizsa vasútvonal átadására 1868-ban került sor, ezzel a település vasútállomást kapott. Postahivatala 1881-ben létesült. 1928-ban a településre bekötötték a villanyt. Az első világháborúban elhunyt hősi halottainak száma 18 fő. A második világháborúban 11 nagypeterdi férfi esett el.

1968-ban elkészült az új általános iskola négy tanteremmel, 1970-ben átadták a törpe vízművet, 2005-ben új kút fúrására került sor. 1973-ban befejezték az új ravatalozó építését. 1976-ban átadták az új 50 férőhelyes óvodát. Az új általános iskolát 1983-ban kezdték építeni tanteremmel, tornateremmel és rendezvényteremmel. 1991. január 1-jével létrejött a körjegyzőség, 1995-ben patika nyílt a településen, 1998-ban megalakult a Zrínyi Miklós Hagyományőrző Lovas-Íjász Egyesület, 1999-ben a Faluvédő és Faluszépítő Egyesület. 2017-ben a település konyhája, 2018-ban és 2019-ben a védőnői rendelő teljes felújítására került sor. 2021-ben új orvosi rendelőt alakított ki az önkormányzat és sor került az önkormányzati hivatal energetikai felújítására is. Jelenleg a település infrastruktúrája részben kiépített: telefon-, villany-, vezetékes ivóvíz-, valamint az 1990-es évek második felében elkészült vezetékes földgáz-hálózattal rendelkezik. A faluban könyvtár, postahivatal, patika, élelmiszer-, valamint italbolt működik. Alsó és felső tagozatos iskolája, valamint óvodája van. Két háziorvos is rendel a településen. A községben sertés- és szarvasmarha-tenyésztéssel, valamint gabonatermesztéssel és szőlőműveléssel foglalkoznak. Emellett jelentős szerepe van a méhészetnek.

A település jelesebb ünnepei az Orbán-nap, illetve az október végén tartott töklámpás felvonulás. A településhez tartozik Csatahely (Csakadia), mely a 19. század második felében kialakult uradalmi majorság volt. Határában kereshető elpusztult falu: Szentdemeter.

A falu neves szülötte Baksay Sándor (1832–1915) magyar református püspök, szépirodalmi költő, műfordító, az MTA tagja. Szülőháza a 6-os számú főút mellett még ma is áll.

A település polgármestere: Magda József

The village is located in the Southern Transdanubian Region, in the western part of Baranya County, in the Szigetvár district, 26 km from Pécs and 7 km from Szigetvár. The village has a north-south orientation, bisected on the east-west direction by Main Route 6. The hamlet of Csatahely-pusztá, located 3 km away, belongs to its administrative area. The village is situated at the meeting point of the hills and the plain. To the north, the southern foothills of the Zselic can be seen, while to the south, the flat area follows, including Nagypeterd. The Nagyölggyi ditch, coming from Nyugotszenterzsébet, flows along the village's periphery. The municipality includes Csatahely (Csakadia), which was a manorial farmstead developed in the second half of the 19th century. The extinct village of Szentdemeter can be found within its boundary.

The village and its surroundings have been inhabited since Roman times. A Roman road ran from Sopianae (now Pécs), through Bicsérd, Szentlőrinc and Szigetvár. Nagypeterd is a settlement established in the Árpád era. Its first written mention dates from 1296, under the name Peturdy. A record from 1306 states that the village was among the ancient possessions of the Szigethy family. During the Anjou era, several documents mentioned the village's priests and nobles. The village remained continuously inhabited during the Ottoman occupation. It was liberated from the Turkish yoke in 1689, then it was the property of letters patent holders. In 1704, it was listed as a Preiner estate. The Szentlőrinc estate passed from the Preiner family to the Eszterházy family.

Nagypeterd's first known seal dates from 1774. Its late Baroque Protestant church was built in 1786, with its tower and main façade completed in 1822. The Pécs-Barcs-Nagykanizsa railway line was opened in 1868, providing the village with a railway station. Its post office was established in 1881. Electricity was connected to the village in 1928. The number of heroes who died in the First World War was 18. In the Second World War, 11 men from Nagypeterd fell.

After 1968, several construction projects were completed: a new primary school with four classrooms, a micro-waterworks, a new mortuary, a new 50-place kindergarten, a new primary school, and a new well was drilled in 2005. On January 1, 1991, the district notary's office was established, then in the 1990s a pharmacy opened in the village, the Zrínyi Miklós Traditional Horse-Archer Association and the Village Protection and Village Building Association were established. At the end of the 2000s, the village's kitchen, the health visitor's office were renovated, in 2021 a new doctor's office was set up, and the energy renovation of the municipal office took place. Currently, the village's infrastructure is partially developed: it has telephone, electricity, piped drinking water, and a piped natural gas network that was completed in the second half of the 1990s. The village has a library, post office, grocery store and liquor store. Locals are engaged in pig and cattle breeding, grain cultivation, viticulture and beekeeping.

The village's more notable celebrations are St. Urban's Day and the pumpkin lantern parade held at the end of October.

The village's famous native is Sándor Baksay (1832–1915), a Hungarian Reformed bishop, calligrapher, poet, translator, and member of the Hungarian Academy of Sciences. His birthplace still stands today beside Main Road 6.

The mayor of the settlement: József Magda

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Légifelvétel a községről; Református templom; Kopjafa; Millenniumi emlékmű (készítette: Szatyor Győző); Világháborús emlékmű; Légifelvétel a faluról; Légifelvétel a Szőlőhegyről; Önkormányzati hivatal épülete; Baksay Sándor szülőháza; Köszöntőtábla (készítette: Gazdag Ferenc)

NAGYPETERD

NAGYPETERD

ÓCSÁRD

A község Baranya vármegyében, a Pécsi járásban, Pécs déli vonzáskörzetében fekszik, a vármegyeszékhelytől mintegy 18 kilométerre. Szomszédos települések: Görcsöny, Regenye, Szőke, Szava, Babarcszőlős és Kisdér. Ócsárd első lakói valószínűleg szolganépek, juhászok voltak. A falu neve szláv eredetű, így első telepesei a honfoglalás előtt a Kárpát-medencében élt szlávok leszármazottai lehetnek.

Ócsárd neve 1247-ben jelent meg először az írott forrásokban, mint Fábián faluja, 1305-ben a Monoszló nembeli Ócsárdiak tulajdona, akik a szomszédos Regenyt is birtokolták.

Ócsárd a 13. század második felében a Monoszló nemzetségbeliek birtoka, amit egy 1305-ben keletkezett szerződés erősít meg. A falut bíró nemzetség e tagjai magukat a megkülönböztető jellegű Bán névvel is illették. Ócsárd a 14. század második felére már több részre szakadt, több birtokosa volt. Az egyik bizonyosan Ócsárdi Péter volt, másik Diósfalvi János fia Péter. Egy 1417-ben és egy 1478-ban keletkezett forrás szerint Ócsárd a kismemeské volt. Nevüket alig-alig ismerjük. A török alóli felszabadító háború alatt nem néptelenedett el, de lakossága jelentősen csökkent.

1789-ben iskola és tanítói lakás épült a faluban. Ennek következtében 1792-ben már 451 lakosa volt, a település gazdagodni kezdett, malmok települtek ide, és 1848-ban 539 fő élt az akkori Batthyány család uradalmán. A település kinőtte határait, 1851-ben már problémát okozott az ócsárdiaknak a legeltetés, ezért az uraságtól bérelték az erdei legelőt. A település 1912-ben labdarúgó sportkört alakított, amely nagyon sikeres a mai napig. 1913-ban adták át a településen a Pécs–Harkány–Donji Miholjac-vasútvonalon fekvő vasútállomást, amely 1975-ben megszűnt. Ebben az évben szűnt meg az iskola is. Az első világháború komoly károkat okozott, rengetegen elesetek a frontokon. A Szerb-Horvát-Szlovén Királyság csapatai az antant égisze alatt megszállták Baranya vármegye középső- és déli részét. Ócsárd 1918. november 14-től 1921 augusztusáig volt megszállás alatt.

A második világháborúban Ócsárdra 1944. december 4-én vonultak be a szovjetek. A település 13 lakosát vesztette el, nevüket a római katolikus templom falán, fehér márványtáblába őrzik.

A falu híres szülőtte Dénes Gizella író, tiszteletére 1994-ben emléktáblát avattak.

A település szépen rendezett, parkosított, új járdákkal és belterületi utakkal rendelkezik, köszönhetően az önkormányzatnak és az ócsárdi lakosságnak, akik sajátjukként szépítik a köztereket is. Ócsárd a lehetőségek települése, ezt bizonyítja a vállalkozások idetelepülése és a fiatalok itt maradása.

Ebben a családi hangulatú falucskában minden korosztály jól érzi magát. A gyerekek a felújított játszótéren játszhatnak vagy a telekucukóban internetezhetnek, az idősebb korosztály focimeccsre vagy nyugdíjasklubba járhat. A bekerített, világítással felszerelt műfüves futsal labdarúgó pályán akár éjszakába nyúló labdarúgó mérkőzéseket is lehet játszani. De a lakosság rendelkezésére áll a helytörténeti kiállítás, könyvtár és művelődési ház is. A turisták kedvelt látogatási helye a horgászto és panzió. A falucska életét jól működő falugondnoki szolgálat segíti.

Egész évben programokkal várják az itt élőket és a látogatókat. Tavasszal és ősszel az Ócsárdért alapítvány hagyományos bálja, májusban gyereknapi, júliusban közös falukirándulás, augusztusban családi nap, októberben időskorúak találkozója, decemberben pedig Mikulás és karácsonyi műsorok.

A település polgármestere: Keserü Zoltán

The village is situated in Baranya county, in Pécs district, in the southern catchment area of Pécs, about 18 kilometres from the county seat. The neighbouring settlements are Görcsöny and Regenye, Szőke, Szava, Babarcszőlős and Kisdér. The first inhabitants of Ócsárd were probably servant people, shepherds. The name of the village is of Slavic origin, so its first settlers may have been descendants of the Slavs who lived in the Carpathian Basin before the Hungarian conquest. The name of Ócsárd first appeared in written sources in 1247 as a village owned by Fábián, and in 1305 it belonged to the Ócsárds who came from the Monoszló noble family and who also owned the neighbouring Regenye. In the second half of the 13th century, Ócsárd was the property of the Monoszló clan, which was confirmed by a contract of 1305. These members of the clan who owned the village also gave themselves the distinctive name of Bán. By the second half of the 14th century, Ócsárd was divided into several parts and had several owners. One of them was certainly Péter Ócsárdi, another was Péter, son of János Diósfalvi. According to a source dating from 1417 and another from 1478, Ócsárd belonged to minor noblemen. Their names are hardly known. During the war of liberation from the Turks, the village was not depopulated, but its population decreased considerably. In 1789 a school and a teacher's apartment were built in the village. As a result, in 1792, it already had 451 inhabitants, the settlement began to prosper, mills were established, and in 1848 there were 539 people living on the estate which belonged to the Batthyány family at that time. The village outgrew its boundaries, and in 1851 the people of Ócsárd had problems with grazing, so they rented the forest pasture from the manor. In 1912, the settlement formed a football club, which is very successful to this day. In 1913, the railway station of the village on the Pécs-Harkány-Donji Miholjac railway line was opened, and it was closed in 1975. The school was also closed in the same year. The First World War caused serious damage, many people died on the fronts. The troops of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes occupied the central and southern parts of Baranya County under the auspices of the Entente Cordial Treaty. Ócsárd was occupied from 14 November 1918 until August 1921. During the Second World War, the Soviets entered Ócsárd on 4 December 1944. The settlement lost 13 inhabitants, their names are preserved on a white marble plaque on the wall of the Roman Catholic church. The village's famous native is the writer Gizella Dénes, in honour of whom a memorial plaque was inaugurated in 1994. The settlement is well-maintained, with new pavements and internal roads, thanks to the municipality and the people of Ócsárd, who also beautify public spaces as their own. Ócsárd is a settlement of opportunities, as evidenced by the fact that businesses are settling and young people are staying here. All ages feel good in this family-friendly village. Children can play in the renovated playgrounds or surf the internet in the community internet access point, while older people can go to football matches or to the pensioners' club. The fenced, floodlit artificial grass futsal field is also a great place to play football matches even into the night. The local history exhibition, library and community centre are also available to the public. The fishing pond and the boarding house are popular tourist attractions. Life in the village is supported by a well-functioning village caretaker service. Residents and visitors are welcomed with programmes throughout the year. In spring and autumn a traditional ball of the Foundation for Ócsárd, a children's day in May, a community outing in July, a family day in August, a gathering for the elderly in October, as well as Santa Claus and Christmas programmes in December are organised.

The mayor of the settlement: Zoltán Keserü

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Ócsárd főutcája; Panzió; Buszmegálló; Sportpálya öltözője; Sportcentrum és játszótér a magasból; Ócsárd felülről a tavakkal; Vasút utcai utcakép; Orvosi rendelő; Kossuth utca virágokkal; Horgászto

ÓCSÁRD

ÓCSÁRD

ORFÚ

Orfú a Baranya vármegyei Hegyháton, a Mecsek hegység északnyugati lábánál, Pécsről 16 kilométerre fekvő üdülőfaló. A völgy korábbi öt ősi települése Orfú, Mecsekrákos, Bános, Mecsekszakál és Tekerés formálódott az elmúlt közel harminc év alatt – a természeti értékek lehetséges megtartásával, sőt gyarapításával – az ember beavatkozása révén ezerarcú, mégis egységes, Európa szerte ismert üdülőtérületté.

A több mint ezer lelket számláló település kisvárosnyi (445 hektáros) belterületén lakó-, és üdülőövezetek, tavak (az Orfú, a Pécsi és a Herman Ottó tó, összesen 113 hektáros vízfelülettel), erdők, ligetek, parkok adnak helyet a nyári üdülési szezon napi 10-15 ezres vendégsegeregének, akik hétvégi házakban, panziókban, magán szállásokon, kempingben, ifjúsági táborban találnak szálláslehetőséget. A vendégek kikapcsolódását strandok, fejlett kereskedelmi és vendéglátó hálózat, Malom-múzeum, kemencés udvar, tájház, sportpályák, lovardák, színes rendezvények, kerékpár- és sétatutak szolgálják. Az üdülés, pihenés, vízi sportok lehetősége mellett elsősorban a horgászat, vadászat, barlangászat és a környék természeti értékeinek gyalogos, kerékpáros, autós megismerése jelenthet kellemes kikapcsolódást. Érdeklődésre tartanak számot a helyi védettségű, régi lakóházak (ezek közül is főleg Tekerés faluképe), a Malom-múzeum (melyben ma is őrlik a búzát, készítik a merített papírt), a természetvédelmi területek és a Mecsek hegység erdő-borította lankái.

Az elmúlt években Orfú népszerű lett a különböző sportrendezvények helyszínévé is.

A közelben további üdülőhelyek is találhatóak, pl. a cseppkőbarlangjáról híres Abaliget (3 km), a meleg vizes strandjáról ismert Magyarhertlend (5 km) és Sikonda (10 km).

Az üdülővendégek többsége hazánkba érkezik, de egyre több a külföldi vendég. Orfún szinte minden adott a zavartalan kikapcsolódáshoz. A természeti adottságok mellett az infrastruktúra szinte teljes kiépítése, a folyamatban lévő és tervezett fejlesztések a települést hazánk, sőt Európa egyik legvonzóbb idegenforgalmi központjává tehetik.

A gyönyörű környezetben fekvő táj különös varázsát adja, hogy az emberi létesítmények (lakóházak, nyaralók, tavak) úgy simulnak be a legelők, erdők, szántóföldek közé, mintha az idők kezdete óta a táj részei, a természet teremtményei lennének. A település (a korábbi öt kis falu) ugyanis hatalmas területen fekszik; az egyes településrészek között nagyterjedésű zöld területekkel.

Orfún a vendégek mellett a helyi lakosokra is gondolkodni, kényelmüket szolgálja a helyben elérhető családorvosi és fogorvosi ellátás, gyógyszertár, posta, bölcsőde, óvoda és alsó tagozatos iskola. Tanyagondnoki intézmény is működik. Orfú közös hivatali központ és a környék turisztikai központja. Képzettek a szociális alapszolgáltatások, a család és gyermekvédelmi rendszer. A polgárok több mint 20 civil szervezetben hódolhatnak kedvenc időtöltésüknek.

A fenti, talán „propaganda-ízű” leírás Orfút, mint üdülőhelyet mutatja be dióhéjban. A felületes szemlélő, az átlag üdülővendég valószínűleg azt gondolja, hogy Orfú egy szép és rendezett faló, ahol örömet élni, ahol megelégedett, boldog emberek laknak. Hogy ez valóban így van-e, ahhoz a település és lakói helyzetének alaposabb ismerete, a tények és folyamatok elemzése szükséges.

A település vezetése ezért kéri, hogy látogassanak el és győződjenek meg arról, hogy Orfú kellemes üdülőhely, ahol jó élni, mert jó közösség alakult ki. Békében élve a természettel és egymással.

A település polgármestere: Füziné Kajdy Zita

Orfú is a holiday village located in Baranya county on the Hegyhát, at the northwestern foothills of the Mecsek mountains, 16 km from Pécs. The valley's former five ancient settlements - Orfú, Mecsekrákos, Bános, Mecsekszakál, and Tekerés - have evolved over the past nearly thirty years, with human intervention, into a diverse, yet unified, holiday area known throughout Europe, preserving and even enhancing the natural values. The settlement, home to over a thousand souls, can accommodate daily 10-15 thousand guests during the summer holiday season in its small town-sized (445 hectares) built-up area consisting of residential and holiday zones, as well as near its lakes (Orfú, Pécs, and Herman Ottó lake, totaling 113 ha of water surface), forests, groves, and parks. Tourists can find accommodation in weekend houses, guesthouses, private accommodations, campgrounds and youth camps. Their relaxation is facilitated by open-air swimming-pools, a modern commercial and catering network, a mill museum, an open-air oven yard, an old village house converted into museum, as well as sports fields, riding-schools, bicycle and walking trails and colorful events. In addition to holidaying, relaxation and water sports opportunities, fishing, hunting, caving, and getting to know the natural values of the area on foot, by bike, or by car can also offer pleasant relaxation. Interest is also aroused by the local protected, old residential houses (especially the village scene of Tekerés), the Mill Museum (where wheat is still ground and dipped paper is made by hand), the nature conservation areas, and the forest-covered slopes of the Mecsek mountains.

In recent years, Orfú has also become popular as a venue for various sports events. Nearby are other holiday spots such as Abaliget (3 km) famous for its dipstone (stalactite) cave or Magyarhertlend (5 km) and Sikonda (10 km) known for their outdoor warm-water swimming pools. The majority of holiday guests arrive from our country, but the number of foreign guests is increasing. Almost everything in Orfú is provided for undisturbed relaxation. In addition to the natural features, the nearly complete infrastructure, ongoing and planned developments could make the settlement one of the most attractive tourist centers in our country and even in Europe. The enchanting charm of the landscape located in a beautiful environment is given by the fact that human facilities (residential houses, holiday homes and lakes) fit into the pastures, forests and fields as if they were part of the landscape and creations of nature since the dawn of time. The settlement (the former five small villages) is situated over a vast area, with extensive green areas between different neighbourhoods.

In Orfú, in addition to the guests, the comfort of local residents is also taken into consideration with available family doctor and dental services, pharmacy, post office, day-nursery, kindergarten and primary school. A designated farmstead caretaker also works here. Orfú is a common administrative center and the tourist center of the area. Social basic services, family and child protection systems have been established. Citizens can indulge their favorite pastime in more than 20 civic organizations. The above “propaganda-flavored” description presents Orfú as a holiday resort in a nutshell. The superficial observer, the average holiday guest, probably thinks that Orfú is a beautiful and orderly village where it's a pleasure to live, where satisfied, happy people live. Whether this is really the case requires a deeper understanding of the situation of the settlement and its inhabitants, the analysis of facts and processes. Therefore, the management of the settlement asks you to visit and convince yourself that Orfú is a pleasant holiday resort where it is good to live because a good community has developed, which lives in peace with nature and each other.

Mayor of the settlement: Zita Füziné Kajdy

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

ORFÚ

PALKONYA

A Dél-Baranyai Gasztrofalu, a *Villányi borvidék ékszerdoboz*. A település nem csak gyönyörű pincesoráról és épített műemlékeiről híres, de egyfajta Gasztrofaluként is definiálta magát az utóbbi időszakban, mely egyre több látogatót vonz a térségbe.

Hosszú utat járt be napjainkig a kis egyutcás, 300 fős település, aminek a története egészen a 13. századig visszavezethető, hiszen az első írott dokumentum ekkor említi a falut, akkor még csak Polkona néven. A török uralom idején is lakott volt a község, azonban mindössze nyolc ház állt a Palkonyai dombtetőn, a Villányi hegységtől északra. Az 1740-es években ugyanakkor megnövekedett a lakosságának a száma, hiszen a falut birtokló Batthyány család württembergi német lakosokat telepített be. Ők magukkal hozták fejlett szőlőkultúrájukat, valamint számos építészeti elemet is meghonosítottak a településen.

A sváb hagyományok és értékek tisztelete, mind a mai napig fellelhető a település épített örökségében, borkultúrájában és kulturális rendezvényein egyaránt. Amerre csak a faluban járunk, csodás felújított sváb portákat láthatunk, a falu végéig sétálva pedig megtekinthetjük Palkonya legnevezetesebb műemlék együttesét az 53 présházból álló öt szintes pincésort. Nem csak a pincésora egyedi a településnek, de a temploma is, hiszen a 1816-ban Szent Erzsébet tiszteletére felszentelt, messziről is jól látható piros kupolás templom a magyarországi körtemplomok egyik legszebb példája és egyben Palkonya szimbóluma is sokaknak.

Palkonya és környéke természetesen nemcsak a borkultúráról híres, hanem gyönyörű tájáról és természeti látnivalóiról is. Számos kirándulási lehetőség és túraútvonal található a környéken a természetkedvelőknek, túrázóknak és kerékpárosoknak egyaránt.

Palkonya Európa Kulturális faluja is, hiszen az 1999-ben holland kezdeményezésre létrehozott Európai Kulturális Falu mozgalomban Magyarországot a település képviseli 2007 óta. Az együttműködés nem csak gasztró-kulturális programokat takar, de lehetőséget teremt a település lakosai és fiataljai számára, hogy ellátogassanak a partnerfalvakba.

Az utóbbi 30 év munkája eredményeként Palkonya sikeres turisztikai célpont – sikeres „Gasztrofalu” lett, melyben nagy szerepe volt a település egykori polgármesterének, Becker Eleonórának a Villány-Siklós borút megalapítójának. Fontos és helyes döntés volt felmérni, számba venni és védelem alá helyezni a település, kulturális és épített örökségét. A turizmus fellendítésében a 30 éve megrendezésre kerülő Palkonyai Pünkösdi Nyitott Pincéknek is nagy szerepe volt, hiszen a rendezvény lehetőséget teremtett az ide látogatóknak a helyi pincék és remek borok megismerésére. 2016-ban megalakult Palkonya Turisztikai Egyesülete is, mely a helyieket és a turizmusban érdekelt vállalkozásokat fogja össze és éves szinten közel tizenöt rendezvény megvalósításában vesz részt, melynek eredményeként több ezer vendég látogat el a településre.

Palkonyán habár csak 300-an laknak, mégis három étterem, közel 10 pincészet és számos vendéglátóhely és szolgáltató található. Aki ide látogat nem csak a borkultúrának és a gasztronómiának hódolhat, de számos szabadidős és kulturális program közül választhat és garantáltan élményekkel teli időt tölthet a Gasztrofaluban.

A település polgármestere: Tompos Dénes

Palkonya is the Gastro Village of the southern part of Baranya County, the jewel box of the Villány wine region. The settlement is not only famous for its beautiful cellar row and built monuments, but has also defined itself as a kind of Gastro Village in recent times, attracting more and more visitors to the region.

The small one-street settlement of 300 people has come a long way to the present day, with a history that can be traced back to the 13th century, as the first written document mentions the village at that time, then only under the name Polkona. The municipality was inhabited during the Ottoman occupation, but there were only 8 houses on the top of the Palkonya hill, north of the Villány mountains. However, in the 1740s, the population increased, as the Batthyányi family, who owned the village, settled Württemberg German residents. They brought with them their advanced viticulture, as well as many architectural elements.

The respect for Swabian traditions and values can still be found in the built heritage, wine culture, and cultural events of the settlement. Wherever you go in the village, you can see wonderful renovated Swabian courtyards, and walking to the end of the village, you can view Palkonya's most famous monument complex, the 5-level cellars row consisting of 53 wineries. Not only is the cellar row unique to the settlement, but so is the church, as the red-domed building visible from afar, consecrated to St. Elizabeth in 1816, is one of the most beautiful examples of round churches in Hungary and also a symbol of this village for many people.

Palkonya and its surroundings are of course not only famous for their wine culture, but also for the beautiful landscape and natural attractions. There are numerous hiking opportunities and trails in the area for nature lovers, hikers, and cyclists alike.

Palkonya is also a European Cultural Village, as it has represented Hungary in the European Cultural Village movement – established in 1999 by a Dutch initiative – since 2007. The cooperation not only covers gastro-cultural programmes, but also provides an opportunity for the residents and young people of the settlement to visit the partner villages.

As a result of the work of the last 30 years, Palkonya has become a successful tourist destination, a successful “Gastro Village”, in which the former mayor of the settlement, Eleonóra Becker, the founder of the Villány-Siklós wine route, played a major role. It was an important and correct decision to assess, inventory, and protect the cultural and built heritage of the settlement. The Palkonya Pentecost Open Cellars (“Palkonyai Pünkösdi Nyitott Pincék”), an event held for 30 years now, also played a major role in boosting tourism, as it provided an opportunity for tourists to visit the local cellars and taste excellent wines. In 2016, the Palkonya Tourism Association was also established, which brings together locals and businesses interested in tourism and participates in the implementation of nearly 15 events annually, as a result of which thousands of guests visit the settlement.

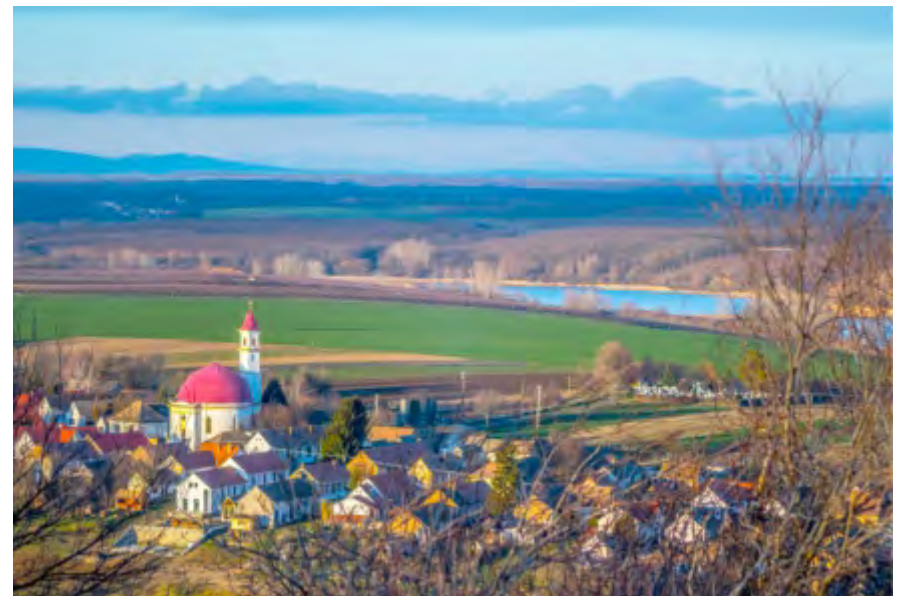
Although only 300 people live in Palkonya, there are 3 restaurants, nearly 10 wineries, and numerous hospitality and service providers. Those who visit here can not only indulge in wine culture and gastronomy, but can also choose from numerous leisure and cultural programmes and are guaranteed to spend an experience-filled time in the Gastro Village.

The mayor of the settlement: Dénes Tompos

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

PALKONYA

PALKONYA

PÉCS

Pécs pezsgő város, ahol jó élni. A „pécsiség” az erők forrása a sikerekhez és rang, ami ötvözi kulturális hagyományait és sokszínűségüket.

A 3. század végére Sopianae, Pécs római kori elődje Pannonia Valeria tartomány polgári közigazgatási központja lett. Ebből a korból származnak az UNESCO Világörökség részét képező, a Cella Septichora Látogatóközpontban megtekinthető ókeresztény sírkamrák és emlékek.

1009. augusztus 23-án Szent István király megalapította a Pécsi Egyházmegyét, a város napjainkban is két vármegye egyházi központja. Janus Pannonius humanista költő pécsi püspökként írta Egy dunántúli mandulafáról szóló epigrammáját. Egy másik pécsi püspök, Klimó György alapította Magyarország első nyilvános könyvtárát, ami különösen értékes gyűjtemény.

„Aki mennyországot akar látni, az jöjjön Pécsre!” – írták a budapesti újságok, amikor a felújított pécsi Székesegyházat 1891-ben fölszentelték. A város jelképének számító, ezeréves, impozáns épületre napjainkban is látogatók tízezrei kíváncsiak minden évben. A toronykilátóból az egész város és a Mecsekoldal is egyedi nézőpontból látható.

1367-ben alapította Nagy Lajos király a pécsi egyetemet, ami három fakultással kezdte meg működését, új korszakot nyitva a magyar oktatásban, közművelődésében.

Szulejmán szultán 1543. évi hadjáratában Pécs is török kézre került. Magyarország páratlan török kori műemlékei, Gázi Kászim pasa dzsámija, Jakováli Hasszán pasa dzsámija és Idrisz baba türbéje egyaránt jelképe a 143 évig tartó török uralomnak. A Széchenyi téren, a belváros szívében áll Pécs ikonikus épülete: a Dzsámi. Ez működő római katolikus templom, de egyúttal interaktív kiállítótér, ami a történelem élményszerű megismerésében segíti a látogatókat.

I. Lipót király 1703-ban a várost az egyházmegye mindenkori püspökének adományozta. A város polgárai azonban elérték, hogy Mária Terézia 1780. január 21-én kelt szabadságlevelében szabad királyi városi rangra emelte Pécsset. Ekkor készült el a város máig használt címere.

1852-től a Dunagőzhajózási Társaság a mecseki szénbányászatot ösztönző beruházásaival jelentős hatást gyakorolt a város iparának fejlődésére. A Pécsi Országos Kiállítás 1907-ben már a gazdasági élet szereplőinek seregszemléje volt, ahol megjelentek az európai hírvállalkozások is. A világszerte ismert Zsolnay porcelán, a pécsi kesztyű, a pécsi orgonák, pécsi sörök máig is elismert termékek a nemzetközi piacon.

Az I. világháború után a város 33 hónapig szerb megszállás alatt állt, majd 1923-ban Pozsonyból Pécsre települt az Erzsébet Tudományegyetem. Az ebből létrejött Pécsi Tudományegyetem 22000 fős hallgatói létszámával, 2000 oktatójával, kutatójával és 10 karával napjainkban is Magyarország egyik legnagyobb felsőoktatási intézménye. 5000 külföldi hallgatójával igazi nemzetközi universitas, egyben az ország egyik legjelentősebb kutatóegyeteme.

1955-ben a város fejlődésének újabb lendületet adott a Mecsekben elkezdődött uránbányászat, a bányászcsaládok számára új lakótelep is épült.

Az ezredfordulós Pécs kulturális központtá válása együtt járt a közösségi élet megerősödésével, amit a 2010-ben megvalósult Európa Kulturális Fővárosa program tovább erősített.

A Zsolnay Kulturális Negyed kialakításával az ipartörténeti emlékek megújulva, átalakult funkcióval várják az egyedülálló kulturális programokra vágókat.

A Kodály Központ a nemzetközileg is elismert Pannon Filharmonikusok otthona.

A Janus Pannonius Múzeum kiállításai elkalauzolják a látogatót a város meghatározó történelmi és kulturális korszakaiba.

A kulturális élet motorja a pezsgő színházi élet, a Pécsi Nemzeti Színházon kívül a Pécsi Horvát Színház, a Pécsi Harmadik Színház, a Janus Egyetemi Színpad és a Bóbita Bábszínház is várja a közönséget.

Pécs városában a nemzetiségek jelenlétének is köszönhetően a civil- és intézményi együttműködések által szervezett programok összefonódnak a város mindennapjaival. A helyiek életének meghatározó elemei a Tanuló Város Fesztivál, a Bordalfesztivál, a Fényfesztivál, a Pécsi Szelet – baranyai gourmet piknik, vagy a Zeneszüret Fesztivál, melyekben összekapcsolódik a hagyomány és a kultúra a környezettel és a gasztornómiával.

A Mecseknek köszönhetően a várostól karnyújtásnyira elérhető az élő természet. A 2023-ban 50 éves TV-torony mellett számtalan kilátóból tárul fel páratlan panoráma a városra, a természetre. Ezek kiépített túraútvonalakon közelíthetők meg. A Tettyei Mésztafa barlang, a havihegyi Panoráma híd és sétány, a felújított Állatkert, a Malomvölgyi Parkerdő vagy a Tüskésrét kedvelt kirándulóhelyek, ahol aktívan tud kapcsolódni a család.

Pécs igazi mediterrán város, ahol kávézók, éttermek, helyi termékeket kínáló piacok várják a látogatókat. Széles a kínálat a „békebeli” helyektől a gourmet éttermekig. A vintékek polcain pedig megtalálhatók a Pécsi- és Villányi Borvidék kiváló nedűi is.

Egyik hazai nagyvárost sem kedvelik annyian az ott lakók közül, mint Pécsset: tizből kilenc városlakó szeret Pécsset élni. Győződjön meg a város pezsgéséről Ön is!

A település polgármestere: Péterffy Attila

Fotók: Horpácsi Dávid, ZSÖK, KisGadget Z, PKK.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Dzsámi; Zsolnay negyed; Pécs városháza; TV torony; Székesegyház; Cella septichora; Kodály Központ Panon Filharmonikusok; Zsolnay-kút; Pécsi Nemzeti Színház; Havihegyi templom és mandulafa; Kodály Központ; Fényfesztivál

PÉCS

PÉCS

Pécs is a vibrant city where life is good. The essence of being from Pécs is the source of strength for success and a rank that combines cultural traditions and diversity.

By the end of the 3rd century, Sopianae, the predecessor of Pécs in Roman times, became the civilian administrative center of the province of Pannonia Valeria. The Early Christian tombs and monuments from this period, which can be seen in the Cella Septichora Visitor Center, are part of the UNESCO World Heritage.

On August 23, 1009, King Stephen founded the Diocese of Pécs, which remains the ecclesiastical center of two counties today. The humanist poet Janus Pannonius wrote his epigram entitled “De amygdalo in Pannonia nata” (About a Transdanubian almond tree) as Bishop of Pécs. Another bishop of Pécs, György Klimo, founded Hungary's first public library, which is a particularly valuable collection.

“Those who want to see heaven should come to Pécs!” - wrote the Budapest newspapers when the renovated Pécs Cathedral was consecrated in 1891. The symbol of the city, the thousand-year-old imposing building, still attracts tens of thousands of visitors every year. From the tower lookout, the whole city and the Mecsekoldal (Slopes of Mecsek) can be seen from a unique viewpoint.

In 1367, King Louis I of Hungary (Louis the Great) founded the University of Pécs, which started its operation with three faculties, opening a new era in Hungarian general education.

During Sultan Suleiman's 1543 campaign, Pécs fell into Turkish hands. The unparalleled Turkish monuments of Hungary, the mosques of Pasha Qasim and Pasha Hasan of Yakova, and the Tomb of İdris Baba are all symbols of the 143-year-long Turkish rule. In the heart of downtown, on Széchenyi Square, stands the iconic building of Pécs: the Dzsámi (former mosque of Pasha Qasim the Victorious). It is a functioning Roman Catholic church, but also an interactive exhibition space that helps visitors to experience history.

In 1703, King Leopold I donated the city to the Bishop of the Catholic Diocese. However, the citizens of the city achieved that on January 21, 1780, in her charter of freedom, Maria

Theresa elevated Pécs to the rank of a free royal city. The city's coat of arms, which is still in use today, was made at this time.

From 1852, the Dunagőz Steamship Company's investments promoting Mecsek coal mining had a significant impact on the development of the city's industry. The Pécs National Exhibition in 1907 was already a review of the economic life actors, where famous Pécs companies also appeared. The world-renowned Zsolnay porcelain, the Pécs gloves, the Pécs pipe organs, the Pécs beers are still well-known and appreciated products on the international market.

After the First World War, the city was under Serbian occupation for 33 months, then in 1923 the Erzsébet University moved from Pozsony to Pécs. The University of Pécs, which emerged from this, is still one of the largest higher education institutions in Hungary with its 22,000 students, 2,000 teachers, researchers and 10 faculties. With its 5,000 foreign students, it is a true international university and one of the country's most significant research universities.

In 1955, uranium mining began in Mecsek, giving new momentum to the city's development, and a new residential area was built for mining families.

The transformation of Pécs into a cultural center at the turn of the millennium was accompanied by the strengthening of community life, which was further reinforced by the European Capital of Culture program realized in 2010.

With the establishment of the “Zsolnay Kulturális Negyed” (Zsolnay Cultural Quarter), the industrial heritage monuments have been renewed and are waiting with a transformed function for those desiring unique cultural programs.

The Kodály Center is home to the internationally recognized Pannon Philharmonic.

The exhibitions of the Janus Pannonius Museum guide visitors through the defining historical and cultural periods of the city.

The engine of cultural life is the vibrant theater life. In addition to the Pécs National Theater, the Pécs Croatian Theater, the Pécs Third Theater, the Janus University Stage and the Bóbita Puppet Theater are all waiting for the audience.

In Pécs, thanks to the presence of ethnic minorities, the programs organized by civil and institutional cooperation intertwine with the city's everyday life. Defining elements of the locals' life are the Student City Festival, the Wine Festival, the Light Festival, the Pécs Slice - Baranya gourmet picnic, as well as the Music Harvest Festival, which combine tradition and culture with the environment and gastronomy.

Thanks to Mecsek, nature is within arm's reach of the city. Next to the TV tower, which celebrated its 50th anniversary in 2023, there are countless lookouts that offer a unique panorama of the city and nature. These can be approached on well-maintained hiking trails. The Tettye Lime Tufa Cave, the Panorama Bridge and Promenade on Havihegy, the renovated Zoo, the Malomvölgy Park Forest or the Tüskésrét are popular excursion places where families can relax in active ways.

Pécs is a true Mediterranean city where cafes, restaurants and markets offering local products are waiting for visitors. The range of options spans from places with "Golden Age charm" to gourmet restaurants. The shelves of local wine bars offer excellent wines from the Pécs and Villány wine regions.

No other major city in the country is loved by as many of its inhabitants as Pécs: nine out of ten city dwellers love to live in Pécs. Come and experience the vibrancy of Pécs yourself!

Mayor of the settlement: Attila Péterffy

Photos by: Dávid Horpácsi, ZSÖK, KisGadget Z, PKK.

PÉCSUDVARD

A község Baranya vármegyében, a Pécsi járásban, a Baranyai-dombság szívében fekszik. Északról Pécs, északkeletről Kozármisleny, délkeletről Egerág, délről Szőkéd, délnyugatról Pogány határolja a települést. Az ország távolabbi részei felől legfontosabb közúti megközelítési útvonala az M60-as autópálya, amely az északi határában halad el, és itt van a Pécs-Kelet csomópont is. Belterületén csak az 5716-os út halad keresztül, melyen Pécs érhető el.

A hazai vasútvonalak közül a települést a Pécs–Villány–Magyarbóly-vasútvonal érinti. Pécsudvard megállóhely a település központjában található.

Pécsudvard község története végigkísérhető az államalapítástól egészen napjainkig. Ha ezernél is korábbra tekintünk vissza, a falu mai helye, illetve környéke már igen korán lakott volt. Áthaladtak rajta, vagy évszázadokig itt is éltek a földrészt különböző népeinek, kultúráinak képviselői. Az őskor leletei a mai Baranya területén alig ismeretesek. Az adatok viszont arra mutatnak, hogy az ember megtelepedésével a Dél-Dunántúlon is a legrégebbi koroktól számolni kell. A szűk helyi vonások megléte mellett le kell szögezni, hogy az őskor népeinek egymást váltó periódusai dél-dunántúli történések is voltak. A kedvező természeti adottságokkal rendelkező település már a kőrézkortól lakott hely volt. Régészeti emlékeket a bronzkor kultúrái, a somogyvár-vinkovci és a mészbetétes kultúra népei, illetve az őket követő rómaiak is hátrahagytak.

Pécsudvard története hosszú évszázadokat ível át. Kezdve a középkori Szelestől, a török hódoltságon, majd a Pálffy, később a Batthyány birtokhoz való tartozástól egészen napjainkig. Az itt élők lehetőségét mindig, de különösen jelen századunkban alapvetően befolyásolta Pécs, a megyeszékhely közelsége, a viszonylag jobb közlekedési viszonyok, a vasút és a szilárd burkolatú út. A település lakossága a középkorban magyar volt.

A falu határában helyezkedik el az Árpád-korban nagy szerepet játszó Koaszt vára, amit ma kozármislenyi várként is emlegetnek.

A Pécsi-medence és a Baranyai-dombság határán fekvő település kialakulásában a földművelés játszott fontos szerepet. Az először 1181-ben említett település (Udwarch) az Árpád-korban a közeli Koaszt (a mai Kozármisleny melletti) várához tartozott. Feltételezhetően tekintélyes udvarház állott itt. A település neve is az udvar „d” kicsinyítőképzős változata. Feltehetően ekkor jelentősebb épület állt a településen, s a község elnevezése is erre utal. Magyarságát a török időig őrizte meg, utána főként katolikus horvátok telepedtek be, kisebb részben németek. 2001-ben lakosságának 22,2%-a volt horvát.

A község nevezetessége a Pécsudvardi Sárlos Boldogasszony római katolikus templom.

A csodálatos táji adottságokkal rendelkező, rendezett települést a közösség hite, lelkesedése, szorgalma, kitartása és az összefogás képessége tette azzá, amilyennek most láthatja az arra kiránduló. A gondozott, biztonságos, igazi otthon nyújtó település olyan környezet, amelyben jó élni és dolgozni, új holnapot építeni, valósággá váló terveket szőni. A helyiek és a település vezetése büszkének lehetnek mindarra, amit közösen létrehoztak.

Pécsudvard jelenének legnagyobb értéke, hogy képes a folyamatos megújulásra, a pozitív változásokra és teszi ezt úgy, hogy közben tisztelettel őrzi múltja hagyományait. Hiszen e kettőnek csak együtt van valós társadalmi szerepe, az elődöktől kapott szellemi örökség ad erőt ahhoz, hogy élhető községet hagyjanak utódaikra.

A település polgármestere: Zsdrál Artúr

The village is located in Baranya County, in the Pécs District, in the heart of the Baranya Hills. To the north, it is bordered by Pécs, to the northeast by Kozármisleny, to the southeast by Egerág, to the south by Szőkéd, and to the southwest by Pogány. The most important road access from farther parts of the country is the M60 motorway, which passes along its northern border, and here is the Pécs-East junction. The town can be reached through Route 5716, which is the only route passing through. The village is integrated into the domestic railway network through the Pécs–Villány–Magyarbóly railway line. Pécsudvard halting-point is located in the centre of the settlement. The history of Pécsudvard can be traced from the foundation of the state to the present day. Looking back even before a thousand years, the current location of the village and its surroundings were populated very early on. It was crossed by, or for centuries, different peoples and cultures of the continent lived here. The relics of prehistoric times are barely known in today's Baranya region. However, the data suggest that human settlements emerged in Southern Transdanubia from the earliest times. While acknowledging the existence of typical local characteristics, it must be emphasized that there were successive periods of prehistoric peoples living in Southern Transdanubia. The settlement, with its favorable natural conditions, has been inhabited since the Chalcolithic Age. Archaeological relics were left behind by the cultures of the Bronze Age, the people of the Somogyvár-Vinkovci and the Encrusted Pottery cultures, and the Romans who followed them. The history of Pécsudvard spans long centuries. Starting from the medieval Szeles village, through the Ottoman rule, then belonging to the Pálffy, later to the Batthyány estate, to the present day. The proximity of Pécs, the county seat, the relatively good transport conditions, the railway and the solid-pavement road, always, but especially in our century, fundamentally influenced the opportunities of those living here. The population of the settlement was Hungarian in the Middle Ages. The castle of Koaszt, which played a significant role in the Árpád era, is located within the boundaries of the village and is referred to today as the Kozármisleny castle. The development of the settlement located on the border of the Pécs Basin and the Baranya Hills was largely influenced by agriculture. The settlement was first mentioned during the Árpád era in 1181 (Udwarch) as a domain of the nearby castle of Koaszt. A prestigious manor house is believed to have stood here. The name of the settlement is the diminutive form of 'udvar', which means courtyard. Presumably, at that time, a significant building stood in the settlement, and the name of the village also indicates this. It maintained its Hungarian character until the Ottoman occupation, after which mainly Catholic Croats settled here, with a smaller proportion of Germans. In 2001, 22.2% of the population was Croatian. The landmark of Pécsudvard is the Roman Catholic Church of Our Lady of the Harvest. The community's faith, enthusiasm, diligence, perseverance, and ability to collaborate made this settlement with its splendid natural endowments a well-organized place, which can now be seen by the tourists. The well-kept, safe, genuine home-providing settlement is an environment where it is good to live and work, to build start a new life, to build plans that are becoming reality. The locals and the settlement's leadership can be proud of everything they have achieved by joint effort.

The greatest value of the present in Pécsudvard is its ability for continuous renewal, positive changes and respectfully preserving the traditions of its past. Indeed, only the combined path of these two directions has a real social role: the intellectual legacy inherited from predecessors provides the strength to build a livable village for future generations.

Mayor of the settlement: Artúr Zsdrál

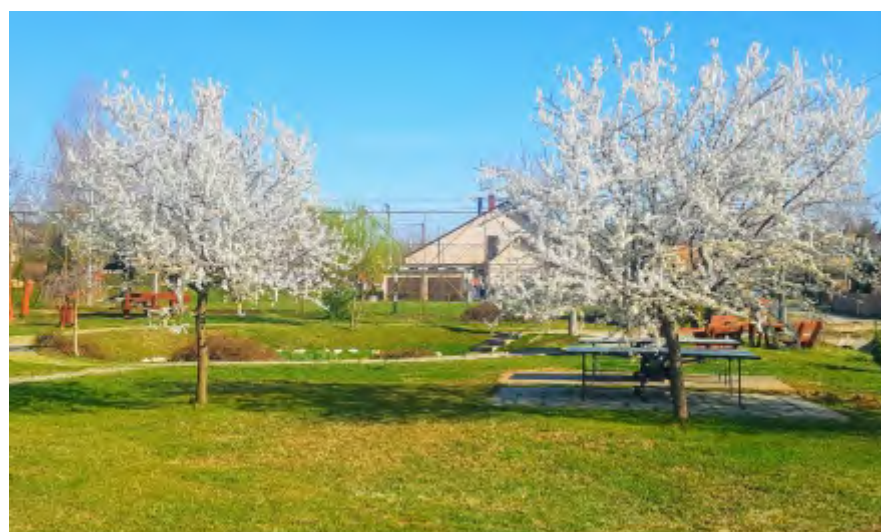
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

PÉCSUDVARD

PÉCSUDVARD

POGÁNY

Baranya vármegye székhelyétől, Pécestől délre, attól 6-7 kilométer távolságban, a Dél-baranyai-dombság kistájának közepén fekvő zsáktelepülés. Gyönyörű fekvésű ősi település-magja szelíd völgyben bújik meg, közepén kis patak folyik végig. Az észak-déli irányú, kanyargós, keskeny utcákat még keskenyebb utcácskák kötik össze. A 20. század végén az Öregfalu peremén, a völgy tetején, illetve a tó mellett kezdődött új építési telkek kialakítása, ahonnan pompás a kilátás a falura, a Mecsekre és a tóra.

Közlekedési infrastruktúrája kiváló: az M60-as autópálya öt perc alatt elérhető a Pécsre vezető kétszer kétsávos főközlekedési útról, mely elhalad a Pécs-Pogányi Repülőtér mellett.

Első írásos emléke 1181-ből származik, a környék falvainak felsorolása közt. A török hódoltság alatt elnéptelenedett a terület, majd a 17. század végén éledt újjá mai területén a falu. A 18. században a törökök elől menekülő horvátok és bosnyákok érkeztek és telepedtek le itt. 1845-ben épült az első iskola. Az 1800-as évek második felében német nemzetiségiek költöztek a faluba, így lett több nemzetiségű Pogány. 1891-ben már katolikus és evangélikus iskolába is járhattak a gyerekek.

Pogányban ma is három nemzetiség – magyar, horvát és német – él együtt, és őrzi az őseik által rájuk hagyott természeti-, kulturális- és épített örökséget. A korábbi századokra jellemző nemzetiségek közötti ellentét már a múlté, a három nemzetiséget végül a közös sors békítette végleg össze. Ma is őrzi hagyományait, az újonnan jövők pedig nagy örömmel csatlakoznak ünnepeikhez. Békés együttélésük mottója, mely a lakosság egymás iránti tiszteletére utal: "Pogányban egy család lakik, 1200-an vagyunk". Ennek jó példájaként került felújításra és kialakításra az önkormányzat által megvásárolt régi parasztház, ahol helyet kaptak a nemzetiségi néprajzi gyűjtemények.

Az ide települő fiatal családok számára vonzerőt jelent, hogy Pogányban családi napközi, óvoda, négy osztályos általános iskola és zeneiskola is működik. A Faluházban könyvtár és konditerem szolgálja a kikapcsolódásra vágyókat, a rendezvény terem pedig családi- és önkormányzati programoknak ad méltó helyszínt. A nemzetiségi kórusok is itt tartják próbáikat.

A legkisebbek számára két korszerű játszótér ad önfeledt játéka lehetőséget, az erősödni vágyó felnőtteknek kondipark áll rendelkezésére. Az idősek és betegek ellátását a Baldauf Gusztáv Evangélikus Szeretothon, és az annak épületében helyet kapó orvosi rendelő és gyógyszertár biztosítja. A faluban – komoly társadalmi összefogással – 1991-ben épült meg a Béke Királynéja oltalmába ajánlott katolikus templom, szomszédságában a település védőszentjéről elnevezett Szent Márton park díszlik.

Vonzó célpont a horgásztó. A Pogány-Villányi vízfolyást 1972-ben rekesztették el a völgyzáró gáttal. A 12,5 hektáros tavon rendszeresek a horgászversenyek, vízből kapitális harcsákat, pontyokat, amurokat is ki lehet fogni. Nyaranta horgásztáborokban tanulják a halfogás fortélyait a gyerekek, a vízben álló stégen pedig hangversenyek szórakoztatják a közönséget.

Az utóbbi évtizedek beruházásai teljessé tették a község infrastruktúráját, és a település vezetői eltökéltek a további fejlesztések mellett; pályázati forrásokból energetikai korszerűsítéseket hajtottak végre, az óvoda és az önkormányzat épülete is megújult, több utca új aszfaltréteget kapott, és a felújítások nem állnak meg.

Csodálatos környezet és vendégszerető lakosság várja az ide érkezőket.

A település polgármestere: Juhász Zoltán

Located south of Pécs, the county seat of Baranya, at a distance of 6-7 km, Pogány is a cul-de-sac settlement in the heart of the Southern Baranya Hills microregion. Its ancient, beautifully situated settlement core nestles in a gentle valley with a small stream flowing through it. The sinuous, narrow streets running north to south are connected by even narrower alleys. By the end of the 20th century, new building plots were marked out on the edge of Öregfalu (Old Village), at the top of the valley, and also by the lake, offering magnificent views of the village, the Mecsek Mountains and the lake. The local transportation infrastructure is excellent: the M60 motorway can be reached in 5 minutes via the four-lane main road leading to Pécs, which passes by the Pécs-Pogány Airport.

The first written mention of the village dates back to 1181, being listed among the surrounding settlements. The area was depopulated during the Ottoman occupation, and the village revived on its current territory at the end of the 17th century. In the 18th century, Croats and Bosnians fleeing from the Ottoman rule arrived and settled here. The first school was built in 1845. In the second half of the 1800s, Germans moved into the village, making Pogány multiethnic. By 1891, children could attend both Catholic and Protestant schools. Today, three ethnicities - Hungarian, Croatian, and German - live together in Pogány, preserving the natural, cultural and architectural heritage passed down by their ancestors. The past conflicts characteristic of previous centuries are gone, and the shared fate has finally made the reconciliation of the three ethnic communities a reality. They still preserve their traditions, and newcomers joyfully join their celebrations. The peaceful coexistence is summed up in the motto, which refers to the mutual respect of the village residents: "In Pogány we are a single family with 1200 members." A good example of this is an old farmhouse, which was purchased by the municipality and has been renovated and established as the home for local ethnographic collections.

The family day-care, kindergarten, four-grade elementary school and music school operating in Pogány are an attraction for young families moving here. A library and a gym in the Village House serve those looking for relaxation, while the event hall provides a worthy venue for family and municipal programs. Ethnic choirs also hold their rehearsals here. Two modern playgrounds provide carefree play for children, while adults wanting to get stronger have access to a fitness park. The care of the elderly and the sick is provided by the Baldauf Gusztáv Evangelical Nursing Home, as well as the General Practitioner's office and pharmacy located in its building. In the village, the Queen of Peace Catholic Church was built in 1991 through a significant communal effort. The adjacent St. Martin Park, was named after the patron saint of the settlement. A popular destination is the fishing lake. The Pogány-Villányi watercourse was dammed in 1972 with a barrage dam. Regular fishing competitions are held on the 12.5-hectare lake, where substantial catfish, carp and grass carp can be caught. In the summer, children learn the tricks of fishing in fishing camps, while concerts entertain the crowds from a stage set up on the jetty. Developments in recent decades have completed the infrastructure of the municipality, but the leaders of the settlement are committed to further improvements. They have carried out energy modernizations from tender sources, the kindergarten and the municipal building have been renovated, several streets have received a new asphalt pavement, and the renovations will not stop. A wonderful environment and hospitable population await those who come here.

Mayor of the settlement: Zoltán Juhász

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Pogány madártávlatból; Béke Királynéja templom belső; Római katolikus templom; Harangláb; A horgásztó; Majális; Játszótér; Evangélikus imaház; Baldauf Gusztáv Evangélikus Szeretothon; Tóparti koncert; Molnár pihenő; Szent Iván-napi program a tóparton; Hagyományok Háza

POGÁNY

POGÁNY

RÓZSAFA

Rózsafa község Baranya vármegyében, a Szigetvári járásban fekszik. Az 1898-ig Búdósfá nevet viselő település Szigetvártól keletre helyezkedik el, Nagypeterd déli szomszédságában. További szomszédos települések: kelet felől Szentdénes, délkelet felől Sumony, dél felől Bánfa, délnyugat felől Katádfa, nyugat felől Dencsháza, északnyugat felől pedig Botykapeterd. Rózsafa megközelítése csak közúton lehetséges, az 58104-es számú mellékúton, a 6-os főútról Nagypeterdnél letérve.

A település neve a hagyományok szerint az Árpád-korban Vidusfalva, Vitusfa volt.

Rózsafa település neve 1330-ban tűnt fel először az oklevelekben Scentmihalfoluaként, egy almamelléki ügyben tanúskodó nemes nevében. Az ekkor már meglévő temploma védőszentjéről kaphatta a Szentmihályfalva nevet. A fennmaradt adatok szerint a templomot a törökök rombolták le 1570 körül.

A török idők után a Werbőcziek, majd a Perczel család lett a település birtokosa. Az 1700-as évek közepén a falu neve – ismeretlen okból – Búdósfára változott. A mai Rózsafa nevet a 19. század legvégén kapta.

A 20. század elején Baranya vármegye szentlőrinczi járásához tartozott. Az 1910-es népszámláláskor Rózsafának 612 lakosa volt, melyből 609 magyar volt. Ebből 99 római katolikus, 510 református, 3 evangélikus volt.

A 2001-es népszámláláskor 399 lakosa volt, 2008. január 1-jei adatok alapján 393 lakosa volt Rózsafa településnek.

Rózsafa nevezetessége a község fölé büszkén magasodó Református templom, a Perczel-kastély és Tinódi Lantos Sebestyén szobra.

A hagyományok szerint Rózsafa határában volt a később elpusztult Tinódfalva. Tinódi Lantos Sebestyén szülőhelyét ma is Tinódi dűlőnek nevezik Rózsafán. 1981-ben emléktáblát is avattak és az akkori térsz-központban felállították Tinódi mellszobrát. A falu központjában – mára elnémult – zenélő kúton dombormű örökíti meg a históriás énekek szerzőjét. A község 1986-ban alakult közművelődési egyesületét is Tinódi Lantos Sebestyénről nevezték el.

A település vezetésének eltökélt szándéka Rózsafa szépítése, fejlesztése. A Magyar Falu Program keretében önkormányzati utak és útszakaszok, valamint a polgármesteri hivatal belső felújítása történt. A program lehetőséget biztosított továbbá orvosi eszközök beszerzésére, járdafelújításra, az óvoda belső felújítására, az óvoda kerítésének újjáépítésére, valamint játszótérre is. A község fejlesztése keretében korszerűsítették a hivatalt, a mellette lévő többfunkciós önkormányzati épületet, valamint az óvoda épületét.

A közfoglalkoztatási program keretében kertészettel, tartósítással (savanyítással), valamint állattartással foglalkoztak, foglalkoznak. A kertészetben uborkát, többféle paprikát, káposztát, vörös- és lila hagymát, sárgarépat, céklát, kaprot, valamint burgonyát és epret termesztnek. A település lakossága, annak vezetésével összefogva együtt dolgozik és építi, szépíti az apró községet.

A mindössze 16,64 km² területen fekvő, szépen rendben tartott település lakosság száma napjainkban sem éri el a 400 főt. A kis közösség tagjai nagy hangsúlyt fektetnek Rózsafán a közösségépítésre és a hagyományörzésre, kiemelt figyelmet fordítva a község helyi értékeinek felfedezésére.

A település polgármestere: Németh Norbert

Rózsafa village is located in Szigetvár District, Baranya County. The settlement called Búdósfá until 1898 is located east of Szigetvár, in the southern neighborhood of Nagypeterd. Other neighboring settlements are Szentdénes from the east, Sumony from the southeast, Bánfa from the south, Katádfa from the southwest, Dencsháza from the west, and Botykapeterd from the northwest. Rózsafa can only be reached by public road, on side road No. 58 104, turning off from main road number 6 at Nagypeterd.

According to tradition, the name of the settlement in the Árpád era was Vidusfalva, Vitusfa. The name of Rózsafa settlement first appeared in the documents in 1330 as Scentmihalfolua, in the name of a nobleman testifying in a case in Almamellék. The village probably got the name Szentmihályfalva from the patron saint of its already existing church at that time. According to the surviving data, the church was destroyed by the Turks around 1570. After the Turkish era, the Werbőczis and then the Perczel family became the owners of the settlement. In the middle of the 1700s, the name of the village was changed to Búdósfá – for unknown reasons. It got its current name Rózsafa at the very end of the 19th century.

At the beginning of the 20th century, it belonged to the Szentlőrincz District of Baranya County. In the 1910 census, Rózsafa had 612 inhabitants, of which 609 were Hungarian. Of these, 99 were Roman Catholic, 510 were Reformed, and 3 were Lutheran. At the time of the 2001 census, it had 399 inhabitants, based on the data of January 1, 2008, the settlement of Rózsafa had 393 inhabitants. Rózsafa's attractions are the Reformed church proudly towering above the village, the Perczel mansion and the statue of Sebestyén Tinódi Lantos. According to tradition, Tinódfalva, which was later destroyed, was on the border of Rózsafa. The birthplace of Sebestyén Tinódi Lantos is still called the Tinódi vineyard in Rózsafa. In 1981, a commemorative plaque was inaugurated and a bust of Tinódi was erected in the Producers' Cooperative center at the time. A relief on the now silent musical well in the center of the village commemorates the author of the historic songs. The village's cultural association, founded in 1986, was also named after Sebestyén Lantos Tinódi.

The management of the settlement is determined to beautify and develop Rózsafa. Within the framework of the Hungarian Village Program, municipal roads and road sections, as well as the interior of the mayor's office, were renovated. The program also provided the opportunity to purchase medical equipment, renovate sidewalks, renovate the interior of the kindergarten, rebuild the kindergarten's fence, and also for a playground. As part of the development of the village, the mayor's office, the multi-functional municipal building next to it, and the kindergarten building were modernized.

Within the framework of the public employment program, they were/are engaged in horticulture, preservation (pickling), and animal husbandry. In the garden, cucumbers, several types of peppers, cabbage, red and purple onions, carrots, beets, dill, as well as potatoes and strawberries are grown. The population of the settlement, together with its management, works together and builds and beautifies the small village.

The population of the well-kept settlement, located on an area of only 16.64 km², does not reach 400 people these days. The members of the small community put a lot of emphasis on community building and preserving traditions in Rózsafa, paying particular attention to discovering the local values of the village.

The mayor of the settlement: Norbert Németh

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Légifotó a településről; Játszótér; Hivatal; Református templom; Németh Norbert polgármester; Tinódi szobor; Rózsafa – Tinódi Nap; Rózsafalunk Ízei savanyúságok; Kertészet

RÓZSAFA

RÓZSAFA

SELLYE

A Dél-Dunántúli Régióban, Baranya vármegyében a Dráva folyó mentén, a Villányi hegységtől délre található város közigazgatási szempontból a Sellyei járás központja, egyetlen városa. Lakosságszáma 2.337 fő, területe 25,18 km², a város népsűrűsége 92,81 fő/km².

Városi rangot 1997-ben kapott, holott egy kellően nem méltányolt, ipari és mezőgazdasági szempontból is kiaknázatlan országrész, az Ormánság központja. A Dráva-menti táj az ország egyik legváltozatosabb, fában, vizekben, vadban a legtöbb meglepetést tartogató tája. A várostól északra lévő Kis-rét természetvédelmi terület, de ugyanígy kuriózum a barokk Draskovich kastély 7,5 hektáros arborétuma is hatalmas mamutfenyővel, platánjaival, homokon is jól növekedő akácfáival. Ebben a csodás parkban Kanadától Kínáig a világ majd valamennyi jellegadó fenyőféléje felsorakozik.

A település történetét a hatezer éves lengyeli kultúraig követhetjük nyomon. Az első írásos okirat egy birtoklevél 1292-ből, amikor a Dráván túli Suhopolje is a sellyei területhez tartozott.

Mátyás korában egyházi központ, de viszonylagos nyugalomát a törökök érkezése dúlja fel. Palánkvárát 1532-ben foglalják el és teszik a tűz martalékvá. 1551-ben török bírósági kerületként csaknem az egész térség centruma lesz, hogy a törökök 1689-ben történő elűzésekor a harcokban ismét romhalmazzá váljon.

Noha Sellye már II. Józseftől városi rangot kap és az I. világháborút követő szerb megszállás éveiben is járási székhely, kiegyensúlyozottabb fejlődéséről csak 1950 után beszélhetünk. Ekkor lesz ismét 49 falu járási székhelye, 1970 júniusától nagyközség, majd 1997. július 1-től város. Építészeti műemlékei sorában legjelentősebb a 16. századi Draskovich kastély. A gyönyörű parkjában tett séta után megnyithatunk a Kiss Géza néprajzkutatóról elnevezett Ormánság Múzeumba, amely előtt a tudós mellszobra áll. A múzeumban visszapillantunk a Drávával napi kapcsolatot tartó nép korábbi archaikus életformájára, az Ormánság messze földön híres szőtteseire, népi bútoraira és kerámiáira, a magyar népi építészetben külön fejezetet jelentő talpasházra. Aki értő szemmel keresi a szépet, az a nép építészet több régi remekére bukkanhat a falusi báját megőrző kisvárosban.

A város szép termálfürdője Sellye északi határán, több mint 3,2 hektáros parkosított, gyönyörű környezetben helyezkedik. Az 1100 fő befogadóképességű strandon úszó-, tan-, termál-, ülő-, és gyermekmedence található. A termálvíz 800 méter mélyről tör fel, 48 °C-os hőmérséklettel. A szaunázás és úszás mellett számos sportolási lehetőséget biztosít a létesítmény. A legkisebbeket hinta, trambulín és homokozó várja, gyermekes családok számára ideális helyszín a pihenésre, strandolásra. A termálfürdő területén, ebben a gyönyörű, parkosított környezetben lehetőség van szálláshelyeket bérelni. Várja vendégeit a „Kőház” vendégház és az újjépítésű, „Kulcsos Ház” ifjúsági szálláshely, melyek egyaránt 13 fő befogadására alkalmasak. De a fürdő területén lehetőség van az öt fő befogadására alkalmas „Faház” szálláshely bérlésére is a pihenni vágyó vendégeknek. A kikapcsolódásra vágyóknak érdemes strandolni és a termálfürdő szálláshelyeit kihasználva, bejárni a térség látnivalóit és turisztikai attrakcióit. A termálfürdő kijelölt és egyre népszerűbb kerékpárútvonalon helyezkedik el.

Sellye tökéletes kiindulópont lehet a kirándulás során, hogy a közeli a Duna-Dráva Nemzeti Park drávaparti érintetlen természeti szépségeit megcsodálhassa az arra látogató.

A település polgármestere: Nagy Attila

Located in the South Transdanubian Region, in Baranya County, along the river Dráva, south of the Villány Mountains, the town is the administrative centre of the Sellye district, the only town in the district. It has 2,337 residents, an area of 25.18 km² and a population density of 92.81 people/km².

It gained city status in 1997, although it is the centre of Ormánság, a region that has not been properly appreciated, and has not been exploited industrially and agriculturally. The landscape along river Dráva is one of the most varied landscapes in Hungary. "Kis-rét" in the north of the town is a nature reserve, but the 7.5-hectare arboretum of the baroque Draskovich Castle with its huge sequoias (redwoods), plane trees and acacia trees is also a curiosity. The wonderful park has almost all the world's characteristic pine species from Canada to China.

The first written document of the settlement is a charter from 1292, when Suhopolje, located on the other side of the Dráva, belonged to the territory of Sellye.

It was a church centre in the time of King Matthias, but its relative peace was shattered when the Turks arrived. In 1532, its palisade castle was captured and set on fire. In 1551, as a Turkish court district, it became the centre of almost the entire region, but became ruins again during the fights when the Turks were expelled in 1689.

Although Sellye was granted town status by Joseph II and was a district seat during the years of Serbian occupation after World War I, its more balanced development started only after 1950. At that time was the district seat of 49 villages again, grew into a status of large municipality from June 1970 and a town from 1 July 1997. Its most significant architectural monument is the 16th century Draskovich Castle. After a walk in its beautiful park, you can visit the Ormánság Museum, named after the ethnographer Géza Kiss, in front of which stands a bust of the scientist. The museum showcases the former archaic lifestyle of the people who had daily contact with the Dráva, the woven artefacts, folk furniture and ceramics of the Ormánság region, famous far and wide, and the timber framed house that represents a special chapter in Hungarian folk architecture. If you pay close attention, you will find several old masterpieces of folk architecture in this small town that has preserved its rural charm.

The town's thermal bath is located in the northern part of Sellye, in a beautiful environment of more than 3.2 hectares. The spa can accommodate 1100 people, has swimming, teaching, thermal, sitting-resting and children's pools. The thermal water rises from a depth of 800 metres and has a temperature of 48 °C. The facility offers sauna, swimming and many sports activities. For the little ones, there is a swing, trampoline and sandpit, ideal for families with children to relax and bathe. Accommodation is available to rent in the beautiful landscaped area around the thermal bath. The „Kőház” (Stone House) guest house and the new youth hostel „Kulcsos Ház” (rented holiday house), both of which can accommodate up to 13 people, welcome you. But you can also rent the "Faház" (wooden rented holiday house), which can accommodate 5 people. The thermal bath is located on a designated and increasingly popular bicycle route.

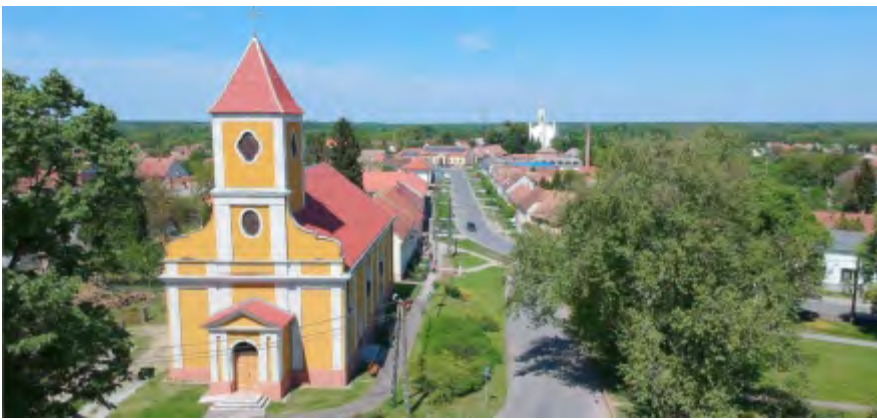
Sellye is the perfect starting point for a trip to admire the beautiful nearby Danube-Dráva National Park.

The mayor of the settlement: Attila Nagy

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Sellye madártávlatból; Katolikus templom látképe; Városháza; Kőház Vendégház a Termálfürdőben; Filagória a Kastélyparkban; Draskovics-kastély; Faház Vendégház a Termálfürdőben; Sellye Városi Termálfürdő; Kastélypark

SELLYE

SELLYE

SOMOGYAPÁTI

A község Baranya nyugati-északnyugati részében helyezkedik el, közel a baranyai-somogyi vármegyehatárhoz. Földrajzi értelemben a Zselichez tartozó települést átszeli a Keleti-Gyöngyös patak. A település része a Dióspuszta nevű szórvány; ennek ma is lakott részei Dióspuszta, Hitmes (puszta) és Zimány. Területén számozott főút nem vezet keresztül, Budapest és Pécs felől a 6-os, Kaposvárról pedig a 67-es főúton közelíthető meg.

A település átmenő forgalma jelentős, mivel a rajta átvezetett út – Barcs és Kaposvár kikerülésével, rövidebb nyomvonalon – elvezeti a Pécs, illetve Keszthely és Nagykanizsa között közlekedőket. A viszonylag nagy átmenő forgalom miatt Somogyapáti tömegközlekedési helyzete a környékbeli falvakéhoz képest kedvezőbb, hiszen a Szigetvár és Kadarkút vagy Somogyviszló között közlekedő buszjáratok is érintik. Közlekedési helyzetét javítják a település, illetve a helyi iskola saját tulajdonú autóbuszai. Vasútvonallal nem érinti.

Az eredetileg Apáthi nevű falut később illeték Almásapáti, illetve Szigetapáti nevek alatt is az Almás-patakhoz, illetve Szigetvárhoz való közelsége miatt. 1908-ban hivatalosan is megkapta a postai kézbesítés során – Somogy-Apáti írásmódban – már korábban is használt jelenlegi nevét. Jelenlegi településnév előtagja a település egykori megyei hovatartozására (Somogy), utótagja pedig arra utal, hogy egykor – feltehetőleg a 14. századtól kezdve – apátság birtok volt.

A település és környéke már ősidők óta lakott helynek számít. Területén csiszolt kőeszközök, az i. e. 4000-2800 között élt, úgynevezett vonaldíszes kerámia népének kerámia-töredékei, és a lengyeli kultúra idejéből származó leletek kerültek elő. Somogyapáti neve 1322-ben fordul elő először az oklevelekben, Apáti néven. A török hódoltság alatt elnéptelenedett, a 18. században népesült újra, részben szláv családokkal. Az 1950-es megyerendezéssel a települést a Szigetvári járás részeként Baranyához csatolták.

A falu 1999-ben testvértelepülési szerződést kötött Körtvélyfájával. A települések kölcsönösen kopjafákat emeltek egymás tiszteletére. De 1998-óta testvértelepülésük a horvátországi Turanovac és 2017-től Lovas és Opatovac települések is.

A település szűkebb környezetében szolgáltatási központ, területén közös önkormányzati hivatal kirendeltsége, teleház, művelődési ház, orvosi rendelő, védőnői körzeti központ, falugondnoki szolgálat, vegyesbolt, sportpálya, játszótér, óvoda, illetve alsó- és felső tagozatos általános iskola működik. Ez utóbbi épületeiben foglal helyet a 10000 kötetes könyvtár. A somogyapáti székhelyű Szent László Plébánia a Barcsi Esperesi Kerülethez tartozik.

A falu nevezetessége a Szent László nevét viselő, barokk stílusú római katolikus templom. Szentélyét 1777-ben, hajóját a 19., tornyát a 20. században építették. Karzatán orgona foglal helyet. Kertjében Nepomuki Szent János és Szent József 18. századból való szobrai állnak. Családi házból átalakítva 1953-ra elkészült a Szent Mihálynak szentelt dióspusztai kápolna. Ekkor került bele az 1951-ben elbontott Regnum Marianum kisharangja. A kápolna másik harangját 1923-ban öntötte Rugler Ignác, Pécssett. A kápolnát 2022-ben felújították. A kápolna falát díszíti a Feszty Árpád Kálvária egyik, három kisebb képből álló reprodukciója, tabernákulum faragott; az oltárképet Molnár József festette.

A település polgármestere: Kis Péter Zoltán

The municipality is located in the western-northwestern part of Baranya, close to the border between the Baranya and Somogy counties. Geographically, the settlement, which is part of Zselic, is crossed by the Keleti-Gyöngyös stream. The settlement includes the scattered area named Dióspuszta; its still inhabited parts are Dióspuszta, Hitmes (wasteland) and Zimány. There is no numbered main road crossing its territory; it can be approached from Budapest and Pécs via the Main Road 6, and from Kaposvár via the Main Road 67.

The transit traffic of the settlement is significant, as the road through it – bypassing Barcs and Kaposvár, on a shorter route – leads the traffic between Pécs and Keszthely and Nagykanizsa. Due to the relatively high volume of transit traffic, Somogyapáti's public transport situation is more favourable compared to the surrounding villages, as it is served by bus routes operating between Szigetvár and Kadarkút or Somogyviszló. The transport situation is improved by the village's own buses, as well as those of the local school. It is not served by a railway line.

The village, originally named Apáthi, was later also referred to as Almásapáti and Szigetapáti due to its proximity to the Almás stream and Szigetvár, respectively. In 1908, it officially received its current name, which had already been used in the postal delivery as Somogy-Apáti. The prefix of the current name of the settlement refers to its former county affiliation (Somogy), while the suffix indicates that it was once – presumably from the 14th century onwards – an abbey estate. The settlement and its surroundings have been inhabited since ancient times. Polished stone tools, pottery fragments of the so-called Linear Pottery culture that existed between 4000-2800 BC, and artefacts from the Lengyeli culture have been found in the area. The name of Somogyapáti first appears in documents in 1322, under the form of Apáti. It became depopulated during the Ottoman occupation and was repopulated in the 18th century, partly with Slavic families. With the administrative reorganisation in 1950, the settlement was annexed to Baranya County.

In 1998 the village set a twin-settlement agreement with Turanovac (Croatia), in 1999 with Körtvélyfálya (Romania) and in 2017 with Lovas and Opatovac (Croatia).

In the immediate vicinity of the settlement, there is a service centre, a branch of the joint municipal office, a telehouse, a cultural centre, a doctor's office, a health visitor centre, a village caretaker service, a general store, a sports field, a playground, a kindergarten, and a primary school with lower and upper grades. The latter houses a library of 10,000 volumes. The Saint Ladislaus Parish, based in Somogyapáti, belongs to the Barcs Deanery.

The village's landmark is the Baroque-style Roman Catholic church named after St. Ladislaus. Its sanctuary was built in 1777, its nave in the 19th century, and its tower in the 20th century. There is an organ on its singing-loft. In its garden, there are statues of St. John of Nepomuk and St. Joseph from the 18th century. Its patron saint's day is held on June 27. The Dióspuszta chapel dedicated to St. Michael was converted from a family house. It was completed in 1953, and was renovated in 2022. At that time, the small bell of the demolished Regnum Marianum Church was moved here. The chapel's other bell was cast in 1923 by Ignác Rugler, in Pécs. The wall of the chapel is decorated with one of the three smaller reproductions of Árpád Feszty's Calvary; its tabernacle is carved; the altarpiece was painted by József Molnár.

The mayor of the settlement: Péter Zoltán Kis

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Római katolikus templom; Dióspuszta kultúrház; Iskola; Székelykapu; Kápolna; Orvosi rendelő; Szakköri munkák; Teleház; Óvoda; Zselici táj május végén ebszékfűvel és beporzó rovarokkal; Tógazda-vendégház; Dióspuszta

SOMOGYAPÁTI

SOMOGYAPÁTI

SZÁGY

Az alig százhatvan lelkes zsákfalucska a Hegyhát északnyugati dombjai között, a Zselic baranyai részén fekszik. Közúton megközelíthető Tormáson át Kaposvár vagy Pécs irányából. Neve a kiszáradt folyómederből származik, 1554-ben kelt iraton még Aszágyként szerepelt. Mai nevét 1799-ben kapta. Határában római kori sírokat találtak, bizonyítva, hogy a környék többi településéhez hasonlóan Szágy is sűrűn lakott vidék lehetett.

Első írásos nyoma 1325-ből maradt fenn, ekkor a fehérvári káptalan települése volt. 1560-ban Oláh Miklós esztergomi érsek birtoka, a szigeti várnak gabonát és bort szolgáltatott be. 1564-1565-ben még szerepel az iratokban, azaz Szigetvár elestéig a magyarság biztosan kitarított a szőlőföldjén. Későbbi elnéptelenedett, és a 18. század elején is lakatlan volt. 1730 után a kihalt, erdős táj Petrovszky József ezredes tulajdonába került.

Szágy területére az 1760-70-es években érkeztek német zsellér telepesek Elzász-Lotharingiából, melléjük szörványosan magyarok költöztek. Az 1780-as évek közepén Gödre filiája, magyar és német lakossága római katolikus. A Petrovszky család kihalásával Majláth György birtoka lett az 1851-ben Fényes Elek által megjelentett adatok alapján.

A honfoglalók hamar beilleszkedtek a Hegyhát életébe. Szikvízüzemet és téglagyárat alapítottak, melyek az I. világháborúig működtek. A Besenci-tanya dűlőben üvegshuták üzemeltek, míg a kocsikenőcs-készítők portékáit a mozsgói Biedermann család vásárolta fel.

Szágy első pecsétje a 19. század közepén készült, a „Dorf Szagy” felirat alatt búzakéve, valamint ekevas és csoroszllya látható. Ezt a pecsétet használta Szabás falu is, mert Hazlinger Mátyás személyében közös bírójuk volt. A folyamatosan gyarapodó falu 1870-ben saját templomot kapott, Alexandria Szent Katalin tiszteletére szentelt Istenházát Gebauer Ernő freskói díszítik. Az itt élők földműveléssel és állattartással foglalkoztak; az első világháborúig szikvízüzemet, téglagyárat, fűrésztelepet, malmot kezdtek el üzemeltetni, és sokszínű kézművesipart alakítottak ki.

A II. világháború után drasztikusan csökkent a falu lélekszáma. A mezőgazdaság szociális átszervezése miatt Szágy a zselici pusztuló telepesek közé került. Az elmúlt 20 év útkereséssel telt, hiszen a falunak rengeteg értéke van. Elég csak a közel 70 Celsius fokos, gyógyvizek kategóriájába sorolt termálvízre gondolni, melynek kiaknázása munkalehetőséget biztosítana az itt élőknek. A település rendezési tervében kijelölték az üdülővezetet, különös tekintettel a termálcentrum majdani kialakítására, melyhez befektetőt keres az önkormányzat.

A dúsán termő gyógynövények, a csendes környék és a meghitt táj miatt érdemes felkeresni a dombok között megbújó falucska.

A szágyi határban található Szent István-völgyet a római korban használhatták, mert sírkövek kerültek itt elő. A hagyomány szerint István király is megfordult a vidéken. A Szent István-forrásnak már évszázadok óta csodás erő tulajdonítanak, az ifjú házasság gyakran kijártak ide, hogy gyermekáldásért fohászkodjanak.

A zsákfalut elkerülik a turistautak, pedig több természeti csoda is várja a kirándulókat. A Kis-komlói-völgyben ráláthatunk a kék kereszt turistajelzésre, mely a Szent István forráshoz vezet. A jelzést keleti irányban követve a Szágyi-tároló nevű horgásztóhoz jut el a kiránduló. A falu határában megbújó ősbükkös felfedezéséhez érdemes „idegenvezetőt” keresni. A környék legnagyobb látványossága a Csepegő-kút kb. két kilométerre található a falutól.

A település polgármestere: Laczó Sándor

This dead-end hamlet of just over a hundred and sixty souls is nestled amongst the northwestern hills of the Hegyhát, within the Baranya portion of the Zselic. The small village can be accessed via public roads through Tormás from the direction of either Kaposvár or Pécs. Its name originates from a dried-up river bed and was mentioned in a document dated 1554 as “Aszágy”. It received its current name in 1799. Roman-era graves were found within its boundaries, suggesting that like other settlements in the area, Szágy could have been densely populated.

Its first written trace dates back to 1325 when it was a domain of the Chapter of Fehérvár. In 1560, it was the estate of Nicolaus Olahus, Archbishop of Esztergom, supplying grain and wine to the castle of Sziget. It is still mentioned in the documents of 1564-1565, implying that the Hungarians definitely held out on their homeland until the fall of Szigetvár. It later depopulated and was uninhabited even in the early 18th century. After 1730, the deserted, wooded landscape fell into the possession of Colonel Joseph Petrovszky.

German cottar settlers from Alsace-Lorraine arrived in the territory of Szágy in the 1760s and '70s, accompanied by a scattering of Hungarians moving in alongside them. By the mid-1780s, Szágy was a succursal parish of Gödr, with both Hungarian and German inhabitants being Roman Catholics.

Following the extinction of the Petrovszky family, the land became the property of Count György Majláth, according to data published by Elek Fényes in 1851.

The first seal of Szágy was made in the mid-19th century, displaying a sheaf of wheat, a plowshare, and a coulter beneath the inscription "Dorf Szagy". This seal was also used by the village of Szabás, as they had a joint judge in the person of Matthias Hazlinger. The continuously growing village received its own church in 1870, dedicated to Saint Catherine of Alexandria. Its frescoes were decorated by Ernő Gebauer.

The past 20 years have been a search for a new path, as the village has many values. Just think about the nearly 70 °C (158 °F) thermal water, classified as medicinal water, which could provide job opportunities for the locals. In the settlement's development plan, they designated a resort area with special regard to the future establishment of a spa, for which the municipality is seeking an investor.

The abundant medicinal herbs, the quiet surroundings, and the intimate landscape make it worthwhile to visit this little village hidden among the hills.

In the boundaries of Szágy, the Szent István-völgy (Saint Stephen Valley) might have been used in the Roman era, as tombstones were found here. Tradition holds that King Saint Stephen also visited the region. The spring of Saint Stephen has been attributed with miraculous power for centuries, young married couples often came here to pray for child blessings.

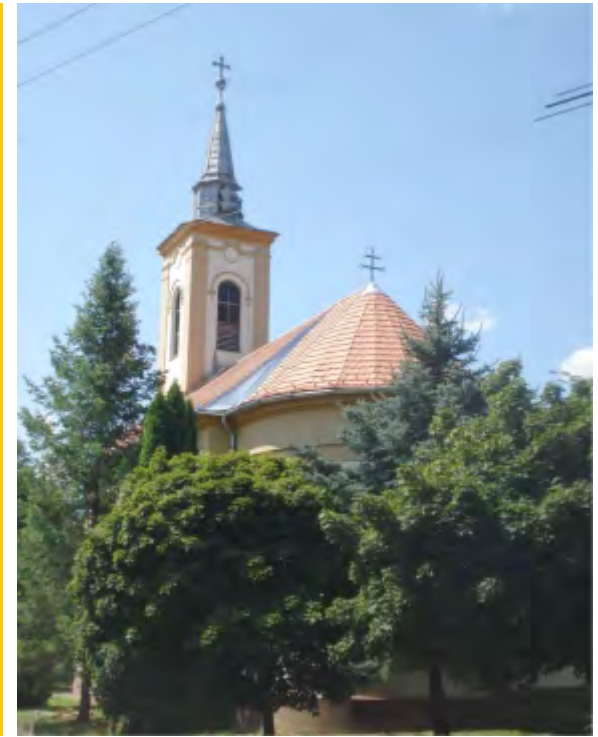
The dead-end village is off the tourist routes, even though several natural wonders are waiting for the hikers. In the Kis-Komlói valley, you can see the Blue Cross hiking trail leading to the spring of Saint Stephen. Following the trail eastward, the hiker reaches the fishing lake named Szágyi-tároló. To discover the primeval beech forest hidden on the outskirts of the village, it is worth seeking a tour guide. The biggest attraction of the area is the Csepegő-kút (Dripping Well), located approximately 2 kilometers from the village.

Mayor of the settlement: Sándor Laczó

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Polgármesteri Hivatal; Római Katolikus Templom; Községi Ház; Sportpark; Játsszótér; Szent István Forrás

SZÁGY

SZALÁNTA

A település Baranya vármegye szívében, Pécestől 14 kilométerre, délre helyezkedik el az 58-as főút mentén a Mecsek és a Villányi-hegység között. A Baranyai dombság festői lankái között elterülő települést először 1192-ben említik a dokumentumok. Közigazgatásilag Szalántához tartozik a valamikor önálló településként működő Németi (horvátul Nijemet), valamint Eszterág-puszta, egykori uradalmi birtok. A török háborúk után a településre katolikus horvátok érkeztek Boszniából (bosnyákok), akik a 20. századig a lakosság többségét alkotják és ma is meghatározó szerepet töltenek be a falu életében.

A Németi településrészen található, késő barokk stílusban épült, műemléki védelemmel ellátott Szent László templom 1804-ben, a mellette található plébániaház 1773-ban készült. A templom északnyugat-délkelet irányban helyezkedik el, oltáránál a vizet fakasztó Szent László király látható. A településen található egyházi építészeti örökségek sorában kiemelkedik az Eszterág-puszta településrészen található Zsolnay-kápolna és harangtorony, melyet Walter Antal pécsi kanonok építtetett 1904-ben.

A 20. században Szalánta központi szerepet kezd betölteni a térségben, főképp a II. világháború után sokan költöznek Szalántára. A település ekkor éli legintenzívebb fejlődési szakaszát, köszönhetően kedvező közúti összeköttetésének, a termelőszövetkezet fejlődésének, új munkahelyek létrejöttének, a szolgáltatások megjelenésének (bolt, posta, kultúrház stb.). Ekkor épül az óvoda és a körzeti általános iskolába is egyre több gyermek jár. A 20. század második felében éli fénykorát az egész régióban ismert Marica étterem, melyet a valamikori Jugoszláviából érkezők is előszeretettel látogattak.

A 21. század harmadik évtizedére Szalánta régi lakossága, Pécs közelsége okán jelentősen kicserélődött. Fiatalok, többgyermekes családok költöztek Szalántára, nyugalmat keresve a nagyváros zajától, akik folyamatosan illeszkednek be a közösségbe. Színes programok várják a lakosságot és az ide érkezőket. A szervezésben kiemelt szerepe van a településen működő civil szervezeteknek. A horvát kultúrát a mai napig a Marica Kulturális Egyesület ápolja és adja tovább. A horvát kultúra, anyanyelv, hitélet és örökség megőrzésében jelentős feladatot lát el Szalánta Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, ugyanúgy a roma közösség esetében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Több évtizedes múltja van a szalántai Hunyadi Sport Egyesületnek, mely a helyi labdarúgás terén végez aktív feladatokat. A „Fogd a Szalántai Óvodások Kezét” Alapítvány az óvodába járó gyermekek nevelési körülményeit próbálja javítani, míg a „Holnapért” Alapítvány az Általános Iskola diákjait igyekszik támogatni különböző programok segítségével. A település életében fontos szerepet töltenek be a következő civil szervezetek is: Szalántai Sporthorgász Egyesület, Szalántai Kötélugró Sportegyesület.

A kulturális és művészeti rendezvények fő helyszíne a nemrég megújult Művelődési Ház. Az óvoda és iskola mellett Szalántán Családi Bölcsőde gondoskodik a legkisebbekről, míg az idősebb generációk napjait a Gondozási Központ – idősek klubja teszi szebbé.

Szalánta azon ritka települések közé tartozik, melyek lakossága nem csökkent, így nagy felelősség hárul a településen működő szervezetekre, intézményekre annak érdekében, hogy továbbadják azt az örökséget, értékeket, melyeket elődeiktől örökölték és hogy egy élhető, valós közösségi életet alapuló település maradjon Szalánta a következő évtizedekben is.

A település polgármestere: Dr. Hitre Gabriella

The settlement is located in the heart of Baranya county, 14 kilometres south of Pécs, along the main road 58, between the Mecsek and Villányi Mountains. The first documented mention of the settlement, situated on the picturesque slopes of the Baranya Hills, dates back to 1192. Administratively, Németi (Nijemet in Croatian), which was once an independent settlement, and Eszterág-puszta, a former manor estate, belong to Szalánta. After the Turkish wars, Catholic Croats from Bosnia (Bosniaks) arrived in the settlement, constituting the majority of the population until the 20th century and still playing a dominant role in the life of the village. The late Baroque church of St. László, located in the part of the municipality called Németi, a protected monument, was built in 1804 and the parish house next to it was completed in 1773. The church is located in north-west to south-east direction, and its altar is decorated with the image of King St. László, who is bringing forth water. The Zsolnay chapel and bell tower, located in the part of the municipality called Eszterág-puszta, which were built in 1904 by Antal Walter, canon of Pécs, stand out from the ecclesiastical architectural heritage of the settlement. In the 20th century, Szalánta began to play a central role in the region, with many people moving to the settlement, especially after World War II. This was the period of the most intensive development of the village, thanks to its favourable road connections, the development of the agricultural cooperative, the creation of new jobs, the emergence of services (shop, post office, cultural centre, etc.). At that time, the kindergarten was built and more and more children attended the district primary school. The Marica restaurant, famous throughout the region, enjoyed its heyday in the second half of the 20th century, and was also gladly visited by people from the former Yugoslavia. By the third decade of the 21st century, the old population of Szalánta had changed significantly due to its proximity of Pécs. Young families with several children moved to Szalánta seeking peace and quiet from the noise of the big city, and they are constantly integrating into the community. A colourful programme of activities awaits residents and visitors alike. Civil organisations operating in the settlement play a key role in organising these events. To this day, Croatian culture is cultivated and passed on by the Marica Cultural Association. The Croatian National Minority Municipality of Szalánta plays an important role in the preservation of Croatian culture, native language, religious life and heritage, as does the Roma National Minority Municipality in the case of the Roma community. The Hunyadi Sports Association of Szalánta has decades of history of active involvement in the local football scene. The foundation named "Fogd a Szalántai Óvodások Kezét Alapítvány" (Hold the Hands of the Kindergarten Children of Szalánta) aims to improve the educational conditions of children attending kindergarten, while the "Holnapért" (For Tomorrow) Foundation tries to support the students of the Primary School through various programmes. The following civil organisations also play an important role in the life of the settlement: Szalántai Sport Fishing Association, Rope Skipping Sports Club of Szalánta. The main venue for cultural and artistic events is the recently renovated Cultural Centre. In addition to the kindergarten and school, the Family Nursery takes care of the little ones in Szalánta, while the Care Centre-Club for the Elderly makes the days of the older generations brighter. Szalánta is one of the rare settlements whose population has not decreased, so it is a great responsibility for the organisations and institutions operating in the settlement to pass on the heritage and values inherited from their predecessors and to ensure that Szalánta remains a livable settlement based on real community life for decades to come.

The mayor of the settlement: Dr Gabriella Hitre

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szent László templom; Mise a szalántai templomban; Zsolnay-kápolna és harangtorony; Plébániaház; Községi önkormányzat hivatala; Óvoda és konyha; Szalánta madártávlatból; Művelődési ház; Általános Iskola; Németi településrész felújított keresztje; Marica Kulturális Egyesület; Hunyadi Sport Egyesület

SZALÁNTA

SZALÁNTA

SZAVA

A község Baranya vármegye déli részén, a Villányi-hegységtől nyugat felé elnyúló dombok északi oldalán fekszik. Megközelítése közúton lehetséges több irányból. Így a Harkányt a 6-os számú főközlekedési úttal összekötő úton Márfán és Diósvizlón át, ellenkező irányból Pel-lérdén, Göröcsönyön és Ócsárdon keresztül. Emellett elérhető a Harkányt Péccsel összekötő főúton a Garén át vezető bekötőúton is. A megyeszékhelytől való távolsága 23 kilométer, az M6-M60-as autópálya pogányi felhajtója körülbelül 15 kilométerre van a településtől.

A község neve az írásos forrásokban először 1290-1291-ben fordul elő Zawa alakban. Említik Zauva, Zaua formában is. Az alapjául szolgáló személynév a bagoly főnévre vezethető vissza. Az Árpád-kori településen a török hódoltság alatt is folyamatosan laktak. Lakossága mindvégig magyar volt, csak a múlt század közepétől élt itt néhány nem magyar anyanyelvű. A település 1864-es pecsétjén már Szava a község neve. Külterületén található Vaskapuszta, a korábbi Vaskapu falu, amely középkori település. A török hódoltság idején vált lakatlanná. A múlt század közepén létesült Vaskapu vagy Kétágpuszta lakóinak többsége magyar volt. A település műemléki védelem alatt álló református temploma 1790-ben épült.

A geológiai tényezők jónak mondhatók, kedveznek a mezőgazdasági termelésnek. A termőföld jórészt barnaföld, amely alkalmas a legtöbb kalászos és takarmánynövény termesztésére.

A községben 121 ház van, jobbára régi paraszti építkezések, átalakított, modernizált változatban. 2023-ban 311-en élnek Szaván, ebből 83-an 18 év alattiak, a 60 év felettiek száma 54. A 2010-es évek közepéhez képest a lakosság szám lassan emelkedik, ugyanakkor az előre-gedés csökken, mely ellentétes a térségben tapasztalható tendenciákkal. A nyilvántartott álláskereső száma is kismértékben csökkent. A munkavállalást alapvetően nehezíti a település tömegközlekedési helyzete. Szava útjai rossz minőségűek, felújításuk az elmúlt időszokban kezdődött meg pályázati forrásokból. Egy részük már új aszfaltréteget kapott.

A település egészségügyi ellátásáról a garéi háziorvos gondoskodik. A kisgyermekek oktatását és nevelését szolgáló óvoda 25 fő befogadóképességű. Az intézmény 2020-ban teljesen megújult. Új bútorok, játékok, játszótéri eszközök kerültek beszerzése, így kiváló körülmények között fogadhatja a gyermekeket. A település általános iskolával nem rendelkezik, a gyerekek Szalántára és Harkányba járnak.

A vezetékes ivóvízellátás és a villamos energia a község minden otthonában és intézményében megoldott. A gázt is bevezették a településre, a lakóházak mintegy 30 százaléka csatlakozott rá. Pályázati forrásokból megújultak az önkormányzat épületei, szinte mindenhol ki lettek cserélve a nyílászárók, korszerűsítették a fűtési rendszereket és klimatizálták az ingatlanokat, emellett 50 darab egyedi szennyvíztisztító berendezés beszerzésére is sor került. A település felújított, modern könyvtárral várja olvasóit. Az I. és II. világháborús emlékmű is felújításra került.

A Magyar Falu Program Falusi Civil Alapban az Együtt Szaváért Egyesület sikeresen pályázott a település térfigyelő rendszerének kiépítésére, így a településen élt biztonság-érzete is nőtt. A TOP forrásból megvalósuló csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztése révén pedig a csapadékvizek okozta vízkár veszélyeztetettség is csökken.

A fiatalokat a könyvtár és kultúrház mellett játszótér, futballpálya és kosárlabdapalánk is várja, a jövőben pedig elkészül egy kerékpáros pálya is részükre.

A település polgármestere: Haszillóné Lovas Beatrix

Szava is a village located on the northern side of the hills extending west from the Villány Mountains, in the southern part of Baranya county. It can be accessed through an interconnecting road linking Harkány with Main Road 6, via Máraf and Diósvizlő, or from the opposite direction through Pellérd, Göröcsöny and Ócsárd. In addition, it can be reached on the main road connecting Harkány and Pécs via the access road leading through Garé. The county seat is 23 km away, and the Pogány exit of the M6/M60 motorway is approximately 15 km from the village. The name of the village first appeared in written sources in 1290 as Zawa. It is also mentioned as Zauva, Zaua. The personal name it is based on can be traced back to the Hungarian noun "bagoly" (owl). The Árpád-era settlement was continuously inhabited even during the Ottoman occupation. The population has always been Hungarian, with only a few non-Hungarian speakers living here from the middle of the last century. On the 1864 seal, the village was already named Szava. Vaskapuszta is in the outskirts of the village, a remnant of a former medieval settlement named Vaskapu. It became uninhabited during the time of the Ottoman occupation. The majority of the inhabitants of Vaskapu or Kétágpuszta, established in the middle of the last century, were Hungarian. The village's Reformed church, which is a protected monument, was built in 1790. The geological factors are good and favour agricultural production. The arable land is suitable for the cultivation of most cereal and fodder crops. There are 121 houses in the village, mostly old peasant buildings in a modified, modernized version. In 2023, 311 people live in Szava, of which 83 are under 18 years old, and the number of people over 60 is 54. Compared to the mid-2010s, the population is slowly increasing, while aging is decreasing, which is contrary to the trends observed in the region. The number of registered job seekers has also slightly decreased. The village's public transport situation fundamentally hinders employment. The roads in Szava are of poor quality, their renovation began in the past period from grant funding. Some of them have already received a new asphalt pavement. The village's healthcare is provided by the General Practitioner's office in Garé. The kindergarten serving the education and upbringing of young children has a capacity of 25. The institution was completely renovated in 2020. New furniture, toys and playground equipment were purchased, so it can welcome children in excellent conditions. The village does not have a primary school, the children go to Szalánta and Harkány. Every home and institution in the village has access to piped drinking water and electricity. Gas has also been introduced to the village, about 30 percent of the houses are connected to it. The buildings of the local government have been renovated from grant funding, almost everywhere the windows and doors have been replaced, the heating systems have been modernized and the properties have been air-conditioned. In addition, 50 individual wastewater treatment devices have also been purchased. The village welcomes its readers with a renovated, modern library. The World War I and II monuments have also been renovated. The "Együtt Szaváért" (Together for Szava) Association successfully obtained funding from the Hungarian Village Program's Village Civil Fund for the installation of a CCTV surveillance system throughout the settlement. This has resulted in an increase in the sense of safety for the residents of the village. The danger of water damage caused by precipitation has also decreased due to the development of the rainwater drainage network being implemented from TOP funds. In addition to the library and cultural house, the young people are also waited by a playground, football field, basketball backstop, and a bicycle track will be built for them in the future.

Mayor of the settlement: Beatrix Haszillóné Lovas

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Köszöntő tábla a településre bevezető útnál; Pihenő park a falu központjában; Könyvtár; Templom; Útbaigazító tábla a falu központjában; Német tánccsoport; Nyugdíjas énekkar; I. és II. világháborús emlékmű; Köszöntő tábla a falu központjában

SZAVA

SZAVA

SZEDERKÉNY

Szederkény 1800 fős község Baranya vármegye szívében. A kis falucska az 57. számú főút mentén Pécs és Mohács között, a Karasica patak jobb és bal partján, egy völgyben helyezkedik el.

Valószínűsíthető, hogy a település a 13. század közepén jött létre a tatárjárás után. Az első írásos feljegyzésekben a község Zederkyn és Namya néven szerepelt. Az említett két település 1948-ban egyesült Szederkény néven. 1720-ban kezdődött Németország Hessen tartományából, Fulda településről a németek betelepítése. A lakosság összetételében még egy jelentős változás állt be. A II. világháborút követő időszakban a helyi németek jelentős részét kitelepítették, helyüket a Felvidékről betelepített magyarok foglalták el. A történelem során a lakosság összetétele komoly változásokon ment keresztül, ennek köszönhetően a magyarok mellett a sváb és a horvát nemzetiségek ma is képviseltetik magukat a településen.

Szederkény gazdasági szempontból is jelentős tényező a térségben, az utóbbi években egyre inkább egy mikroközpont szerepét tölti be a bólyi járáson belül. Az elmúlt években infrastruktúra terén hatalmasat fejlődött a település. Az ODW Elektrik Magyarország Kft. egy német autóipari beszállító cég magyarországi leányvállalata, amely a község legnagyobb munkáltatója közel 500 fő alkalmazottal. Emellett számos komoly vállalkozás van jelen, akik tevékenységükkel közvetetten hozzájárulnak a település fejlődéséhez. Szederkényben a minőségi élethez szükséges minden szolgáltatás és intézmény megtalálható, egy európai szintű faluval találkozhat az ide látogató.

Szederkény méltán híres kiváló borairól, itt közel 60 hektáron történik szőlőművelés. Szerencsére a község természeti adottságai, elsősorban termőtalaja és éghajlata kiemelkedően jó feltételeket biztosítanak ehhez. A főbb fajták ezen a területen a Cserszegi fűszeres, Chardonnay, Olaszrizling és Juhfark. A két történelmi pincesoron összesen mintegy 220 pincét számlálhat meg az ide látogató, akik a borosgazdák mindig szívesen fogadnak.

Szederkény elhelyezkedése közlekedési szempontból is igen kedvező, nagy előnyt jelent az M6-os autópálya gyors elérése. A közelében lévő két város kulturális létesítményeit, valamint iskoláit az itt élők autóbusszal vagy személygépkocsival könnyen elérhetik, a gyakori autóbuszjáratok segítik a közlekedést.

Német nemzetiségi intézményekben (bölcsőde, óvoda, iskola) gyermekközpontú pedagógiai munka és komoly színvonalú oktatás zajlik. A pezsgő kulturális-, szabadidős- és sportéletéről az aktív helyi közösségek gondoskodnak. Szederkényről elmondható, hogy igényes, szorgalmas emberek lakják, akik büszkék a falujukra és folyamatosan ápolják környezetüket.

Összességében Szederkény egy sokszínű, fejlődő, nyugodt, mégis izgalmas, de minde nélkülözhetetlenül élhető település. Sok szeretettel várnak ide mindenkit, aki tud azonosulni a mottójukkal, ami így hangzik: Szederkény...Bor, Barátok, Napfény.

A település polgármestere: Maml Balázs

Szederkény is a village with a population of 1800 in the heart of Baranya county. This hamlet is located along the 57th main road between Pécs and Mohács, on both the right and left banks of the Karasica stream, in a valley.

It is likely that the settlement was established in the middle of the 13th century, after the Mongol invasion. The first written records mention the municipality under the names Zederkyn and Namya. The two settlements merged in 1948 under the name Szederkény. The resettlement of the village began in 1720 with Germans from Fulda, located in the Hesse region of Germany. Another significant change in the population composition occurred after World War II, when a significant part of the local Germans were deported, and their places were taken by Hungarians resettled from Southern Slovakia (Felvidék). The composition of the population has undergone serious changes throughout history. Thanks to these changes, in addition to Hungarians, the Swabian and Croatian minorities are still represented in the settlement today.

From an economic perspective, Szederkény is a significant factor in the region, increasingly playing the role of a micro-center within the Bóly District in recent years. The municipality has made great strides in infrastructure in recent years. ODW Elektrik Magyarország Kft., a subsidiary of a German automotive supplier company in Hungary, is the largest employer in the municipality with nearly 500 employees. In addition, there are several serious businesses present, which indirectly contribute to the development of the settlement with their activities. In Szederkény, all the services and institutions necessary for quality life can be found; visitors will encounter a village of European standards.

Szederkény is rightly famous for its excellent wines, with grape cultivation happening on nearly 60 hectares. Thankfully, the natural attributes of the municipality, primarily its fertile soil and climate, provide excellent conditions for this. The main grape varieties in this area are Cserszegi fűszeres (with a spicy flavour), Chardonnay, Italian Riesling, and Juhfark. On the two historical cellar rows, a visitor can count about 220 cellars, where the winemakers are always happy to welcome them.

From a transportation point of view, Szederkény's location is also very favorable, the quick access to the M6 motorway is a major advantage. The cultural facilities and schools of the two nearby cities can easily be reached by bus or car by those living here, and frequent bus services assist commuting.

The local institutions of the German minority (nursery, kindergarten and school) are characterised by a child-centered pedagogical work and high-quality education. Active local communities maintain a vibrant cultural, leisure and sports life. It can be said of Szederkény that it is inhabited by demanding, diligent people who are proud of their village and continuously care for their environment.

Overall, Szederkény is a diverse, developing, calm, yet exciting, but above all, a very liveable settlement. Everyone is warmly welcomed in Szederkény, a place for those who can identify with its motto: Szederkény means Wine, Friends and Sunshine.

Mayor of the settlement: Balázs Maml

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szederkény látképe; Tájház; Szederkényi Római Katolikus templom; Szederkényi pincesor; Virágos utcakép a Dózsa György utcában; Karasica játszópark; Karasica sétány; Ulbert Panzió és Vendégház udvara; Virágos utcakép a Pécsi úton; Utcakép a faluközpontban; Nepomuki Szent János szobor; Pipacsos látkép Szederkényről

SZEDERKÉNY

SZEDERKÉNY

SZIGETVÁR

Baranya vármegye nyugati részén fekvő település, a Zselic dombos nyúlványai és a Dráva menti síkság találkozásánál fekszik, közúton a főváros és Barcs felől a 6-os, Kaposvár irányából a 67-es főúton közelíthető meg.

Zygeth névalakban 1391-ben említik először. Igazi erődítménnyé Török Bálint építtette az 1530-as években. Fontos szerepet játszott az Oszmán Birodalom elleni küzdelemben: Kerecsényi László 1555. évi és Horváth Stancsics Márk 1556. évi sikeres várvédelme után 1566-ban Szulejmán szultán érkezett elfoglalására. Zrínyi Miklós és 2500 katonája egy hónapig tartóztatta fel az utolsó, végzetes hadjáratát vezető szultán hatalmas seregét. Zrínyi Miklós hősi kirohanásával, önfeláldozó halálával örökre beírta magát a történelembe, és a magyar nemzeti tudat részévé vált. A magyar országgyűlés 2011-ben a „Civitas Invicta” – „Leghősiesebb Város” címet adományozta Szigetvárnak. A városban számos műemlék emlékeztet a gazdag történelmi múltra. Közülük kiemelkedik a vár, mely a „Zrínyi Miklós – Szigetvár 1566” emlékévkapcsán országszerte nagy figyelmet kapott, 2016-ban felújították és Nemzeti Emlékhellyé nyilvánították. Ma is látható formáját a 18. század első évtizedeiben nyerte el. A várudvarban épült Szulejmán-dzsámi és a vár északi részén lévő kazamatasor egyedülálló az országban. A látványos állandó kiállítások mellett a Vár vitézeinek bemutatója is felejthetetlen élményt nyújt.

A török idők idéző Szigetvári Gyógyfürdő 62°C-os gyógyvizével, számos kültéri és beltéri medencével, gyógyászati részlegével egész évben várja a gyógyulni és pihenni vágyókat. A várat, a megújult várparkot és a gyógyfürdőt is magába foglaló 15 hektáros terület gyógyhely minősítést kapott kiváló gyógyvizének, jó levegőjének és alacsony zajszintjének köszönhetően. A történelmi hangulatú Zrínyi tér a Kisváros című filmsorozatból lehet ismerős, de itt élt egykor Török Bálint várúr, Tinódi Lantos Sebestyén históriás énekmondó és Istvánffy Miklós történetíró is. Meghatározó épülete az 1580 körül Ali pasa dzsámijának épült és később barokk stílusban átépített Szent Rókus plébániatemplom, melynek mennyezetét Szigetvár elestének és felszabadulásának emléket állító monumentális Dorffmaister-freskó díszíti. A díszes Városháza előtt, az egykori Postakocsiállomás szomszédságában álló Oroszlán-szobor hazánk első Zrínyi-emlékműve. A Török ház az országban az oszmán időkből egyedülként megmaradt karavánszeráj épület, pazar kiállítása egy 16. századi török lakóházat jelenít meg, élethű figurákkal, berendezési tárgyakkal.

A hangulatos utcákon sétálva megcsodálható a turbéki Segítő Szűzanya kegyképét rejtő Pádai Szent Antal ferences templom, a ma zeneiskolaként működő rendház Zagon Gyula szigetvári képzőművész alkotásaival, a Makovecz Imre alkotta Vigadó, amelyben számos kulturális rendezvény mellett a Bohár András Elektrográfiai Gyűjtemény is otthonra lelt, de találkozhat a látogató Kossuth Lajos vagy Somló Tamás szoborba formázott alakjával is.

A Magyar-Török Barátság Parkban a két ellenfél: Zrínyi Miklós és Szulejmán szultán együtt tekint a látogatókra, akik gyönyörű környezetben ismerhetik meg a magyar-török kapcsolatok történetét.

A város legnagyobb ünnepe az 1833 óta megtartott Zrínyi Emlékünnepség, hazánk egyik legrégebbi múltra visszatekintő rendezvénye. A szeptember 7-ét követő hétvégén megtartott gazdag programokkal tarkított végvári forgatag sok ezer látogatót vonz az ország minden területéről és a határokon túlról is.

A település polgármestere: dr. Vass Péter

Fotók: Mánfai György, Kolics Imre.

Located in the western part of Baranya County, the settlement lies at the meeting point of the hilly protrusions of the Zselic and the flatland along the Drava river. It can be accessed via Main Route 6 from the capital and Barcs, and Route 67 from Kaposvár.

It was first mentioned in 1391 under the name Zygeth. It was turned into a real fortress by Bálint Török in the 1530s. It played an important role in the fight against the Ottoman Empire. After the successful defense of the castle by László Kerecsényi in 1555 and Márk Horváth Stancsics in 1556, Sultan Suleiman arrived to conquer it in 1566. Miklós Zrínyi and his 2,500 soldiers held up the massive army of the Sultan, who was leading his last and fatal campaign, for a month. With his heroic sally and self-sacrificing death, Miklós Zrínyi forever etched his name in history, and became part of the Hungarian national consciousness. In 2011, the Hungarian parliament awarded Szigetvár the title of “Civitas Invicta” – “Most Heroic Town”.

There are numerous monuments in the town that remind of its rich historical past. Among these stands the castle, which was renovated in 2016 and declared a National Memorial Site. It received nationwide attention during the “Miklós Zrínyi – Szigetvár 1566” memorial year. It acquired its current form in the first decades of the 18th century. The Suleiman Mosque, constructed within the castle's bailey, along with the casemate row situated on the northern side of the castle, are distinctive features unrivaled in the country. The spectacular permanent exhibitions and the performance of the Castle's Knights provide unforgettable experiences. The Szigetvár Spa, evoking the Turkish times, with its 62 °C (143.6 °F) medicinal water, numerous outdoor and indoor pools, and its medical department, welcomes those wishing to heal and relax all year round. The 15-hectare area that includes the castle, the renovated castle park, and the spa has been classified as a healing place thanks to the excellent medicinal water, good air, and low noise level. The historical Zrínyi Square may be familiar from the film series “Kisváros”, but it was also home to Bálint Török, the castle lord, Sebestyén Tinódi Lantos, a historical balladeer, and Miklós Istvánffy, a historian. Its defining building is the Parish Church of Saint Roch, built around 1580 as Ali Pasha's mosque and later rebuilt in Baroque style, whose ceiling is adorned with a monumental Dorffmaister fresco commemorating the fall and liberation of Szigetvár. The Lion Statue in front of the ornate Town Hall, in the vicinity of the former Post Coach Station, is the country's first Zrínyi memorial. The “Török ház” (Turkish House) is a unique caravanserai building from the Ottoman times in the country, its lavish exhibition recreates a 16th century Turkish residential house, with life-like figures and furnishings. While strolling in the charming streets, you can admire the Franciscan Church of Saint Anthony of Padua, hiding the icon of the Virgin Mary of Turbék, the monastery operating today as a music school and hosting the artworks of Gyula Zagon, a Szigetvár visual artist, the Community Center designed by architect Imre Makovecz, which hosts numerous cultural events, the András Bohár Electrography Collection, and you can also encounter the statues of Lajos Kossuth and Tamás Somló. In the Hungarian-Turkish Friendship Park, the two opponents, Miklós Zrínyi and Sultan Suleiman, look together at the visitors, who can learn about the history of Hungarian-Turkish relations in a beautiful environment. The city's biggest celebration is the Zrínyi Commemoration, held since 1833, one of the oldest events in the country. The weekend following September 7, the festive program-filled frontier-fortress hustle attracts thousands of visitors from all over the country and beyond its borders.

Mayor of the settlement: dr. Péter Vass

Photos by: György Mánfai, Imre Kolics.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Zrínyi tér; Zrínyi szoborcsoport; Török Ház felülről; Vár látkép; Zrínyi tér; Dorffmaister freskó; Makovecz Vigadó; Magyar Török Barátság Park; Vár; Vár felülről; Gyógyfürdő; Török Ház belső

SZIGETVÁR

SZIGETVÁR

SZILVÁS

A 120 fős kistelepülés Baranya vármegyében, a Mecsek, továbbá a Villányi-hegység között fekszik, Pécs déli agglomerációjában. Lakott területe a Szilvási-patak völgye mellett jött létre, dombos vidéken. Legfontosabb közúti megközelítési útvonala a Szalántától Görcsönyig húzódó 5828-as út, amely végighalad a központján. A vármegyeszékhely Pécs felől az 58-as számú főúton közelíthető meg, amelyről Szalánta északi szélénél szükséges letérni az 5828-as útra. Egy oklevél már 1192-ben említette a falut Sciluas formában, aminek az értelme: szilvás hely.

A népi emlékezet szerint feltehetően középkori településre utal a mai helységtől délre, az Ószeg-dűlő. A Pusztá-dombon bizonyos, hogy török hódoltság előtti temetőt dúltak szét a munkagépek, amikor a községbe vezető utat erősítették. Egy-két idős ember török temetőnek is véli a területet. Találtak itt apró, kék színű kereszteteket, amelyeket tűzzománc fedett. Árpád-kori kerámiatöredékek látszanak a patak nyugati partvidékén csaknem tíz kertben, példának okáért a Herendi-telken. Ezen kívül a Kablár-telken, továbbá az Ott-majornál is középkori nyomok észlelhetők. Óskori, talán kőrézkori cserépmaradványok fedezhetők fel a sírkerttől keletnek, szinte a szomszédságában, ahol rézkori települést sejtetnek a szántás után a felszínre kisodródó pattintott kőpengék, valamint kerámiatöredékek. A falu szívében, a Birkás-kertben, továbbá ettől északnak, a patak nyugati oldalán római házhelyek kallódó leletei kerülnek a felszínre, amikor a lakosok kapálnak, esetleg szántanak.

A falu polgármestere, Hózsa Csaba régóta tevékenykedik aktívan a faluért. A falugondnokként is tevékenykedő polgármester szállította az óvodásokat a Szalántai óvodába, az időseket az idősek otthonába, de a falu lakosságának is bármikor rendelkezésére áll.

Szilvás egy csendes kis község, azonban a falu közepén keresztül halad az 58-as számú út. A közlekedés megkönnyítése miatt kiépítésre került egy körforgalom is, így a buszközlekedés is zavartalanul halad a faluban.

A főbb látványosságok közé tartozik a faluház mellett elhelyezkedő emlékkő, melyet ünnepélyes keretek között adott át az önkormányzat 2011-ben, valamint közösségi helyként funkcionál a falu könyvtára is, mely rengeteg rendezvénynek ad otthont. Ilyen például a gyerekeknek rendezett Halloween-i készülődés, vagy a kicsiket és nagyokat egyaránt foglalkoztató adventi készülődés.

Hózsa Csaba polgármester úr rendkívüli eredményeket ért el a faluban. Újra összekovácsolta a közösséget különböző programokkal, melyre hosszú ideje nem volt példa és melyeknek köszönhetően megint egy összetartó, jó közösség alakult ki a faluban.

A település gyönyörű látképét a virágos terek biztosítják, melyek kialakítását társadalmi munka keretében, a lelkes lakosság bevonásával és közreműködésével érte el a település vezetése. Nagyobb beruházások közé tartozik a Hajnal utca újra aszfaltozása, melyhez az Önkormányzat teljes egészében önerőből járult hozzá, ezzel is segítve a Hajnal utca lakosainak közlekedését.

A településen minden évben számos közösségépítő, említésre méltó rendezvényt tartanak, köztük a Közösség Építő Nap, a Halloween-i est, vagy az Adventi készülődés. De népszerű a lakosság körében a gyereknap, és a falunap is, melyre gőzerővel készülnek, hisz idén először egy nagyszabású rendezvényre várják a falu apraja és nagyja mellett a kedves látogatókat is.

A település polgármestere: Hózsa Csaba

Szilvás is a small settlement with a population of 120, located in Baranya County, nestled between the Mecsek and Villány Hills, in the southern agglomeration of Pécs. The inhabited area is located next to the Szilvási stream valley, in a hilly landscape. The village is primarily accessible via Secondary Road 5828, a route that extends from Szalánta to Görcsöny and passes directly through the heart of the settlement. One can reach the county seat of Pécs by taking Road 58 and then transitioning to Secondary Road 5828 at the northern outskirts of Szalánta.

An old document already mentioned this village in 1192 as "Sciluas", meaning a place with plum trees.

Based on local folklore, the Ószeg outskirts, situated to the south of the contemporary settlement, are believed to hint at a medieval habitation. The excavation machines devastated a pre-Ottoman rule cemetery on Pusztá Hill when they were strengthening the road leading to the village. Some elderly people think the area is an Ottoman cemetery. They found small, blue crosses covered with enamel here. Árpád-era pottery shards can be seen in almost ten gardens on the western bank of the stream, for example on the Herendi plot. In addition, medieval traces can be detected on the Kablár plot, as well as at the Ott farmstead. Prehistoric, perhaps Copper Age pottery remnants can be discovered to the east of the cemetery, almost in its neighbourhood, where flint blades and pottery shards surfaced after ploughing indicate a Copper Age settlement. In the heart of the village, in the Birkás garden, and north of it on the western side of the stream, Roman household artifacts surface when the inhabitants are hoeing or possibly ploughing.

The local mayor, Csaba Hózsa, has been actively working for the village for a long time, he also serves as a village caretaker, transporting the children to the kindergarten in Szalánta and the elderly to the aged care home, and he is always available to the villagers.

Szilvás is a quiet little village, however, Road 58 road runs through the middle of it. A roundabout was built to facilitate traffic, so bus transportation is also smooth in the village.

The main attractions include the memorial stone next to the community house, which was ceremoniously inaugurated by the Municipality in 2011, and the village library, which also functions as a community place hosting numerous events. Such events include the Halloween preparations for children, or the Advent preparations that engage both young and old.

Mayor Csaba Hózsa has achieved extraordinary results in the village. He has reformed the community through various programs, which had not happened for a long time before, and thanks to which a cohesive, good community has formed in the village again.

The stunning panorama of the settlement is accentuated by the vibrant flower-filled squares, a testament to the collaborative efforts of the enthusiastic local population and the village leadership, all brought together through community endeavors.

One of the more substantial projects has been the resurfacing of Hajnal Street, a project entirely financed by the Municipality that has greatly improved traffic flow here.

Noteworthy community-building events held every year in the settlement are the Community Building Day, Halloween Night, Advent preparations etc. Children's Day and Village Day are also popular among the population, for which they are preparing full steam ahead, as this year they are expecting visitors to a large-scale event for the first time.

Mayor of the settlement: Csaba Hózsa

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A játszótér előtt elhelyezkedő Trianoni emlékmű; Faluház, a közösségi élet színtere; Virágokkal díszített körforgalom; A templom és a polgármesteri hivatal épülete; A falu központja

SZILVÁS

SZŐKÉD

Szőkéd község Baranya vármegyében, a Pécsi járásban, Pécs délkeleti vonzáskörzetében fekszik, Egerág és Áta szomszédságában. Utóbbi teljesen zsáktelepülésnek tekinthető, de Szőkéd is csak e két település valamelyikén keresztül érhető el. A Pécstől Siklósig húzódó 5711-es útról letérve közelíthető meg mindkét végponti város irányából, Egerágon keresztül, az 57112-es számú mellékúton. A mindössze 9,58 km² területen fekvő település neve horvátul: Sukit, németül Sukid. A hazai vasútvonalak közül a Pécs–Villány–Magyarbóly-vasútvonal érinti, melynek egy megállási pontja van itt, Szőkéd megállóhely, a belterület északkeleti szélén.

A Baranyai-dombság településén feltárt Baden-péceli és halomsíros kultúrák is bizonyítják: a környék természeti adottságai kedvezőek a megtelepedésre. Alátámasztja ezt a környéken található hat településrom is, amelyek különböző időszakok emlékeit rejtik.

Szőkéd első említése az 1181-es évből származik Scuched néven, ekkor Szeles, ma Udvard határjárásakor említették nevét.

A török hódoltság után horvátok telepedtek meg. Csak a 19. század elején kezdtek magyarok és németek betelepülni a baranyai bosnyák nemzetiségű faluba. A település határában található Telegdéri malom helynév is valószínűleg egy elpusztult falu nevét őrzi.

1929-ben így írnak a Baranya vármegye „Trianon után tíz évvel” című kiadványban:

„Szalánta kisközség ... Körjegyzőségéhez tartozik még: Németi, Szőkéd, Áta és Pogány községek”

2001-ben lakosságának 3,3%-a horvát, 6,8%-a cigány nemzetiségű volt. A 2011-es népszámlálás során a lakosok 98,1%-a magyarnak, 11,4% cigánynak, 0,3% görögnek, 7,2% horvátnak, 0,3% németnek mondta magát (1,1% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál, (görögök nem laktak, laknak a településen)). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 58,1%, református 1,1%, evangélikus 5%, görögkatolikus 2,8%, izraelita 0,3%, felekezeten kívüli 17,8% (15% nem nyilatkozott).

A helyi híveket Szőkéden a Római katolikus iskolakápolna fogadja.

Szerény mértékben, ahogy a pályázati támogatások lehetővé teszik, folyamatosan épül-szépül a település. A település vezetése folyamatosan azon dolgozik, hogy Szőkéd továbbra is egy fejlődő, élhető település maradjon.

A falu fejlesztése mellett fennmaradása is fontos. A kormány családtámogatási programjának köszönhetően az üresen álló házakat fiatal családok vásárolták meg. Rájuk is gondolva, az önkormányzat változatos programokkal, közösségi rendezvényekkel színesíti az itt élők mindennapjait. Ezek egyike a minden évben hagyományosan megrendezésre kerülő Szent Mihály-napi búcsú.

Szőkéd a béke és a nyugalom szigete, ahol nincs torzszalkodás, a közel 400 lelkes falu lakói békében megférnek egymás mellett.

Szőkéd és környéke akár egy kerékpáros kirándulás keretében is meglátogatható. Aki célpontul választja, nem fog csalódní. A látvány, a semmihez sem hasonlítható nyugalom, és a kristálytisza levegő biztosítja a kiránduló feltöltődését.

A település polgármestere: Bunyevác Mátvás

Szőkéd village is situated in Baranya county, in the district of Pécs, in the south-eastern catchment area of Pécs, in the neighbourhood of Egerág and Áta. The latter can be considered as a completely dead-end settlement, but Szőkéd can only be reached via one of these two settlements. It can be reached from the direction of both end towns by turning off road 5711 linking Pécs with Siklós, via Egerág, on the side road 57 112. Covering an area of only 9.58 km², the settlement is called Sukit in Croatian and Sukid in German. Of the domestic railway lines, the Pécs-Villány-Magyarbóly railway line runs through the territory of the settlement, with one stop here, at Szőkéd station, on the north-eastern edge of the inner area of the village.

The Baden-Pécs and the Tumulus (burial mound) cultures discovered in the village's area of the Baranyai hills also prove that the natural features of the territory are favourable for settlement. This is supported by the six settlement ruins in the area, which hide relics from different periods.

The first mention of Szőkéd dates back to 1181 as Scuched, when the name was mentioned on the occasion of the border inspection of Szeles, today Udvard. During the Turkish occupation, its population changed, with Croats settling here alongside Hungarians.

It was only in the early 19th century that Hungarians and Germans began to settle in the village which had Bosnian ethnicity in Baranya. The local name Telegdéri mill, situated on the outskirts of the settlement, is probably preserves the name of a ruined village.

In 1929, the Baranya county publication "Ten years after Trianon" mentioned:

"The small municipality of Salanta ... the villages of Németi, Szőkéd, Áta and Pogány also belong to the district notary."

In 2001, 3.3% of its population were Croats and 6.8% Gypsies. In the 2011 census, 98.1% of the inhabitants declared themselves as Hungarian, 11.4% as Gypsy, 0.3% as Greek, 7.2% as Croatian, 0.3% as German (1.1% did not declare; due to dual identities, the total may be higher than 100%). The religious breakdown was as follows: Roman Catholic 58.1%, Reformed 1.1%, Lutheran 5%, Greek Catholic 2.8%, Israelite 0.3%, non-denominational 17.8% (15% did not declare). Local parishioners are welcomed in the Roman Catholic school chapel in Szőkéd.

Modestly, as grant aid makes it possible, the village is being built and beautified. The management of the village is constantly working to ensure that Szőkéd remains a developing, livable village.

In addition to the development of the village, its survival is also important. Thanks to the government's family support programme, empty houses have been bought by young families. With them in mind, the municipality is organizing a variety of programmes and community events to enrich the daily lives of the people living here. One of these is the traditional St Michael's Day church festival, which takes place every year.

Szőkéd is an island of peace and tranquillity, where there is no quarelling and the inhabitants of the village, almost 400 people, get along peacefully.

Szőkéd and its surroundings can also be visited as part of a cycling trip. Those who choose it as a destination will not be disappointed. The scenery, the incomparable tranquillity and the crystal-clear air will ensure that the hiker is recharged.

The mayor of the settlement: Mátvás Bunyevác

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Madártávlatból; Utcakép; Erzsébet királyné emlékfá; Helytörténeti gyűjtemény; Hagyományörző szoba a Helytörténeti gyűjteményben; Látkép; Utcakép; Kemencés udvar; Mária kert; Mária kert pihenőhely; Szelíd dombok; Többszintes utcakep

SZŐKÉD

SZŐKÉD

SZULIMÁN

A község Baranya vármegyében, a Szigetvári járásban fekszik. A Péceli kultúra népe a rézkor késői szakaszában, ie. 2100-1900 között élt a környéken. Rájuk vonatkozóan a szulimáni temető környékén felszíni szórványokat találtak. A bronzkor korai szakaszában, ie. 1900-1800 között a Somogyvár-Vinkovici kultúra népe lakott a régióban. Rájuk vonatkozóan kerámiatöredékek ismertek.

A település első említése 1403-ból való. Nevét Szulejmán, Szolimán, Szulimán szultántól kapta, aki a szigeti vár ostroma idején a falu közelében táborozott seregével. Egy másik megközelítés szerint a Szulimán helységnevet népetimológiával alakult ki. Korábbi névváltozata a „szőlővel beültetett hegyoldal” jelentésű Szőlőmál összetételből keletkezett. A mál jelentésének elhomályosodása révén népetimológias átalakulással a Szulimán személynévhez hasonult. Az 1695 és 1704 közötti időszakra vonatkozóan van csak adat, amikor is 14 adózó háztartását írták össze. 1767-ben 36 örökös jobbágy, hat házaspár és egy házatlan zsellért írtak össze.

A 17. században a népesség kicserélődött. A török hódoltságtól kezdve horvát és magyar nyelvű vegyes családok laktak. Kezdetben domináns délszláv nyelvet lassan felváltotta a magyar.

A település birtokosai voltak: Török Bálint, a Balogh család, és Batthyányak és a Biedermannok. 1802 körül lassú, de állandósult német betelepülés indult el. 1785-ben 525 lakosú falu 1910-re 1082 lakosú lett. Stagnálás, majd a II. világháború után a német lakosság kitelepítése miatt visszaesés következett. A kitelepített vagy elmenekült német családok helyét a Szőlőhegyben lakó zsellérek, és a környező puszták gazdasági cselédjei foglalták el. Új lakók jöttek még a Somogy megyei Kőkútról, Hencséről, továbbá a szlavóniai Nagypiszanciaról, Nagygyergovácra, Nagyacsiztáról és Babinecra, végül Szlovákiából Dunaszerdahelyre, Naszvadra és Festiálra településekről. A népesség fogyásához hozzájárult, hogy 1959-ben 107 fős Zöcsketelepet Szentlászló községhez, 1969-ben Antalfalut és Antalfalu-pusztát 113 fővel közigazgatásilag Somogyhárságyhoz elcsatolták. A település a Dél-Zselic egyik völgyében terül el, melyet a Bakitya és a Gilice szőlőhegy zár körbe.

Épített örökség:

Az I. világháború és a II. világháború áldozatainak állított emlékművek.

Római katolikus templom

Szulimán nem nagy település, de a közepén nagyméretű, gyönyörű zöld környezet fekszik, neve Zrínyi tér. Római katolikus temploma a tér északnyugati részén található. 1722-ben építettek, 1880-ban átépítettek, majd 1890-ben Szent Mihály arkangyal tiszteletére szenteltek fel. Ismételt felújították 1994-ben. A főoltár Schrenk Gábor alkotása.

Szentháromság-szobor

A templomtól kissé távolabb található a Szentháromság-szobor, amely a templom hossz tengelyének és a templomajtó közepének vonalában áll. Legalul – kis kovácsoltvas kerítéssel övezve – egy talpazat van, párkánysorral lezárva. Keleti oldalán egy kis fali fülke, de abban nincs (már) szobor. A talpazaton egy hatszög keresztmetszetű oszlop áll. Ennek tetején van a kőből faragott Szentháromság-szoborcsoport. Felhőtrónuson ül egymás mellett az Atya és a Fiú. Az idősebb arcú és hosszabb szakállú atyaisten jobb kezében egy fém jogart tart. A bal keze csonka, sőt egész karja válltól lefelé hiányzik. Jézus hasonlóan járt, neki a jobb karja hiányzik. Bal keze megvan, azzal a ruháját fogja össze. Keresztje nem látható. Kettőjük között nincs a Szentlélek. Csupán egy vékony vasrúd irányul közöttük felfelé, kissé ferdén.

A település polgármestere: Bóta András

The village of Szulimán is located in Baranya County, in the Szigetvár District. People of the Pécel culture lived in the area during the late Copper Age, specifically between 2100-1900 BCE. Relating to them, surface-level remains were found around the cemetery of Szulimán. In the early Bronze Age, between 1900-1800 BCE, the people of the Somogyvár-Vinkovci culture inhabited the region. Pottery fragments associated with them are known. The first mention of the settlement dates back to 1403. It got its name from Suleiman the Magnificent, who camped with his army near the village during the siege of Szigetvár. Another approach suggests that the place name Szulimán was formed through folk etymology. Its earlier version derived from the compound Szőlőmál, which means “hillside planted with vines”. Due to the obfuscation of the meaning of “mál”, it transformed through folk etymology to resemble the personal name Szulimán. Data is only available for the period between 1695 and 1704, during which 14 tax-paying households were registered. In 1767, 36 serfs, as well as 6 married and one single day laborers were registered. During the 17th century, the population changed. From the time of the Turkish rule, the village was inhabited by mixed Croatian and Hungarian speaking families. The initially dominant South Slavic language was gradually replaced by Hungarian. The landowners of the settlement included: Bálint Török, the Balogh family, and the Batthyány and Biedermann families. Around 1802, a slow but consistent German immigration started. The village of 525 inhabitants in 1785 became a settlement of 1082 inhabitants by 1910. Stagnation occurred, followed by a decline due to the expulsion of the German population after World War II. The places of the displaced or escaped German families were taken by day laborers living in Szőlőhegy, and agricultural laborers from the surrounding wastelands. New residents also came from Kőkút and Hencse in Somogy County, from Nagypiszancia, Nagygyergovác, Nagyacsizta and Babinec in Slavonia, and finally from Dunaszerdahely, Naszvad and Festiál in Felvidék (Upper Hungary, nowadays Southern Slovakia). The decline in population was due to the fact that Zöcsketelep with 107 people was administratively annexed to Szentlászló in 1959, then Antalfalu and Antalfalu-pusztá with 113 people to Somogyhárságy in 1969. The settlement is located in one of the valleys of South Zselic, which is enclosed by the Bakitya and Gilice vineyards. Built heritage: Monuments erected for the victims of World War I and World War II and Roman Catholic church. Szulimán is not a large settlement, but in its center lies a large square with beautiful green space called Zrínyi tér. Its Roman Catholic church is located on the northwest side of this square. It was built in 1722, rebuilt in 1880, then consecrated in 1890 in honor of Saint Michael the Archangel. It was again renovated in 1994. The high altar was created by Gábor Schrenk. A little further from the church is the Trinity statue, which stands in line with the longitudinal axis of the church and the middle of the church door. At the bottom – surrounded by a small wrought iron fence – there is a pedestal, closed off with a cornice. On the eastern side is a small wall niche, but there is no (longer) statue in it. On the pedestal stands a column with hexagonal cross-section. At its top is the stone-carved Trinity statue group. The Father and the Son are sitting side by side on a cloud throne. The older-faced and longer-bearded Father holds a metal scepter in his right hand. His left hand is stubbed, in fact, his whole arm is missing from the shoulder down. Jesus has suffered similarly, his right arm is missing. His left hand is intact, with which he holds his garment. His cross is not visible. Between the two of them, there is no Holy Spirit, only a thin iron rod points upwards between them, slightly skewed.

Mayor of the settlement: András Bóta

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Mária szobor a templomban; Templom; Világháborús emlékmű; Templom oltára; Temetői lélekharang; Szulimán felülnézetből; Temetői kápolna; Szentháromság szobor; Önkormányzati hivatal, könyvtár, kulturális színtér

SZULIMÁN

SZULIMÁN

TÉSENY

Tésény község Baranya vármegyében, a Sellyei járásban, Pécsről délnyugatra fekszik. Szomszédos települések: észak felől Velény, kelet felől Baksa, délkelet felől Tengeri, dél felől Bogádmindszent, délnyugat felől Ózdfalu, nyugat felől Kisasszonyfa, északnyugat felől pedig Gerde települések határolják.

A mindössze 12,08 km² területű község csak közúton érhető el, Baksa vagy Kisasszonyfa felől, az 5803-as úton. Délkeleti határszélét érinti még az 5801-es út is. Tésény neve horvátul: Tišnja.

Az egyutcás kis településen és környékén már a kőkorszakban és a bronzkorban is laktak emberek, lakóhelyük nyomait ásások során, a falu határában tárták fel.

Tésény nevét az oklevelek 1330-ban említették először, Tesen formában, egy tanúskodó téseni nemes, Tésényi László fia, Péter nevében. 1332-ben a pápai tizedlajstrom említette nevét, 1400-ban pedig Töttösi László nevét említették itt az oklevelek. A 16. századra már két részből, Kis- és Nagytésényből álló falu Kistéseny nevű része elnéptelenedett, míg Nagytésény a török hódoltság alatt is lakott maradt.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 92,9%-a magyarnak, 21,6% cigánynak, 0,3% németnek mondta magát (6,8% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 44,3%, református 4,1%, evangélikus 0,3%, felekezeten kívüli 36,1% (15,2% nem nyilatkozott). A helyi nevezetességnek számító katolikus haranglábat Szent Antal tiszteletére szentelték fel.

A településvezetés eltökélt szándéka a mindössze 227 lelket számláló törpefalu folyamatos fejlesztése. Az odaérkező kirándulókat felújított buszváró fogadja. Az elmúlt időszakban több, mint hatvan méter hosszúságban járda épült az Állami gazdaság utcában és több, mint 400 méter hosszúságban, teljes szélességében új aszfaltburkolatot kapott a Rákóczi utca, hogy a korábbi áldatlan közlekedési állapotok helyett az itt élők számára is biztosítsa a megfelelő körülményeket az önkormányzat.

A Start-közmunkaprogram keretében kerítéselemek kiöntésével foglalkoztak a településen. Az így elkészült vasbeton oszlopokat, illetve mezőelemeket többek között a kultúrház és a temető bekerítésénél is hasznosították. A temető felújítása keretében, a Belügyminisztérium támogatásával néhány éve kívül-belül felújították a ravatalozót, a világítást, az épület elé térkő burkolatot raktak le és kőzúzalékos parkolót is alakítottak ki a temető előtt. A harang megújítására egymillió forintot költött az önkormányzat.

Az elmúlt évek sikere a kultúrháznál kialakított rendezvénytér és a felújított színpad is. Annak érdekében, hogy a rossz idő miatt se kelljen lemondani a szórakozásról, készítettek a színpad fölé önerőből egy féltetőt. A kultúrház előtti terület szépen parkosított, ékessége a kovácsoltvas kapu, melyet szintén önerőből készítetett az önkormányzat, méltó színteret biztosítva a település rendezvényeinek. Népszerűek a gyerek-szülő közös programok, a kreatív foglalkozások. A nyugdíjasklub szervezi minden évben a nőnapot, a gyereknapot pedig az önkormányzat, és minden év júliusában falunapot tartanak. De búcsú, nyugdíjas találkozó, Mikulás és karácsonyi ünnepség is várja a kicsiket és nagyokat egyaránt.

A nyári szünetre szintén minden évben biztosítanak a gyerekeknek különböző kézműves és ügyességi foglalkozásokat a szakemberek.

Az apró település érdekes kirándulóhely lehet azok számára, akik a nagyvárosi nyüzgésből szeretnének pár napra kiszakadni.

A település polgármestere: Dávodi Dóra

Tésény is a village located in Baranya county, in Sellye district, southwest of Pécs. Neighbouring settlements are Velény to the north, Baksa to the east, Tengeri to the south-east, Bogádmindszent to the south, Ózdfalu to the south-west, Kisasszonyfa to the west and Gerde to the north-west.

The settlement, which covers an area of only 12.08 km², can only be reached by road from Baksa or Kisasszonyfa, on road 5803. Road 5801 also passes through its south-eastern border. The name of Tésény in Croatian is Tišnja.

The one-street small village and its surroundings were inhabited by people as early as the Stone Age and the Bronze Age, and traces of their dwellings have been uncovered during excavations on the outskirts of the settlement. The name of Tésény was first mentioned in the charters in 1330, in the form of Tesen, as the name of a testifying nobleman from the settlement Tésen, by his surname Péter, the son of László Tésényi. In 1332, the name was mentioned in the papal tithing register, and in 1400, the name of László Töttösi was mentioned here in documents. By the 16th century the village already consisted of two parts, Kis and Nagytésény, but one part of it had been depopulated (Kistéseny), while Nagytésény remained inhabited even during the Turkish occupation.

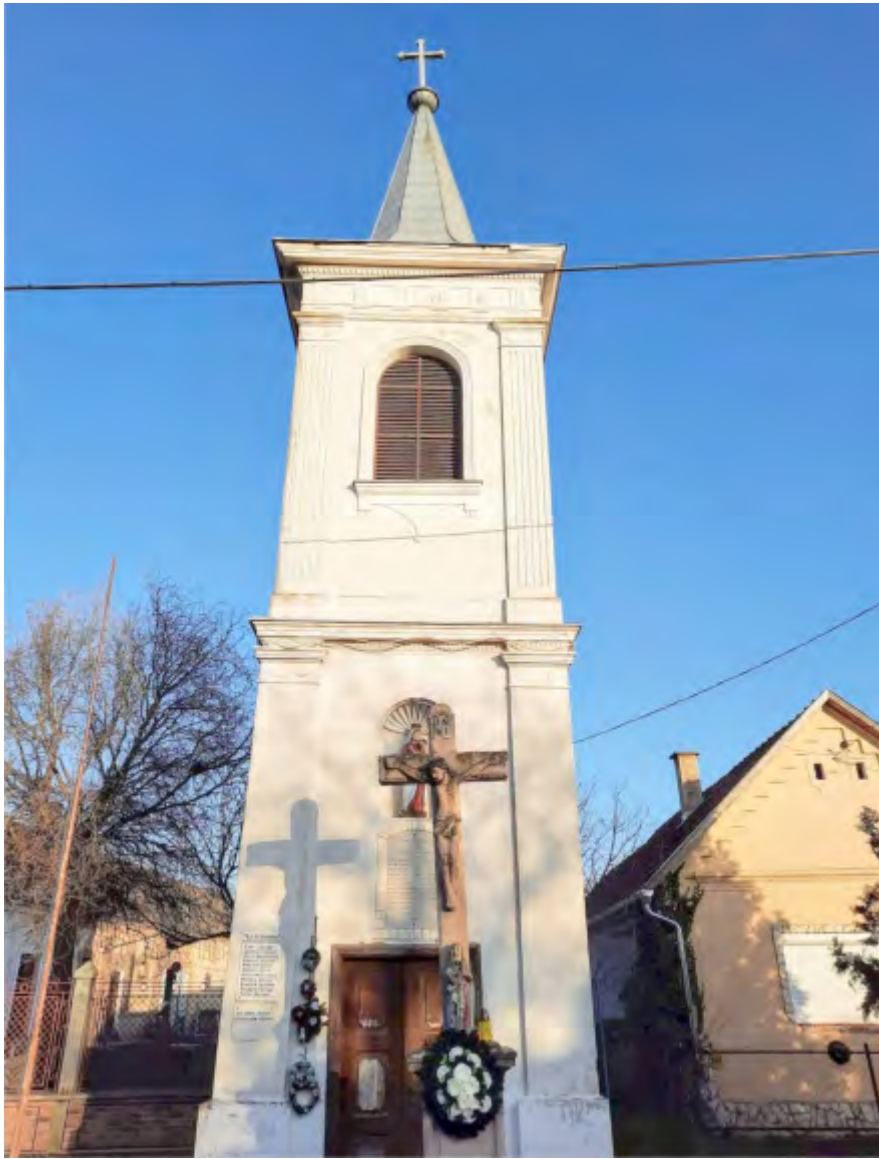
In the 2011 census, 92.9% of the inhabitants declared themselves Hungarian, 21.6% Gypsy, 0.3% German (6.8% did not declare; due to dual identities, the total may be higher than 100%). The religious breakdown was as follows: Roman Catholic 44.3%, Reformed 4.1%, Lutheran 0.3%, non-denominational 36.1% (15.2% did not declare). The Catholic belfry, a local landmark, was dedicated in honour of St. Anthony. The local management is determined to continue the development of the small village, which has only 227 inhabitants. A renovated bus stop welcomes visitors arriving there. In recent years, more than 60 metres of pavement have been built on Állami gazdaság Street and in more than 400 metres length the Rákóczi Street have been resurfaced with asphalt in its entire width to provide better conditions for the local population, instead of the poor traffic conditions of the past. Under the "Start" Public Works programme, fence elements were cast in the settlement. The resulting reinforced concrete posts and field elements were used to fence the cultural centre and the cemetery, among other things. A few years ago, the cemetery was renovated with the support of the Ministry of the Interior, the funeral parlour and lighting were refurbished inside and out, a paving stone was laid in front of the building and a gravel parking area was created in front of the cemetery. The Municipality spent one million forints on the renewal of the bell. The success of recent years has been the creation of an event space and the renovation of the stage at the cultural centre. To ensure that bad weather does not mean that entertainment has to be cancelled, a shelter has been built over the stage on their own. The area in front of the cultural centre is beautifully landscaped and the wrought-iron gate, which was also made by the municipality on its own, is a centrepiece, providing a worthy stage for the village's events. Joint child-parent programmes and creative activities are popular. Every year the pensioners' club organizes the women's day, while the children's day is organized by the municipality and a village day is held every July. But there are also farewell parties, pensioners' reunions, Santa Claus and Christmas celebrations for young and old alike. Every year, for the school holidays in summer, children are offered a variety of arts and crafts sessions. The small village can be an interesting destination for those who want to get away from the hustle and bustle of the big city for a few days.

The mayor of the settlement: Dóra Dávodi

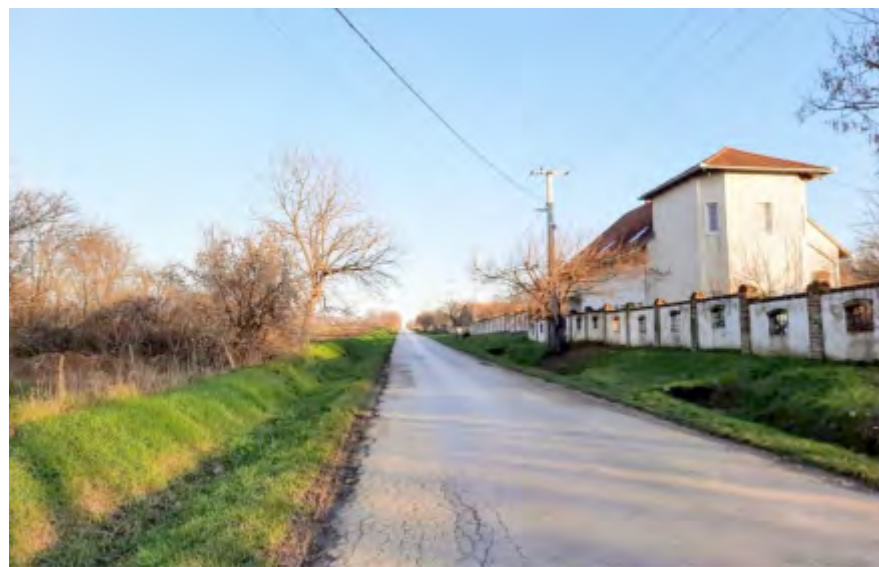
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

TÉSENY

TÉSENY

TORMÁS

Tormás (németül Krendorf) község a Hegyháti járásban, Baranya vármegye északi-északnyugati részén, a Mecsek erdős dombjai között fekszik. Északról Gödre, keletről Baranyaszentgyörgy, délről Bakóca, nyugatról Szágy falu határolja. A vármegye egyik legősibb települése. A vármegyeszékhelytől való távolsága 38-40 kilométer. Pécsről, illetve Kaposvár felől a jó minőségű 66-os főúton közelíthető meg. Ezen az úton haladva Baranyajenő község után ágazik le a 66101-es számú bekötőút Baranyaszentgyörgyön át Tormásra, ahonnan még további hat kilométeren át haladva, Szágnál véget ér. A falut naponta több autóbuszjárat-pár érinti. A településre jellemző és jól kiaknázható az erdő-, valamint a vadgazdálkodás. Jelentős turisztikai vonzerő lehet a település közvetlen közelében található erdőségek értékes fa- és vadállományával, Felső- és Alsókövesden erdészházakkal, az alsókövesdi halastórendszerrel, a nagymátéi vadász vendégházzal.

Tormás Árpád-kori település, neve Árpád fejedelem Tormás nevű unokájához köthető, akinek itt volt birtoka. Mások a torma növénynév „s” képzős származékának tartják, és úgy vélik, hogy vadtormával benőtt helyre utal. A falut sem kerülték el a törökök, a hódoltság végére elnéptelenedett, majd 1714-ben kezdett benépesedni a környékbeli falvak magyar lakóiból. A 19. század húszas éveiben telepedtek le az első németajkú lakók, arányuk 1890-re elérte a 23%-ot. 1930-ban 575 magyar, és csupán 26 német anyanyelvű lakosa volt. A németek kitelepítése a falut is érintette, 1970-ben 411 magyar és mindössze 44 német anyanyelvű lakta.

A település lakói római katolikus vallásúak. Templomukat 1932-ben Szent Vendel apát tiszteletére szentelték fel.

Ásatások bizonyítják, hogy területén római hadiút is vezetett. A rajta végig húzódó Szágy-patak Sásdon ömlik a Baranya-csatornába ami Dombóváron éri el a Kapos folyó vizét.

A településen aktív közösségi élet zajlik, melynek színtere a rendszerváltás kezdetén épült faluház, de a kikapcsolódást szolgálja a korcsolyapálya, játszótér, focipálya, park és a Tölgyfa büfé is.

A helyi önkormányzat fontos feladatának tekinti a településfejlesztést. A szépen fejlődő, jól felszerelt község kiváló otthon idősek és fiatalok számára egyaránt. A legkisebbek elhelyezéséről a helyi óvoda gondoskodik.

Tormás község címere álló, háromszögű pajzs, vörössel és kézzel hasított mezejében alul zöld hármashalom. A vörös mezőben a szélső halmon ágaskodó, balra fordult lován ülő és hátrafelé nyilazó, tolldíszes süveget viselő vitéz ezüsttel, lefajzott arany íjjal és oldalán nyíltartó arany tegezzel. A lovast a pajzs felső sarkában arany csillaggal kíséri. A kék mezőben a halmok vonalából növekvő helyzetben Szent Vendel szembefordult alakja arannyal, jobbában bottal, balját vállán átvett tarisznyáján nyugtatja. Kalapos fejét diacsfény övezi. A szent előtt jobbra fordult, fejét hátravető bárány ezüsttel. Szent Vendel alakját a pajzs felső sarkában növekvő ezüst holdsarló kíséri. A címerpajzsot két oldalról egy-egy, szárukon alul keresztbe tett és hat-hat arany kalászból álló búzakoszorú övezi. A címer alatt lebegő, hármastagolású, fecskefarok végződésű íves arany szalagon feketével nagybetűs „TORMÁS” felirat. A településnév előtt és után egy-egy díszpont.

Helyi nevezetesség a parkban felállított Életfa.

A vendégszerető lakosok, a táj szépsége, a tiszta levegő kiváló kirándulási célponttá teszik a Mecsek erdős dombjai között megbújó települést.

A település polgármestere: Bagány József

Tormás (in German: Krendorf) is a village in Hegyhát district, in the north-northwestern part of Baranya county, among the wooded hills of the Mecsek. It is bordered by the villages of Gödre to the north, Baranyaszentgyörgy to the east, Bakóca to the south and Szágy to the west. It is one of the oldest settlements in the county. Its distance from the county seat is 38-40 km. It can be reached from Pécs or Kaposvár on the main road 66. Following this road, the access road 66101 branches off after the village of Baranyajenő, which leads via Baranyaszentgyörgy to Tormás, from where it ends at Szágy, after another 6 kilometres. The village is served daily by several bus pairs. Forestry and wildlife management are typical of the settlement and can be well exploited. The forests in the immediate vicinity of the municipality, the forester houses in Felső- and Alsókövesd, the fish pond system in Alsókövesd and the hunting guest house in Nagymáté can be tourist attractions. Tormás is an Árpád-era settlement. Others consider it to be a derivative of the plant name horseradish, suffixed with -s, and believe that it refers to a place overgrown with wild horse-radish. The village was not spared by the Turks, it was deserted by the end of the occupation. Then in 1714 it began to be populated by Hungarian inhabitants from the surrounding villages. The first German-speaking inhabitants settled in the twenties of the 19th century. In 1930, there were 575 Hungarians and only 26 native German speakers. The village was also affected by the relocation of the Germans, with 411 Hungarians and only 44 native German speakers in 1970. The inhabitants of the settlement are Roman Catholics. Their church was consecrated in 1932 in honour of the Abbot Saint Vendel. Excavations prove that a Roman military road also ran through its area. The Szágy stream flows through it and flows into the Baranya canal at Sásd, which reaches the waters of the Kapos river at Dombóvár. There is an active community life in the settlement, with the village hall built at the beginning of the regime change. Recreation is provided by the skating rink, playground, football field, park and the Tölgyfa snack bar. The local government considers the development of the village as an important task, so the village is an excellent home for both the elderly and the young. The local kindergarten takes care of the smallest children. The coat of arms of the municipality of Tormás is a standing triangular shield with a green trimount at the bottom in the red and blue split field. In the red field, on the outer mount, there is a warrior, who is arrowing backwards while sitting on a rearing horse turned to the left, wearing a hat decorated with feathers, having a gold bow and a gold quiver for arrows at his side. The rider is accompanied by a gold star in the upper corner of the shield. In the blue field, in a rising position from the line of mounts, there is the facing figure of St. Vendel in gold, holding a staff in his right hand and resting his left hand on his pouch bag slung over his shoulder. His head and the worn hat is surrounded by a glorious light. In front of the saint, there is a lamb in silver, turning to the right, with its head thrown back. The figure of St. Vendel is accompanied by a silver waxing crescent in the upper corner of the shield. The shield is surrounded on both sides by a wreath of wheat, crossed at the bottom and consisting of six golden ears of wheat per each wreath. Below the coat of arms, the words 'TORMÁS' are inscribed in black in capital letters on a tripartitioned, curved golden band with a dovetail ending, floating below the coat of arms. There is an ornamental dot before and after the name of the settlement. The Tree of Life which is erected in the park is a local landmark.

The hospitable inhabitants, the beauty of the landscape and the clean air make this village, hidden among the forested hills of Mecsek, an excellent destination for excursions.

The mayor of the settlement: József Bagány

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

TORMÁS

TÖTTÖS

A község Baranya vármegyében, a Mohácsi kistérségben, Mohácstól délnyugatra, Bóly és Bezedek között található. Az oklevelek 1289-ben említették először Tuteus néven. 1349-ben a Bátormonostori Töttös család birtokává vált, saját nevéől ekkor nevezte el Töttösnek. (Ráczöttös nevet viselte, megkülönböztető céllal.) Az új tulajdonos Montenuovo Nándor herceg után Ráczöttös Herczegöttösé alakult. 1703-ban a Batthyány család birtokába kerül. 1724-től kezdve minden mozzanata ismert. 1796-ban Szerbtemplomot építenek. A német lakosság 1806 után került a községbe, ezt követően 1870-ben katolikus templomot építenek a falu lakosai. 1950-es évek közepe - vége felé kapta a Töttös nevet. A tanács egyesül a Bólyival, s mint kirendeltség működik, közigazgatási vonalon. 1990-ben a rendszerváltás után a település közigazgatásilag önálló lett. Ezt követően megkezdődött a közművesítés, elsősorban a vízhálózat, gázhálózat kiépítése történt meg. Ezt követte az országutak megépítése, informatikai hálózatok kiépítése, az utolsó ilyen beruházás a szennyvízhálózat kiépítése volt, amely 2009-ben zárult le. Az elmúlt tíz évben az önkormányzat fontos célja az volt, hogy a települést élhetővé tegye, és a lakosok komfortosabban érezzék magukat.

Pályázati lehetőségek köszönhetően megtörtént az Orvosi rendelő, az Óvoda, az Idősek Otthona, Művelődési ház, és az Önkormányzat épületének felújítása, energetikai korszerűsítése. Sajnos az iskolát az 1980-as évek végén teljesen Bólyhoz csatolták. Az önkormányzat fontos feladatának tartja az óvoda fenntartását, hiszen a település túlélésének ez egy fontos alappillére. Az elmúlt években olyan kulturális fejlesztések is megvalósultak, melyek fontosak a település életében. A művelődési ház felújítása mellett könyvtár, valamint egy szabadidős központ kialakítása történt meg, a gyermek és ifjúsági korosztály számára. Aszfalozott foci-, illetve kosárlabdapálya, és közösségi foglalkozások is várják az érdeklődőket. A településen a szépkorúak számára ápolási és nappali alapellátás biztosított. A községben egy vegyesbolt is található, illetve mobil postai szolgáltatás áll a lakosság rendelkezésére.

2018-ban a település elnyerte az „Ipari Park” címet. Az Ipari Park 20 hektár nagyságú területen helyezkedik el, a betelepült cégek több helyi lakos számára biztosítanak munkát.

Az Ipari Park további fejlesztése tervben van, melyhez várják az új cégeket. A település vezetése számára kiemelten fontos, hogy munkalehetőséget biztosítsanak a lakosok számára, ezzel is segítve a község létszámának megtartását.

Látnivalók a településen:

A régmúlt gyönyörű maradványa a római katolikus templom, melyet a falu hajdani lakosai önerőből építették fel. Mostanra különleges színvilága, valamint a mennyezeti körképe és freskói is érdemessé teszik a templomot egy látogatásra. A falu hét utcája, és a szinte különálló települést alkotó pincesorra nagyon rendezett, szépen kialakított.

Amiért még érdemes ellátogatni a településre, az a pincesor dombjáról feltáruuló csodás látvány, a töttösi horgásztó. A Három Kívánság Tava dombokkal és fákkal övezett völgyben terül el.

A településen található egy nemzetiségi tájház is, melyet egy helyi lakos önerőből alakított ki. A Töttösi Német Önkormányzat létrehozott egy falukiállítást, mely a falu központjában található.

Összegezve elmondható, hogy a település vezetése mindent megtett és megtesz annak érdekében, hogy Töttös egy mozgalmas, élhető és folyamatosan fejlődő település legyen.

A település polgármestere: Engert János

The municipality is located in Baranya County, in the Mohács District, southwest of Mohács, between Bóly and Bezedek. The charters first mentioned it in 1289 under the name Tuteus. In 1349, it became the possession of the Töttös family of Bátormonostor, and at this time it was renamed Töttös after its lord. (For distinguishing purposes, it bore the name Ráczöttös.) Following the new owner, Prince Nándor Montenuovo, Ráczöttös evolved into Herczegöttös. In 1703, it came into the possession of the Batthyány family. From 1724 onward, every detail is known. In 1796, a Serbian church was built. The German population arrived in the village after 1806, and following this, the villagers built a Catholic church in 1870.

In the mid-to-late 1950s, it received the name Töttös. The local council merged with Bóly's and operated as a local branch. In 1990, after the change of regime, the settlement became administratively independent. After this, the public utilities started to be implemented, primarily the water and gas networks were built. This was followed by the construction of public roads, the establishment of IT networks, and the last such investment was the construction of a sewer network, which was completed in 2009. In the past 10 years, it has been an important goal of the Municipality to make the settlement livable and for the residents to feel more comfortable. Thanks to the opportunity to apply for grants, the renovation and energy modernization of the Doctor's Office, the Kindergarten, the Home for the Elderly, the Community House, and the Municipality building took place. Unfortunately, the school was completely annexed to Bóly at the end of the 1980s. The Municipality considers maintaining the Kindergarten a major task as it is an important pillar for the survival of the settlement.

Recent years have seen the fruition of cultural enhancements that hold significant importance in the life of the community. In addition to the renovation of the Community House, a library and a recreational centre for children and young people have been built. Asphalted soccer pitch and basketball court, as well as community activities, await those interested. The settlement provides nursing and daily basic care for the elderly. There is also a general store in the village, and a mobile postal service is available to the population.

In 2018, the settlement was awarded the title of “Industrial Park”. The actual Industrial Park is situated on a 20-hectare area, and the companies that have moved in provide jobs for many local residents. Further development of the Industrial Park is planned, for which new companies are welcome. It is of utmost importance to the leadership of the settlement to provide job opportunities for the residents, thereby helping to maintain the population of the village.

Sights in the settlement: A beautiful remnant of the past is the Roman Catholic church, which was built by the former inhabitants of the village from their own resources. By now, its unique color scheme, as well as the panoramic ceiling fresco and other mural painting, make the church worth a visit. The village's seven streets and the almost separate settlement formed by the wine cellars are very orderly and nicely designed. Another reason to visit the settlement is the wonderful view from the vineyard hill, and the Töttös fishing lake. “Három Kívánság Tava” (Lake of Three Wishes) is located in a valley surrounded by hills and trees. There is also an ethnic folk museum here, which was established by a local resident from his own resources. The Töttös German Minority Self-Government has set up an exhibition in the centre of the village. In summary, it can be said that the leadership of the settlement has done and continues to do everything to make Töttös a bustling, livable, and continuously developing settlement.

Mayor of the settlement: János Engert

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Légi felvétel a településről; Önkormányzat épülete; Német Önkormányzat Regionális Központja (Közösségi épület); Kultúrház, orvosi rendelő; Üdvözlő tábla; Sportpálya; Ipari Park; Római Katolikus Templom; Utcakép; Jövő Sétánya; Három Kívánság Tava Horgásztó

TÖTTÖS

TÖTTÖS

VELÉNY

A község Baranya vármegyében, a Szentlőrinci járásban, Pécestől 25 kilométerre délnyugatra fekszik a Pécsi-víz völgyében. Domborzati viszonyok miatt külterületének csak a Szabadszentkirályi felőli része alkalmas a hagyományos szántóföldi művelésre. A község másik oldalán elhelyezkedő dombokat jelentős kiterjedésű erdő- és szőlőterületek borítják.

A völgyben végighúzódó két utcát fésűs beépítés jellemző. A szépen rendezett településen gondosan ápolott porták húzódnak, a portalánított (burkolt) utak aránya 80 százalék. A vezetékes ivóvíz kiépítésére 1992-ben került sor. Az országos távhívó hálózatba bekapcsolt település 1996 végén vált az előfizetők részére elérhetővé.

A szomszédos települések: észak felől Szabadszentkirály, északkelet felől Pécsbagota, délkelet felől Baksa, dél felől Téseny, nyugat felől pedig Gerde. A mindössze 7,09 km² területen fekvő zsáktelepülés csak közúton érhető el, Szabadszentkirály déli része felől, a Baksa-Szentlőrinc közti 5802-es útból kiágazó 58148-as számú mellékúton. Az ország távolabbi részei felől a legfontosabb megközelítési útvonal a 6-os főút, melyről Szentlőrinc keleti határában déli irányban letérve érhető el.

A Pécsi-víz árterének ezen a peremén a honfoglalás idején magyarok telepedtek le. A Koppány vezért megverő német Vencellin és nemzetsége kapta meg ezt a területet. A Velény községnevén is valószínűleg erre a személynévre vezethető vissza. Első írásos említése 1262-ben Velin, Welen határleírásában szerepel. 1736-tól a pécsi egyházmegye káptalani uradalma.

A tanácsrendszer idején közös tanácsot hoztak létre, s ez a társulás ma közös hivatal formájában működik tovább. Az 1990-es választások után önálló önkormányzatot hoztak létre, de a szoroson vett kapcsolat ezen túl is fennmaradt. Szabadszentkirály, Gerde, Velény, Pécsbagota községek kö társulás formájában működtetik a Szabadszentkirályi óvodát.

A település horvát nevei a következők: Valinje (ahogy a szőkei horvátok nevezték), Velinjevo (rétfalusiak elnevezése).

A 2022-es KSH adatok alapján 138 fő lakja községet, akik számára jelenük megélése mellett elődeik tisztelete is fontos. A településen I. és II. világháborúban elesett hősök emlékét is hűen ápolják, neveiket a tiszteletükre állított emlékműveket őrzik.

A közösségi élet aktív a településen, ahol minden évben megrendezik évszakokhoz kötött hagyományos rendezvényeiket a lakosság örömeire. Az önkormányzat eltökélt szándékának és az elmúlt évek sikeres pályázatainak köszönhetően szépen fejlődik a település. A közmunkaprogram keretében 2,2 hektár erdőt telepítettek, járdákat építettek, vízelvezető árkokat mélyítették és saját gyártású mederlapokat raktak le. Gyümölcsöst telepítettek. A régi pásztorházat felújították és savanyító üzemet alakítottak ki belőle. Belügyminisztériumi pályázatból a 110-es helyrajzi számú út teljes felújítását két ütemben tudták elvégezni először 180 méter majd 322 méter hosszan. A 91-es és 53-as hrsz-ú úton önerőből végeztek útjavítási munkálatokat. A Magyar Falu Program keretében pedig a háziorvosi rendelő felújítására, a felelős állattartás elősegítésére (oltások, chippeltetés, ivartalanítás), valamint egy traktor beszerzésére nyertek támogatást. A Bethlen Gábor Alapnál kétszer is sikerrel pályáztak, a zártkerti programban 2019-ben 9,58 millió forintot útjavításra gyümölcsös telepítésre. 2022-ben 17,5 millió forintot nyertek útjavításra, a gyümölcsösben kútúrásra, ingatlanvásárlására, valamint villanybekötésre nyílt lehetőség a Nagy-hegyen.

A kirándulók számára a kristálytisza levegő, a vidékies hangulat és a dimbes-dombos táj páratlan hangulata, valamint a helyiek szívéllyessége miatt lehet vonzó a település.

A település polgármestere 2010 óta: Hánik József

The village is located in the Szentlőrinc District of Baranya County, 25 kilometers southwest of Pécs, in the Pécs-víz valley. Due to topographical conditions, only the part of its outlying area towards Szabadszentkirály is suitable for traditional cultivation. The hills on the other side of the village are covered by large areas of forest and vineyards. The two streets running through the valley are characterized by houses built in a comb-style layout. The well-arranged settlement has well-kept houses, and 80 percent of paved roads. Piped drinking water was built in 1992. The national telephone network became available to subscribers at the end of 1996 in the settlement. The neighboring settlements are Szabadszentkirály, Pécsbagota, Baksa, Téseny and Gerde. The cul-de-sac settlement, located on an area of only 7.09 km², can only be reached by public road, from the southern part of Szabadszentkirály, on side road number 58 148 branching off from road 5802 between Baksa-Szentlőrinc. The most important access route from the more distant parts of the country is highway 6.

At the time of the conquest, Hungarians settled on this edge of the Pécsi-víz floodplain. The German Vencellin and his clan, who beat the leader Koppány, received this territory. The village name Velény can also probably be traced back to this personal name. Its first written mention is in the border description of Velin, Welen in 1262. From 1736, it was the manor of the chapter house of the diocese of Pécs. During the council system, a joint council was established, and this association continues to operate today in the form of a joint office. After the 1990 elections, an independent self-government was established, but the close relationship was maintained after that. Szabadszentkirály, Gerde, Velény and Pécsbagota villages operate the Szabadszentkirály kindergarten in the form of a joint association. The Croatian names of the settlement are as follows: Valinje (as the Croats from Szőke called it), Velinjevo (the name used by the people of Rétfalu). Based on the 2022 data of the Central Statistical Office, 138 people live in the village, for whom, in addition to living in the present, respecting their predecessors is also important. In the settlement they faithfully cherish the memory of heroes who fell in World War One and Two, and their names are preserved in the monuments erected in their honor. Community life is active in the settlement, where traditional seasonal events are organized every year. Thanks to the determination of the Municipality and the successful tenders of the past years, the settlement is developing nicely. As part of the public works program, orchards were planted and 2.2 hectares of forest, sidewalks were built, drainage ditches were deepened and self-made landscaping slabs were laid down. The old shepherd's house was renovated and turned into a pickling plant. From a Ministry of the Interior tender, the complete renovation of road on lot number 110 was able to be completed in two phases, first on a 180 m and then on 322 m long section. On the roads on lot numbers 91 and 53, repair works were carried out on their own. As part of the Hungarian Village Program, they received support for the renovation of the GP's office, the promotion of responsible animal keeping (vaccinations, chipping, neutering), and for the purchase of a tractor. They successfully applied to the Bethlen Gábor Fund twice, in the private garden program in 2019 for HUF 9.58 million for road repair and orchard planting. In 2022, 17.5 million forints were won for road repairs, the opportunity to drill a well in the orchard, purchase real estate, and install electricity on Nagy-hegy. For hikers, the settlement can be attractive due to the crystal clear air, the rural atmosphere and the unique atmosphere of the lofty and hilly landscape, as well as the friendliness of the locals.

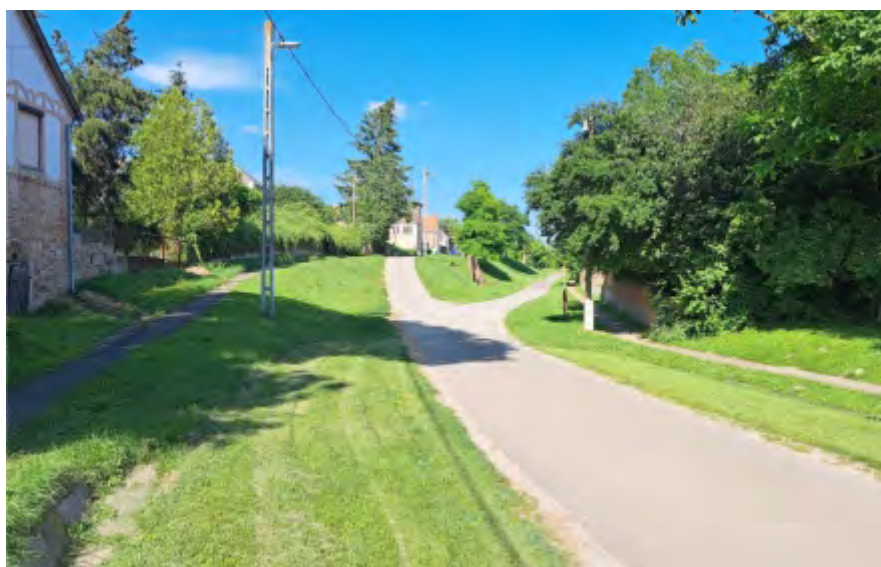
The mayor of the settlement since 2010: József Hánik

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Páduai Szent Antal a település védőszentje; Fő utca; Polgármesteri iroda; Rendezvényterem, könyvtár, teleház; I. és II. világháborús emlékmű; Játszótér; Fő utca; Harangláb és két gyönyörű vadgesztenyefa; Település kezdete

VELÉNY

VILLÁNY

VILLÁNY, A BOR VÁROSA!

A varázslatos kisváros a Dél-Dunántúli régióban, Baranya vármegyében található, festői szőlőhegyek és dombok között, gyönyörű tájjal és lenyűgöző borokkal várja látogatóit.

A Villányi borvidék legmeghatározóbb települése, mely igen népszerű a belföldi borfogyasztók között. A település 1987-ben „A bor városa” lett, 1988-ban pedig megalakult a Villányi Borőrök rendje azzal a céllal, hogy a villányi termőfajon termelt bor hírnevét védje, ápolja a hagyományokat és hirdesse azt az élvezetet, amelyet csak a villányi bor nyújt fogyasztóinak. 1994-ben létrehozták az ország első borútját külföldi mintára, a Villány-Siklós Borút Egyesületet. 2000-ben a település városi rangot kapott. A borvidék hírnevét elsősorban a vörösborainak köszönheti, amelyek közül a Portugieser, a Cabernet Franc, a Cabernet Sauvignon, a Merlot és a Syrah a legnépszerűbbek. Közülük két fajtának, a Portugiesernek és a Cabernet Franc-nak nemzetközi borverseny is szerveznek. Fehérborok is megjelennek, különösen az olaszrizling, irsai olivér és chardonnay fajták egészítik ki a borászatok kínálatát. Villányban régi hagyománya van annak, hogy a beszüretelt termést a helyi lakosok vidám szüreti felvonulással, reggelig tartó mulatozással ünneplik meg. 2023-ban 35. alkalommal kerül megrendezésre a Villányi Vörösbor Fesztivál. Három napon keresztül, péntektől vasárnapig Villány történelmi pincesorától a Rendezvénytérig zajlanak majd események, ahol a különböző zenei produkciók, hagyományörző bemutatók és a szüreti felvonulás mellett kulturális és gasztronómiai csemegék is várják az érdeklődőket. Több zenei és gasztronómiai fesztivált is tartanak a városban, mint a „Ha péntek, akkor Villány!” rendezvénysorozatot, mely évente három alkalommal kerül megrendezésre, valamint a Villányi Rozé Fesztivál, mely az ország legrózsaszínűbb fesztiválja. A koncerteken, színpadi programokon kívül gasztronómiai kitelepülők és kézművesek színesítik a rendezvényeket. A település gazdag történelmi örökséggel rendelkezik, amelyet a népszokásai is tükröznek. A helyi lakosok büszkén őrzik hagyományait, melyeket szívesen meg is osztanak a látogatókkal. 2022-ben került átadásra a Helytörténeti kiállítás, melynek gyűjteménye előzetes bejelentkezés után bárki számára ingyenesen megtekinthető. Az aktív kikapcsolódás szerelmeseinek sem marad hiányérzete a településre látogatva, hiszen számos útvonal közül választhatnak, ha kirándulnának egyet a gyönyörű szőlőtőkék között. Az egyik legismertebb útvonalra, az Ördögárok túrára több borászat is kínál szervezett látogatást traktorral, vagy akár terepjáróval is. Természetesen borkóstolóval egybekötve az igazi élmény, így az igényekhez igazodva ez sem marad ki a programból. Érdemes látogatást tenni a Szársomlyó hegy lábánál elterülő Duna-Dráva Nemzeti Park részeként látogatható Szoborparkba, mely a szoborkiállításán túl egy panorámasétánnyal is várja a kirándulókat. A kerékpározóknak is egyre több lehetőséget kínál a borvidék, a folyamatos kerékpárút fejlesztéseknek köszönhetően Villány és Villánykövesd között is biztonságossá vált a biciklizés, valamint a Villányi Borút szervezésében is több program várja a jelentkezőket, főként a tavasztól ősziig tartó időszakban. Nem szabad elfeledkezni Villány történelmi pincesoráról sem, melyen borászatok és gasztronómiai szereplők várják a bor szerelmeseit. Egyedülálló módon látogathatók a villányi pincészetek, a borászok nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a vendégek komplex élménnyel gazdagodjanak, szívesen térjenek vissza a későbbiekben is a településre. A településre érkezők megtapasztalhatják azt, ami Villány varázsát és lényegét adja, ami az összefogás, a közös cél, melyek együtt viszik előre Villány jövőjét és fejlődését!

A település polgármestere: Mayer István

VILLÁNY, THE CITY OF WINE!

The magical little town is located in the South Transdanubian region, in the county of Baranya, among picturesque vineyards and hills, with a beautiful landscape and with impressive wines. It is the most prominent settlement in the Villány wine region which is very popular among domestic wine consumers. In 1987, the settlement became the "City of Wine", and in 1988 the Villány Wine Brotherhood was founded to protect the reputation of Villány's vineyards, to preserve traditions and to promote the pleasure that only Villány wine can offer to its consumers. In 1994, the first wine route in the country, based on a foreign model, the Villány-Siklós Wine Route Association, was established. The municipality received city rights in 2000.

The wine region is famous for its red wines, of which Portugieser, Cabernet Franc, Cabernet Sauvignon, Merlot and Syrah are the most popular. Two of these, Portugieser and Cabernet Franc, are also the subject of international wine competition. In addition to red wines, white wines are also making an appearance, especially Italian Riesling, Irsai Olivér and Chardonnay varieties complement the wineries' selection. Villány has a long tradition of celebrating the harvest with a cheerful harvest parade and a merry-making party that lasts until the morning. In 2023, the Villány Red Wine Festival will be held for the 35th time. For three days, from Friday to Sunday, events will take place from Villány's historic wine cellars to the Event Square, where, in addition to a variety of musical performances, traditional demonstrations and a harvest parade, cultural and gastronomic delights await the interested visitors. In addition, several music and gastronomic festivals are held in the town, such as the "If Friday, then Villány!" series of events which take place three times a year, as well as the Villány Rosé Festival, the country's rosiest festival. In addition to concerts and stage programmes, gastronomic exhibitors and artisans also highlight the events. The settlement has a rich historical heritage, which is also reflected in its folk customs. The local residents proudly preserve their traditions, which they are happy to share with visitors. In 2022, the Local History Exhibition was inaugurated and its collection is open to the public free of charge after advance registration. Lovers of active recreation will not be left wanting when visiting the settlement, as there are plenty of trails to choose from for a hike among the beautiful vineyards. One of the best-known routes, the Ördögárok (Devils' Ditch) tour, is offered by several wineries, with organized visits by tractor or even off-road vehicle. Of course, the real experience is combined with a wine tasting, so this is not left out of the programme either. Also worth visiting the Sculpture Park at the foot of Szársomlyó Hill, which is part of the Duna-Dráva National Park, offering also a panoramic walk in addition to the sculpture exhibition. The wine region also offers more and more opportunities for cycling fans, thanks to the continuous development of bike paths, cycling has become safe between Villány and Villánykövesd, and the Villány Wine Route also offers more programmes for the participants, especially in the period from spring to autumn. Last but not least, the historic cellars of Villány, where wineries and gastronomic operators await wine lovers, should not be forgotten. The wineries of Villány can be visited in a unique way, and the winemakers put great emphasis on ensuring that their guests gain a complex experience that will make them want to return to the village in the future. Those who come to the settlement can experience the charm and essence of Villány, which is the unity and common goals that together will drive Villány's future and development forward!

The mayor of the settlement: István Mayer

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Villányi fasor; Nagyharsányi szoborpark; Pipacs a Szársomlyó hegyen; Villány-Ördögárok dülő-teraszos ültetés; Villányi Kiállítótér konyha bemutató; Vörösbor Fesztivál – hordócsapolás; Játsszótérátadó; Borrend; Villányi Kikerics Óvoda német nemzetiségi csoportja; Vörösbor Fesztivál – felvonulás; Ha péntek, akkor Villány – Hooligans; Villányi történelmi pincesor

VILLÁNY

VILLÁNY

ZÓK

A kicsiny, szinte csak egyetlen utcából álló falucska Baranya vármegyében, a Szentlőrinci járásban, Pécsről délnyugatra, Szentlőrinctől délkeletre, Bicsérd és Aranyosgadány között, a Pécsi-víz mellett fekszik. Az ország távolabbi részei felől csak Bicsérden keresztül érhető el.

A település és környéke már a réz- és a bronzkorban is lakott hely volt, az itt talált, e korokból származó leletek tanúsága szerint. Zók (Ozold, Zold, Zolk) nevét az oklevelek 1290-ben említették először Zold néven. 1290-ben a pécsi káptalan által állított (egyházi) nemes tanúk nevei között Zókról származók is szerepeltek. 1333-ban papja kettő, 1334-ben négy, 1335-ben öt báni pápai tizedet fizetett. 1941-ben hozzácsatolták a szomszédos Pázdány nevű kis falut. A 2011-es népszámlálás során a lakosok 97,1%-a magyarnak, 1,6% németnek, 0,3% örménynek mondta magát.

A falu a Pécsi-víz kiemelkedő északi partján helyezkedik el. Vele szemközt, a völgy túloldalán félszigetszerű dombok sorakoznak, melyek a baranyai dombvidék szinte csipkészetesen tagolt északi peremét alkotják. A kelet és nyugat felől mély völgyekkel határolt, észak-dél irányban elnyúló kiemelkedések egy kéz ujjaira emlékeztetnek, szinte „kinőnek” a tőlük délre fekvő, nagy kiterjedésű fennsíkba. Oldalaikat az erózió meredekre koptatta, emiatt legtöbbször legmagasabb része csupán egy igen keskeny, észak-dél irányú gerinc, jóformán csak lejtőjük van. Ezeken a meredek lejtőkön szőlőket és présházakat találunk az erdős völgyek fölött, állandó települési helyként sohasem szolgáltak.

Ha ezt a tájat a völgy északi partjáról nézzük, akkor a Várhegy csupán egy a sok szőlőhegy közül. Feljutva azonban az akácossal övezett domb tetejére, már több jellegzetesség is szemünkbe tűnik.

A tetőn előkerült különös tárgyak alapján keltek szárnyra azok a szép mendemondák, amelyeket a mai napig emlegetnek Zókon. Gyakran szó kerül egy itt elrejtett „aranyborjúról”, amit még senkinek sem sikerült megtalálni, no meg rejtélyes alagutakról, amit elfeledett régi pincék üregeiből alakított a képzelet, és mondává növelt a hagyomány. Nem csak a meséket őrzik azonban a Várhegy, a magyar középkor korai századaiban itt létesített paticsfalú erődítés gyér maradványait az őskori település sáncárával együtt felszínre hozták az ásások. Alighanem ennek a korai kis központnak a megszűnése után lett a Várhegy a falu szőlőhegye. A bronzkor kezdetén élt a Várhegy legnevezetesebb települése, a „Zóki kultúra” faluja. A feltárt leletek a helyiek történelmét mesélik el. A hagyományörzés mellett a Zók Község Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a fejlődésre is. A Helyi Fejlesztések Támogatása című pályázatuk célja a fiatalok helyben tartása, a közösség összetartása. A településen folyó élénk közösségi élet támogatására, illetve a rendezvények komfortosabbá és költségkímélőbbé tételéhez szükséges eszközöket szereztek be a támogatás segítségével. Az önkormányzat kimagasló figyelmet fordít az időskorú lakosság komfortérzetének növelésére, a fiatalok és a gyermekes családok segítésére. Fontos feladatainak egyike a településen működő Baráti Kör működésének a segítése és támogatása. Tagjai minden korosztályt képviselnek, akik a heti rendszeres találkozáson túl is mindennap segítik egymást és az önkormányzat életét. Az önkormányzat ezért tartja fontosnak a közösség erősítését, a projekt megvalósulásával a közösségi tér komfortosabbá tételét kívánták elérni. Az apró, szépen gondozott település tökéletes otthona békés lakosainak.

A település polgármestere: Nagy Gábor

The small village, consisting of almost only one street, is located in the Szentlőrinc district of Baranya county, southwest of Pécs, southeast of Szentlőrinc, between Bicsérd and Aranyosgadány, next to the Pécsi stream. It can only be reached from further parts of the country via Bicsérd. The settlement and its surroundings were already inhabited in the Copper and Bronze Ages, according to the finds from these periods. The name of Zók (Ozold, Zold, Zolk) was first mentioned in documents in 1290 as Zold. In 1290, among the names of the (ecclesiastical) noble witnesses appointed by the Pécs Chapter, there were also those from Zók. In 1333 his priest paid 2, in 1334 4, and in 1335 5 papal tithes. In 1941, the neighbouring small village of Pázdány was annexed. In the 2011 census, 97.1% of the residents declared themselves Hungarian, 1.6% German and 0.3% Armenian.

The village is situated on the northern upstanding bank of the Pécsi stream. Opposite the village, on the other side of the valley, there are a series of peninsula-like hills, which form the almost jagged northern edge of the Baranya hilly region. Bounded by deep valleys to the east and west, the slopes stretching in the north-south direction resemble the fingers of a hand, almost 'growing' out of the large plateau to the south. Their sides have been worn down by erosion, so that the highest part of most of them is a very narrow north-south ridge, virtually they only have slopes. On these steep slopes, vineyards and winepresses are found above the wooded valleys, which have never served as permanent settlements.

If you look at this landscape from the north side of the valley, Castle Hill (Várhegy) is just one of many vineyard hills. But as you climb to the top of the hill surrounded by acacia trees, several characteristics are already visible.

The curious artifacts found on the roof are the source of the legends that are still told in Zók to this day. There is often talk of a 'golden calf' hidden here that no one has yet managed to find, and of mysterious tunnels created by the imagination from the hollows of forgotten old cellars and turned into legends by tradition. However Castle Hill is not just a place of tales: the sparse remains of the fortress with mud covered braided wall, built here in the early centuries of the Hungarian Middle Ages, have been unearthed by excavations, along with the prehistoric settlement's moat. It was probably after the disappearance of this early small centre that the Castle Hill became the vineyard hill of the village.

At the beginning of the Bronze Age existed the most famous settlement on the Castle Hill, the village of the "Zóki culture". The excavated finds tell the history of the local people. In addition to the preservation of tradition, the Municipality of Zók also places great emphasis on development. The aim of their Local Development Grant is to keep young people in the area and to keep the community together. They have used the grant to acquire equipment to support a vibrant community life in the village and to make events more comfortable and cost-effective. The municipality pays great attention to improve the well-being of the elderly population and to help young people and families with children. One of its important tasks is to help and support the work of the Circle of Friends of the Community operating in the settlement. Its members represent all age groups, who help each other and the activity of the municipality on a daily basis, in addition to meeting regularly once a week. This is why the municipality considers it important to strengthen the community, and the project was designed to make the community public space more comfortable. The small, well-kept village is the perfect home for its peaceful residents.

The mayor of the settlement: Gábor Nagy

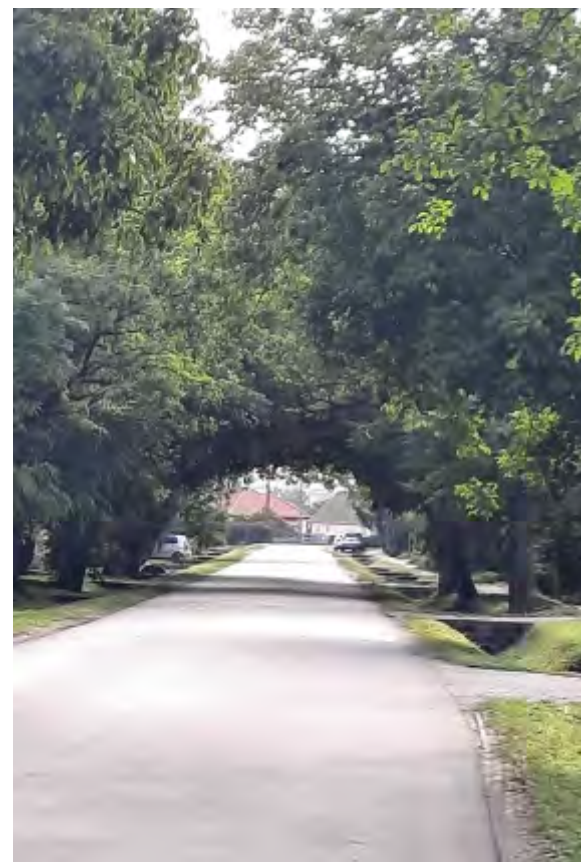
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

A felvételeken a település értékei, épített és természeti, humán öröksége jelenik meg. Mindaz, ami a múlt, és amit a jelenben dolgozó, alkotó helyiek tesznek hozzá településükhöz.

ZÓK

ZÓK

TARTALOM

AJÁNLÓ – DR. ŐRI LÁSZLÓ / 5
ELŐSZÓ – SÁRI ANDREA / 7
TELEPÜLÉSEK / 8
ALMAMELLÉK / 9
ALSÓMOCSOLÁD / 12
ARANYOSGADÁNY / 15
BAKONYA / 18
BAKSA / 21
BARANYASZENTGYÖRGY / 24
BELVÁRDGYULA / 27
BEREMEND / 30
BICSÉRD / 33
BIRJÁN / 36
BODA / 39
BÓLY / 42
BOSTA / 45
BOTYKAPETERD / 48
BÜKKÖSD / 51
CSERKÚT / 54
CSERTŐ / 57
DIÓSVISZLÓ / 60
DRÁVACSEHI / 63
DRÁVACSEPELY / 66
DRÁVAIVÁNYI / 69
DRÁVASZABOLCS / 72
DRÁVASZTÁRA / 75
EGERÁG / 78
FELSŐSZENTMÁRTON / 81
GERESDLAK / 84
GORDISA / 87
GÖDRE / 90
GÖRCSONY / 93
GYÓD / 96
HARKÁNY / 99
HÁSSÁGY / 102
HEGYHÁTMARÓC / 105
HOSSZÚHETÉNY / 108
HUSZTÓT / 111
IBAFA / 114
IPACSEFA / 117
KÁTOLY / 120
KESZÜ / 123

TARTALOM

KÉTÚJFALU /	126
KIRÁLYEGYHÁZA /	129
KISDOBSZA /	132
KISHAJMÁS /	135
KISHEREND /	138
KISTAPOLCA /	141
KOVÁCSHIDA /	144
KOVÁCSSZÉNÁJA /	147
KÖBLÉNY /	150
KÖKÉNY /	153
MÁGOCS /	156
MAGYARBÓLY /	159
MARKÓC /	162
MÁROK /	165
MÁZA /	168
MOHÁCS /	171
MONYORÓD /	174
MOZSGÓ /	177
NAGYPETERD /	180
ÓCSÁRD /	183
ORFŰ /	186
PALKONYA /	189
PÉCS /	192
PÉCSUDVARD /	198
POGÁNY /	201
RÓZSAFA /	204
SELLYE /	207
SOMOGYAPÁTI /	210
SZÁGY /	213
SZALÁNTA /	216
SZAVA /	219
SZEDERKÉNY /	222
SZIGETVÁR /	225
SZILVÁS /	228
SZŐKÉD /	231
SZULIMÁN /	234
TÉSENY /	237
TORMÁS /	240
TÖTTÖS /	243
VELÉNY /	246
VILLÁNY /	249
ZÓK /	252
TARTALOM /	257
IMPRESSZUM /	260

IMPRESSZUM

Felelős szerkesztő
Sári Andrea

Szöveg, fotók
A magyar nyelvű szöveget és valamennyi fotót a kötetben szereplő települések önkormányzatai
bocsátották rendelkezésre.
A fotókat az önkormányzatok hozzájárulásával szerkesztettük a kötetbe.

Angol fordítás
Viola Bence & Exalon Fordítóiroda

Grafika
Vincze László

ISBN 978-615-6523-02-0

Készült a Dono Te Libro Kiadó gondozásában.
2023.

Nyomdai munka:
Center-Print Nyomda Kft., Debrecen.

„Somogy, Tolna, Baranya – Magyarország aranya.” – szól az ismert mondóka, amely együtt említi a dél-dunántúli régió vármegyéit, a közös földrajzi, gazdasági és történeti vonatkozások miatt. Azonban Baranya egyedi, sajátos arculata önálló figyelmet igényel. Attól is, aki itt él, attól is, aki sosem járt erre. Aki itt él – az büszke a tájra, a történelmére, a hagyományokra, amelyet ez a térség hordoz. Aki még nem ismeri – annak meg kell ismerkednie ezzel a kivételes térséggel, amely kincseket rejt, kincseket őriz, kincseket ér.

dr. Őri László

Baranya Vármegyei Közgyűlés
elnöke

